

БЕКІТЕМІН:

ЖШС-гі «Ақжайық» бөбекжай - балабақшасы

Менгерушісі Сансызбаев Б

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Маусым айы

«Бәйтерек» тобы

Тәрбиеші: Абдраманова Х

2025-2026 оқу жылы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 01.06.2026 ж. - 05.06.2026 ж. «Бақытты балалық шақ»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	01.06	02.06	03.06	04.06	05.06
Күн тәртібі	«Әрқашан күн сөнбесін!»	«Менің әлемім»	Кәусәр бұлақ	«Мен елімнің Ұланымын!»	Бақытты балалар
Балаларды далада қабылдау	Балаларды көңіл-күйіне байланысты дене температурасын өлшеп, қабылдау.				
	Балалар мен ата-аналарды Балалар күніне сай безендірілген учаскіде қабылдау. "Домино" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі	Балалардың отбасында ата-анасымен, бауырларымен немесе жақындарымен бірге уақыт өткізгенде ойнайтын ойындары, спорттық жаттығулары, сайыстарының ішінен көпшілігіне таныс ойын түрін бірге ойнап көру және алған әсерлерімен бөлісу. (қарым-қатынас іс-әрекеті)	Кәусәр бұлақ (қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың қалауы бойынша мультфильм кейіпкерлерінің образын таңдап, қимылқозғалыс ойындарын өткізу, патомимика арқылы кейіпкерді табу ойынын ойнау. "Суретті құрастыр" үстел үсті ойыны.	"Кемпірқосақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: қабылдау қабілетін, түстерді ажырата білуді жетілдіру. Еркін ойын: "Үш нәрсені атаңыз". (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың заттарды	"Өзіңе жұп тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту.

жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар "Сыныптар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтай отырып, бір аяғымен секіруге, ойын ережелерін сақтауға үйрету.	"Қарама-қарсы сөз" дидактикалық ойыны (жұптар айтысы). (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құра білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорды молайту; ой шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы; доп немесе; немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). "Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: белгілер бойынша жылдам жүгіруді, зейінді дамыту; дене мүшелерін нығайту.	(танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: баланың бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білу қабілетін жетілдіру, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Ойынды қалаған бала жиналғанда, бір тұтас бейне-сурет болатын, ұсақ бөліктер жинақнамаларының бірін тандап ала алады. Тұтас суретті құрастыру үшін, үстел басында 12 және одан да көп бөліктерді бір тұтас суретке жинау керек. Қажетті құралдар.	топтастыра білу қабілетін жетілдіру. Ойын барысы. Бір сөзбен қандай нысандарды атауға болады: гүлдер, құстар және т.б. "Гүлдер!" - дейді тәрбиеші және кішкене кідірістен кейін допты балаға лақтырады. Ол жауап береді: "түймедақ, раушан, жүгері гүлі". Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. Балалардың сөйлеу тілін дамыту. Бір дегенім - бесік, Шықтық содан өсіп. Екі деген - елім, Дала, туым, көлім.	Ойын барысы. Тәрбиеші ойнаушыларға негізгі түстен бір-бір жалаудан таратады. Даңғыранын белгісімен, шапалақпен – жалауын көтеріп алаңда жүгіреді. Келесі белгімен – даңғыраны бірнеше ұрғылаумен, шапалақпен, "Өзіңе жұп тап" - деген сөзбен, түстері бірдей жалаулары бар балалар жұп құрады. Әр жұп өз беттерімен фигура жасайды. Жұпсыз қалғандарға ойнаушылар мынадай сөздер айтады: "Арман, Арман, аузыңды ашпай, тезірек жұбыңды таба ғой". Содан кейін белгі бойынша барлығы алаңға жүгіріп келеді: 5-6 рет ойын қайталанады. "Кемпірқосақ"
---	--	---	---	--

Еркін ойын: "Сақина". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, достықта ойнай білуді жетілдіру; зерек, шапшаң, алғыр болуға тәрбиелеу. Жүргізуші шеңбердің ішінде, ал балалар айналасында тұрады. Ол алақанында сақинаны ұстап тұрады да, байқатпай балалардың біреуіне беруге тырысады: балалар алақандарын бір-біріне беттестіріп тұрады, жүргізуші кезек-кезек балалардың алақандарын ашады. Сақина бұйырған бала басқаларға білдіртпеуі керек. Жүргізуші: "Сақина, сақина алаңға жақында!" - деп нұсқау	"Айна" ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін, сөйлеу және қозғалыс белсенділігін дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге шығады. Санамақ көмегімен тандалған бала шеңбердің ортасына орналасады. Қалғандары айтады: - Бірігіміз бәріміз, Бірімізден біріміз. Қайталаймыз, қалмаймыз, Ұйықтамаймыз, талмаймыз. - Асан (Аида, Мансұр) бізге көрсеттер. Тағайындалған балалар шеңбердің ортасындағы бала әртүрлі қимылдарды көрсетеді,	Бірнеше (12 және одан да көп) бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). Еркін ойын: "Ұшады - ұшпайды". (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызша командаға реакция және мінез-құлықты реттеу. Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек.	Үш дегенім - үміт, Үміт артар жігіт, Төрт дегенім - төзім, Төзе білем - өзім, Бес дегенім - бақыт, Бағалайтын уақыт	дидактикалық ойыны. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балаларды түстер жүйесін қайталау; спектрдегі түстердің орналасуын бекіту; қабылдау қабілетін дамыту. Ойын барысы. Балалардан жауыннан кейінгі шығатын кемпірқосақты кімнің көргенін, онда қандай түстер бар екенін сұрап, ойын құралдарын тақтаға іледі, түстерді толық атын атап орналастырады. Жеке балалардың алдарына ойын құралдары үлестіріліп балалар өз бетімен жұмысты үлгіге қарай отырып орналастырады.
---	---	---	--	---

	бергенде, сақинасы бар бала ортаға жүгіріп шығады да жүргізуші атанады.	қалған балалар қайталайды.			
	Еңбек: ауланы сыпыру, орындықты тазалау. Мақсат-міндеттер: сыпырғышты пайдалану туралы білімдерін бекіту, өз ауласында тұрақты әрі уақытылы тазалық сақтауларын, тапсырылған іске жауапкершілікпен қарауларын қалыптастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: ауладағы орындықты тазалау, ауладағы желмен шашылған жапырақтарды сыпыру. Мақсат-міндеттер: ауланы ұстауға үйрету; еңбексүйгіштікке, ұжымдық еңбекке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: құмсалғыштағы құмды қопсыту. Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге ынталандыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: отырғызылған өсімдіктерді күту (суару, қопсыту, арамшөптерден тазарту) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге қамқорлық жасауға деген құштарлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: алаңды ұсақ бұтақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: жалпы жұмысқа қатысу, мәселені соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары				

гимнастика	(дене тәрбиесі) Сапқа тізілу, жүру, аяқ ұшымен, өкшемен, жүру, жүгіру (30-40сек), секіре жүріп жүгіру, жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары (жіппен) кешені. 1. "Жіпті соз" жаттығуы. Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, жіптің екі шетінен керіп ұстап, төмен түсіріп тұру. 1-2-жіпті жоғары көтеру, оған қарау. 3-4- бастапқы қалыпқа келу, "төмен"деу. 2. "Бұрылу" жаттығуы. Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, жіптің екі шетінен керіп ұстап, иық бойында ұстап тұру. 1- оңға бұрылу, қолды оң жаққа созу. 2-бастапқы қалып, сол жаққа орындау. 3. "Сәл отыру" жаттығуы. Бастапқы қалып: жіптің екі шетінен ұстап тұру. 1-2-сәл отыру, арқаны түзу ұстап, өкшені көтеру, жіпті екі жағынан ұстаған күйде қолды алға созу, басты тік ұстау. 3-4-бастапқы қалып. 4. "Еңкею" жаттығуы. Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қолды жіппен желке тұсында ұстау. 1-жіпті ұстаған күйде жоғары созу. 2-оңға еңкею. 3-бастапқы қалып. 4- сол жаққа орындау. 5. "Бүгілу, майысу". Бастапқы қалып: етпетінен жату, жіп тура созылыңқы қолда. 1-3-артқа қарай майысу, жіпті жоғары көтеру. 4-бастапқы қалып.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу

	шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Біздерде бар қасықтар, Ас ішерде асықпа! Міне-табақ, міне-тамақ. Бұл недеген сиқыр ғажап. Осы жолдардан кейін балалар таңғы асқа кіріседі. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарға отыруын бақылайды. Егер бала үстелдегі дұрыс отыру қалпын сақтамаса,	Көркем сөз Ыдыс толы тамағым, Тамағыма қарадым. Тауысып ап асымды, Бүгінгі күн жарадым. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.	Көркем сөз Сақтағаннан тазалықты, Ауырмайды ішіміз. Тазалықты сақтасаң, Ауырмайсың ешқашан. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі – жиі жуын сен. Таңертең де, кешке де, Жуын күндіз – түсте де. Су - тіршілік негізі, Онсыз өмір сүрмейсің. Гигиена егізі, Су деп және білгейсің. Су - табиғат байлығы, Өзен - көлге барғайсың. Кемі екі рет әр күні,	Көркем сөз Хош иісті сабынның, Көбігіне малынып. Қолымызды жуамыз, Барлық кірден арылып. Көкөністі жуып жеп, Қайнаған су ішеміз. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын

	педагог оған барып, дұрыс отыруға кеңес бере алады. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)	Суға түсіп алғайсын. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	«Әрқашан күн сөнбесін!» атты Балалар күні мерекесін ұйымдастыру: Балалар шығармашылығынан концерт. (шығармашылық іс-әрекет) Асфальтқа сурет салу байқауы. (шығармашылық іс-әрекет) Дене тәрбиесінен ойын-	АЙНАЛАЙЫН, МАМА! Bilimland Kids ДОРОГАЯ МАМА! https://www.youtube.com/watch?v=5k_R1Y_ynpM Ән тыңдату және қалауы бойынша балаға айтқызу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекеті) Отбасы тақырыбында Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар	Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Кемпіркосақ жолымен" Мақсат-міндеттер: Жыл мезгілдеріне тән белгілерді, айлардың атаулары және олардың реттілігі туралы білімдерін тиянақтау, берілген дыбысқа арналған сөздер ойлап табуға, жалпылау мен жіктей білу дағдыларына	«Мен елімнің Ұланымын!» Отан туралы өлеңдерді жатқа айту челленджі. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалар шығармашылығынан суреттер көрмесін ұйымдастыру. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)	Фотосуреттерді қарастыру «Менің отбасым». (қарым-қатынас іс-әрекеті) Фотосуретте бейнеленген өздерінің отбасы туралы әңгімелеу. Дамытушы ойын. "Сынық телефон". (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері:

жаттығулар "Жаз келді алақай!" Мақсат-міндеттер: Балаларды бір қатармен жүтіру; алға қарай 3-4 м қашықтыққа жылжу арқылы секіру; биіктігі 40 см жіптің астынан қолды еденге тигізбей еңбектеу іскерліктерін жетілдіру; балаларда аяқтың ұшымен, өкшемен жүру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; спорттық ойындар арқылы кеуде тұсынан қос қолмен допты бір-біріне лақтыру дағдыларын дамыту.	"Сикырлы тон" қазақ халық ертегісі". Мақсат-міндеттер: Балаларға қазақ ертегілерімен таныстыруды жалғастыру; өз пікірлерін ашықта, еркін жеткізе білуге үйрету; ертегі тыңдауға деген қызығушылықтарын арттыру, сөздік қорларын, тілін дамыту; алғырлыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығулар "Балақан да алақан" Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.	жаттықтыру; логикалық ойлау қабілетін, сөйлеу қабілетін, зейінін дамыту; достыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Түрлі түстер (екінші бөлім) Bilimland Kids https://www.youtube.com/watch?v=JfNyxhbhXKk Сурет салудан ойын-жаттығулар "Түрлі-түсті доғалар" Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрден тыс тәсіл «дымқыл» бетте сурет салумен таныстыру; акварель бояуын қолдану дағдыларын бекіту; өз түсінгендерін, әдемі құбылыстарды түрлі бейнелеу құралдарымен, шығармашылық таныта отырып суреттеу біліктіліктерін дамыту; сурет салуға	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар ""Кемпіркосақ"өленін жаттау. Шәймерген Әлдибекұлы". Мақсат-міндеттер: Балаларды көркем шығарманы мұқият тыңдауға; қойылған сұрақтарға жауап беруге; сұрақтар қоя білуге үйретуді жалғастыру; өленді мәнерлеп айта білу қабілеттерін әрі қарай жалғастыру; есту, қабылдау, есте сақтау қабілетін дамыту; ойлау қабілеттерін дамыту: талдау, синтез, жинақтау; монологтық сөйлеуді дамыту; көркем шығармаларға деген қызығушылықты тәрбиелеу; ұжымда жұмыс істеуге үйрету; достарына қамқоршы болуға тәрбиелеу.	балалардың есту, түйсік, ойлау қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Мүсіндеуден ойын-жаттығулар "Сазбалшықтан жасалған «Ат» Дымково ойыншығы". Мақсат-міндеттер: Дәстүрлі халық өнерінің иесі ретінде Дымково жердімекен ойыншығымен таныстыру; ойыншықтың пайда болуы туралы, эстетикалық ерекшеліктері туралы таныстыру; балалардың танымдық белсенділігін және шығармашылығын, көзбен өлшеуін, ұсақ қол маторикасын, нсте сақтау қабілетін дамыту. Шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, бастаған
--	--	---	--	---

			қызығушылықтарын арттыру, ұқыптылыққа тәрбиелеу.		ісін соңына дейін жеткізуге тәрбиелеу.
			Кәусәр бұлақ (қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың қалауы бойынша мультфильм кейіпкерлерінің образын таңдап, қимылқозғалыс ойындарын өткізу, патомимика арқылы кейіпкерді табу ойынын ойнау.		
Серуенге дайындық	Өз бетінше дұрыс ретпен киінуге үйрету; көмек көрсете білуге, оған алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Күндізгі серуен	Жаз мезгіліндегі табиғат өзгерістерін бақылау (кемпіркосақтың пайда болуы). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың жаздағы ауа-райы туралы түсініктерін нақтылылау; табиғатқа құрметпен қарауды, оның	Жансыз табиғаттағы құбылыстарды бақылау, кемпіркосақ. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: кемпіркосақ туралы айту арқылы балалардың қызығушылығын дамытуды жалғастыру.	Бұлттарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды бұлттарды байқауға баулу және ауа райын аспан күйімен анықтауға дағдыландыру. Экологиялық міндет:	Таза ауада ұлттық ойындар сайысын өткізу. (дене тәрбиесі) Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Айгөлек» ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл ептілігі мен шапшаңдығын дамыту;	Бұлттарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды құбылыс - бұршақпен таныстыруды жалғастыру. Бұршақ қалай пайда болатынын айту:

сұлулығын көре және бағалай білу дағдыларын қалыптастыру. Әңгіме-викторина. Мақсаты: балаларды кемпірқосақ сияқты табиғи құбылыспен таныстыру, кемпірқосақтың пайда болу себебін түсіндіру, кемпірқосақтың түстерімен, олардың орналасу ерекшелігімен (қызыл, қызғылт сары, сары, жасыл, көгілдір, көк, күлгін) таныстыру; кемпірқосақтың "пайда болуы" үшін күн сәулелері мен су тамшылары қажет екенін көрсету.) - Жылдың қай мезгілінде біз көп уақытымызды далада өткіземіз? (Жазда) - 1 маусымда қандай мерекені атап өтеміз? (балаларды	Экологиялық міндет: өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі жаңбырдың маңызы туралы айту, табиғатқа деген сүйіспеншілікті дамыту. Көркем сөз Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Көкте қызыл- жасылды Кемпірқосақ асылды. Құлпырғаны қызық-ақ Жеті түрлі бояумен. Бір кесегін үзіп ал, Үйіме әкеп қояр ма ем.(М. Әлімбаев) Халық болжамдары Ыстық жел соқса - жаңбыр жауады. Торғайлар топтасып ұшса - ашық, құрғақ күн болады. Жермен тәжірибе: топырақ салынған бар екі ыдыс дайындау, сумен суару және	жансыз табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Түзету тапсырмасы: берілген сөздермен сөйлемдер құру (аспан, бұлт, қалқымалы және т.б.) Сұрақтар: - Бүгін ауа-райы қандай? Бүгін аспан қандай? Сіз аспанда не көресіз? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттар қозғалмады ма немесе қозғалады ма? Жел бұлттарға не істейді? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға, оған жануарлар мен өсімдіктер әлемінде ұқсастықтар табуға шақырыңыз. Балалардың сөздерін және бейнелі сөздерін мадақтаңыз. Көркем сөз Ақсын, сұрсын қарасың,	ойын ережесін түсінуге және қатаң сақтауға, бір-бірін құрметтеуді үйрету. Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Тенге ілу» ойыны. Мақсат-міндеттер: жылдамдық қабілетін дамыту, балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтауға, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. Қазақ халқының ұлттық ойындары. Асық тігіп ойнау. Мақсат-міндеттер: мергендік қабілетін дамыту; балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. Бұлттарды бақылау (жаңбыр қалай пайда болады).	бұлттарға өте ыстық жерден қуатты жылы ауа ағыны әкелінеді. Мұндай реактивті реакция ылғалдың тамшыларын алады және алып кетеді. Биікте тамшылар қатып жерге асығады, ал ауа ағыны қайта лақтырылады. Бұл мұз бөліктері ауырлап, ауа ағыны ұстай алмайтындай етіп жалғасады, олар еріп, жерге мұз бұршақтары сияқты шашылып үлгермейді. Бұршақ - бұл табиғи апат: ол егіндер мен өсімдіктерді құртады. Экологиялық міндет: судың әр түрлі күйлері туралы түсініктерді нақтылау. Көркем сөз Ақсын, сұрсын қарасың, Қалқып қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін
--	--	---	---	--

корғау күні) - Жаңбырдан кейін көлшіктерге секіретін жануар? (Бақа) - Жаз мезгіліндегі балалардың сүйікті ісі? (Демалыс) - Тікенектері бар бақша гүлдері? (Раушан) - Күн сокқысын алмау үшін жазда басымызға не киеміз? (Қалпақ) - Жазда орманда не істейміз? (Саңырауқұлақтар, жидектер жинаймыз) - Үсітімізді су қылатын жазғы табиғи құбылыс? (Жаңбыр) - Жаңбырдан кейін, әдетте аспанда не пайда болады? (Кемпірқосақ) Жаңбыр жауып басылды, Аспан пайдай ашылды. Көкте қызыл- жасылды Кемпірқосақ асылды. Құлпырғаны қызық-ақ	бақылау. Ауа көпіршіктері пайда болады, ол өсімдіктердің өсуіне септігін тигізеді. Қорытынды: топырақты копсыту керек. Экологиялық ойын: "Өсіру". Топырақта өсетін өсімдік түрін алып келу. "Кемпірқосақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды бір-бірін итермей жүгіруді жетілдіру; абай болуға дағдыландыру. Еңбек: гүл отырғызуға ыдыс дайындау (жерді қазу, топырақты дайындау). Мақсат-міндеттер: балаларды жер өңдеу жұмыстарымен таныстырып, еңбек	Қалқып қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін, Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көп, Нөсерлетсең нөсерлет. Жұмбақ Көз жасты – жылауық, Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жылайды, Жадыраса тарайды. (Бұлт) "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппараттарын	(танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларға табиғаттағы су айналымы туралы түсінік беру; қорытынды жасауға үйрену. Экологиялық міндет: экологиялық таза ауа барлық тіршілік иелерінің тіршілігі үшін өте маңызды. Түзету міндеті: "Бұлтты тарат" сөйлеу тынысын дамыту. Сұрақтар: - Жаңбырдан кейін шалшық қайда жоғалады? Суға не болады? Бұлт қайдан пайда болады? Егер балаларға жауап беру қиын болса, онда өзендердегі, теңіздердегі, шалшықтардағы және басқалардағы судың	Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көп Нөсерлетсең нөсерлет. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшандыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас
---	---	---	---	--

Жеті түрлі бояумен. Бір кесегін үзіп ап, Үйіме әкеп қояр ма ем. Еңбек әрекеті: құмсалғыштағы құм үйідісін су сепкіштер мен шелектер көмегімен суару. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс- әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: еңбекке деген қызығушылықтарын арттыру. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын	дағдыларын жетілдіру. "Көк ту" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама- қарсы тұрады. Бір- бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске	дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. (Д. Ахметова) Еңбек: балалармен бірге гүлдарда өскен гүлдерді тексеру; сынған сабақ, бұтақтарды жинау, майысқандарын көтеру. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. "Жапалақ" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз	булануынан ауада әрдайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады. Көркем сөз Күзгі көк бұлт мен болам, Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын, Қаласам қазір сендерге, Жаңбыр болып жауамын. Еңбек: аланды тазарту ұжымдық еңбегі. Мақсат-міндеттер: жалпы жұмысқа қатысу,	салады! Кім тышқанды құтқарады? Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық- шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық- шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. Еңбек: гүлзарларды суару. Мақсат-міндеттер: ересектерге көмек көрсету; өсімдіктерге қамқорлық жасауға
---	--	---	---	--

жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? "Жолда кім жылдам жүгіреді?" ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: кеңістіктік бағдарлауды дамытуды жалғастыру. "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.	жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан) лақтыра білуді дамыту; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. «Менің бауырларым», тақырыптарында балалармен серуенде әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті)	бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру. Санамақ арқылы бір бала «жапалақ» болып таңдалады. Ол «ұясында» жасырынып тұрады, ал қалған балалар «тышқандар» мен «шымшықтар» рөлін орындайды. Жүргізуші «Таң атты!» дегенде балалар алаңға шығып, еркін қозғалады. «Түн батты!» деген белгіде бәрі қозғалысын тоқтатуы тиіс. Қозғалып қойған ойыншыны «жапалақ» ұстап алады. Ұсталған бала келесі «жапалақ» болады. Ойынды қызықтыру үшін екі «жапалақпен»	жұмысты соңына дейін жеткізуге баулу. "Жұптық эстафета" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ережелер бойынша ойнауды, жылдам жүгіруді, жұппен секіруді үйрену; өзара қолдау мен достыққа тәрбиелеу. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу.	үйрету. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.
--	--	--	--	---

		де ойнауға болады. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Балалардың көрген мультфильмдерінен алған әсерлерімен бөлісу, олардың қиялын, логикалық ойлауын, сөйлеу тілін дамыту мақсатында жетекші сұрақтар қою. (қарым-қатынас іс-әрекеті)	Қозғалыстарды дамыту жыптығулары: жүгірумен ұзындыққа секіру (кемінде 1м). (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ұшу ауқымын дамыту. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.	
Серуеннен оралу	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету, киім мен аяқ киімді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бірбіріне көмектесуге баулу. Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату;			

	- ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Мақсат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін бекіту.	Мақсат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін пысықтау.	Мақсат-міндеттер: дағдыларды жетілдіріңіз: шанышқыны бас бармағыңызбен және ортаңғы саусақтарыңызбен ұстаңыз, сұқ саусағыңызбен үстіңгі	Мақсат-міндеттер: дұрыс тамақтануға шақыру, жағымды эмоционалды жағдайды сақтау және сөздік қорын байыту; мәдени-гигиеналық дағдыларды дамыту; аспаздың жұмысына	Мақсат-міндеттер: өз сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға

			жағынан ұстаңыз; қолдың шанышқысының орнын өзгертпестен, тек қолды сәл бұрап әр түрлі тағам түрлерін жеу керек.	құрметпен қарауды тәрбиелеу.	айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру.
Түскі ас	Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Күні бойы қызыққа, Батамызда қаламыз. Қиынсынып қашпаймыз, Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сазымен, Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату.				
Ұйқыдан тұру	Майтабандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту	Балаларды сипап ояту. Шашты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық	Тыныш музыка қосылады, оған балалар біртіндеп оянады. Біртіндеп көтерілу (музыка ақырын	Әр баланың көңіл-күйін көтеріңіз, сөздермен ояту. Көркем сөз Ұйқымыздан тұрайық,	Төсек жапқышын ауыстыруға қатыстыру: таза жайма салу, таза жастық қапшықты ауыстыру.

	және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. Ұйқымнан тұрайын, Бетімді жуайын, Осылайыша сақтайын, Тазалықты лайым. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Майтабандықтың алдын алуға арналған жаттығулар, денені тік ұстауға тәрбиелеу. Жаяу жүру: қабырғалы жол балалардың аяқтарын керемет уқалайды, аяқтың бұлшықеттері мен байламды аппаратын нығайтады, денені тұтастай қорғайды. Көркем сөз Түскі ұйқы уақыты, Төсегіме жатамын. Ақ көрпемді жамылып Тәтті ұйқыға батамын. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	ойнайды). Көркем сөз Қарсы ал ерте күн көзің, Төсегінді жина өзін. Саусағыңды сормағын, Салдыр салақ болмағын. Әдеп қыл ісінді, Тазалап жүр тісінді. Қарағанда айнаға, Ұқыпты болсын киімін. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Көзімізді ашайк. Бізді күтіп тұрмайды, Жылдам алға басайық! (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Көркем сөз Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)
Бесін асқа дайыдық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау кезінде және гигиеналық рәсімдерді жүргізу	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас,

кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Балабақша тәртібін, Барлығымыз сақтаймыз. Тәрбиеші үмітін, Болашақта ақтаймыз. Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз. Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. Тамақтану кезінде педагог балалармен жеке жұмыс жасайды: балаларды ұқыптылық және мәдени дағдылары үшін мадақтайды.	кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Түс уақыты келгенде, Дастарханға жайғастық. Тамақ ішу әдебін, Ішімізден ойластық. Аяғымыз орнында, Сөйлемейміз бәріміз. Тамақ ішіп болған соң, Жинасамыз тағы біз. Тамақтану тәртібін, Есте сақтап алыңыз. Тамақтану аяқталғаннан кейін балалар аузын майлықпен ақырын сулап, қолдарын сүртеді (майлықты алдын-ала дайындалған арнайы контейнерге тастайды), тамақ үшін алғыс айтады және орындықтарды жайлап итеріп, үстелден тұрады. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты тандаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
---	---	--	--	--

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. "Балалар бақшасы" сюжетті-рөлдік ойыны. (танымдық, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балабақша қызметінің негізгі түрлері және онда жұмыс істейтін мамандар туралы балалардың жалпы түсініктерін бекіту; жеке қабілеттерін, өнімді қатынастарды	Дамытушы ойын. "Қайда болғанымызды айтпаймыз, көргенімізді көрсетіп қайтамыз". Мақсат-міндеттері: балалардың ойлау, елестету қабілеттерін, логикасын, тапқырлығын дамыту. Шарты. Жүргізуші. 1-нұсқа. Педагог жұмбақтарды қимыл арқылы көрсетеді, балалар көрсетілген затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2-нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезекпен көрсетеді. 3-нұсқа. Шеңберде немесе тізбекте отырған (тұрған) әрбір бала кезек бойынша қимылдарды көрсетеді. Барлық	"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. "Адам не істеді?" - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: "Табиғат нені тудырды?". Ойын шеңбер бойымен	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктен тұрады, әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып шығады (мысалы: қыс	"Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: қасиетіне қарай-қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады. Ойын барысы. Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қара сиыр"

құру қабілеттерін дамыту. Құрал-жабдықтар. Медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, балабақшада жұмыс істейтін тазалаушыға қажетті құралдар. Барысы. Балалар алдымен балабақша қызметкерлерін өздері тағайындайды. Мамандар рөлін атқаратын балалар қажетті құралдарды таңдап, оларды белгілі бір бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандарды ойнайтындар бір-бірімен кеңесіп, кім, қайда баратындығын және не істейтінін жоспарлай алады. Педагог диалогтар мен қарым-қатынастарды нығайтуға көмектеседі, қосымша сұрақтар қояды, қандай әрекеттер жасайтынын немесе не	балалар ойланып, жұмбақты шешуге тырысады. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару. "Ойыншықтар дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) "Ойыншықтар" дүкені туралы балалардың идеяларын бекіту; сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттерді игеру;	жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. "Аңшылар мен қояндар" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың қоян болып секіре, "аңшыдан" қорғана білуге дағдыландыру. Ойын барысы. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп	мезгіліне қар, шырша, аққала) т.б. Еркін ойын: "Дауысынан таны". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Физикалық қасиеттерді жетілдіру. Ойын барысы. Шеңберде тұрған ойыншылардың бәрі ортаға шығып көзін байлайды да, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір, секір" деген кім, білгіш болсаң таба ғой. Тауып ал да, өзің кеп, сол орынды ала ғой, деген өленді айтып, шеңберді айнала жүгіреді. "Секір, секір" деген сөзді мұғалім белгілеген оқушы айтады. Балалар осыны айтып болған	қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету, кеңістікті бағдарлау, шапшаңдық пен тапқырлықты дамыту, достыққа тәрбиелеу. Ойынға бірнеше бала қатысады. Бір зат (малақай, дорба т.б.) таңдалып, балалар шеңбер құрып, көздерін жұмады. Бір ойыншы затты тығып қояды, ал қалғандары оны іздейді. Зат табылған соң, иесі оны қорғайды, ал басқалары алдап алып қоюға тырысады. Затты алған бала келесіде оны тығушы болады. Ойын осы ретпен жалғасады. Үстел үсті
---	--	---	--	--

	істейтінін анықтайды, балалардың алмасуын басқарады.	позитивті қарым-қатынасты дамыту. Құрал-жабдықтар. Сөрелер, ойыншықтар, ойыншық смартфондар, төлем карточкалары, сөмкелер, қағаз ақшалар. Барысы. Сатушы өз қалауы бойынша тағайындалады, сатып алушылар қажетті құралдарды (карта, қаражат, смартфон) алып, ойыншықтардың біреуін таңдап, өз қалауларын айтады. Сатушы ойыншықтарды сөрелерге қояды, бағаларды анықтайды, тұтынушыларға өнімнің ұтымды жақтары туралы айтады және оны "сатады".	лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады.	соң, ойын бастаушы көзін ашады да, "секір" деп айтқан баланы табуға тырысады. Тапса, айтқан бала ортаға шығады да, ойын басқарушы болады. Ойын осы ретпен жүргізіле береді.	ойыны."Лото". Максат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. (таным іс-әрекеті)
Серуенге дайындық	Өз бетінше дұрыс ретпен киінуге үйрету; көмек көрсете білуге, оған алғыс айтуға тәрбиелеу.	Балалардың дербес және жүйелі киінуін бақылау. Жылдамдықты, ұқыптылықты қалыптастыру.	Балалардың өз бетінше жүйелі киінуін бақылау. Жылдамдыққа, ұқыптылыққа баулу.	Балалардың өз бетінше жүйелі киінуін бақылау. Жылдамдыққа, ұқыптылыққа баулу.	Балалардың өз бетінше жүйелі киінуін бақылау. Жылдамдыққа, ұқыптылыққа баулу.

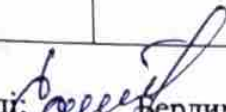
Серуен	Жаз белгілерін бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды жаздың белгілерін өз бетінше анықтауға үйрету (жасыл шөп, жасыл ағаштар, гүлдер гүлдейді, ұзақ күндер және т. б.) Экологиялық міндет: балаларды өлкеміздегі жазғы өзгерістердің ерекшеліктерімен таныстыру. Көркем сөз "Жаз", Қадыр Мырза Әли. Жаз да келді пейілді: Жан-жануар сейілді. Жаз да келді: аптапта Жан-жаққа ұшты бақ-бақта. Жаз да келді найқалып: Жатыр егін жайқалып. Жаз да келді: шаттанып, Жұмыла іске аттанып, Тындырып бар жұмысты,	Жансыз табиғат құбылыстарын: кемпіркосақты бақылауды жалғастыру. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың табиғат құбылыстарын бақылауға деген құштарлығын дамыту. Жұмбақтар Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Қызыл, сары, жасылды, Көкте бір зат асылды. Жаңбыр жуды жерімді, Көкте өрмек керілді. Көркем сөз Жаңбыр жауды далада Су толып сай-салаға Тамшыларым тоқтады Табиғат тұр жаңара. Кемпіркосақ көгімде Керілгенін көрдің бе?	Бұлттарды бақылау (жалғасы). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың табиғат құбылыстарын бақылауға деген құштарлығын дамыту. - Неліктен олар жүгіретін, жүзетін, ұшатын бұлттар дейді? - Бүгін бұлт қалай қозғалып тұр? Жұмбақ Көз жасты – жылауық, Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жылайды, Жадыраса тарайды. (Бұлт) Еңбек: ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа	Бұлттарды бақылау. Жаңбыр қалай пайда болады? (жалғасы). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың табиғат құбылыстарын бақылауға деген құштарлығын дамыту. - Неліктен жаңбыр жауып тұр? - Жаңбырдың қандай пайдасы бар? Жұмбақ Жабағыны ұшырдым, Жерге моншақ түсірдім. (Жаңбыр) Еркін ойын: "Ұшады - ұшпайды". (дене тәрбиесі, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызша командаға реакция және мінез-құлықты реттеу.	Найзағайды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды ауа-райының жағдайы, найзағайдың жақындау белгілері (қаранғы аспан, қара бұлт, найзағай, тыныштық және т.б.) бойынша анықтауға үйрету. Экологиялық міндет: найзағайдың жақындауының жәндіктер мен құстардың мінез-құлқына әсерін көрсету. Көркем сөз Найзағай оты жарқылдап, Нөсер жауды селдетіп, Сайда сулар сарқырап Күн де ашылды желдетіл. Бұлтты түріп, жел қуып, Аспан шайдай ашылды,
--------	--	---	---	---	---

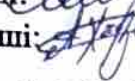
Тоя жедік жемісті. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Балалардың бірі «қасқыр», қалғандары «аққу-қаздар» болады. «Құсшы» құстарды «жем жеуге» жіберіп, олармен қысқа диалог жүргізеді. Белгі берілгенде «аққу-қаздар» өз орындарына	Аспанда тұр әдемі Қуантып мені, сені де. Еңбек: құмсалғышты тазалау. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен	тәрбиелеу. "Үкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу. Барлық ойыншылар - тышқандар, бір бала (санамақ арқылы тандалған) - үкі. «Күн» белгісі бойынша тышқандар алаң бойымен жүгіріп жүреді. «Түн» деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрып қалады. Үкі тұрғандарды аралап, қозғалатындарды ұясына апарады. Ойын бірнеше рет қайталанады.	Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Соңында мүлдем қателеспегендерді атап өтіңіз. Еңбек: құмсалғышты тазалау. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру;	Жердің шаңын сел жуып Тозаң да ұшпай басылды. (С.Бегалин) Болжам - Күн көзін бұлт шалса, қыс қарлы, жаз жаңбырлы болады. - Күн қызыл шапаққа оранып батса, ертеңінде ыстық болады. Жұмбақтар Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Тау тарс етсе тағы үркер, Таудағы елдің малы үркер. Қырдағы жылқы үркер, Жортып жүрген түлкі үркер. (Күннің күркіреуі) Жардай дәулер соғысты, Жарқ - жұрқ етіп оқ ұшты. (Бұлт пен найзағай)
--	--	--	--	--

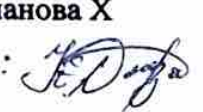
карай жүгіріп ұшады, ал «қасқыр» оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталған балалар «қасқырға» қосылады. Ойын барлық «аққу-қаздар» азайып біткенше, ойын жалғасады. Еңбек: ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. Қимылдарды дамыту: доппен жаттығу: алдыңызға жерге лақтырып, екі қолыңызбен ұстаңыз (қатарынан кемінде 10 рет). (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: реакция жылдамдығын дамыту.	тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді. Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Жыланша жүгіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер.	"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тындай білуге, күштілікке, шапшандыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе,	балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшандыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ	Еңбек: ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы":
---	---	--	--	--

Экологиялық ойын:" сөзді безендіріңіз " - анықтамаларды таңдау. - Жаз қандай? Бақ-бақ қайсысы? Күн қандай? Балалардың еркін әрекеті.	Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру. Еркін шығармашылық жұмыс: асфальтқа кемпірқосақты түрлі-түсті борлармен салу.	сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.	оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. «Ордағы қасқыр» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген қимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа қонуды үйрету. Қауіпсіздікті	- Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. "Кім жылдам?" (доппен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)
---	--	---	---	---

				ескеру. Балалардың тәжірибесі: желдің күші, бағыты. «Желді ұста», «Жылы және суық жел», «Желді өзіміз жасайық» ойын- тәжірибелері. Балалардың еркін әрекеті.	Мақсат-міндеттер: ептілікті дамыту, қимылдарды үйлестіру. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналарға кеңес: "Жаз құбылыстарын бақылайық".	"Баламен қарым-қатынас мәдениеті" тақырыбында кеңес беру.	Ата-аналар кеңесін сайлау және оның жұмысын жоспарлау.	Ата-аналарға кеңес: "Баланың белсенділігі - оның денсаулығының кепілі".	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.

Тексерді: Вердимуратова С.Х.

Тәрбиеші: Абдраманова Х.

Дене шығармашылығы: Каримова Д.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық): «Ақжайық» бөбекжай балабақшасы.

Топ: мектепалды топ: «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 08.06.2026 ж. - 12.06.2026 ж. «Жас із кесушілер»

Педагогтің аты-жөні

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	08.06	09.06	10.06	11.06	12.06
Күн тәртібі	Жас із кесушілер	Аңдар мен аңшылар	Мейірімді достарым	Саялы бак	Сыр сандық
Балаларды далада қабылдау	Балаларды көңіл-күйіне байланысты дене температурасын өлшеп, қабылдау.				
	"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не	"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. (таным іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. Еркін ойын: "Тыйым салынған қозғалыстар". (дене тәрбиесі, қарым-	Мейірімді достарым Аңдар мен үй жануарлары туралы кітап көрмесін ұйымдастыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. (танымдық іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер:	Саялы бак (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Біздің өлкенің ағаштары», «Балабақша ауласында қандай ағаштар өседі?», «Ағаштарды өрттен қорға!» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. Ағаштар туралы	"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір

істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Бөрік-телпек» (дене тәрбиесі) Мақсаты: балалардың затты (доптар немесе қапшықтар) алысқа лақтыра білу дағдыларын дамыту, күшін, ептілігін, дәлдігін және достық	қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар шеңберге тұрады, ортада -педагог. Ол олардың қайсысына тыйым салынғанын көрсетіп, әртүрлі қимылдар жасайды. Балалар тыйым салынғаннан басқа барлық қимылдарды қайталайды. Ойын ережелері. Кім тыйым салынған қимылды қайталаса, ол ойыннан шығарылады. Тыйым салынған қозғалысты 4 - 5 қайталаудан кейін өзгерту керек. Еркін ойын: "Мысық пен тышқан". (дене тәрбиесі)	саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттық суреттерді) балалардың көз алдына белгілі тәртіпте орналастырады. Бірнеше секунд өткеннен кейін, балалар көздерін жұмып, педагог бір-екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады. Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенін айтады. Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығы бар суреттер жұбын қолдану мүмкін. "Қармақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	әңгімелер, өлеңдер оқып беру, жұмбақтар шешу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Д. Әбілев «Орман». Көк бояқ орман Бұтақтарына әнші құстар қонған, – Қарасаң оған, Оңнан, солдан Түстіктен, шығыстан – Алыс жолдан: Көгілдір аспан сияқты Мүлгіп тұрған, – Көктемде жерден бу алған Бу алып, нұр боп қуанған! Кейде сол, Көк бояқ орман Бұтақтарына әнші құстар қонған Көкшіл теңіз сияқты кешкі жатқан Ырғалады зордан, Бесіктей тербеткен қолдан!	қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. Ә.Табылдиев «Жаз» (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Үйін тіккен жасылдан, Үсті-басы асыл дән. Жаз келеді жайраңдап, Жарық жүзі – сайран бақ. "Кім жылдам жүгіреді?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: шектеулі аумақта жылдам жүгіруге жаттықтыру.
---	---	--	--	---

	қарым-қатынасын қалыптастыру; ережелерді орындай білу қабілетін дамыту. "Дауыста, атыңды айтамын" ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Балалардың коммуникативтік дағдыларды дамыту; адамгершілік құндылықтарға баулу. Қимылдарды үйлестіре білуді жетілдіру. Ойыншылар қол ұстасып шеңбер құрады. Ортада көзі байланған бір ойыншы тұрады. Ол қолындағы таяқты шеңбердегі ойыншылардың біріне ұсынып: «Дауыста, атыңды айт», дейді. Таяқ алған ойыншы	Мақсат-міндеттер: балаларды, ойын шартын бұзбай, шапшаңдықпен ойнауға баулу; жүгірудің түр-түріне машықтандыру. Мысықай аппақ қарасақ, Құйрығы сұр, тамаша-ақ, Жебедей-ақ ұшады, Көзін жаймен қысады. Тырнақтарын үндемей, Ашқан кезде инедей, Тышқандардың тықырын, Мысықай естісе ақырын, Аңдып аулап алады, Мысықай біздің жарады.	Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; кеңістікте бағдарлауды жүзеге асыру. Еркін ойын: "Тақия тастамақ" ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бұл ойын балаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сактыққа, дер кезінде тығырықтан шыға білуге үйретеді.	Сипар ма ем маңдайын алақаныммен Оңнан, солдан! Сурет, альбом, иллюстрацияларды карау. Еркін ойын: "Кім епті?" (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: допты лақтыруға және ұстауға машықтандыру.	
--	---	--	---	--	--

	даусын өзгертіп сөйлейді. Көзі байланған ойыншы оның атын табуға тырысады. Егер дұрыс тапса, екеуі орын ауыстырады. Таппаса, келесі ойыншыны тексереді. Үш рет кате тапса, ойыннан шығады.				
	Еңбек: алаңды қоқыстан тазарту. Мақсат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: құм жәшіктерін құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балалардың бойына еңбекке деген құштарлығын ояту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: алаңды қоқыстан тазарту. Мақсат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: табиғи материал жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын жетілдіру, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзарлардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі)				

Міне, бүгін ойнадық
Ойнадық та, ойладық.
Көжектер боп жүгіріп,
Сәбіздерді жинадық.
Бүгін жаттығу жаңаша,
Қалмадық біз оңаша,
Біздің балабақшада,
Күнде осындай тамаша!

Сапқа тізілу, жүру, аяқ ұшымен, өкшемен, жүру, жүгіру (30-40сек), секіре жүріп жүгіру, жүру, тыныс алуды қалпына келтіру;
бірнеше бағанға қайта құрылу.

Жалпы дамыту жаттығулары (жіппен) кешені.

1. "Жіпті соз" жаттығуы.

Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, жіптің екі шетінен керіп ұстап, төмен түсіріп тұру.

1-2- жіпті жоғары көтеру, оған қарау.

3-4- бастапқы қалыпқа келу, "төмен"деу.

2. "Бұрылу" жаттығуы.

Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, жіптің екі шетінен керіп ұстап, иық бойында ұстап тұру.

1- оңға бұрылу, қолды оң жаққа созу.

2- бастапқы қалып, сол жаққа орындау.

3. "Сәл отыру" жаттығуы.

Бастапқы қалып: жіптің екі шетінен ұстап тұру.

1-2- сәл отыру, арқаны түзу ұстап, өкшені көтеру, жіпті екі жағынан ұстаған күйде қолды алға созу, басты тік ұстау.

3-4- бастапқы қалып.

4. "Еңкею" жаттығуы.

Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қолды жіппен желке тұсында ұстау.

1- жіпті ұстаған күйде жоғары созу.

2- оңға еңкею.

3- бастапқы қалып.

	4- сол жаққа орындау. 5. "Бүгілу, майысу". Бастапқы қалып: етпетінен жату, жіп тура созылыңқы қолда. 1-3- артқа қарай майысу, жіпті жоғары көтеру. 4- бастапқы қалып.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жугызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін,	Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. Нан қоқымын	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де,	Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! Ас қабылдау алдында	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де,

	Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	шашпандар, Жерде жатса баспандар, Теріп алып, кастерлеп, Торғайларға тастандар. Ө.Тұрманжанов Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Жас із кесушілер Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. (бейнелеу іс-әрекеті) «Із кесушілер деген кімдер?» жетекші сұрақтар қою арқылы балалармен әңгімелесу. «Із кесуші» мультфильмін көрсету.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар "Қызыл телпек" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні түсіндіру арқылы, мазмұндап айтуға үйрету; өз ойларын толық айтуға, әңгімелеуге дағдыландыру; есте	«Ерте, ерте, ертеде» тақырыпқа сәйкес аудио ертегілер тыңдату, тыңдалған ертегінің мазмұнын айтқызу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Математикалық ойын-жаттығулар "Қалашық	Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Менің қаламдағы жаз" (танымлық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: Балалардың жаз белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру, сұрақтарға толық жауап	Құрастырудан ойын-жаттығулар "Балалық шаһар" (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: Балаларды әр түрлі ғимараттарды сызба бойынша салуға үйрету, сөздік қорды кеңейту, ғимараттардың

(карым-қатынас іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Гимнастикалық орындық үстінде еңбектейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық орындық үстінде ішпен еңбектеу; балаларда тізеден бүгілген аяқты жоғары көтеріп жүру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру; жұптасып бір қатармен жүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру. Қимылды ойындар «Өз түсінді табу», «Жасырынбақ», «Жалаушаны табу».	сақтау қабілетін дамыту, тілін, сөздік қорын молайту; кейіпкерлердің қарапайым қарым-қатынастарын бағалауға, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Сурет салу: «Менің сүйікті жануарым» (балалардың қалауын ескеру ұсынылады). (шығармашылық іс-әрекет) Музыкадан ойын-жаттығулар "Жол ережесі сақтайық!" Мақсат-міндеттер: балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен	тұрғындарына арналған дәмді ас" (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: Заттар топтарын салыстыру қабілетін нығайту; тапсырмаларды өздігінен орындауға қызығушылықты арттыру. Сергіту сәтінде аңдар мен үй жануарларының қимыл-қозғалысын қайталауға құрылған жаттығулар (дене тәрбиесі) (ресурстарға сілтеме: https://bilimkids.kz/kk/videos/10 ; https://bilimkids.kz/kk/videos/26). Сурет салудан ойын-жаттығулар "Түнгі қала" (бейнелеу іс-әрекеті)	беру қабілетін дамыту, жұмбақтарды шешуге үйрету, балаларды табиғаттағы жазғы өзгерістерді атап өтуге үйрету; есте сақтау, ойлау, өз ойларын дұрыс және сауатты айту қабілетін дамыту; жазда табиғатта мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу. Ағаштардың суретін салу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) "Кім шеңберде қалады?", "Тірі лабиринт" ойындары. (танымдық іс-әрекет, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік, ептілік, қозғалыс жылдамдығын сезімін дамыту; ұжымдық іс-әрекеттің келісімділігін,	мақсаттары туралы және олардың адам өміріндегі маңызы туралы әңгімелесу арқылы, балалардың танымдық іс-әрекетін дамыту, топта жұмыс істеу және дос құруға қамқорлық жасау дағдыларын тәрбиелеу. «Ең үздік қойылым», ойдан шығарылған ертегі қойылымдары байқауын ұйымдастыру: таныс ертегі қойылымдарын сахналау. (карым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет)
--	---	--	---	---

		көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу. Қоршаған ортаны қорғау бойынша жаднама құрастыру. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)	Мақсат-міндеттер: Балаларға дәстүрден тыс бейнелеу – граттаж техникасын таныстыру, түстер палитрасына сәйкес қаланың кешкі бейнесін беруді, заттарды кеңістікте дұрыс орналастыра білуге үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, зейіндерін дамыту; туған қалаларына сүйіспеншілікке, өз бетінше жұмыс істеуге тәрбиелеу.	жылдам реакциясы мен тапқырлығын жаттықтыру.	
Серуенге дайындық	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу, - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Серуен	Күнді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: күнді, оның өсімдіктер, ағаштар, жәндіктер және барлық	Құмды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: құмның қасиеттерін	Мысықты бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: мысық үй жануарлары,	"Ағаштар мен бұталарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер:	Шыбынды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: шыбынның пайда болу

тіршілік иелері үшін маңыздылығын бақылауды жалғастыру Экологиялық міндет: күн сәулесінің адам мен өсімдік тіршілігі үшін құндылығын көрсету. Көркем сөз Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! Еңбек: құм жәшіктерін құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балалардың бойына еңбекке деген құштарлығын ояту. Жұмбақ. Жалғанда бір нәрсе бар аяқ қапты, Ұшады кешке дейін дамыл таппай... (Күн) Болжам: Батар күн қызыл шапакқа малынып барып ұясына кірсе, ертеңінде шыжыған ыстық	анықтау: шашырағыштығы, борпылдақтығы, ылғал құмнан мүсін жасауға болатыны; балаларды құмнан сурет салу тәсілімен таныстыру; құмның қасиеттері туралы білімдерін бекіту. Бақылау жақсы ауа райында аланда өткізіледі. Тәрбиеші балаларға құрғақ және ылғал құмды салыстыруды ұсынады. – Құмның түсі қандай? Құрғақ па, әлде ылғал ма? Жабысқақ па, шашырағыш па? – Құмсалғыштағы құм құрғап қалды. Құрғақ құмнан құрылыс салуға бола ма? Неліктен? (Ол шашырап кетеді. Құрғақ құмды шелекке салып, електен (тордан)	сүтқоректілер және белгілі бір ерекшеліктерге ие екендігі туралы білімдерін бекіту; жануарларға деген ізгілік сезімдерін тәрбиелеу Бақылау барысы Педагог балалардан жұмбақ сұрайды, жауап беруді ұсынады сұрақтарға. Жұмбақ Тікірейіп құлағы Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті-қолын жуады. (Мысық) Көркем сөз Сағат сегіз таянды Тарғыл мысық оянды Жатпайды ол ерініп Мысық бойын жазады. Созылады керіліп, Аяқ – қолын созады. Дағдысы оның солай - ды	ағаштар туралы білімдерін бекіту; манызды белгілерді бөлуге үйрету (тамыр, дің, бұтақтар, жапырақтар). Көркем сөз: "Орманшы", М. Әлімбаев. Орманшы менің нағашым, Лайлатпайды тұнығын, Омырауында үлкен дүрбісі. Ауырлатпайды ауасын. Аралап орман арасын, Көрсен де қашан, қай түні, Түспейді аттан бұл кісі. Айтатын сөзі әйгілі: Шырылдатып шыбығын, - Қалың ну - халық саулығы! Аңыратпайды ағашын. Көк орман - Отан байлығы! Әңгімелесу. Ағаш дегеніміз не? (Тамыры, бір діңі және жапырағы	ерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейту табиғат туралы шынайы түсінік қалыптастыру. Көркем сөз "Шыбындар" Қабырғаны жағалап, Қуалаймыз сабалап. – Шыбындар, нас, кірсіндер, Мұнда неге жүрсіндер?! Бір қап кір бар аяқта, Жабысасын аяққа, Қонасындар етке де, Танау менен бетке де. (Ж. Смақов) Шыбын - қосқанатты зиянды жәндік. Ұшқан кезде қанаты арқылы ызындаған дыбыс шығады. Жабайы табиғатта және адамдар мекендейтін аймақтарда мекендейді. Дәмді аяқтары арқылы сезеді. Біздің күнделікті көріп жүрген шыбынның
---	---	---	--	---

болатынын білдіреді. "Қу түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; кимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге жиналып, көздерін жұмады. Педагог бір баланы білдіртпей таңдап, оны «қу түлкі» етеді. Балалар «Қу түлкі, сен қайдасың?» деп үш	өткізуге, үйінді етіп үйіп қоюға болады.) Зерттеу әрекеті "Құм неден тұрады?" Тарелкеге құм салып, оны ұлғайтқыш әйнекпен қарау. Құмға магнитті батырып, оның бетінде пайда болған металл бөлшектерін бақылау. Құм – түрлі түсті, пішінді және өлшемді ұсақ тастардан тұрады. Құмда металл бөлшектері де кездеседі. Қолмен ұстағанда құмның беті кедір-бұдырлы болады. Құм және сумен тәжірибе. Еңбек: балаларды алаңдағы жұмысқа тартуды жалғастыру; суару, қопсыту,	Елден бұрын тұрады. Беті - қолын жуады,- Жұмайды - ау, жалайды. (М. Әлімбаев) - Неліктен мысық үй жануары, үй мысықтары неге ұқсайды? - Мысықтар не жейді? Мысықтардың балалары қалай аталады? - Сіз мысықтардың қандай тұқымдарын білесіз? Мысықтардың адамдарға қандай пайдасы бар? - Үй мысығына қандай жабайы аңдар жақын туыстар? Мысықтың жыртқыш жануар екенін дәлелде. - Иттер мен мысықтардың қабілеттері мен темпераментін салыстыру. - Мысық туралы қандай әндер, тақпақтар, жұмбақтар, ертегілер	бар өсімдік). - Дұрыс! Бұта дегеніміз не? (Тамыры, сабағы мен жапырағы көп өсімдік). Тәрбиеші өсімдік бөліктерінің схемаларын (ағаш) қояды. Оларда не бейнеленген? (Ағаш пен бұта). - Осы схемаларға сәйкес ағаштар мен бұталардың бір-біріне ұқсастығын және айырмашылығын көруге болады. - Ағаштар мен бұталардың ұқсастығы неде? (Ағаштар мен бұталардың тамырлары мен жапырақтары бар. - Ал, ағаш пен бұтаның айырмашылығы неде? (Ағаштың бір діні, бұтаның сабағы көп). Педагог балаларға кесілген суреттерді - ағаш пен бұтаның схемаларын береді.	тұмсығы сұйықтық ішуге бейімделген, қатты заттарды сілекеймен ерітіп жібітіп барып ішеді. Шыбындар лас жерлерге жұмыртқаларын тастап тез өніп өседі. Шыбындарға қарсы күрес тазалық. Шыбындар өте зиянды жәндіктер! Шыбындар көптеген ауыр жұқпалы ауруларды таратады. Олардың жауы: өрмекшілер, бақа, құрбақа, кесіртке. Шыбындарға қарсы күрес тазалық. Еңбек: гүлдерді суару. Максат-міндеттер: гүлдерді күтуге тәрбиелеу. Көркем сөз Тазалықты іздесең, Мөлдір судан аласың.
--	--	---	---	--

рет сұрайды. Соңында «қу түлкі» өзін білдіріп, балалар одан қашады. «Қу түлкі» кімге қолын тигізсе, сол ойыннан шығады. Ойын осылай жалғасады.	арамшөптерді жұлу. Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу.	білесіндер?	- Ағаштың барлық бөліктерін ретімен орналастырайық.	Жиі-жиі жуынсаң, Аппақ, таза боласың. Тазалықты іздесең, Сабын, сүлгі керегі. Бірі жуып шашынды, Бірі сүртіп береді. Тазалықты іздесең, Айна, тарак керегі. Бірі тарап шашынды, Екіншісі көреді.
«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан».	"Аю мен аралар" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту	- Ағаштың тамыры қайда жасырынады? Бұта? (Жерде).	
Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер;	Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіпті сақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге үйрету.	- Түбірден кейін қай бөлік шығады? (Діні). Діңнен кейін? (Сабақ). Сабақтан? (Жапырақтары).	
	балаларды ойын шартын бұзбай, әділ ойнауға тәрбиелеу; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. Халық болжамы: өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі.	"Өткеншек" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	Еңбек: ағаштардың діңгектерін (жерін, топырағын) копсыту.	"Соқыр теке" қазақ ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)
		Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру;	Мақсат-міндеттер: копсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру.	Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға
"Төмпешіктен төмпешікке секір" кимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі)		балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе	"Қасқыр қақпан" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
			Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға	

Максат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.	Жаңылтпаш Шын еңбекшіл – өрмекші, Өрмекші - шын еңбекші. "Лэйлек пен бақа" жапон ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың секіре білу мүмкіндіктерін жетілдіру. Бұл жапон ойынын төрт немесе одан да көп адам ойнай алады. Ол үшін асфальтқа шығанақтар, аралдар мен мүйістер салынған үлкен көл салу керек. Ойыншылар бір жүргізушіні таңдайды - «лэйлек», ал қалғандары барлық ойыншылар «бақаға» айналады. «Бақалар» «суға» отырады, «құрлыққа» шығуға құқығы жоқ. «Лэйлек» жағалау бойымен жүріп өтіп,	бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. (Д. Ахметова) «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының "Итеріспек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері. Ұлттық ойындарды ойнату; күштілікке,	мүмкіндік бер; балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу; күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Қасқыр түссе қораға, Ұстамас оны бола ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқыр қақпан" құрайық. Берік қақпан сынбайды, Қасқырларды ұстайды. Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қақпан, қақпан, берік бол! Жеке жұмыс. Ағаштар туралы әңгіме құрастыру. Максат-міндеттер: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін	«Ордағы қасқыр» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген қимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа қонуды үйрету. Қауіпсіздікті ескеру. "Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?" ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде
--	---	--	---	---

	«бақа» ұстауға тырысуы керек. «Ляйлек» «аралдан» «аралға» секіруге құқылы, бірақ «суға» кіре алмайды. Соңғы ұсталған «бақа» «ляйлекке» айналады. "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту. Еркін ойындар.	ептілікке, ойын кезінде бірін-бірі түсінуді үйрету. Қауіпсіздік: ойын шартын қауіпсіз орындауға үйрету. "Жыланша жүгіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жакка бағыттай отырып лақтыру.	дамыту. Мақал-мәтелдер: Ағаш та ылғалды жерде көгереді. "Кім ағашқа бұрын жетеді?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: берілген белгі бойынша тез жүкіруге жаттықтыру, мақсатқа жетуге деген ынталарын арттыру.	асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды. Ескерту: асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы, тәйке, алшы.
Серуеннен	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер:			

оралу	- учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: киіну	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер:	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер:	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер:	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: ас

	дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу. Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	алдағы түскі асқа назар аудару; үстелге отыру мәдениетін бекіту. Көркем сөз Қырыққабат пен картопты, Салғам үлкен қасыққа. Жасырынып қалыпты, Іздеп көрші асықпай. Көрінбейді қасықта, Бос қалыпты тәрелке. Қырыққабат пен картобым, Салды мені әлекке. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін пысықтау. Көркем сөз Тәрелкемде әдемі, Суреті бар тиіннің. Ботқамды жеп қоямын, Көрінсін сары тиінім. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	құралдарын сенімді түрде қолдануға үйрету, тамақтану кезінде мінез-құлық нормаларын сақтауға тәрбиелеу. Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті колды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын. Үсті -басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тыңдату.				
Ұйқыдан тұру	Біртіндеп ұйқыдан тұру (музыка ақырын ойнап тұр). Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық!	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу. Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ре, ку - ка - ре – ку, ку - ка - ре - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенге	Жалпақ табанның алдын алу үшін денсаулық жолымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. Көркем сөз	Біртіндеп ұйқыдан ояту. Жалпақ табандықтың алдын алу үшін түзету жаттығулары. «Ұшак» жаттығуы. Мақсаты: омыртканың бұлшықет корсетін, жамбас белдеуінің	Балаларды сипап ояту. Шашты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: колдар шынтаққа дейін, бет, құлак, мойын. Ұйқыдан

	Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	шықты» шик - шик - шик. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне ұксас төсеніштермен жүру. 6. Табандар арқылы жүру. Көркем сөз: Балапандарым кәне ұйқыдан тұрайық. Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Әдемі ирек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	бұлшықеттерін күшейту. Көркем сөз Ұйықтап жатқан кім екен? Уақыт болды тұратын. Жаттығуды жасайық, Ұйқымызды ашайық! Бізді күтіп тұрмайды, Жылдам алға басайық! (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	кейін балалар өздігінен киіну дағдыларын бекітеді, ал қажет болған жағдайда тәрбиеші оларға көмектеседі. Көркем сөз Көздерінді ашындар, Кірпіктерінді көтеріндер. Беттерінді жеңіл кимылмен сипандар, Бір - біріңе жымындар, Бастарыңды оңға, солға бұрылындар, Ауаны жұтындар, содан соң жіберіндер, Іштерінді тартындар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделерінді алақанмен сипандар, Жұдырықты қысындар, Енді біраз ашындар, Керіліндер, созылындар, Енді ояндындар, төсектен тұрындар. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті)
Бесін асқа	Гигиеналық дағдылар	Гигиеналық дағдылар	Гигиеналық дағдылар	Гигиеналық дағдылар	Гигиеналық дағдылар:

дайындық. Бесін ас.	Мақсат-міндеттер: өзін үстел үстінде дұрыс ұстай білу қабілетін бекіту; жуу ережелерін бекіту. Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. Көркем сөз Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу. Жуынсаң сен әрдайым, Аппақ бетің, маңдайың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) Көркем сөз Жылы сумен қолымды, Тазалап мен жуамын. Қолыма алып сабынды, Алақанды жуамын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Мақсат-міндеттер: үстел басында тыныш отыру әдетін жетілдіру. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	"Тазалық-денсалық кепілі". Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту; ойын-жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балаларды өзін-өзі бақылауға дағдыландыру. Көркем сөз Тиін жаңғақ жарады, Ешкі шөп жеп барады. Құстар дәнді шокиды, Ұлу отыр қоқиып. Сүйекті жеп күшігім, Ара балды сорады. Жемге тойған бұзауым, Қамаулы тұр қорада. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесің. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен	"Не естігенінді айт?" дидактикалық ойыны.	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны.	"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны.	"Менің ғажайып бұлтым" дидактикалық	"Төртінші артық" дидактикалық ойыны.

балалардың еркін әрекеті	Максат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануға үйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларға көздерін жауып, мұқият тыңдауларын (құстардың дауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстары т.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді. Балалар толық сөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кім ең көп естіген сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қындық-сандық" қазақ ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер:	(танымдық іс-әрекет, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, "Жер" деген кезде, жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде, суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. "Ауа" дегенде кезде балалар қолдарын	(танымдық іс-әрекет) Максат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін бекіту, жүйелеу. Педагог балалармен әңгімелесу барысында айналамыздағы заттардың адам қолынан шыққаны немесе табиғатта сол күйінде кездесетіні, оларды адамдардың пайдалануы туралы балалардың білімдерін анықтайды. Мәселен, орман, көмір, мұнай, газ табиғатта сол күйінде болады, ал үрейлерді, зауыттарды, көлік құралдарын адам жасайды. "Адам қандай заттарды жасаған?" - деп тәрбиеші сұрақ қойып, ойынға қатысушылардың біріне бір затты береді (немесе	ойыны. Максат-міндеттер: қиялды, эмоционалдық сфераны, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс ролін де атқарады). Ойын барысы. Балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айтып беруді ұсынады. Үстел үсті ойыны."Лото". Максат-міндеттер: балалардың зейіндерін,	Максат-міндеттер: жәндіктер туралы білімдерін бекіту Тәрбиеші төрт сөз айтады, балалар артығын атау керек. "Ұшты - ұшты" аз қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: ненің ұшатынын, ненің ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не
---	--	---	--	--	--

Ұлттық қимылды ойындарды ойнату; балалардың күш-жігерін, шапшаңдығын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу. "Сүйікті кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат" сюжетті-рөлдік ойыны. Максат-міндеттер: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің рөлін қабылдау қабілетін дамыту.	жоғары көтереді, "су" дегенде қолдарын алға созып жүзеді, "от" дегенде, қолдарын былғайды, "жер" дегенде, қолдарын төмен түсіреді. Альбомдар көру: «Аңдар», «Құстар», «Гүлдер»... (қарым-қатынас іс-әрекеті) Құрастыру «Аңдардың үйшігі». (құрастыру)	доп лақтырады). Балалардың бірнеше жауабынан кейін ол жаңа сұрақ қояды: "Табиғат нені жаратқан?". "Резеңке" аула ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру; жылдамдыққа, күштілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралы: Ұзындығы шамамен 2 м резеңке таспа (ұштары байланған). Ойын барысы: Екі ойыншы резеңкені тобық деңгейінде керіп ұстайды, үшінші ойыншы секіреді. Секіру кезінде әртүрлі қимылдар (фигуралар) орындалады және	логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. (таным іс-әрекеті) "Күн қояндары" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалармен бірге бағыттарды нақтылаңыз: жоғары, төмен, жанына. Әр түрлі қимылдарды орындауға үйрету.	ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты (қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты (қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты (қол көтермейді) Ұшты - ұшты дауыл ұшты (қол көтермейді) Ұшты - ұшты ұшак ұшты (қол көтереді) Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Максат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің
--	--	---	---	---

		оларды дұрыс кайталау керек. Қате жіберген ойыншы резеңкені ұстап тұрған ойыншымен орын ауыстырады. Ойынды 2–3 адаммен немесе топпен ойнауға болады. "Жер, су, ауа" азқимылды ойыны. (дене тәрбиесі, танымдық іс-әрекет) Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімін тәрбиелеу; шапшаңдыққа баулу.	сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару.
Серуенге дайындық	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу,		

	- көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Серуен	Күндізгі жарықтың ұзақтығын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түннің қысқа екенін көрсету; күн ерте шығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет: балалардың жаз мезгіліне тән белгілері, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту. Әңгімелесу: - Балалар, жаздың басталуымен не байқадыңыз? Балаларға «таң», «күн батуы» сөздерінің мағынасын түсіндіру. Жұмбақ жасыру Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн)	Жәндіктерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: жәндіктердің әртүрлілігі туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет: балалардың жәндіктердің әртүрлілігі туралы идеяларын жүйелеу. Көркем сөз "Көбелек". Мен тимеймін, жасқанба, Дос болайық, көбелек. Жайнап тұрған бақшамда, Гүлдерімді көре кет. Тұтқиылдан састыра, Жаңбыр жауса себелеп. Тақиямның астына, Тығыла ғой, көбелек. (А. Сәрсенов)	Мысықты бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: балаларды үй жануары – мысық туралы әңгімелей білуге үйрету; екі-үш сөзден тұратын сөйлем құрату арқылы ауызекі сөйлеу тілдерін дамыту; жануарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Жұмбақ жасыру Беті – қолын жуады, Тышқандарды қуады Тазалықты сақтайды, Апам оны мақтайды. (Мысық) Мысық туралы такпак айтып балармен бірге қайталау Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп,	"Ағаштар мен бұталарды бақылау (жалғасы) (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: ағаштар туралы білімдерін бекіту; маңызды белгілерді бөлуге үйрету (тамыр, дің, бұтақтар, жапырақтар). Көркем сөз: "Орманшы", М. Әлімбаев. Орманшы менің нағашым, Лайлатпайды тұнығын, Омырауында үлкен дүрбісі. Ауырлатпайды ауасын. Аралап орман арасын, Көрсең де қашан, қай түні, Түспейді аттан бұл кісі. Айтатын сөзі әйгілі: Шырылдатып шыбығын, -Қалың ну-халық	Шыбынды бақылау (жалғасы) (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: шыбынның пайда болу ерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейтуді жалғастыру, табиғат туралы шынайы түсінік қалыптастыру. Көркем сөз Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) - Төбеде шыбындар қалай жүреді? (Шыбындардың аяқтарында жабысқақ түкті төсемдер бар; шыбын жеңіл және жастықшалар кез-келген

Еңбек: ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. "Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кең алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек	"Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Ойынның соңында	Беті – қолын жуады. - Мысықты көбінесе қыздар қауымы өте жақсы көреді. Кейбіреулер ауруға шипа беруге сеп болады деп сенеді. Оны арамдығы басым деп жақтырмайтындар да бар. Қазақта мысық жүрген үйде тышқан болмайды деген түсінік бар. Мысықтар тәтті дәмді сезбейді екен. Олардың көзі қараңғыда жақсы көреді, бірақ түстерді ажырата алмайды. - Тағы қандай үй жануарларын білесіңдер? Үй жануарлары қай жерде тұрады? Үйде қандай үй жануарларын ұстауға болады? Балалар, сиыр немесе ешкіні үйде ұстай аласың ба? Неліктен?	саулығы! Аңыратпайды ағашын. Көк орман-Отан байлығы! Әңгімелесу. Ағаш дегеніміз не? (Тамыры, бір діңі және жапырағы бар өсімдік). - Дұрыс! Бұта дегеніміз не? (Тамыры, сабағы мен жапырағы көп өсімдік). Тәрбиеші өсімдік бөліктерінің схемаларын (ағаш) қояды. Оларда не бейнеленген? (Ағаш пен бұта). - Осы схемаларға сәйкес ағаштар мен бұталардың бір-біріне ұқсастығын және айырмашылығын көруге болады. - Ағаштар мен бұталардың ұқсастығы неде? (Ағаштар мен бұталардың тамырлары мен жапырақтары бар. -Ал, ағаш пен бұтаның	бетке өте жақсы жабысатындықтан, шыбын кез-келген жерде қалуы мүмкін.) - Неліктен шыбындарды зиянды жәндіктер деп атайды? - Шыбындардың қандай зияны бар? (Олар микробтарды таратады.) - Шыбындар қалай көбейеді? (Олар жұмыртқалайды.) - Шыбындар қайда жұмыртқалайды? (Көнде, қоқыста.) - Шыбындардың қандай жауы бар? (Өрмекшілер, инеліктер.) - Шыбынның мұрны бар ма? (Жәндіктердің мұрындары жоқ; олар аяқтары мен мұрттары арқасында жанасады, иіс сезеді және дәмін сезінеді. Мұрттары - сенсор мүшесі. Ол температураны,
---	--	--	---	--

береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек, - дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтан шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үзе алмаса,	"өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Еңбек: алаңды тазартуда сыпырушыға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкердге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту	Балалар сұрақтарға жауап беруде өз ойларын тырысады. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім,	айырмашылығы неде? (Ағаштың бір діні, бұтаның сабағы көп). Педагог балаларға кесілген суреттерді - ағаш пен бұтаның схемаларын береді. -Ағаштың барлық бөліктерін ретімен орналастырайық. - Ағаштың тамыры қайда жасырынады? Бұта? (Жерде). -Түбірден кейін қай бөлік шығады? (Діні). Діңнен кейін? (Сабақ). Сабақтан? (Жапырақтары). Еңбек: ағаштардың діңгектерін (жерін, топырағын) қопсыту. Мақсат-міндеттер: қопсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру. "Қойшы мен табын"	ылғалдылық пен иісті сезінеді.) - Шыбынның қанша көзі бар? (Көздің екі түрі - қарапайым және күрделі: олар бір уақытта алдында, артында және астында көре алады.) - Шыбын қайда және қалай қыстайды? Еңбек: құмсалғышты тазалау. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын
--	---	---	---	--

сол топта қалып қояды. Ал үзсе, өзі қалаған ойыншының бірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. "Күн мен түн" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: есту зейінін, кеңістікті бағдарлау, жүгіре білу қабілетін дамыту. "Сызықты баспа" кимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50	Еркін ойын: "Ыстық картоп". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: доптың шеңбер бойымен жылдам өтуін қамтамасыз ету. Ойыншылар шеңбер бойымен бір-бірінен ұзындыққа тұрады. Шеңбер бойымен жүру. Бір ойыншының қолында ыстық картоп добы бар. Белгі бойынша балалар допты бір бағытта шеңберге айналдырып, мүмкіндігінше жылдам жүргізушінің допты алып кетуіне жол бермеуге тырысады. Жүргізуші шеңбер бойымен қозғалады және оны беру кезінде допты алуға тырысады. Кім жетекші допты алады, ол шеңбердің	Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысык: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. "Ақ сүйек" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Жабдығы: ақ сүйек.	кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Санамақ арқылы бір бала «қойшы» болып таңдалады, қалғандары – «қойлар». «Қойшының» көзі байланады. Ол белгілі қашықтықтан «Менің табыным қайда?» деп сұрайды, ал «қойлар» «мә-мә» деп дыбыс беріп, тығылады. «Қойшы» дыбысқа карап балаларды іздейді. Ұсталған баладан	алаңында белгілі кимылдарды жасауға дағдыландыру. "Кеглиді көзде", "Допты қуып жет" кимылды ойын-жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, ептілікке, белгілі бір бағытты көздей білуге үйрету. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту Мақсат-міндеттер: қабырғаға доппен ойнау техникасын жетілдіру.
--	--	--	--	--

	сантиметр) секіруге дағдыландыру. Еркін ойындар.	артында тұрады. Ойын ережелері. Допты көрші ойыншыға беру, ешкімді өткізбеу.	Еркін ойындар.	дауысын шығаруды сұрайды. Егер «қойшы» оны дауысынан таныса, сол бала келесі «қойшы» болады. Танымаса, ойын сол «қойшымен» жалғасады. Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың жапырағы?», «Тыңда да таны», «Қай ағаштың жемісі?» (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті) Жеке жұмыс. Ағаштар туралы әңгіме құрастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін дамыту. Мақал-мәтелдер: Ағаш та ылғалды жерде	
--	--	---	-----------------------	---	--

				көгереді. "Кім ағашқа бұрын жетеді?" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: берілген белгі бойынша тез жүкіруге жаттықтыру, мақсатқа жетуге деген ынталарын арттыру.	
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналармен «Тазалық - денсаулық кепілі» тақырыбында әңгіме	«Неліктен қыста жәндіктер болмады?» тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жәндіктер" тақырыбында әңгіме.	Ата-аналармен күн тәртібін сақтау туралы сөйлесу	Ата-аналармен "Демалыс" тақырыбында әңгімелесу

Тексерілді:

Бердимуратова С

Тәрбиеші:

Абдраманова Х

Дене шығармашылығы: Каримова Д.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық): «Ақжайық» бөбекжай балабақшасы.

Топ: мектепалды топ: «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 15.06.2026 ж. - 19.06.2026 ж. «Жаз да келді, көңілді»

Педагогтің аты-жөні

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	15.06	16.06	17.06	18.06	19.06
Күн тәртібі	Сабын көпіршіктері күні	Теңіздегі тіршілік	Сүйкімді кірпі	Табиғат аясында	«Күн, ауа, су» ойын сауығы
Балаларды далада қабылдау	Балалардың денесін, терісін қарау.				
	"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. "Қармақ" қимыл-қозғалыс ойыны.	"Суретті құрастыр" үстел үсті ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: баланың бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білу қабілетін жетілдіру, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу.	"Жел мен бұлт" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды жаттықтыру Көркем шығарма оқып беру. "Қасқыр мен кірпі" ертегісі. (қарым-қатынас іс-	"Әткеншек" қимылды ойын-жаттығулары, қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: сөздерді іс-әрекетпен үйлестіру мүмкіндігі. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ө. Тұрманжанов	"Кім кім болды?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: зейінін, қиялын дамыту. Сипаттама: бала мұғалім атағаннан бұрын болған жағдайды атауы керек. Мысалы: - Ата кім болды? (Ұл)

(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды жүзеге асыру. Еркін ойын: "Тақия тастамақ" ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бұл ойын балаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сақтыққа, дер кезінде тығырықтан шыға білуге үйретеді. Ойын ережесі: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс- әрекеті, танымдық іс- әрекет)	(қарым-қатынас іс- әрекеті) Е. Елубасв Арманым бар ең ізгі, Армандаумен келем мен. Матрос болып теңізді Жүзсем кешіп кемемен. Теңіз дейтін күштімен, Алысуға жарасам. Тау толқындар үстінен, Алыстарға қарасам. Желбіреткен төбеге Көкшіл туын елімнің. Алып, алып кемелер – Бөлшегіндей жерімнің. Еркін ойын: "Соқыр теке" (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жылдамдықты, ептілікті, зейінді, есте сақтауды дамыту.	әрекеті) «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу.	«Гүлдер». Балалар-ау, балалар! Шақырады далалар. Жаз келді гүл алып, Құстар келді жыр алып. Қос білекті сыбанып, Жүгірейік қуанып. Еркін ойын: "Мысық мен тышқандар". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балаларда төзімділікті, қимылдарды сөзбен үйлестіре білу, ептілікті дамыту. Жүгіру мен иілу жаттығулары, шеңбер бойымен тұру және шеңбер бойымен жүру. Сөйлеуді дамытуға ықпал ету.	- Ағаш не болды ? (Өркен) "Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, "Жер" деген кезде, жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде, суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші
--	--	---	--	--

Максат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. "Кел, санайық санамақ". Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш! Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон! Асықпа да саспа, Бірден қайта баста.				бағытпен ойнатуға болады. "Ауа" дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, "су" дегенде қолдарын алға созып жүзеді, "от" дегенде, қолдарын былғайды, "жер" дегенде, қолдарын төмен түсіреді.
Еңбек: алаңды қоқыстан тазарту. Максат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;	Еңбек: аула тазалаушыға ауланы тазартуға көмектесу. Максат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ықыласты, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін	Еңбек: құм жәшіктерін құммен толтыру. Максат-міндеттер: балалардың еңбекке деген құштарлығын ойту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту, қажет болса суару. Максат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, гүлдерге қамқорлық жасауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша	Еңбек: көкөністерді суару. Максат-міндеттер: көкөністерді күтуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға

	жауапкершілікке тәрбиелеу.	атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікке тәрбиелеу.	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; алға екі аяқпен секіре жүріп, жылжу; жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 5-6 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол көкірек тұсында. 2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Орындарында тұрып, бастарын алдымен оңға бұрады. 3.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол көкірек тұсында. 4.1. Қолдарын жандарына созады.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса

	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш	Көркем сөз Су деген — өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Таза болсан судай бол, Бәрін жуып кетірген. Жақсы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет	Көркем сөз Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысық сүтті ішіп -ап, Бет жұмайды ерініп. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесің. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға	Көркем сөз Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алындар, Тамақтан соң ойын бар. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу.	Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар, Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы, Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға

	отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Балалабақшада және үйде жеке бас тазалығын сақтау туралы әңгімелесу. Медициналық кабинетке саяхат. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) «Тамшылар». Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. (шығармашылық іс-әрекет) Су әлемі туралы жұмбақтар шешу, мультфильмдерден	Су ханшайымымен саяхат. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) «Су патшалығы» суреттер байқауы (ата-аналармен бірге). (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) «Өзен, көлдер» альбомын безендіру. Сумен ойындар. (шығармашылық іс-әрекеті)	«Менің ағзамның қорғаушысы», «Пайдалы және зиянды» әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Зиянды тағамдар» плакатын әзірлеу (ұжымдық жұмыс) (шығармашылық іс-әрекет) Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Су -өмір нәрі"	Жыл мезілдері (қосымша ресурс: https://bilimkids.kz/kk/videos/20). Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарды пысықтау. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Жапсыру «Күлімдейді күн маған». (шығармашылық іс-әрекет) Тіл дамытудан ойын-жаттығулар	«Күн, ауа, су» ойын сауығы «Сылдырайды мөлдір су» денсаулыққа ауа мен судың пайдасы, судағы қауіпті жағдайлар туралы тақырыптық әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті) «Жуыну әні» https://bilimkids.kz/kk/videos/11 (шығармашылық іс-әрекет)

видеосюжеттер көрсету. (https://www.youtube.com/watch?v=V6yvCQOwjT4) (танымдық іс-әрекет) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Кім қалай жүреді?" Мақсат-міндеттер: Балаларды тізенің арасына қапшықты қысып, қос аяқтап секіру; балаларда бір сызыққа қойылған заттар арасымен "жыланша" ирелендеп жүгіру; допты бір қатарға қойылған заттар арасымен домалату; заттарды аттап өту; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар "С. Оспанов "Күн" (оқу)" (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Балаларға "Күн" туралы өлеңді оқып, мазмұнының түсіндіру; көктем және жаз айларында күннің шуағы мол түсетінін айту; өлеңді мұқият тыңдап, жаттқа айтуға үйрету; байланыстыра сөйлеуге үйрету, сөздік қорларын молайту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығулар "Ақ жаңбыр" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай	Мақсат-міндеттер: Балалардың су туралы түсініктерін кеңейту; судың қажеттілігі, оның адамның, құстың, жануарлар мен өсімдіктердің тіршілігіндегі маңызы екенін түсіндіру. Су табиғаттың баға жетпес сыйы екенін айту, түсініктерін қалыптастырып дамыту. Суды үнемдеп пайдалану, лайламау керектігін және судың барлық қасиеттерін түсіндіру. Сурет салудан ойын-жаттығулар "Тұңғық теңіз түбінде" (бейнелеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Кеңістіктегі қатынастарды бекітуге жағдай тудыру; қағаз бетінде бағдарлай білу	(қарым-қатынас іс-әрекеті) "Су - тіршілік көзі" Мақсат-міндеттер: Су және оның табиғаттағы, адам өміріндегі мәні туралы бұрын алған білімдерін бекіту, күрделі сөйлемдерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру қабілеттерін қалыптастыру; мағыналары қарама-қарсы сын есімдерді құрастыру қабілетін бекіту; шығармашылық әңгімелеуде тандалған оқиға желісін ұстану қабілетін дамыту, логикалық ойлауды дамыту; топта жұмыс істей білуге тәрбиелеу, серіктестің пікірін ескеру, өз пікірін қорғау, өз ісін дәлелдеу, суды үнемдей білуге, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Аквариумдағы балықтар. (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсаты: балалардың аквариумда балықтар тіршілік ететіні туралы нақтылау; абайқағыштыққа тәрбиелеу. Төрт бұрышты шыны ыдыс Терезесі жоқ, іші толы су. Осы үйдің ғындары Шетінен шебер жүзгіштер. (Аквариум) Жапсырудан ойын-жаттығулар "Аквариумдағы балықтар" (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: Балалардың шашыны қиғаш етіп екі
--	--	---	--	--

		білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.	біліктіліктерін қалыптастыру, заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сөзбен айтқызуды үйрету (сол жақта, оң жақта, төменде, жоғарыда, сол жақтағы жоғарғы бұрышта); сөздік қорларының кеңейуіне ықпал ету; ойлау, көру қабілеттерін, қиялдарын дамыту; тиянақтылыққа тәрбиелеу.		үшбұрышқа кесу дағдыларын бекіту, үшбұрыштардан балықтың бейнесін өз бетінше құрастыру; судың қасиеттері туралы, балықтардың тіршілік ету ортасы туралы білімдерін бекіту; қайшымен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; өзбетінше жұмыс жасау барысында алдында алған білімдері мен дағдыларын қолдануға ынталандыру. Өздігінен жапсыру.
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден карап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Серуен	Суды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты	Суды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер:	Суды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер:	Жаңбырды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер:	Шықты бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер:

ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы басқа, кейбір заттар суға батады, басқалары жүзеді. Әңгімелесу. - Балалар, қане, судың қандай болатыны еске түсірейік. Сендерге оңай әрі қызықты болу үшін, мен сендерге қандай бөтелкелер дайындағанымды қараңдар. Әрине, балалар, су сұйық, ол ағады, оның температурасы әр түрлі болуы мүмкін (ол күн астында қызады, ағыннан суық). - Су құйылған бөтелкелерінді қараңдар. Су мөлдір, онда бәрін көруге болады. Неліктен біз су ішеміз? - Суды шөлімізді қандыру үшін ішеміз. Өмір сүру	судың тірі табиғаттағы маңызын көрсету; су туралы білімді толықтыру және оны адамдар қалай пайдаланады; балаларды ағын суды үнемдеуге үйрету. Көркем сөз Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасын? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін. Гүл, гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. Әңгімелесу: - Балалар, бүгін біз су туралы әңгімелесеміз. Су туралы айтыңызшы, ол қандай? - Мөлдір, сұйық. - Салқын және ыстық болуы мүмкін. - Балалар, кімге су керек? - Ағаштар, құстар, жануарлар, балықтар,	балалармен суды ұқыпты ұстау туралы есте сақтау. Тәжірибе: "Судың түсі жоқ, бірақ оны бояуға болады". Кранды ашыңыз, ағып жатқан суды көруді ұсыныңыз. Бірнеше стаканға су құйыңыз. Су қандай түсті? (Судың түсі жоқ, ол мөлдір). Суды оған бояу қосу арқылы күнгірттеуге болады. (Балалар судың түсін тамашалайды). Су қандай түсті болды? (Қызыл, көк, сары, қызыл). Судың түсі бояудың суға қандай түсті қосылуына байланысты. Қорытынды. - Біз бүгін не білдік? Егер оған бояу қосылса, суда не болуы мүмкін? (Суды кез-келген түске оңай бояуға болады)	жауынның қалай құрылатыны жөнінде түсініктемені бекіту. Жауынның алғашқы белгілерін байқау: бұлттар бұл қараңғы, қалың бұлттар. Жауынның қалай құрылатыны жөнінде түсініктемені бекіту(су тамшысынан құрылатын бұлт аспанда ұзақ тұрмайды, жерге жауын болып құлайды; егер тамшылар кішірек болса -жауын сіркіреді, ірі тамшылар - жауын жиі құяды; әр бағыта болса-тікелей, қисық). Жазда жауын әр түрлі болатынын түсіндіруді қалыптастыру. Жылдың жылы уақытында жауынның орнына бұршақ жаууы мүмкін – бұл мұз жауынның қатқан тамшылары. Егер бұршақ өте ауыр болса,	табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту - шық туралы әңгімелеу. Экологиялық міндет: әр түрлі табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру, табиғат сұлулығын көре білуге үйрету. Жұмбақ Мөлдіреген жүзімді, Ұстап едім, езілді. (Шық) Тәрбиеші танертеңгі шыққа назар аудартады, "шық" баламасын айтуды ұсынады (мөлдір, таза, сергітетін) Көркем сөз Су – тіршілік білсеңдер, Судан ырыс күткен жер, Суды лайлап түкірме! Деп үйретер үлкендер. Еңбек: аула сыпырушыға көмектесу.
--	---	---	---	---

үшін барлық тіршілік иелері суды қажет етеді: жануарлар да, өсімдіктер де және, эрине, балықтар. - Балалар, сендер шөлдедіңдер ме? Жаз ыстық, сендерге көбірек су ішу керек. Бөтелкелерінді ашыңдар, судың дәмін татыңдар. Ол қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? Иә, жууну керек. - Гигиенаңызды сақтау үшін. Сондай-ақ, жазда суда шомылу үшін. Ыстық күні су тез қызады, өзенде, тоғанда, көлде. Жұмбақтар Ұзын-ұзын ұз келеді, Ұзын бойлы қыз келеді. Қасы қалтырап, Көзі жалтырап. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су)	адамдар. - Бізге балабақшада су керек пе? - Иә, керек. - Су бізге не үшін қажет? - Жууну үшін, гүлдерді суару үшін, киімді, еденді, ыдыс жуу үшін, асханада таңғы, кешкі ас дайындау үшін.. - Иә, сусыз жер бетіндегі барлық тіршілік жойылады. Су - тіршілік, суды қорғау керек. Барлығы «Суды құтқар!» дейді. - Мұның нені білдіретінін кім біледі? - Бұл суды дұрыс және ақылмен жұмсау деген сөз. Кранды ашық қалдырмаңыз. - Ал егер кран дұрыс жұмыс істемесе және одан су тамшылап жатса? Не істеу керек? - Оны тезірек жөндеу	Көркем сөз Самал жел, бізді желдетші, Күн нұры, бізді жарқырат. Таза ауа, дем берші, Мөлдір су, бізді салқындат. Дидактикалық ойын "Батады-батпайды" Мақсат-міндеттер: заттардың қасиеттері, олардың салмағы туралы білімді бекіту. "Су қандай?" — балалар суды сипаттайды. Мақсат-міндеттер: салыстырмалы сын есімдерді қалай таңдау керектігін үйрету. Қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу: "Сумен ойындар" - үрлемелі бассейн немесе	олар жерге түседі. Қорытындылай келе, бұл ауа температурасына байланысты болатынын атаған жөн. Жерден жоғары ауа өте суық, ол жер буынын суытады. Жазда жансыз табиғат құбылысына қызығушылығын дамыту. Көркем сөз Жаңбыр-жаңбыр жауады, Тамшылары тамады, Ойнап, ойнап, аламыз, Ойын сауық саламыз! Жау аяма нәсерле, Сенсіз бір түп өсе ме? Құйып, құйып өтпесең Бұлт жөніне көшер ме? Жұмбақтар: Тіл былдыр, үні сылдыр. (Жаңбыр) Қырда қылыш жарқылдайды. (Найзағай)	Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. "Қойшы мен табын" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Санамақ арқылы бір бала «қойшы» болып таңдалады, қалғандары – «қойлар». «Қойшының» көзі байланады. Ол белгілі қашықтықтан «Менің табыным қайда?» деп сұрайды, ал
---	---	---	---	--

Еңбек: ағаш діндерінің жерін босату. Мақсат-міндеттер: қопсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Бәйге" қазақ халқының қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындарға қатысуға баулу. Олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қимыл дағдыларын (жылдамдықпен жүгіру) жетілдіру, шыдамдылыққа, достыққа тәрбиелеу.	керек. Еңбек: гүл бақшасын арамшөптен тазарту. Мақсат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесін көріп, қуана білуге тәрбиелеу. Сумен тәжірибе жасаңыз: әр түрлі ыдыстардағы су көлемін салыстырыңыз; балалар судың өзіндік формасы жоқ екеніне көз жеткізеді. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша, әділ	үлкен ванна және ойынға арналған ойыншықтар жиынтығы серуенге шығарылады. Балалар қайықтарды ұшырады, ыдыстарға су құйады, қуыршақтарды жуындырады және т.б. Еңбек: ойыншықтарды жуу (оларды өндеуге болады), төсеншке жаю, кептіру. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Қуып жет" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта	Мақал-мәтел: Жаңбыр жауса – жер ырысы. Еңбек: көлөнерге арналған жағалаулардан қызықты малтатастарды жинау. Мақсат-міндеттер: ортақ мақсат үшін саналу жұмыс істеуге үйрету. "Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту.	«қойлар» «мә-мә» деп дыбыс беріп, тығылады. «Қойшы» дыбысқа қарап балаларды іздейді. Ұсталған баладан дауысын шығаруды сұрайды. Егер «қойшы» оны дауысынан таныса, сол бала келесі «қойшы» болады. Танымаса, ойын сол «қойшымен» жалғасады. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,
--	---	---	---	--

"Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады.	ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында	келе: Айгөлек-ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек! - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Оң және сол қолымен көлденең қойылған	Алаңның бір жағында «тауық қора», ал қарама-қарсы бетінде «түлкінің іні» белгіленеді. Бір бала – түлкі, қалғандары – тауықтар мен балапандар. Жүргізуші: «Тауықтар, жем шаштым!» дегенде, тауықтар алаңда еркін қозғалып, жем шоқиды. «Түлкі!» деген белгі берілгенде, түлкі інінен шығып, тауықтарды қуады. Тауықтар қораға қашып үлгеруі керек. Түлкі қолмен тигізген баланы ұстап алады. Қора сызығынан өткендерді ұстай алмайды. Ойын бірнеше рет қайталанып, түлкі әр жолы қайта таңдалады. "Шеңбер" қимылды ойын-жаттығуы.	ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. "Көлшіктен секіру" қимылды ойын-жаттығулары (2 топқа бөлініп қатысады). (дене тәрбиесі) Шарты: жердегі көлшіктерден өтіп (обруч немесе мата) белгіленген шартты жерге тез жету. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.
--	---	---	---	---

Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. "Доппен ойын" қимылды ойын-жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: спортпен айналысуға	балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.	нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан) лақтыра білуді дамыту; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. "Мұхиттар толқиды" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: қиялын дамыту, ойластырылған бейнені қозғалыста көрсете білу. Еркін ойындар.	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: лақтыру нақтылығын, ептілікті дамыту, ұлттық ойындарға қызығушылықтарын тәрбиелеу. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін спорттық ойындар. Футбол. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Футбол элементтерін меңгерту. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу.	
---	--	---	---	--

	деген құштарлығын дамыту. Еркін ойындар.				
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық канды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Түскі ас	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Күндізгі ұйқы	Гигиеналық дағдылар Өзін үстел үстінде дұрыс ұстай білу қабілетін бекіту; жуу ережелерін бекіту. Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: ас ішу құралдарына дұрыс қолдануға, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, Тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды қайталау. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: майлықты қолдануды дағдыландыру. Нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузынды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балалардың назарын гигиеналық процедураларға аудару, қол жуу ережелерін бекіту. Көркем сөз Қуанады анашым, Таза оның баласы. Мандайымнан сипайды, Саусағының саласы. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар, (мәдени-гигиеналық дағдылар)

		Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде кай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Қою сүтті беремін, Мысык пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)		
Ұйқыдан тұру	Велосипед жаттығуы. Аяқтарыңызды кезек-кезек сермеңіз, қолдарыңызды және аяқтарыңызды жоғары көтеріңіз. Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүріңіз. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Киіну дағдыларын қалыптастыру Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балалардың киіну, аяқ киімді дұрыс кие білу, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту. Көркем сөз Нан қоқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар. Теріп алып қастерлеп , Торғайларға тастандар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту. Тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік ережелерін бекіту. Түскі асқа дайындық, дастархан жайу; қызметшілермен әңгіме; балаларға мәзірмен таныстыру, оны жариялау; балалардың назарын үстелдердің эстетикалық дизайнына аудару. Көркем сөз	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балада денсаулығына пайдалы және зиянды нәрсе туралы ойды, дәстүрлі тағамдар туралы түсінікті қалыптастыру. Көркем сөз Ерте тұрып таңнан, Пісірді апам ақ нан. Кетер емес әлі, Таңдайымнан дәмі. Кернейді хош иісін,

				Нан – ардақты адал ас Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамсандырып үй ішін. Жесем тоймай қаламын, Әжемді еске аламын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	"Не естігенінді айт?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануға үйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларға көздерін жауып, мұқият тыңдауларын (құстардың дауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстары т.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді. Балалар толық сөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кім ең көп естіген сөзді атайды, сол жеңімпаз	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып "Жер" деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшак түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын	Біз не істегенімізді айтпаймыз, бірақ не істегенімізді көрсетеміз" дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін, елестету қабілетін, логикасын, тапқырлығын дамыту. Ойын барысы: 1 нұсқа. Тәрбиеші ыммен жұмбақтарды көрсетеді, балалар затты, жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезекпен көрсетеді. 3 нұсқа. Шеңберде немесе отырған (тұрған) әр бала кезек-кезек	"Не, қалай естіледі?" дидактикалық ойыны. (Табиғат құбылыстары) Мақсат-міндеттер: балаларды табиғат құбылыстарының қандай дыбыстарды дыбыстайтынын ажыратуға, сөйлеудің дыбыстық мәдениетін қолдана отырып, табиғи дыбыстарды білдіруге шақыру; дыбыстарды есту, дыбыстардың артикуляциясын, қиялын дамыту; әдептілікке, зейінділікке тәрбиелеу. Құрал-жабдықтар: табиғат құбылыстарының дыбыстық жазбалары. Ойын барысы: тәрбиеші	"Аңдардың әңгімесі" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын кеңейту, артикуляциялық дағдыларын дамыту. Ойынды жүргізу үшін балаларға доп дайындау жеткілікті. Балалар сапқа тұрады, ал тірбиеші олардың алдында тұрып, балаларға ойын ережелерін айтады: ол жануарлардың атын атап, допты бірінші ойыншыға лақтырады. Бала допты ұстап, осы жануардың қандай дыбыстар шығаратынын атап, допты жүргізушіге

болып саналады. "Сүйікті кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің рөлін қабылдау қабілетін дамыту. «Жедел жәрдем» театрландырылған ойыны «Дәрігер» сюжетті – рөлдік ойыны.	атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. "Ауа" дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, "Су" дегенде қолдарын алға созып жүзеді, "от" дегенде қолдарын былғайды, "Жер" дегенде қолдарын төмен түсіреді. "Үкі" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу. Барлық ойыншылар - тышқандар, бір бала (санамақ арқылы таңдалған) - үкі.	қимыл көрсетеді. Барлық балалар жұмбақты шешуге тырысады. "Зообақ" сюжетті-рөлдік ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, әдеттері, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың зообақ қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балаларда құрылыс материалын қолдана отырып ойын сюжетін шығармашылықпен дамыту, онымен әр түрлі тәсілдермен әрекет ету қабілетін қалыптастыру. Сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту.	балалардың алдына түрлі жетондар қойып, өзіне таңдап алуды ұсынады. Таңбалаудағы құбылысты белгілей отырып, оны аудиожазбалар арасынан табу керек. Балалар табиғат құбылысы қалай естілетінін білген соң, оның дыбыстарын артикуляция арқылы көрсетуге тырысады. Мысалы, «жел ш-ш-ш» немесе «уу-уу-уу» сияқты естіледі. Жаңбыр «тақ-тоқ-тақ-тоқ» және т.б. "Табиғи қорық" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға қорық, "Қызыл кітап" туралы түсінік беру; қорықта қызмет ететін орманшы, аңшы, ағаш кесуші, мал дәрігері туралы	қайтаруы керек. Содан кейін доп келесі ойыншыға лақтырылады. Ойын саптағы соңғы ойыншы допты қабылдағанда және тапсырманы орындағанда аяқталады. Ойынның екінші нұсқасын ойнатуға болады: жүргізуші дыбыстарды атайды, ал балалар айтқан жануарды болжауы керек. "Допты тап" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ептілігін дамыту. Ойын барысы. Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады.
---	---	---	---	---

	«Күн» белгісі бойынша тышқандар алаң бойымен жүгіріп жүреді. «Түн» деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрып қалады. Үкі тұрғандарды аралап, қозғалатындарды ұясына апарады. Ойын бірнеше рет қайталанады. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару.	Жануарларға деген мейірімді, қамқор қатынасты тәрбиелеу. Педиатриялық ветеринар, орнитолог (күс маманы), зоолог (жануарлар маманы), герпетолог (амфибия маманы), күтуші сияқты мамандардың қызметінің мәні неде екенін, олардың қандай құралдарды қолданатынын талқылау қажет Балалар өздері хайуанаттар бағында жұмыс істейтін мамандарды тандайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киімдер мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына аңдар мен құстардың ойыншықтарын алып, белгілі бір жерлерге	түсініктерді бекіту; орман мамандары ормандар мен жануарларды қорғауда қандай рөл атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жануарларды құрметтеуге тәрбиелеу. Тәрбиеші балалармен бірге дайындық жұмыстары кезінде табиғи қорық туралы суреттерді қарайды, Қазақстанның қорықтары туралы бейнематериалдар көреді. Балалар орманшы, аңшы, ағаш кесуші, мал дәрігері сияқты мамандардың не істеп жатқанын талқылауы керек. Табиғи қорық (орманшы ауру ағаштарды тауып, ағаш кесетін тапсырма береді; ауру жануарларды байқап,	Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Әр бала неше рет лақтырып қағып алады, соны санайды.
--	---	--	--	---

			барып, қойнайды. Мамандар құстар мен аңдарға арналған орындарды тексереді, көмектерін көрсетеді.	ветеринарға көрсетеді, аңшы жыртқыштарға оқ атады, олардың саны көбейді), ол қандай құралдарды пайдаланады.	
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден карап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Серуен	Суды бақылау (жалғасы). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы басқа, кейбір заттар суға батады, басқалары жүзеді. Өңгімелесу. - Балалар, қане, судың қандай болатыны еске түсірейік. Сендерге оңай	Суды бақылау. Сумен тәжірибе. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: су туралы түсініктерді кеңейту. - Балалар, үлкен ваннамызға кішкене теңіз түбін орналастырайық. - Теңіздер мен мұхиттарда нелер тұрады? - Әрине, әр түрлі	Суды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: суық мезгілде судың жиынтық күйі туралы түсінік қалыптастыру. Бақылаудың барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Судың қандай қасиеттерімен таныссыз? - Судың пішіні бар ма? - Өзенде, көлде, теңізде,	Көлшікті бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: жансыз табиғат құбылыстары - судың булануы туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет: балалардың судың қасиеттері туралы білімдерін байытуды жалғастыру, табиғаттықоғауға тәрбиелеу.	Суды бақылау (қорытынды). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларға қоршаған әлемді жақсырақ білуге көмектесу; балаларды әртүрлі күйде суды зерттеуге үйрету; ойындар мен тәжірибелер арқылы балаларды судың физикалық қасиеттерін анықтауға үйрету;

әрі қызықты болу үшін, мен сендерге қандай бөтелкелер дайындағанымды қараңдар. Әрине, балалар, су сұйық, ол ағады, оның температурасы әр түрлі болуы мүмкін (ол күн астында қызады, ағыннан суық). - Су құйылған бөтелкелерінді қараңдар. Су мөлдір, онда бәрін көруге болады. Неліктен біз су ішеміз? - Суды шөлімізді қандыру үшін ішеміз. Өмір сүру үшін барлық тіршілік иелері суды қажет етеді: жануарлар да, өсімдіктер де және, әрине, балықтар. - Балалар, сендер шөлдедіңдер ме? Жаз ыстық, сендерге көбірек су ішу керек. Бөтелкелерінді ашыңдар, судың дәмін татыңдар. Ол қандай?	балықтар, теңіз жұлдыздары, маржандар, ұлулар, медузалар, ракушкалар. - Алдымен, суға ракушкаларды тастайық. - Қалай ойлайсыңдар, олар суға батады ма, жоқ па? Олар суға батады, өйткені олар судан ауыр - Бізде қанша ракушкалар бар екенін санаңдар. Дұрыс барлығы бесеу. - Малтатастар батып кете ме, жоқ па? Иә, дұрыс, олар да судан ауыр. Барлығын бір-бір тастан алып, суға тастаңдар. - Қараңдаршы, менде қандай әдемі әйнектер бар. Оларды да суға салайық. Суға батты ма? Ой, бірақ әйнек жоқ. Олар қайда кетті? - Әйнек мөлдір, сондықтан оларды суда	шалшықта су мөлдір ме? - Егер сіз оны суыққа шығарсаңыз немесе мұздатқышқа салсаңыз, су не болады? - Су мөлдір. Ол арқылы нысандар көрінеді. Су сұйық. Оның өзіндік пішіні жоқ, ол құйылатын зат пішінін алады. Тегіс жерде су жайылып кетеді. Су түссіз, дәмсіз, иіссіз. Таза су - мөлдір, лас су - мөлдір емес. Тек лас судың иісі шығады. Ауа температурасы 0 °C-тан төмендегенде - су қатып қалады. Зерттеу қызметі. Педагог балаларды тәжірибені өткізуге шақырады. Шынығыдысқа су құйып, қақпағын мықтап жауып, мұздатқышқа салыңыз. Көп ұзамай құмыра жарылып, оның	Көркем сөз Таза болсаң судай бол, Бәрін жуып кетірген. Жаксы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. Қимылды ойын: қағаз қайықтармен ойын. Максат-міндеттер: балаларға қуаныш сыйлау Еңбек: аландағы суды ағызу үшін ойық жасауға көмектесу. Максат-міндеттер: ересектерге барлық мүмкін болатын көмек көрсетуге үйретуді жалғастыру Жаңылтпаш Суда сең келеді, Сегіз серке тең келеді. Суға сақалын мала, сілке, Суға сақалын мала, сілке.	тәжірибе нәтижелері бойынша балаларды өз бетінше қорытынды жасауға үйрету; баланың табиғатпен қарым-қатынасы кезінде оның адамгершілік және рухани қасиеттерін тәрбиелеу. Әңгімелесу: балалардың судың қасиеттері туралы білімдерін бекіту және нақтылау (су сұйық, ол ағады, құйылады; су мөлдір, түссіз, суда ауа бар; судың түрі жоқ). - Сусыз өмір сүре аласыз ба? - Сусыз өмір сүру мүмкін емес. Айтыңдаршы, кімге су керек? ... - Суды қорғау керек! Көркем сөз Су жүргізер тіршіліктің тамырын, Су жоқ болса тіршілік болмас бауырым,
--	---	---	--	--

- Адамдар суды не үшін пайдаланады? Иә, жууну керек. - Гигиенаңызды сақтау үшін. Сондай-ақ, жазда суда шомылу үшін. Ыстық күні су тез кызады, өзенде, тоғанда, көлде. "Жұбынды тап" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеңістіктегі жүгіруді, бағдарлауды дамыту. Жұмбақтар Ұзын-ұзын ұз келеді, Ұзын бойлы қыз келеді. Қасы қалтырап, Көзі жалтырап. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) Еңбек: ағаш діндерінің жерін босату. Максат-міндеттер: қопсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру.	көре алмайсыз. - Теңіз түбі дайын, теңізге балықтарды жіберейік. Суға батты ма? - Жоқ! - Неліктен? - Олар резеңкеден жасалған, ал резеңке судан жеңіл, сондықтан олар батып кетпейді. - Бізде теңіз бар. Өзімізді жағада жүргендей етіп елестетейік. Аяқ киімдерінді шешіп, жалаң аяқ жүріңдер. Құм жылы, аяққа жағымды. Көркем сөз Су деген - өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Болмас еді шөп-шалаң, Болмас еді тірі жан. Сол себепті балалар, Ысырап қылмайық суды.	орнына мұз бөлігі пайда болады. Мұздатылған су - мұз - сұйық суға қарағанда көбірек орын алады, сондықтан құмырадағы мұз қысылып, оны жарып тастады. Мұз шалшықтарда, өзендерде, тоғандарда алғашқы аяз түскен бойда пайда болады. Күн сайын мұз қабығы қалыңдай түседі. - Мұзды жылы бөлмеге кіргізгенде не болады? (Ол ериді.) Көркем сөз Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қағады, Жып жылтыр боп жатады. Еңбек: балабақша алаңын тазарту. Максат-міндеттер: күректермен,	«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қара сиыр" қазақ ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету, кеңістікті бағдарлау, шапшандық пен тапқырлықты дамыту, достыққа тәрбиелеу. Ойынға бірнеше бала қатысады. Бір зат (малақай, дорба т.б.) таңдалып, балалар шеңбер құрып, көздерін жұмады. Бір ойыншы затты тығып қояды, ал қалғандары оны іздейді. Зат табылған соң, иесі оны қорғайды, ал басқалары алдап алып қоюға тырысады. Затты алған бала келесіде оны тығушы болады. Ойын осы ретпен жалғасады.	Судың біздер біле тұра маңызын Көп болған соң ұмытамыз қадірін. Еңбек: гүлзарлардағы гүлдерді суару. Максат-міндеттер: су құйғыштан суаруды үйретуді жалғастыру; жұмысты тиянақты атқаруға бейімдеу. "Бұлттар неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: қиялын дамыту, заттарды қабылдау қабілеті. Ойын үшін әртүрлі пішіндегі бұлттардың бейнесі бар карточкаларды дайындау керек. Бұл карточкалар балаларға таратылады. Олар кескіндерге қарап, бұлттың қалай
---	--	---	---	---

"Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар	"Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Еңбек: құмнан қоқысты бөліп алып, қопсытып, құмсалғышқа жинату. Мақсат-міндеттер: өзінің және жолдастарының жұмысын құрметтеуге және бағалауға үйрету. "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру;	зембілдермен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; өз жұмысынды ұтымды ұйымдастыруға, ұжымда достық қарым-қатынаста жұмыс істеуге үйрету. "Сиқырлы таяқ" қозғалмалы халық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларда тапқырлықты, ептілікті дамыту. Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Сипаттама. Диаметрі 4-5 м шеңбер салынады. Ойыншылар шеңбер бойымен тұрып,	«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын	көрінетінін айтып беруі керек. Бұл әрекетті мектепке дейінгі жастағы балаларды аспанға қарап, бұлттарды сипаттауға шақыра отырып, серуендеу кезінде жасауға болады. Ойынның тағы бір нұсқасы: мұғалім кез-келген затты атайды, ал балалар оған ұқсас бұлт салуы керек. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре
---	---	---	---	---

Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. «Ордағы қасқыр» қимыл- козғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген қимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа конуды	доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту. Еркін ойын: "Менің бұлттым" Мақсат-міндеттер: қиялды, зейінд, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс рөлін де атқарады). Балалар ашық жерде, шөпте жайлы орналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалуды елестетіп көрініз. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айту.	реттік нөмірлер алады. Үлкен шеңбердің ішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады. Жүргізуші (жеребе бойынша) қарды таяққа жабыстырады. Таяқшаны күзетуге күзетші тағайындалды », ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қоңырау шалады. Шақырылған адам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таяқ ұстаса. ол ұпай жинап, орнына қайта оралады. Егер «күзетші» оны ұстап алса, онда олар	аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Еркін ойындар.	біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова.
---	--	---	---	---

	үйрету. Қауіпсіздікті ескеру. "Доппен ойын" қимылды ойын-жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: спортпен айналысуға деген құштарлығын дамыту. Еркін ойындар.		рөлдерді ауыстырады. Ең көп ұпай жинаған - жеңімпаз атанады. "Суық - ыстық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: аяқтың ішкі бөлігімен допты соғу жаттығулары; жүрудің бұрын игерілген түрлерінде дұрыс техниканы игеру. "Допты лақтыр" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, алғырлыққа тәрбиелеу. Жеке жұмыс: тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығулар. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер:		
--	--	--	--	--	--

			төзімділікті дамыту. Еркін ойындар.		
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуга бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Апта тақырыбына байланысты өлеңдер оқу.	«Неліктен қыста жәндіктер болмады?» тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жәндіктер" тақырыбында әңгіме.	Ата-аналармен күн тәртібін сақтау туралы сөйлесу	Ата-аналармен "Демалыс" тақырыбында әңгімелесу

Тексерілді: *Саба*

Бердимуратова С

Тәрбиеші: *А.А.А.*

Абдраманова Х

Дене шынықтыру: *Ж.Д.Д. Каримов. Д*

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық): «Ақжайық» бөбекжай балабақшасы.

Топ: мектепалды топ: «Бәйререк»

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 22.06.2026 ж. - 26.06.2026 ж. «Қауіпсіз жаз»

Педагогтің аты-жөні

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	22.06	23.06	24.06	25.06	26.06
Күн тәртібі	Бағдарлам күні	Пайдалы және зиянды өсімдіктер	Марғаудың үйшігі	«Қауіпті заттар мен құралдар»	Шебер колдар
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін карау; балаларға қолайлы жағдай жасау.				
	"Құстардың ұшуы" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: кеністікті бағдарлау қабілетін дамыту. "Аққу-каздар" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта	"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. "Шымшық торғайлардың	Көркем сөзді оқу жаттығуы (қарм-қатынас іс-әрекеті) Марғаудың үйшігі И.Нүсіпбаев «Біздің мысық». Үстінде үйдің Тұр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып.	Еркін ойын: "Керісінше айт!" (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Ойын барысы. Балалар шеңбер құрады. Тәрбиеші ортада тұрып, доп лақтырып, айтады: "Көлшік – кішкентай, ал өзен- ... (ұзын). Үй-	Еркін ойын: "Қай бағытқа жүрсен, сонда іздегенінді табасың". (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Педагог балалар білетін ойыншықтарды әр жерге тығып тастайды. Тәрбиеші айтады:

мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Ойынға қатысушы балалардың біреуі - қасқыр, екіншісі - құс бағушы болады. Қалған балалардың бәрі «Аққу - қаздардың» рөлін ойнайды. Балалар үлкен алаңға шығады. Алаңның оң жағында құс бағушы бала мен аққу-каздар болып ойыншылар тұратын жер сызықпен белгіленеді. Сол жақта қасқыр жасырынады. Ойын басталғанда құс бағушы аққу-каздарды далаға шығарып жібереді.	балапандары мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балаларды белгі бойынша белгілі кеңістікте жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар, "торғайлар" ролін сомдайды, санамақ арқылы "мысықты" таңдайды. "Торғайлар" алаңның бір шетінде, орындыққа шығып отырады. "Мысық" екінші жақта ұйықтаған болып отырады. Белгі бойынша "торғайлар" алаңға жүгіріп шығып, (қанаттарын жайып) жүгіріп жүреді. Мысық тез "ояна қалады",	Бас салмақ болып Аршыды мысық. Жөнелді торғай Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп. Мысықтың қалды Жамбасы ісіп. "Қараторғай ұялары" қимыл-қозғалыс ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балаларды епті, мұқият болуға тәрбиелеу. Алаңда дөңгелек шеңберлер сызылады: ойнаушылардың санынан кем болады. Бұл – торғай ұялары. Барлық балалар – қараторғай. Олар алаңда емін-еркін жүгіріп – ұшып жүреді. «Үйге қайтындар» деген сигнал бойынша	аласа, құбыр (кран) – ұзын, шыбық-жіңішке, ағаш-жуан, үстел-үлкен, ал орындық - кішкентай". Д.Ахметова "Тұрмыстық техника". Біздің үйде ешкім жоқта, Көмекшілер тұрмай тоқтап, Бөлмелерде жұмыс істейді, Бірақ мүлдем үндемейді. Кешке келсе ата-ана - Суытылған сүт пен айран. Көрсетілер жаңалықтар, Кілем үсті тазалықта. Жаттамақ жаттығуы. "Электр қауіпсіздік ережелері". (танымдық іс-әрекет) https://bilimkids.kz/control/courses/list/2574/	Егер... Оңға бұрылсаң – қуыршақты табасың; солға бұрылып, барсаң – қоян ойыншығын табасың; алға жүрсең – тышқан ойыншығын табасың. Қай бағытқа бұрылғың келеді? Қайда барасың? Бала өз қалауынша бағытын таңдайды және нені іздейтінін айтады. Ойыншықты тапқан соң, қай бағытқа барғанын және қай жерден тапқанын әңгімелейді. Қ. Мырза Әли «Не үшін?» (қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттері. - Екі көзің не үшін керек? - Жаксыларды көру үшін! - Екі қолың не үшін
--	--	--	--	--

Аққу-қаздар сызықтан асып, алаңның ортасында шашылып жүреді. Қасқыр әзірше қозғалмай отырады. Біраз уақыттан кейін құс бағушы қаздарды шақырады. - Қаздар, қаздар, қаңқылда! - Қулар, қулар, саңқылда! - Тойдыңдар ма далада? - Иә, иә, иә, - Ендеше үйге қайтыңдар. - Жоқ, жоқ! - Неге? - Қыр астында қасқыр бар. Осы соңғы сөз айтылғанда ғана қасқыр қаздарды қуалауға ұмтылады. Ал аққу-қаздар үйге, сызықпен белгілеген жерге қашады. Қасқыр оларды ұстауға тырысады. Ұсталғандар ойыннан шығып қалады.	"мияу-мияу" деп, керіліп алады да шымшық торғайдың балапандарын қуа жөнеледі. Олар үйдің төбесіне немесе ұяларына, өз орындарына бару керек. Ұстаған шымшық торғайлар балапандарын мысық өз үйіне әкетеді. Еркін ойын: "Орнынды тап". (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: жүгіруге жаттықтыру, төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Көркем сөз Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды.	барлығы ұяларға жүгіреді. Ал балалардың ішінен біреуі ұясыз қалады. Осылайша ойын бірнеше рет қайталанады. Тәрбиеші ойынның аяқ кезінде (балалар әлі жүгіріп жүрген кезде) тағы бір дөңгелек сызып қояды. Балалар қайтып оралған кезде, бәрінің де ұясы бар болып шығады. Көркем сөз Тоқылдақтар тоқылдап Ешбір тыным көрмейді Ағашты қанша тессе де, Жұмысы бір өнбейді.	"Лақтыру - ұстау" кимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту.	керек? - Елге көмек беру үшін! - Құлақ деген не үшін керек? - Ақыл-кеңес тыңдау үшін! - Жүрек деген не үшін керек? - Жауларымнан қыңбау үшін! - Тіл мен жағың не үшін керек? - Ақиқатты айту үшін! - Ал аяғың?.. - Шетте жүрсем, Туған жерге қайту үшін!
---	---	---	---	--

		Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды.			
	Еңбек: алаңды тазалау ұжымдық жұмысы. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, ұжымдық еңбектің құндылығын көрсете білуге. "Көп еңбегі көңілді" екенін түсіндіру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзарларды суару. Мақсат-міндеттер: ересектерге барлық мүмкін көмек көрсету; өсімдіктерге қамқорлық жасауға үйрету. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: жолды, ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттер: тапсырмаларды орындауға деген ұмтылысты тәрбиелеу, оң нәтижеге қол жеткізуге бейімдеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: ағаштарды суару. Мақсат-міндеттер: ағаштардың өсуіне қажетті жағдайлар туралы білімдерін бекіту, ағаштың айналасындағы саңылаудың себебін түсінуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: құрғақ шөпті, бұталардың жанындағы қоқыстарды тазалау. Мақсат-міндеттер: шөп - арамшөптер мен сәндік гүлдерді ажырата білуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Бойынды сергек тік ұста,				

	Емін – еркін тыныста. Демінді ішке тез алда, Сол қолыңды соз алға. Қол ұшына қара да, Үшбұрыш сыз ауада. Оң қол да бос тұрмасын, Шеңбер жасап зырласын. Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; алға екі аяқпен секіре жүріп, жылжу; жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 5-6 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол көкірек тұсында. 2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Орындарында тұрып, бастарын алдымен оңға бұрады. 3.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол көкірек тұсында. 4.1. Қолдарын жандарына созады. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 5.1. қолдарын жандарында ұстап, бір орында тұрып, пингвин сияқты айналу. 5.2. Бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады).				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты

	залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-бірін көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. Нан қоқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар, Теріп алып, қастерлеп, Торғайларға тастандар Ө.Тұрманжанов (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық	Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Ағын суға шомылсақ. Жақсы бала аппақ, Жаман бала сатпақ. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

		дағдылар)			
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Бағдаршам күні Көше қозғалысы ережелерін қайталау. «Дымбілместің қала көшелеріндегі оқиғалары» сюжеттерді көрсетіп, бірге талдау. (танымдық іс-әрекет) Тіл дамытудан ойын-жаттығулар "Абайла бағдаршам!" Мақсат-міндеттер: Балаларда бағдаршам туралы білімдерін толықтыру; жол белгілерін ажырата білу дағдысын қалыптастыру; алған білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын тудыру; балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу. Жапсыру «Бағдаршам».	Пайдалы және зиянды өсімдіктер «Улы өсімдіктер мен саңырауқұлақтар», «Дәрілік өсімдіктер», «Табиғаттағы қауіпсіздік» суреттерді қарап, әңгімелесу, мультфильмдер көрсету (ресурстардың үлгісіне сілтеме: https://www.youtubekids.com/) (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Сурет салудан ойын-жаттығулар "Пайдалы азықтар: жемістер мен көкөністер" (бейнелеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудың дәстүрден тыс тәсілдерімен таныстыру;	Өрт кезіндегі тәртіп ережелері, «01 қызметі», өрт сөндірушілер қызметі туралы балалармен әңгімелесу. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Математика негіздерінен ойын-жаттығулар "Тотықұстың туған күні" (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: Геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту. Геометриялық фигураларды дұрыс атай білу қабілетін дамыту: шеңбер, үшбұрыш, квадрат, тіктөртбұрыш. 6 ішінде алға және артқа ретімен санау қабілетін дамыту. Геометриялық фигура: сопақ туралы білімдерін	«Қауіпті заттар мен құралдар» Ойындар: «Өртке қауіпті заттар», «Өрт сөндірушіге не қажет?», «Өртке қауіпті заттар» коллажы. (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Болады - болмайды» дидактикалық ойыны. (таным іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға баулу. «Мен бастаймын сен аяқта» дидактикалық ойын. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың байланыстырып сөйлеуін жетілдіру, әңгіменің логикалық	Теартландырылған қойылым атрибуттарының байқауы. Балалармен бірге қойылымдар қою (саусақ театры, көленкелі театр, қуыршақ театры) (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттері. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті тандауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. Шебер қолдар Құрастырудан ойын-

(шығармашылық іс-әрекет) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Сені көргеніме қуаныштымын" Мақсат-міндеттер: Балаларда заттарды аттап өту; қос аяқтап заттар арасымен (арақашықтығы 4 м) секіру; тізенің арасына қапшықты қысып, қос аяқтап секіру дағдыларын дамытуды жалғастыру; музыка ырғағына сәйкес түрлі қарқында қимылдар жасауға ынталандыру. Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақша ауласында «көше қозғалысы» ойынын ұйымдастыру (ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол	заттарды (жемістер мен көкөністерді) қағаз бетінде дәстүрден тыс тәсілмен салуға қызығушылықтарын арттыру; айналасындағыларға мейірімділік танытуға, жағымды қарым-қатынас құруға, дұрыс тамақтану әдесіне тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығулар "Орман тұрғындарының әні" (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар	қалыптастыру. Жаттығу кезінде тәуелсіздікті дамыту. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар "В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу)" (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу.	жалғасын құрастыра білуге дағдаландыру. Балалармен тақырыпқа байланысты кері байланыс жасау. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Орман құстары" (танымлық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: Балалардың орман құстарының әртүрлілігі туралы түсініктерін кеңейту; ойлау, сөйлеу, дербестік, себеп-салдар байланысын құру қабілетін дамыту; құстарға ұқыпты қарауға, табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	жаттығу "Қалықтаған құс" Мақсат-міндеттер: Бірнеше бөліктен тұратын құсты жасауға үйрету, контур бойымен кесу және қағазды баянмен бүктеу қабілеттерін бекіту, ұсақ моториканы дамыту, танымдық қабілеттерін белсендіру, жабайы табиғат өкілдеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу.
--	---	---	---	---

	белгілерін пайдалану). (қарым-қатынас іс- әрекеті)	таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.			
Серуенге дайындық	Балаларды киінудің ретімен таныстыру қажет; жылдың кез келген уақытында киім мен аяқ киім қазіргі уақытта ауа-райына сәйкес болуы керек және балалардың бастарына күн өтпеуіне немесе жеңіл бас киімдер кию.				
Серуен	Көлік түрлерін бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларға көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіндер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер, ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар; Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, камаз, маз, касесот. Сонымен қатар әуе	Қалақайды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: дәрілік өсімдіктер туралы түсінік қалыптастыру барысында танымдық белсенділікті дамыту; табиғатты белсенді түрде қорғауға және қорғауға қабілеттілік пен ұмтылысты қалыптастыру. Қалақай әдемі көрінеді, ал ұсқынсыз әрекет етеді: ұстасан, соғұрлым шағып алады. Ол қандай өсімдік? (Қалақай). Керемет қырыққабат сорпасы, жұмыртқа қосылған	Құстарды бақылау: көкек. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: көкектің жаздағы тіршілігі туралы білімді дамыту; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Педагогтің әңгімесі - Балалар, мен сендерге ұя салмайтын, балапандарды тамақтандырмайтын құс туралы айтқым келеді. Сендер бұл құстың атын білесіз бе? Ол көкек. Көкектің жүні сұр және қара жолақтары бар. Орманда алыстан көкектің дауысы естіледі. Көкектің әнін	Құстарды бақылау. Ой толғау: "Орман құссыз, құстар ормансыз өмір сүре алмайды". (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез- құлқы туралы білімдерін кенейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Балаларды тәрбиешімен және басқа балалармен әртүрлі тәжірибе алмасуға тырысуға шақыру. Әңгімелесу. - Айналаға мұқият	Жыл құстарын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы білімдерін бекіту; құстарға деген қызығушылық пен сүйіспеншілікке тәрбиелеу; тірі ағзаның белгілерін ажырата білу. - Жазда құстарға қорек жеткілікті, олар балапандарды шығарады және тамақтандырады. Күзде жем мөлшері айтарлықтай азаяды. Біріншіден, жәндіктер жоғалады, өсімдіктер біртіндеп қурайды, жемістер мен тұқымдардың саны

жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшак, тік ұшак, зымыран т. б жатады. Оларға керектенетін жанармайлар: бензин, соляркалармен т.б. сол сияқты. Көркем сөз «Тракторшы» - Папа, мен де тракторшы, Моторымды бұрап берші; Кәне, келші жәрдем ет,- деп,- Оталғышты тарттым ептеп. Тракторым тыр - тырлады, Түтін шықты бұрқылдады; Сонша болмай гүрілдеттім Жер жыртуға жүріп кеттім. "Қойшы мен табын" кимыл-қозғалыс ойыны.	қалақай пюресі қалақайдан дайындалады. Қалақай жапырақтары түрлі пайдалы тұздар мен дәрумендерге бай. Ұзақ уақыт бойы ресейлік дәрігерлер: «Біз шикі қалақайларды алып, оларды езіп, жана жараларға жағамыз - бұл жараларды тазартады және жазады» деп жазды. Қалақайдың құрамында микробтарды өлтіретін заттар бар, сонымен қатар қанды тоқтата алады. Одан қағаз, шүберек және арқан жасалады. Шындығында, бұл өсімдіктің сабағында өте мықты талшықтар бар. Қалақай - көпжылдық шөп; біздің еліміздің бүкіл аумағында таралған. Көлеңкелі және ылғалды	барлығы естиді, бірақ бұл құсты көру қиын: көкектер әдетте биік ағаштың басында, тығыз жасыл бұтақтарда жасырынады. Көкек ұя салуды білмейді, сондықтан жұмыртқаларын басқа құстарға салады. Көкектер жаман ата-аналар, бірақ олар біздің ормандарымызға үлкен пайда әкеледі: бұл құстар басқа құстар тигізбейтін түкті шынжыр табандарды құртады. Түкті шынжыр табандар, әсіресе жібек құрттары - орманның қауіпті жауы - олар өсімдіктердің жапырақтарын, сабақтары мен бүршіктерін жейді, ал орман кеуіп кетуі мүмкін. Жаздың ортасында, шілдеде,	қарандар, қандай құстарды көресіндер? - Қазір орман күнтізбесі бойынша ұялар айы. Неліктен ол осылай аталды? - Неліктен халықта: орман құссыз және құстар ормансыз өмір сүре алмайды деп айтады? - Орман құстарға не береді? (Орман құстарға жауларынан паналауға, ұя үшін құрылыс материал, тамақ береді) - Орманда құстар не үшін қажет? (Құстар зиянды жәндіктерді жояды, орманды әнмен безендіреді) - Орман құстарының қандай түрін білесіндер? Балаларды серуендеу кезінде құстарды бақылауға шақыру. Серуен аяқталғаннан кейін балалардан	азаяды. Көптеген құстар үйірге жиналып, содан кейін жылы аймақтарға ұшады. Алдымен жәндіктермен коректенетін құстар ұшады, содан кейін жемістер мен өсімдіктердің дәндерімен коректенетін құстар ұшады.. Бұл құстардың барлығы жыл құстары деп аталады.. Көркем сөз Қараторғай, қараторғай, Ұша түс биік самғай. Болса да кіп - кішкентай. Алады бақты қорғай. Қонағым қол басындай, Мінезі қорғасындай. Өзі кіп - кішкентай, Ол қараторғай. "Тауық қорасындағы түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта
--	--	---	--	--

(дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Санамақ арқылы бір бала «қойшы» болып таңдалады, қалғандары – «қойлар». «Қойшының» көзі байланады. Ол белгілі қашықтықтан «Менің табыным қайда?» деп сұрайды, ал «қойлар» «мә-мә» деп дыбыс беріп, тығылады. «Қойшы» дыбысқа қарап балаларды іздейді. Ұсталған баладан дауысын шығаруды	ормандарда, жол бойында өседі. Жапырақтары маусым - тамыз айларында жиналады. Табиғат аясында өзін ұстау ережелері: -емдік өсімдіктерді жинағанда тек қана өздерің білетін, Қызыл кітапқа енгендерін жинау керек; -өсімдікті тамырымен жұлуға болмайды; -емдік өсімдіктерді көрсетілген мерзімде ғана жинау керек; -бір түп өсімдікті солайымен жұлып немесе кесіп алуға болмайды. Еңбек: экологиялық жолмен жұмыс: су қоймасы маңындағы қоқыстарды тазарту. Максат-міндеттер: тазалық пен тәртіпті	көкектер ыстық Африкаға ұшып кетеді. Көркем сөз Көкке бояп өңірді, Көктем келді көңілді. Бау – бақшада, орманда, Құстар әні көңілді. Жыл құстары келді деп, Балдырғандар мәз болды. Қос қанатты желпілдеп, Көлге үйрек – каз қонды. Еңбек: көгөністерді суару. Максат-міндеттер: көгөністерді күтуге үйрету. "Акку-каздар" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру;	бакылауларымен бөлісуін сұрау. Құстарды дұрыс бакылаған балаларға алғыс айту. Ойын: "Құстар дауысы" Қарға ұшар қарқылдап, Торғай ұшар шырылдап. Көгершін ұшар гуілдеп, Қарлығаш ұшар шық-шыттап. Еңбек: арамшөптерді жинау. Максат-міндеттер: көкөністердің, гүлдердің өсуіне арамшөптердің зияны туралы білімдерін бекіту; еңбекке санылы қарауға үйрету. "Қаракұс пен балапандар" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық	мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында «тауық қора», ал қарама-қарсы бетінде «түлкінің іні» белгіленеді. Бір бала – түлкі, қалғандары – тауықтар мен балапандар. Жүргізуші: «Тауықтар, жем шаштым!» дегенде, тауықтар алаңда еркін қозғалып, жем шоқиды. «Түлкі!» деген белгі берілгенде, түлкі інінен шығып, тауықтарды қуады. Тауықтар қораға қашып үлгеруі керек.
---	--	---	--	---

сұрайды. Егер «қойшы» оны дауысынан таныса, сол бала келесі «қойшы» болады. Танымаса, ойын сол «қойшымен» жалғасады. «Ордағы қасқыр» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген қимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа қонуды үйрету. Қауіпсіздікті ескеру. Еңбек: үйдегі көліктерін жуу.	сақтауға үйрету; топта жұмыс істеуге деген құштарлықты ояту. «Мысық пен тышқан» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады!	санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Балалардың бірі «қасқыр», қалғандары «аққу-қаздар» болады. «Құсшы» құстарды «кем жеуге» жіберіп, олармен қысқа диалог жүргізеді. Белгі берілгенде «аққу-қаздар» өз орындарына қарай жүгіріп ұшады, ал «қасқыр» оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталған балалар «қасқырға» қосылады. Ойын барлық «аққу-қаздар» азайып біткенше, ойын жалғасады.	таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; бұйрықты тыңдай білуге үйрету; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар санамақ арқылы «қарақұс» пен «тауықты» тандайды. Қалғандары – балапандар, олар бір-бірінің белінен ұстап, тізіліп тұрады. Белгі берілгенде, қарақұс ең соңғы балапанды ұстап алуға тырысады. Тауық қолдарын жайып, балапандарын қорғайды. Балапандар тізбекті бұзбай, қарақұсқа ұстатпауға тырысады. Ұсталған балапан қарақұстың ұясына кетеді.	Түлкі қолмен тигізген баланы ұстап алады. Қора сызығынан өткендерді ұстай алмайды. Ойын бірнеше рет қайталанып, түлкі әр жолы қайта таңдалады. Еңбек: гүл суару. Мақсат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыс күтім жасауды үйрету. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының "Итеріспек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Ұлттық ойындарды ойнату; күштілікке, ептілікке, ойын кезінде бірін-бірі түсінуді үйрету. Қауіпсіздік: ойын шартын қауіпсіз орындауға үйрету.
---	---	--	---	--

Мақсат-міндеттер: ата-аналарына қолқабыстарын тигіздіре отырып, жинақы болуға тәрбиелеу. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	Кім тышқанды құтқарады? Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап	"Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.	"Допты ұста" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: допты ұстау және оны басқа белгі бойынша жылдам лақтырып, ұстап ала бере білуді жетілдіру. "Бір, екі, үш, ағашқа жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ағаштарды діңінен, жапырақтарынан тану.	Еркін ойын: "Құс пен мысық". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнай білуге дағдыландыру; жүгіру түрлеріне машықтандыру. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.
---	---	--	---	--

		(сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жүгіру техникасын жетілдіру (табиғилық, жеңілдік, жігерлі итеру). Екі аяғымен жалаушаға дейін және артқа секіру.			
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Қолды дұрыс жуу,	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Гигиеналық өзін-өзі	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: қолды ұқыпты жуу қабілетін нығайту. Қолды сабынмен мұқият	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балаларды өздігінен сүлгілерін тауып, бет пен қолды мұқият сүрту	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды

жеңіңізді тұру, қолды жуған кезде суды еденге төгілмеуін өздігінен қадағалау, қолды сүлгімен құрғатып сүрту. Көркем сөз Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жаксы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	күту дағдылары, дұрыс отыруды, дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды қадағалау. Көркем сөз Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	жуу маңызды, денсаулыққа қажет екенін түсіндіру. Көркем сөз Тазалап жүр тісінді, Кішкене де ыңғайлы, Тіс щеткасын пайдалан. Тазалауға болмайды, Щеткасымен басқа адам. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдысын жетілдіру. Сүртіп болған соң сүлгіні орнына ілуліге қалыптастыру; жуар алдында, жеңдерің тұру, бетгі жу, суды шашпау. Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі – жиі жуын сен. Таңертең де, кешке де, Жуын күндіз – түсте де. Су - тіршілік негізі, Онсыз өмір сүрмейсің. Гигиена егізі, Су деп және білгейсің. Су - табиғат байлығы, Өзен - көлге барғайсың. Кемі екі рет әр күні, Суға түсіп алғайсың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	жалғастыру. Ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертең де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
---	--	--	---	--

Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Ең әдемі және тез жиналған үш төсекке жарыс ұйымдастыру. Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр.	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	Гигиеналық дағдылар Ұйқыдан кейінгі демалыс: ояту гимнастикасы. Көркем сөз Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесен , қанасың. Жуынсаң, тазасың. "Жұмбақ жасыр" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды құстарды сипаттау арқылы , құстар туралы жұмбақтар ойлап табуға жаттықтыру.	Гигиеналық дағдылар Балаларды өз бетінше киінуге, аяқ киім киюге үйрету, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту; балаларда шкафтан киім алу және оны шешкеннен кейін орнына қою, бәрін ұқыпты бүктеу қабілеттерін қалыптастыру. Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі – жиі жуын сен. Танертен де, кешке де, Жуын күндіз – түсте де. Су - тіршілік негізі,	Гигиеналық дағдылар Балаларды сыртқы келбетін бақылауға, өз уақытында тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын!

				Онсыз өмір сүрмейсің. Гигиена егізі, Су деп және білгейсің. Су - табиғат байлығы, Өзен - көлге барғайсың. Кемі екі рет әр күні, Суға түсіп алғайсың.	
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	"Зообакқа орналастыр" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда антоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап, салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары, құстардың дене бітіміне қарап зообакқа орналастыру, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Ойынға керекті құралдар: зообак торлары, әр түрлі жануарлар, аңдар, құстар. Ойын барысы. Зообакқа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын	"Ұшты-ұшты" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: есту зейінін дамыту. Міндеттері: балаларды ұшатын және ұшпайтын заттарды тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын	"Резеңке" аула ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру; жылдамдыққа, күштілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралы: Ұзындығы шамамен 2 м резеңке таспа (ұштары байланған). Ойын барысы: Екі ойыншы резеңкені тобық деңгейінде керіп ұстайды, үшінші ойыншы секіреді. Секіру кезінде әртүрлі қимылдар (фигуралар) орындалады және	«Қауіпсіздік ережелері» - жол қозғалысы ережелерін үйрету. BilimKids дамытушы мультфильмі: Жүргізуші (танымдық іс-әрекет, шығармашылық іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті) https://bilimkids.kz/media/video/zh-rgizushi Мақсат-міндеттер. Жакындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың атқаратын қызметінің манызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру.	"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды құстарға тән белгілері бойынша сипаттауға және оларды сипаттама арқылы тануға үйрету. Міндеттері: балаларды ақылды болуға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші құстың қимылдарын бейнелейтін немесе оларды сипаттайтын жүргізушіні

торларға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян, тиін т.б. кіші торға орналастыруы керек. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен, қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді, қоянды кіші торға орналастырғанын айтып, ол туралы білетін жұмбақ, жанылтпаш, такпақтарын айтады. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады.	жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы Ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты! (Қол көтермейді) Еркін ойын: "Торғайлар мен мысық" (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын,	оларды дұрыс қайталау керек. Қате жіберген ойыншы резеңкені ұстап тұрған ойыншымен орын ауыстырады. Ойынды 2–3 адаммен немесе топпен ойнауға болады. "Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінуге үйрету; сөздерді дұрыс тандауға жаттығу жасау. Міндеттері: балаларға сөйлем құрауға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, келісілген сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Дидактикалық ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші сөйлемді бастайды:	Көлік түрлерін қайталау. Балаларды жол қозғалысы ережелерін саналы түрде сақтауға үйрету. Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы білімді бекіту. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару. "Құстар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу,	тағайындайды, басқа балалар болжап, табу керек. «Қауіпсіздік ережелері» - жол қозғалысы ережелерін үйрету. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті) BilimKids дамытушы мультфильм Бағдаршам https://youtu.be/eewvn7qE I3A Бағдаршам түстерінің белгілеріне сәйкес көшеден өту дағдыларын жетілдіру. Жаяу жүргіншілерге арналған ережелер, "Жаяу жүргінші өткелі", "Қоғамдық көлік аялдамасы" жол белгілері туралы ұғымдарын кеңейту. Балаларды жол
---	--	--	---	---

Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады.	жүгіру дағдыларын дамыту. Ойын барысы: Жерді шеңбермен белгілеу керек /5-6м.диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шеңбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады. Торғайлар шеңбердің ішіне дән жеуге кіреді. Мысық оянып кетеді де, торғайларды көріп, оларды ұстай бастайды. Торғайлар шеңберден шығуға асығады. Шеңбердің ішінен мысыққа ұсталған торғайлар, шеңбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 торғайды ұстаған соң, тәрбиеші жаңа мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа	«Мен жылы тон кидім, өйткені...», «Балалар бастарына панама киді, өйткені...», «Далада жаңбыр жауып тұр, өйткені...». Жапсыру «Жеміс-жидектер патшалығы». (шығармашылық іс-әрекеті) «Өжет өрт сөндірушілер», «Құтқарушылар», сюжетті-рөлдік ойындары.	ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ойынның барысы. Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар мысықтың жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады.	қозғалысы ережелерін саналы түрде сақтауға үйрету; жол қозғалысы ережелері туралы білімді бекіту. "Көпіршіктерді үрлеу" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларға үлкен көңіл-күй сыйлайды! Ең бастысы - шыдамды болу және балаларға сабын көпіршіктерін үрлеуді үйрету. Көпіршіктерді үрлеу арқылы сәбилер өкпесін жаттықтырады. Сонымен қатар, бір қалыпта үрлеу оңай шаруа емес! Көпіршікті қуу әсіресе көңілді болады.
---	--	--	---	--

		ойынаушыларға косылады. . ойын 4-5 рет қайталанады. Ұсыныс: мысық ақырын барыпторғайларды ұстайды /қатты ұстамай, ақырын ғана қолын тигізеді/.			
Серуенге дайындық	Балаларды киінудің ретімен таныстыру қажет; жылдың кез келген уақытында киім мен аяқ киім қазіргі уақытта ауа-райына сәйкес болуы керек және балалардың бастарына күн өтпеуіне немесе жеңіл бас киімдер кию.				
Серуен	Құстарды бақылау (жалғасы) (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: біздің ауданда кездесетін құстар туралы түсініктерін кеңейту; құстарды сыртқы түрінен тану қабілетін, құстарды бақылауға деген құштарлығын дамыту. Әңгімелесу: жазда құстар көп болатынына назар аударыңыз, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балапандар туралы алаңдайды. Жаздың	Құстарды бақылау (жалғасы) (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: құстарға деген сүйіспеншілік пен мейірімділікті, оларға көмектесуге ұмтылуды тәрбиелеу; құстардың қоныс аудару себебін түсіндіру (қоныс аударатын, қыстайтын, көшпелі); құстарды басқа жануарлардан ажырата білуге үйрету; балаларды қауырсын	Құстарды бақылау. Зерттеу: "Жазда құстар қалада не жейді?" (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың сыртқы келбеті, тіршілік көріністері, мінез-құлық ерекшеліктері және оларды қоршаған ортаға бейімделуі туралы білімдерін кеңейту; құстарға деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. Зерттеу барысы.	Құстарды бақылау: "Орман құстары". (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез- құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Айналаға мұқият қараңдар, қандай	Саябақтағы құстарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: құстарды адамның достары ретінде қабылдай білу дағдыларына машықтану. Аулаларында немесе жақын маңдағы саябақта құстарды бақылауды ұсыну. Құстар адамдарды көрсе - жасырынып қалатына немесе ұшып кететінін

басында құстардың сайрағанын естисіз, бірақ оларды көру қиын: олар ұяларында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардың кішкентай балапандары бар, оларды тамақтандыру және жылыту қажет. Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, желеулер мен жұлдызқұрттардың не істеп жатқанын қадағалау, балалардың назарын қарлығаштар мен шымшықтың қаншалықты жылдам ұшатынына, жәндіктерді аулайтындығына аудару маңызды. Қарлығаштардың ұясын көрсету, олардың ұяға балапандарға тамақпен қаншалықты келетінін ескерт. Жазда құстар балапандарын	құрылымымен және олардың құстар тіршілігіндегі маңызымен таныстыру. Құстарды бақылау ережесі. Құстар өте қорғаншақ, сондықтан өзімізді тыныш ұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіруге болмайды, олардың демалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсындар Құстарға тас немесе таяқ тастауға болмайды, олар тірі, ауырсынады. Серуен аяқталғаннан кейін балаларды өздерінің бақылаулары туралы әңгімелесуге шақыру. Ерекше және қызықты нәрсені байқаған балаларға алғыс айту.	- Құстар не жегенді ұнатады? - Тамақты қайдан табады? - Құстар туралы не білетінімізді еске түсірейік? Тапсырма: құстарды бақылау. Білу керек: жазда құстар не жейді, қаладан қоректі қайдан табады. Тапсырма түсінікті ме? — Құстарды бақылау ережесін еске түсірейік. Құстарды бақылау ережесі. Құстар өте қорғаншақ, сондықтан өзімізді тыныш ұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіруге болмайды, олардың демалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсындар Құстарға тас немесе таяқ	құстарды көресіндер? (балалардың жауаптары) - Ал құстар қай жерде көбірек өмір сүреді, қалада ма, орманда ма? - Орман құстарының қандай түрін білесіндер? - Жаз мезгілінде құстарды мазалайтын мәселе неде? - Барлық құстар жазда маңызды істермен айналысады. Олар балапандарын тамақтандырады. Танертеңнен кешке дейін ересек құстар жәндіктерді аулайды, балапандарды тамақтандырады. Әр жұп құстың бір балапаны емес, бірнеше балапаны бар, оларды тамақтандыру керек. Балапандар көп жейді және тез өседі. Тіпті бір ай өткен жоқ, бірақ балапандар өсті. Енді	бақылау. Құстардың адамның мекеніне жақын қоныстайтынына да көңіл аудару. Құстардың жылдың әр мезгілінде тіршіліктерін салыстыру, зерттеу. Құстардың қауырсындарын қарастыру. Әңгімелесу: - Сіз жақын жерде тұратын құстар туралы нені көп білдіңіз? Олар немен, қалай қоректенеді? Қайда ұшады және қайда ұя салғанды ұнатады? Бұл сізді әуесқой зерттеуші етеді! Еңбек: алаңға, жолдарға су шашу. Мақсат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануға үйрету.
---	---	--	--	--

жәндіктермен коректендіріңіз, осылайша өсімдіктерді сақтауға көмектесіңіз. Көркем сөз Жыл құстары келді деп, Балдырғандар мәз болды. Қос канатты желпілдеп, Көлге үйрек – қаз конды. Дидактикалық ойын (А) және жаттығу (Б) А. «Сипаттама бойынша тап» - тәрбиеші құстарды сипаттайды, балалар болжайды. Максаты: сипаттамалық әңгіме, зейін, үйлесімді сөйлем құрастыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білу қабілетін дамыту. Б. «Дауысын сал» — тәрбиеші құстарды атайды, балалар құстардың дауысын салады Максаты: жеке	Еңбек: қоқысты алаңнан жинау. Максат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ұжымда жұмыс істеуге ұмтылуға тәрбиелеу. Көркем сөз Қарлығашпын мен, Адамның тұрағымын. Мекен етіп тұрамын, Тазалаймын үй - ішін. Ел аузында мақтаулы, Тазалықшымын төселген. Жұмбақтар Бұдыр-бұдыр балшықты, Жинады да талшықты. Ұқсатып қамытқа, Үй салды жабыққа. (Қарлығаш) Ұзақ тектес құс, Шіркей жеп. Ауыл маңынан Ұзап кетпес құс. (Қараторғай) Екі айыр құйрығы, Қияқ мұрт канаты,	тастауға болмайды, олар тірі, ауырсынады. Қорытынды: қалада тіршілік ететін құстар әр түрлі тамақ жейді; көптеген құстар жазда жәндіктерді аулайды. Еңбек: алаңнан малтатастарды жинату. Максат-міндеттер: еңбекке деген ұмтылысты тәрбиелеу "Жапалақ" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай	құстар балапандарды ұшуға, өздеріне тамақ табуға, жауларынан жасырынуга үйретеді. Егер балапандар мұны білмесе, онда олар қыста өледі. - Құстардың қандай пайдасы бар? - "Орман дәрігерін" кім біледі? - Орман құстарын ренжітпеу үшін біз өзімізді орманда қалай ұстауымыз керек? - Орманда шу шығармаңыз! Неліктен? - Қатты айқай-шу құстарды қорқытады, олар ұяларын тастап кетуі мүмкін. Сіендерге орманның сиқырлы дыбыстарын тыңдай білу керек. - Құстардың ұяларын бұзбаңыз! Неліктен? - құстардың жұмыртқалары мен	"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалтарып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір- екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі
---	---	---	---	---

дыбыстардың айтылуын бекіту. "Үкі" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; шапшаңдыққа, шыдамдылыққа, жылдамдыққа дағдыландыру. Ойын барысы. Барлық ойыншылар құстар, бір бала - үкі. "Күн" белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді, қанаттарын қағып, дөңдерін шокиды. "Түн" деген белгі бойынша барлығы тоқтап, кимылсыз тұрады. Үкі ұшып келеді, қозғалатындарға қарап,	Ұшқырлардың жүйрігі. (Қарлығаш) "Қаршыға мен қарлығаш" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы	тұруға дағдыландыру. Санамақ арқылы бір бала «жапалақ» болып таңдалады. Ол «ұясында» жасырынып тұрады, ал қалған балалар «тышқандар» мен «шымшықтар» рөлін орындайды. Жүргізуші «Таң атты!» дегенде балалар алаңға шығып, еркін қозғалады. «Түн батты!» деген белгіде бәрі қозғалысын тоқтатуы тиіс. Қозғалып қойған ойыншыны «жапалақ» ұстап алады. Ұсталған бала келесі «жапалақ» болады. Ойынды қызықтыру үшін екі «жапалақпен» де ойнауға болады. "Қу түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық	балапандарына қол тисе, құстар басқа біреудің иісін сезеді және ұядан бас тартуы мүмкін. - Ормандағы құстарды алып кетуге болмайды! Неліктен? - Орманнан құстарды алып кету олардың өміріне қауіпті. Орман - олардың үйі. Олар өз тамақтарын өздері қалай табу керектігін ұмытып, тұтқында өлуі мүмкін. Орманда от жағуға болмайды! Неліктен? - Ағаш өте жақсы күйеді. Өрттен шыққан ұшқындар ағаштарға тиеді, бүкіл орман өртенеді, өсімдіктер, жануарлар, құстар және адамдар өледі Қорытынды. Құстар әртүрлі, көптеген құстар зиянды жәндіктерді жояды	шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Аз кимылды ойын: "Суық-ыстық". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ...
--	--	--	--	---

оларды ұясына апарады. Содан кейін қайтадан "күн" белгісі беріледі, үкі ұясына тығылады, балалар – аланда ұшып жүреді. Ойын осылай бірнеше рет қайталанады. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Үстел үсті ойыны: "Лото". Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды,	ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: қапшықты нысанаға	таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге жиналып, көздерін жұмады. Педагог бір баланы білдіртпей таңдап, оны «ку түлкі» етеді. Балалар «Ку түлкі, сен қайдасың?» деп үш рет сұрайды. Соңында «ку түлкі» өзін білдіріп, балалар одан қашады. «Ку түлкі» кімге қолын тигізсе, сол ойыннан шығады. Ойын осылай жалғасады.	Еңбек: бақшаны суару. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Ку түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге жиналып, көздерін жұмады. Педагог бір баланы білдіртпей	жасырылған затты табуға көмектеседі. Еркін ойындар.
--	---	---	---	--

құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар. (таным іс-әрекеті)	көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындары.	таңдап, оны «қу түлкі» етеді. Балалар «Қу түлкі, сен қайдасың?» деп үш рет сұрайды. Соңында «қу түлкі» өзін білдіріп, балалар одан қашады. «Қу түлкі» кімге қолын тигізсе, сол ойыннан шығады. Ойын осылай жалғасады. "Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: "қақпаға" допті өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала	
--	--	--	--	--

				қатысады. Еркін ойындар.	
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуга бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	«Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбында кеңес беру.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Үйде қандай құсты ұстауға болады?"	Ата-аналарға арналған кеңес: "Баланының байланыстырып сөйлеуіне ықпал ететін себептер".	Ата-аналармен балалардың тазалығы туралы сөйлесу.	Сұрақ-жауап: "Денсаулықты нығайту шаралары мен отбасылық дәстүрлер".

Тексерілді: *Е.Асан*

Бердимуратова С

Тәрбиеші: *А.Дуға*

Абдраманова Х

Дене шығармашылығы : *А.Дуға* Қаримова.Д

БЕКІТЕМІН

ЖШС-Т

Менгерушісі

Бөбекжай - балабақшасы

Самсызбаев Б

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Шілде айы

«Бәйтерек» тобы

Тәрбиеші: Абдраманова Х

2025-2026 оқу жылы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 29.06.2026 ж. - 03.07.2026 ж. «Гүлденген табиғат»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	29.06	30.06	1.07	2.07	3.07
Күн тәртібі	Табиғатты қорғайық	Су әлемінде	Ғажайыптар әлемі	Менің достарым	«Сүйікті қалам–Астана»
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	"Менің ғажайып бұлттым" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: қиялды, эмоционалдық сфераны, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс рөлін де атқарады). Ойын барысы: балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып,	"Домино" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Максат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау	Балалармен табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу (жаздағы маусымдық өзгерістер, балалардың киінуі, күн сәулесінің адамға, табиғатқа әсері, аспандағы бұлттар және басқа). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) «Артық суретті тап»	"Бұл не?" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Максат-міндеттер: логикалық ойлауды, есте сақтауды, тапқырлықты дамыту. Міндеттері: балаларға тірі және жансыз табиғат нысанын сипаттауға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және	"Құстар" (андар, балықтар) дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Максат-міндеттер: жануарларды, құстарды, балықтарды топтастыру және атау қабілеттерін бекіту. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге тұрады,

көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты тандап, оның неге ұқсайтынын айтып беруді ұсынады. Санамақ айту жаттығуы. (қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. М. Қуанышбеков "Санамақ". Екі көз бен қос құлақ Бір бас пенен бір мұрын Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілін. Нешеу болды, қане, бол,	қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. "Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінуге үйрету; сөздерді дұрыс тандауға жаттығу жасау. Міндеттері: балаларға сөйлем құрауға үйрету.	дидактикалық ойын. (танымдық іс-әрекет) "Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Максат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыра білуді жетілдіру; зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту; табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог:	логикалық ойлауды дамыту, ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші тірі немесе жансыз табиғат нысанын ойлап, оның белгілерін атай бастайды, ал балалар жалғастырады. Мысалы: Жұмыртқа - сопақ, ақ, үлкен, үсті қатты, қоректік, дүкеннен табуға болады, жеуге жарамды, одан балапандар шығады... М. Әлімбаев «Біздің балабақшада». (қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттері. Сөз өнеріне баулу; есту, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. Балабақша есігін Үшке тола ашқанбыз,	жүргізуші құстың (балық, жануар, ағаш, гүлдер) атын атайды және допты көршісіне береді, ол келесі құсты атайды, т.с.с. Кім жауап бере алмаса, шеңберден шығады. «Ел жүрегі-Астана» (Сөзі:Қ. Әбілов. Әні: Т. Мұхаметжанов) (музыка) Ел жүрегі Астана, Жаңа қала, жас қала! Зәулім сәнді үйлері, Үлгі болған басқаға Қайырмасы: Е-е-ей! Астана, Астана! Ел тірегі-бас қала! Астана, Астана! Ел жүрегі-Астана! Алтын орда-Астана, Ғасыр үні-бастама. Есіл бойын ен жайлап, Көз тартады бас қала.
---	---	--	---	---

Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды Ортаң қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ - балапанын. "Үкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу. Барлық ойыншылар - тышқандар, бір бала (санамақ арқылы таңдалған) - үкі. «Күн» белгісі бойынша тышқандар алаң бойымен жүгіріп жүреді. «Түн» деген белгі	Зейінді, есте сақтауды, келісілген сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Еркін ойын: "Қателеспе". (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту; ойлау білімдерін бекіту. Тәрбиеші күннің немесе тәуліктің әр түрлі әрекеттерін атайды. Балалар бір сөзбен жауап беруі керек: «Таңғы ас ішеміз», "Жуынамыз", т.б...	«Келіндер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді.	Балапандай өсіріп, Мәпелейді бақшамыз. Бұл – екінші үйіміз, Бір туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз, Біз – осы үйдің сәніміз. Бұл – құшағы тым ыстық Мектебіміз бастапқы! Мұнда жақын туыстық, Бұнда тұңғыш дос таптық! "Дауыста, атыңды айтамын" ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Балалардың коммуникативтік дағдыларды дамыту; адамгершілік құндылықтарға баулу. Қимылдарды үйлестіре білуді жетілдіру. Ойыншылар қол ұстасып шеңбер құрады.	Еркін ойын: "Күн мен түн". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу.
---	---	--	--	--

	бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрып қалады. Үкі тұрғандарды аралап, қозғалатындарды ұясына апарады. Ойын бірнеше рет қайталанады.			Ортада көзі байланған бір ойыншы тұрады. Ол қолындағы таяқты шеңбердегі ойыншылардың біріне ұсынып: «Дауыста, атыңды айт», дейді. Таяқ алған ойыншы даусын өзгертіп сөйлейді. Көзі байланған ойыншы оның атын табуға тырысады. Егер дұрыс тапса, екеуі орын ауыстырады. Таппаса, келесі ойыншыны тексереді. Үш рет қате тапса, ойыннан шығады.	
	Еңбек: аланды тазарту. Мақсат-міндеттер: ересектерге көмектесуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін	Еңбек: гүл бақшасын арамшөптерден тазарту. Мақсат-міндеттер: өз жұмысыңыздың нәтижесін көру, белсенділіктен қанағат алуға тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша	Еңбек: аланды тазарту. Мақсат-міндеттер: еңбек әрекеттерін жауапкершілікпен орындауға; топтағы жұмыстарды тиянақты жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша	Еңбек: құм жәшіктерін құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балаларды жалпы игілікке жұмыс істеуге тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін	Еңбек: аланды сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлықты, ұқыптылықты дамыту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;

	атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).				
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз

	Ыдыс толы тамағым, Тамағыма қарадым. Тауысып ап асымды, Бүгінгі күн жарадым. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір- біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал- жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысық сүтті ішіп -ап, Бет жұмайды ерініп. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесің. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Су деген — өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса оянбайды, Табиғаттың барлығы. Таза болсаң судай бол, Бәрін жуып кетірген. Жақсы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін	«Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу.	Бассейнде жүзу (бассейн бар болған жағдайда), суға шомылу, қауіпсіздік ережелерінің сақталуын	Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын- жаттығулар "Күннің көзі	Отбасындағы сүйіспеншілік, сыйластық, мейірімділік туралы әңгімелесу.	«Елімнің жүрегі – Астана» тақырыбында әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-

әрекеті	(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	кадағалау. (дене тәрбиесі)	жарқырайды" Мақсат-міндеттер: Балаларға күн туралы және оның тіршілік үшін маңызы жайында мағлұмат беру. Күн және күн жүйесі туралы білімдерін толықтыру. Табиғатты қорғауға, елін, жерін сүйуге, ізденімпаздыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымдарын кеңейту, танымдық қызығушылықтарын арттыру.	Мақсат-міндеттер: адамдар бір-бірін жақсы көретінін ұғындыру, дос болуға баулу. (қарым-қатынас іс-әрекеті)	әрекеті)
	Суреттер байқауын ұйымдастыру. (шығармашылық іс-әрекет)	Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті)		Көркем шығарма оқып беру. Тіл дамыту және көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар «Күн мен Ай» ертегісін әңгімелеу	Тақырыпқа сәйкес ән тыңдату және бірге айту. (шығармашылық іс-әрекет)
	Ата-аналармен бірге «Гүлдестелі ханшайым» байқауын ұйымдастыру, номинациялар тағайындау, балалар шығармашылығын қолдау. (шығармашылық іс-әрекет)	Су бетінде сурет салу. (шығармашылық іс-әрекет)		Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегінің мазмұнын түсіндіру арқылы сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін, ойлау, еске сақтау қабілетін жетілдіру; ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін ажырата білуін, балалардың жыл бойы меңгерген білімдерін бекіту; достыққа, татулыққа,	«Менің сүйікті қалам» үздік ән байқауы. (шығармашылық іс-әрекет)
	Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Қайырлы таң, Алтын күн!" Мақсат-міндеттер: Балаларды көлбеу басқышпен өрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыдан ұстай отырып қайта түсу;	Музыкадан ойын-жаттығулар "Гүл Астана" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.	Сурет салудан ойын-жаттығулар "Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт. Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудың пуантилиз техникасымен таныстыруды жалғастыру; түстерді	Мүсіндеуден ойын-жаттығулар ""Алтын күн" Ермексазбен бейнелеу" Мақсат-міндеттер: Ермексазбен бейнелеу тәсілдерін үйренуді жалғастыру; ермексазды беткейге жағуды үйрету; домалақтау тәсілін пайдаланып картон қағазға бедерлеу тәсілін орындау дағдыларын үйретуді жалғастыру; ермексаздың көмегімен қолөнер жасауды	

	балаларда воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып қағып лақтыру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; ойындар мен жаттығулар арқылы дене шынықтыруға қызығушылықтарын ояту.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар (Домбыра күніне орай) "Қазағымның қазынасы - домбыра" Мақсат-міндеттер: Балаларға қазақ халқының ұлттық аспабы домбыра туралы түсінік беру; күй тыңдай отырып, ұлттық танымын көтеру; ауыз әдебиет үлгісі мен нақыл-сөздерді қолдана отырып білімділігін шыңдау; түстерді таңдай отырып, домбыраға ою-орнектерді ұқыпты безендіру арқылы әдемілікті сезіне білу қабілетін дамыту; ұлттық өнерді қастерлеуге, құрметтеуге тәрбиелеу.	қабылдау дағдыларын қалыптастыру; ұсақ қол моторикасын жақсарту, қол бұлшықеттерін нығайту; есте сақтау қабілеттерін жаттықтыру, зейіндерін тұрақтандыру; өз ойлары мен сезімдерін жеткізе білу біліктіліктерін, қиялдарын дамыту; эстетикалық талғамдарын, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	мейірімділікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару.	соңына дейін жеткізуге үйретуді бекіту; сезіну, түйсіну сезімдерін, шығармашылық қиялын, өз күшіне сенуін дамыту; қолдың ұсақ моторикасын жақсарту; ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету,				

нұсқаулықтарды максатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған жағдайда оларға көмектесу.					
Күндізгі серуен	Ауа-райын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: ауа-райының жай-күйін атап өту - жылы, күн ашық, бәрі жасыл. Тірі және жансыз табиғат арасындағы байланыс. - Қазір қай жыл мезгілі? Жаздың келгенін қайдан білдіңдер? Бүгінгі ауа-райы туралы не деуге болады? Түзету тапсырмасы: жаздың белгілерін атаңыз, сөздерді белсендіру: жылы, ыстық, күн шуағы Көркем сөз Жаз келді жадырап, Ағаштар гүлдеді. Жаңбыр жауып нөсерлеп, Жер – ана көкке бөленді.	Суды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы басқа, кейбір заттар суға батады, басқалары жүзеді. Әңгімелесу. - Балалар, қане, судың қандай болатыны еске түсірейік. Сендерге оңай әрі қызықты болу үшін, мен сендерге қандай бөтелкелер дайындағанымды қараңдар. Әрине, балалар, су сұйық, ол	Табиғаттағы жазғы өзгерістерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: табиғаттағы жазғы өзгерістер туралы білімдерін нақтылау; жаздың әртүрлі кезеңдерін салыстыру қабілетін дамыту; табиғаттағы өзара қатынастар туралы қарапайым тұжырымдар жасау қабілетін қалыптастыру, кері байланыс жасау. Балалардың назарын жазғы табиғаттың сұлулығына аударыңыз, қандай өзгерістер болғанын сұраңыз. (Күннің ұзақтығы өсті,	Күнді бақылау: "Күн - жылу мен жарық көзі". (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: күн туралы түсінік қалыптастыру, табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу. Бақылаудың барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Өсімдіктердің, жануарлардың өсуі үшін не қажет? - Күн не береді? Күн - жердегі жарық, жылу және тіршілік көзі. Оның барлық жағы жарық пен жылуды таратады. Егер Күн суық болса, жер қараңғылыққа батып	Бақшада өскен қиярды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Фонематикалық естуді дамыту, қазақ тіліне тән дыбыстарды анық айтуды жетілдіру. Қастек Баянбай "Сәбіз" Сәбіз жесен жиі, ұқ: Өсер бойың биік. Пайдасы көп оның, Ал ойыңа түйіп. Өтсе де дерт түйреп, Қалмайсың сен күйреп. Сау болады дәйім Бауыр менен бүйрек. "Сиқырлы қап" дидактикалық ойыны. Балалар сипап-сезу

Жұмбақ Қойны толы жеміске, Көк майсалы еңіске. Көбелек қуып ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? Еңбек: гүлзарларды суару. Мақсат-міндеттер: ересектерге көмектесу, өсімдіктерге күтім жасау. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тындай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай	ағады, оның температурасы әр түрлі болуы мүмкін (ол күн астында қызады, ағыннан суық). - Су құйылған бөтелкелерінді қараңдар. Су мөлдір, онда бәрін көруге болады. Неліктен біз су ішеміз? - Суды шөлімізді қандыру үшін ішеміз. Өмір сүру үшін барлық тіршілік иелері суды қажет етеді: жануарлар да, өсімдіктер де және, әрине, балықтар. - Балалар, сендер шөлдедіңдер ме? Жаз ыстық, сендерге көбірек су ішу керек. Бөтелкелерінді ашыңдар, судың дәмін татыңдар. Ол қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? Иә, жууну керек. - Гигиенаныңды сақтау	қоршаған ортаның температурасы көтерілді, жәндіктер пайда болды, құстар келді, жапырақтары гүлдеді). Болжам - Күннің тұманды мұнардан көтерілуі ауа райының ыстық болуының нышаны. - Күн көзі жаз айларында бұлттанып батса жаңбыр болады. Мақал-мәтелдер 1. Жаз келді, Үйрек ұшып, қаз келді. 2. Қарға қаңқылдаса, Қысты шақырады. Қаз қаңқылдаса, Жазды шақырады Көркем сөз Жаз келді жарқырап, Мәз болды атырап. Жасылға боялып, Жайлайды жапырақ Күлімдеп күн жырлап, Бұлақтар былдырлап.	кетер еді. Суық пен қараңғылық өсімдіктер мен жануарлардың бәрін өлтірер еді Шар тәріздес Күн бізге жарқыраған дөңгелек болып көрінеді. Қыздырғыш зат жарық шығарады, яғни. жарқырайды. Міне, Күн де жарқырайды, оның нұры Жерге жетеді, сондықтан біз күндіз өте жылы және жеңіл жүреміз. Күнге қарап, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. - Бетіңізді күнге бұрған кезде өзіңізді қалай сезінесіз? - Оған тікелей қарауға бола ма? Екі тас қойыңыз. Бірі - күн сәулесінде, екіншісі - көлеңкеге, оны ағаш қораппен жауып, қараңғы болу үшін. Біраз уақыттан кейін	арқылы, қаптың ішіндегі саңырауқұлақтарды тауып, атау керек. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды тән белгілері бойынша тануға үйрету, тактильді сезімталдығын дамыту. «Сипаттама бойынша тап» - тәрбиеші әртүрлі саңырауқұлақтарды сипаттайды, балалар болжайды. Мақсат-міндеттер: сипаттамалық әңгіме, зейін, үйлесімді сөйлем құрастыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білу қабілетін дамыту. Қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығулар. «Құмға салыңыз» - саңырауқұлақ пен жидекті құмға түрлі тығыннан салу.
---	--	---	---	---

жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым кашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны аркалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын- жаттығуы. . (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш- жігерін жетілдіру.	үшін. Сондай-ақ, жазда суда шомылу үшін. Ыстық күні су тез қызады, өзенде, тоғанда, көлде. «Судың қасиеті», «Мөлдір-лай», «Ауа мен су» тәжірибесі, балалардың зерттеушілік қызығушылықтарына қолдау көрсету. (зерттеу іс-әрекеті) Жұмбақтар Ұзын-ұзын ұз келеді, Ұзын бойлы қыз келеді. Қасы қалтырап, Көзі жалтырап. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) Еңбек: ағаш діндерінің жерін босату. Максат-міндеттер: қопсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру.	Жас талға құс қонып, Әндетті жыр-жырлап. "Жалпы атауын ата" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларға заттарды жеке – жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешу арқылы тапқырлыққа, шапшандыққа баулу. Көрнекілік: жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары, үй жиһаздары. Тәрбиеші балаларға хатқалтанын ішіне салынған жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары, үй жиһаздарының суреттері бар бірнеше сериялы дидактикалық материалдарды таратып береді.	тексеру. Қайсысы жылы: күннің көзінде тұрған тас па, әлде жәшіктің астындағы ма? Қорытынды. Күннің астында заттар көленкеге қарағанда тезірек қызады. Еңбек: кіші топ балаларына ауланы тазартуға көмектесу. Максат-міндеттер: еңбексүйгіштікті, балаларға көмектесуге деген ықыласты дамыту. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын	Қалыптармен және құммен ойындар. Еңбек: аула тазалаушыға аланды тазартуға көмектесу. Максат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. "Айгөлек" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; ұжымдық ойында күш- жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшандықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек-ау айгөлек,
--	--	---	--	---

"Суық-ыстық" аз қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. Еркін спорттық ойындар. Бадминтон. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Бадминтонды ойнату. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.	«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Бәйге" қазақ халқының қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындарға қатысуға баулу. Олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қимыл дағдыларын (жылдамдықпен жүгіру) жетілдіру, шыдамдылыққа, достыққа тәрбиелеу. "Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс	Еңбек: балалармен бірге аланды ретке келтіру. Мақсат-міндеттер: балаларға өз жұмысын жоспарлауға, әрекеттер тізбегін сызуға, қажетті құралды таңдауға, өз жұмысының нәтижелерін бағалауға үйрету. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті,	шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшандыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" санамақ арқылы тағайындайды. - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймін ыршып та,	Айдын жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Он және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан) лақтыра білуді дамыту; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш"
--	--	--	--	--

	кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады.	жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі)	Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық" - демей, "Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Еркін спорттық	жаттығуы. Максат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдын (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындар. «Бұл бақытты –мекен» асфальтқа сурет салу байқауы. (шығармашылық іс-әрекет)
--	---	--	--	--

		"Лактыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лактыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту. Еркін ойындар.	Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. "Ұшты-ұшты" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін дамыту. Еркін ойындар.	ойындар. Футбол. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Футбол элементтерін меңгерту. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. "Егер де... не болар еді?" ойыны. Мақсат-міндеттер: қарапайым себепті байланыстар мен қарым-қатынастарды таба білуге үйрету. Егер де күн болмаса, не болар еді? (Үнемі қараңғы, қорқынышты болады, гүлдер өспейді.) Егер де су болмаса, не болар еді? (Шөптер қурайды, қатты шөлдейміз.) Егер де ауа болмаса не болар еді? (Тыныс ала алмаймыз.) Еркін ойындар.
Серуеннен	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер:			

оралу	- учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.				
Гигиеналық шаралар	Гигиеналық дағдылар: Мақсат-міндеттер: тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмысты жалғастыру. Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, этикет ережелері.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: жабдықтарды қолдану тәртібін пысықтау. Майлықты қолдану, нанды қопсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузынды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: тамақтану тәртібін пысықтау. Қасықты дұрыс қолдану, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды пысықтау.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әжетханадан кейін және қажет болғанда қолды жуу қабілетін дағдыландыру; тез және ұқыпты жуу қабілетін жетілдіру, жуу бөлмесінде тәртіпті сақтауға тәрбиелу.
Түскі ас	Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз.	Көркем сөз Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз.	Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде.	Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар.	Көркем сөз Сақтағаннан тазалықты Ауырмайды ішіміз. Тазалықты сақтасаң Ауырмайсың ешқашан.

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)	Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)	Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату.				
Ұйқыдан тұру	(дене тәрбиесі) Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. Еңбек тапсырмалары. "Өз төсегімізді жинауды үйренеміз". Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, өзіне-өзі қызмет етуде дербестік пен жауапкершілікке баулу; өз төсегіне күтім жасауға дағдыландыру; ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Бесін асқа дайындық.	Гигиеналық дағдылар Ұқыптылыққа, сыртқы	Гигиеналық дағдылар Алдағы түскі асқа назар	Гигиеналық дағдылар Төсек жинау қабілетін	Гигиеналық дағдылар Балада денсаулығына	Гигиеналық дағдылар Түскі асқа дайындық,

Бесін ас.	келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	аудару; үстелге отыру мәдениеті. Көркем сөз Қырыққабат пен картопты, Салғам үлкен қасыққа. Жасырынып қалыпты, Іздеп көрші асықпай. Көрінбейді қасықта, Бос қалыпты тәрелке. Қырыққабат пен картобым, Салды мені әлекке. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	жетілдіру: жайманы түзетіңіз, төсек жапқышты жабыңыз. Көркем сөз Кешкі ас келді, Балалар үстелге жайғасты. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	пайдалы және зиянды нәрсе туралы ой қалыптастыру; дәстүрлі тағамдар туралы түсінікті дамыту. Көркем сөз Ерте тұрып таңнан, Пісірді апам ақ нан. Кетер емес әлі, Таңдайымнан дәмі. Кернейді хош иісін, Тамсандырып үй ішін. Жесем тоймай қаламын, Әжемді еске аламын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дастархан жаю; қызметшілермен әңгіме; балаларға мәзірмен таныстыру, оны жариялау; балалардың назарын үстелдердің эстетикалық дизайнына аудару. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	"Ұшты-ұшты" дидактикалық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: есту зейінін дамыту. Міндеттері: балаларды ұшатын және ұшпайтын заттарды тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет	"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. "Адам не істеді?" - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне	«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қындық-сандық" қазақ ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ұлттық қимылды ойындарды ойнату; балалардың күш-жігерін, шапшаңдығын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу.	"Болады-болмайды" дидактикалық ойыны. (Доппен) Мақсат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлем айтып, балаларға доп лақтырады, балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жазда қырау ...	"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: белсенді сөздік құрамындағы зат есімдер қорын кеңейту. Балаларды ақылды болуға үйрету, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға

сезімін тәрбиелеу. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты! (Қол көтермейді) Аз кимылды ойын: "Мен қайда не істей аламын?" (дене тәрбиесі, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: белгілі бір жағдайда қолданылатын етістіктерді сөйлеу барысында белсендіру. Ойын барысы. Педагог сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Жарыс ретінде ойнауға болады. - Сендер орманда не істей аласыңдар? (Серуендеу, саңырауқұлақтар, жидектер теру, аң аулау, құстардың әнін тыңдау, демалу.) - Олар ауруханада не	береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: "Табиғат нені тудырды?" Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. Ыбырай Алтынсариннің «Таза бұлақ» әңгімесін мәнерлеп оқу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) https://bilimkids.kz/control/courses/list/10414/	Табиғат туралы өлең оқып беру, жұмбақтар шешу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды сөз өнеріне тарту. Алдымда әр түрінен жібек жіптің, Аспанға әшекейлеп кесте тіктім. – Ол не? (Кемпірқосақ) Д. Ахметова «Шырша» Қалың-қалың орманда, Жасырынып тұрғанмын. Жап-жасыл болып, аппақ қыста, Жалғыз болып туғанмын. (Шырша) Көктемде бүршік жарады, Жазда жап-жасыл болып жайқалады, Ал, күзде сарғайып, түсіп қалады, Ол не? (Жапырақтар)	(болмайды). Қыста қар жауады ... (болады). Жазда аяз ... (болмайды). Жазда тамшылар ... (болмайды). "Дөңгелекті лақтыру" кимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды белгіленген бағытты көздей білуге, ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойын дөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады, дөңгелектің диаметрі 15-20 см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40 см. Балалар қатарға тұрып 1,5-2 метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу	қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Балалар орындықта отыр. Педагог жәндіктер, жануарлар және т.б. туралы жұмбақтар жасайды. Дұрысын тапқан бала өзі жұмбақ жасырады. Жұмбақты тапқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болған бала жеңіске жетеді. Балалар өздерінің жұмбағын ойлап таба алады. "Аяқта, қос, жапсыр, ал" дидактикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: қылқаламды, қарындашты дұрыс ұстау дағдысын қалыптастыру. Қалаған ертегіні мазмұндау.
---	--	---	---	--

істеп жатыр? - Өзенде не істей аласың? "Суретші қай жерден қателесті?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: баланың ой-өрісін дамыту, сурет бойынша сәйкессіздіктерді табуға машықтандыру. Барысы. Тәрбиеші суретшінің "Жаз" тақырыбында сурет салғанын айтады. Бала бәрін дұрыс салғанын тексеруді сұрайды. Бала көктемде болмайтын көріністерді тауып, оның қай маусымда болатынын айтады.	"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды.	"Көкек". Серікбай Оспанұлы. Ол - жыл құсы, Көктемде Кар еріп, жер кепкенде, Жылы жақтан қайтады, Өз атын өзі айтады. Еркін ойын: "Барлығына сыйлық". Мақсат-міндеттер: достар табу, дұрыс таңдау жасау, құрдастарымен ынтымақтастық, ұжымдық сезімдерді дамыту.	керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырып ойнай береді. Сюжетті-рөлдік ойын «Тату-тәтті отбасы». Мақсат-міндеттер: балалардың жақынға деген сүйіспеншілігін арттыру, үлкенді қадірлеуге тәрбиелеу; белсенді қарым-қатынастарды дамыту.	Мақсат-міндеттер: есте сақтау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. Отан туралы мақал-мәтелдерді қайталау (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) - Отан елдің анасы, Ел ердің анасы. - Отан қадіріне жетпеген өз қадіріне жетпейді. - Отан отбасынан басталады.
--	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған жағдайда оларға көмектесу.				
Серуендеу	Аспанды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: аспанды бақылауды жалғастыру; көргенді бұрын байқалғанмен салыстыру, қорытынды жасау. Экологиялық міндет: жазғы аспанның сұлулығына тамсануға үйрету. Әңгімелесу. Жазда аспан әрқашан ашық және көк емес, оның үстінде бұлттар бар, кейде олар үлкен жаңбырлы бұлттарға жиналады. - Бүгін аспан қандай? Сіз не көріп тұрсыз? Бұлттар	Күндізгі жарықтың ұзақтығын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түндердің қысқа екенін көрсету. Күн өте ерте, биік шығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет: балаларды жаздың сипаттамалық белгілерімен таныстыру, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту. Түзету міндеті: күннің бөліктерін атауға үйрету, өлең жаттауға жаттығу.	Тастарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: тастардың алуан түрімен және олардың қасиеттерімен таныстыру. Бақылау барысы Жұмбақ Өртесен де ерімейді, Не тот басып шірімейді, Өн бойына су сіңбейді, Ылғал тартып, ірімейді. (Тас) Балабақша ауласына «сиқырлы сандықты» әртүрлі тастармен жасырыңыз. Картадан тастардың	Желді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: желдің күшін анықтауға үйретуді жалғастыру; балалардың жансыз табиғат туралы білімдерін кеңейту. Бақылаудың барысы Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. - Жел қалай қалыптасады? (Ауа жерден қызады, жоғары көтеріледі, ал салқын ауа төменге батады. Ауаның бұл қозғалысы-	Жәндіктерді бақылау (көбелек). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың көбелектің пайда болуы, өмір салты, оның мәні туралы білімдерін кеңейту. Бақылаудың барысы Көркем сөз «Көбелектің жыры» Н. Айтов Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар, Қос қанатым талмайды. Мені көрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды.

кандай болып көрінеді? Бұлттарды немен салыстыруға болады? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға, оның жануарлар мен өсімдіктер әлеміндегі баламаларын табуға шақыру. Көркем сөз. Жұмбақ Төңірегі тең көрініп, Теген жатыр төңкеріліп, Жас та сиған, кәрі сиған, Астына оның бәрі сиған. (Аспан) Еңбек: ағаштардан жерге түскен бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық	Көркем сөз Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін, Жерге ұдайы нұр құйсын. Көк аспанда күн күлсін, Ұл қолында ту жүрсін. Қыз қолында гүл жүрсін, Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршін. (М.Әлімбаев) Болжам 1. Күн көзін бұлт шалса, жаз жаңбырлы болады. 2. Күн қызыл шапаққа оранып батса, ертеңінде ыстық болады. 3. Күн батарда көк жиек ашық болып, қызыл шапақ шашса, ауа-райы жылынады. Еңбек: қоқысты тазарту үшін ұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге дағдыландыру;	орналасуын белгілеңіз. Қорапты тапқаннан кейін бірнеше мақал-мәтелдер айту Дүниеде тас қатты, Тастан бас қатты. Жас арқалағаннан, Тас арқалаған жеңіл. Кішкентай тастан, Қауақтай бас жарылады. Домалаған тасқа мүк тұрмайды. Асыл тастан, ақыл - жастан. Педагог балалармен сандықтағы тастар туралы әңгімелеседі, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. - Тас тапқандарын бар ма? Бұл қайда болды? Олар қандай еді? - Біздің балабақшаның аумағынан тастар таба аламыз ба? Зерттеу қызметі Балабақша аймағындағы тастарды табу: сұр,	жел тудырады.) - Желдің қандай болады? (Күшті және әлсіз.) - Қатты желдер қалай аталады? (Дауыл, тайфун, торнадо.) - Бүгін жел бар ма? Бұл қаншалықты күшті? Зерттеу қызметі Компас пен флюгерді пайдаланып желдің бағытын анықтау. (Флюгер қайда бұрылды - сол жақтан жел, ал желдің бағыты компастың жебесімен анықталады). - Желдің күшін қалай анықтауға болады? (Қағаз және секундомермен). - Желдің қай жағынан соғып тұрғанын қалай анықтауға болады? (Компасты қолдану: егер солтүстіктен болса-суық, оңтүстіктен болса	Әңгімелесу. Педагог алуан түрлі-түсті көбелектердің қаншалықты әдемі, көңілді екенін байқауға кеңес береді: сары лемонграсс, кара кызыл есекжем, көк құстар, кырыққабат ақтары, ирисценциялар және інжу-маржан. Көбелектердің, дене мүшелерінің пайда болуын қарастырыңыз, олардың не жейтінін біліңіз. Балаларды көбелектер қанаттарының мөлшері мен түсі бойынша ерекшеленеді деген тұжырымға жетелейді. Көбелектер қанаттарында өте әдемі өрнек бар - бұл табиғатта жасалған ең әдемі өрнек. Олардың екі жұп қанаттары бар. Бірақ, көбелектердің
--	---	--	--	--

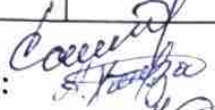
таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. "Үш табан" қазақ ұлттық	жұмысты соңына дейін жеткізе білуге баулу. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қара сиыр" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету, кеңістікті бағдарлау, шапшаңдық пен тапқырлықты дамыту, достыққа тәрбиелеу. Ойынға бірнеше бала қатысады. Бір зат (малақай, дорба т.б.) таңдалып, балалар шеңбер құрып, көздерін жұмады. Бір ойыншы затты тығып қояды, ал қалғандары оны іздейді. Зат табылған соң, иесі оны қорғайды, ал басқалары алдап алып қоюға тырысады. Затты	дөңгелек, үлкен және кіші. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған	- жылы.) Еңбек: ауланы бұтақтар мен тастардан тазарту. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру, істелген жұмыстан рахат алу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді.	қанаттарынан ұстауға болмайды, өйткені олар нәзік тозаңмен жабылған, оны сұрту оңай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмай қалады. Көбелектердің баяғы бар, олардың көмегімен гүлдерге және олардың бойымен қозғалады. Көбелектер гүлден гүлге ұшады, сондықтан олар тозанды алып жүреді. Тозанданатын өсімдіктердің тұқымы көп болады. Тәрбиеші балаларға көбелек туралы жұмбақтар жасырады. Бар екен бір мақұлық ұннан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек)
--	---	---	--	---

(асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді).	алған бала келесіде оны тығушы болады. Ойын осы ретпен жалғасады. "Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; қимылдарды үстелсте білуді, есту зейінін дамыту. Еркін ойын: "Менің бұлтым" Мақсат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс ролін де атқарады). Ойын барысы. Балалар ашық жерде, шөпте	балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Кім жылдам?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жылдамдықты, ептілікті, қырағылықты дамыту.	Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру	Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бакшам гүлге толады. (Көбелек) Еңбек: балаларды коқыс жинауға шақырыңыз (таяқшалар, бұтақтар, қағаз бөліктер). Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу, балабақша ауласын тазартуға және қоршаған табиғатты аялауға тарту. "Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке,
---	--	---	--	--

Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Өздік ойындар. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау. Негізгі қимыл түрлерін жетілдіру, дербес қимыл белсенділігін дамыту. Балаларды айналасындағыларға әрқашан әділ болуға баулу.	жайлы орналасалы, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалуды елестетіп көріңіз. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты тандап, оның неге ұқсайтынын айту.	Еркін ойын: "Керісінше айт!" Мақсат-міндеттер: ой шапшандығын дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңбер құрады. Тәрбиеші ортада тұрып, доп лақтырып, айтады: «Көлшік – кішкентай, ал өзен- ... (ұзын). Үй-аласа, құбыр (кран) – ұзын, шыбық-жіңішке, ағаш-жуан, үстел-үлкен, ал орындық-кішкентай.	тиіс. "Жыланша жүгіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру. Жеке жұмыс: доппен жаттығу. Мақсат-міндеттер: допты жоғарыға, жерге лақтырып, қағып алуға үйрету. Еркін ойындар.	шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! (Д. Ахметова) «Ордағы қасқыр» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: Ынта мен шығармашылық танытп отырып, таныс қимылды
---	--	---	--	---

				ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген қимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа қонуды үйрету. Қауіпсіздікті ескеру. "Жылан" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бір-бірінің қолдарынан ұстап жүгіруге, жүргізушінің қимылын дәл қайталауға, бұрылыстар жасауға, кедергілерден өтуге үйрету.
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)			
Тәрбиеші мен	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау.			

балалардың еркін әрекеті	(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі) Міндеттер. Балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту. Еркін ойындар.				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналарға кеңес: "Баланы өзіне-өзі қызмет етуге тәрбиелеу".	Ата-аналармен әңгімелесу: "Жазда ашық ауада серуендеудің маңызы".	Сұрақ-жауаптар: "Баланың сұраныстары мен қажеттерін қалай ескересіз?"	Ата-аналарға кеңес: "Күн ваннасы деген не?"	Ата-аналар кеңес: "Күн соққысынан қалай қорғануға болады?"

Әдіскер: Бердимуратова С

Тәрбиеші: Абдраманова Х

Дене шынықтыру: Каримова Д

Қазақ тілі пәні мұғалімі: Шораева М

Музыка жетекшісі: Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 07.07.2026 ж. - 10.07.2026 ж. «Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	6.07	7.07	8.07	9.07	10.07
Күн тәртібі		«Мерейлі отбасы»	«Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»	Ұлттық ойындар	Алтын сақа
Балаларды қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
		"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты	"Өз орныңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: есту және көру зейінін дамыту Көркемсөзді оқу жаттығуы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Н.Исахметов. "Әже" Әжем менің әлі де,	"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Міндеттері: балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және	"Жеміс-жидектер" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: Жеміс-жидектер туралы білімдерін бекіту. Балалардың жеміс-жидектердің атын атай алады ма? Бір бірінен ажырата алады ма, соны тексеру. Балалардың қолымен ұстап, ажырату көзбен көріп тану,

ойыншылардың біріне береді (немесе допты лактырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттері.	Ұқсамайды кәріге. Шай қайнатып береді, Қажет болса бәріне. Базарға өзі барады, Бәрін сатып алады. Суды сырым әкелсе, Жүсіп отын жарады. Жұмсайды әжем мені де, Тауыққа жем беруге. Ауырады кей кезде, Аяғы да, белі де. Біз дәрісін табамыз. Қамқорлыққа аламыз. Әжемізді өзіміз Демде емдеп аламыз. "Домино" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін	логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. "Суық-ыстық" аз қимылды ойыны. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас әрекеті) Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның сонынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Бес тас»	іісінен ажырату қабілетін дамыту. Мына сөздерді қолдану. Піскен, піспеген, тұздалған, тұздалмаған, қысқа, дөңгелек, сопақ. "Ыстық картоп" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: доптың шеңбер бойымен берілуін қамтамасыз ету. Ойыншылар шеңберге тұрады, ойыншылардың бірі допты қолына ұстайды. Музыка әуенімен немесе дабыл дауысы бойынша балалар допты шеңбер бойымен бір-біріне береді. Музыка тоқтаған бойда, қолында доп бар ойыншы ойыннан шығады. Ойын жеңіске жеткен 2 ойыншы қалғанға дейін
--	---	--	--

	Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. Балалардың сөйлеу тілін дамыту. "Отбасы" Бір үйде біз нешеуіміз? Кел, санайық, екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуіміз? Біз үйде - бесеуіміз. "Айна" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: зейіні мен қиялын дамыту; қимылдардың реттілігін есте сақтауға жаттықтыру. Ойын барысы. Ойыншылар алаңда еркін орналасады және	тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру.	ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл шапшаңдығы мен ептілігін дамыту, ойынды әділ ойнауға тәрбиелеу.	жалғасады. Допты беру кезінде лақтырмау; допты колынан түсіріп алғандар ойыннан шығарылады.
--	--	--	--	--

	келесі тапсырмаларды орындайды: жүргізушінің артынан бір қимылды қайталау; жүргізушінің артынан бірқатар қозғалыстарды белгілі бір ретпен қайталау; құстың, жәндіктің қимылын қайталау. Үздік ойыншы жалпы дауыс беру арқылы анықталады және оған сыйлық немесе ұпай беріледі.			
	Еңбек: гүлзардағы топырақты босату, суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлық жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;	Еңбек: ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;	Еңбек: қажет болған жағдайда ағаштардың жан-жағын қопсыту. Мақсат-міндеттер: оны не үшін жасау керектігін түсінуге баулу; тамырын зақымдамай, мұқият қопсытуға дағдыландыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін	Еңбек: алаңды тазарту. Мақсат-міндеттер: өз алаңына қамқорлық жасауға, тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.

		жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікке тәрбиелеу.	атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	
Ертеңгілік жаттығу	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Гигиеналық шаралар		Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне

		карай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	карай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	карай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	карай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық		(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.			
Таңғы ас		Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.	көркем сөз Сикырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті	Көркем сөз Мүйізді ешкі келеді, Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесен, Келіп сені сүзеді. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.

		дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)	тамақтану. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		«Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар ""Жан - жануарлардың дауласуы" қазақ халық ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларды қазақ халық ертегісімен таныстыру; үй жануарлары туралы білімдерін тиянақтау; ертегіні мұқият тыңдап,	«Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры. Отбасының қызықты демалыс сәттерінен суреттер көрмесін ұйымдастыру. (бейнелеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Тақырыпқа сәйкес ән айту мен мәнерлеп оқу сайысы. Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс- әрекеті, танымдық іс- әрекет) Мақсат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. Балалардың сөйлеу тілін дамыту. "Отбасы" Бір үйде біз нешеуіміз?	Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл- қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-көк серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Балалардың қимыл қабілеттерін жетілдіру, ережені саналы орындауға, төзімділікке, ептілікке тәрбиелеу. Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын- жаттығулар "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балаларды жидектердің	«Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу. (қарым-қатынас іс- әрекеті, танымдық іс- әрекет) Мақсат-міндеттер. «Жеті атасын білу тектіліктің белгісі» жеті атаны жатқа айтудан сайыс ұйымдастыру. (қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер. «Ханталапай» ұлттық асық ойыны (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. - асықтан жасалған «денсаулық жолымен»

мазмұнын өз ойымен толық жеткізіп айтуға үйрету; сөздік қорын, тілін дамыту; жан-жануарларды күтіп-баптауға, қорғап, қамқорлық жасауға тәрбиелеу.

Музыкадан ойын-жаттығулар
"Астана нұры"
Мақсат-міндеттер:
Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру.
Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың

Кел, санайық, екеуіміз.
Бас бармағым - атам,
Балан үйрек - апам,
Ортан терек - әкем,
Шылдыр шүмек - анам,
Кішкентай бөбек - мен.
Біз үйде нешеуіміз?
Біз үйде - бесеуіміз.

Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар
"Қолды жан-жаққа сөз"
Мақсат-міндеттер:
Балаларды сап түзеп жүргенде қолды жан-жаққа созып тік тұру; 2-2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты дәлдеп лақтыру; балаларда заттар арасымен жүру; биіктіктен секіру дағдыларын дамыту; негізгі қимылдарды жетілдіру арқылы балалардың қимыл тәжірибелерін байыту.

ұқсастықтары мен айырмашылықтарын атауға үйрету, сыртқы түрінің ерекшеліктерін ескере отырып, балалардың жидектердің қайда және қалай өсетіні туралы білімдерін бекіту (бакта, орманда, жерде, бұтада, ағашта); есту қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту; табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу.

Мүсіндеу "Жидектер толған себет".
(шығармашылық іс-әрекет)
Міндеттер: көлемі бірдей заттарды дөңгелектеп мүсіндеу техникасын жетілдіру; шығармашылық ойлау қабілетін дамыту.

жүргізу;
- асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату.

Сурет салудан ойын-жаттығулар
"Әжемнің тосабы (бояуларды араластырып, жаңа түстер шығару жолымен)"
Мақсат-міндеттер:
Бояуларды араластыру арқылы ашық және қою қызыл түстерді шығаруды таныстыру; араластыру тәсілдерінің реттілігін бекіту; бояумен жұмыс жасау, түстерді дұрыс тандау дағдыларын дамыту; зейіндерін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту; іс-тәжірибе көмегімен түрлі мәселерді шешімін табу, практикалық тәжірибе

		тұтастығын дамыту.			негізінде қорытынды жасау біліктіліктерін қалыптастыру; ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.				
Серуен		Қарақатты бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: бұтаны ағаштан ажырата білу қабілеттерін бекіту; балабақша аумағында өсетін жидек бұталарымен - қарақатпен таныстыру. Көркем сөз Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба,	Күннің биіктігін бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: күн энергиясының өсімдіктер, жануарлар мен адамдардың тіршілігіне әсері туралы білімдерін бекіту. Педагог балаларға жұмбақ жасырады. Таң мен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады.	Гүл егілген алаңқайды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы еккен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік	Арамшөптерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер туралы білімдерін молайту. Арамшөптердің зияны туралы түсініктерін кеңейту. Көркем сөз Жеміс біткен бау - бақта, Желі жайды жан - жаққа.

	Қасындағы балаға. Өңгіме. Қарақат жидектері кішкентай қара шарларға ұқсайды. Қарақат - әр түрлі жапырақтары бар көпжылдық бұта. Көктемде қарақат бұталарында кішкентай қонырауға ұқсас гүлдер пайда болады. Бакшада қарақат басқа жидек дақылдарына қарағанда ерте гүлдейді. Қарақат жидектері шілде айында піседі. Дәмді, тәтті және қышқыл, шырынды. Бұл өсімдіктің құрамында «С» дәрумені (витамині) көп екен. Қарақат жидектері мен жапырақтары емдік қасиетке ие. Хош иісті қарақаттың жапырақтары маринадтарға және тұздалған қиярға,	(Күн) Көркем сөз Кең аспан гой ай, күнің, Қашаннан-ақ тұрағы. Кейде кіріп бөлмеге, Ол ойнады айнада. Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. Күн неғұрлым жоғары болса, күн соғұрлым жылы әрі ұзақ болады. Аптап ыстықтан қар ериді, жер қызады және еріген дақтар пайда болады. Шөп өсе бастайды. Табиғатта тағы не болып жатыр? (Экологиялық байланыстар туралы сенімді бекіту.) Күн қайда шығады, күн қайда кетеді? Зерттеу қызметі Металл заттарға тиіп, күннің қай жерде көбірек жылынаатынын анықтаныз. Жауап беріңіз, қай	үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Көркем сөз Кешкілік пе, күндіз бе, Үзіп алсаң сен бір гүл, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Не қалады сиқынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл, Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. Өңгіме. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі. Қатар- құрбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту	Бақта құстар сайрайды, Құйқылжытып жан – жакқа. Қолға ап бакша құралын, Суды атызға бұрамын. Ағаш түбін қопсытып, Арамшөпті жұламын. Өңгіме. Жан-жағымызда өсіп тұрған қызылды- жасылды өсімдіктерді көргенде, көңілімізге қуаныш ұялайды. Өсімдіктер тек қана көрік беріп қана қоймай ауаны тазалайды, ауаның ылғалдылығына да әсерін тигізеді. Кейбір өсімдіктерден ерекше заттар бөлінеді де, адам денсаулығына зиянды микробтарды жойып отырады. Ол фитонцид деп аталады. Енді осындай жайнап өсіп тұрған өсімдіктердің арасында зиянды өсімдіктер де
--	---	--	---	---

қызанақ, саңырауқұлақ және қырыққабатиарға қосады. Халық болжамы: Жазда жидек көп болса, қыс қатты болады. Қайыңнан шырын көп ақса, жаз жаңбырлы болады. Еңбек: ересектерге алаңда өсетін бұталарды күтуге көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегін құрметтеуге, бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру. "Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға	заттар тез қызады: карама, әлде ақ па? Күнге ұзақ уақытқа қалай қарауға болады? (Қара көзілдірікпен) Еңбек: аула тазалаушыға алаңды тазартуға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу. (дене тәрбиесі) *"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы	үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші! Зерттеу жұмысы. Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өніп шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәннен кішкентай ғана жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіп шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. Болжам. Гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауын жауады.	кездеседі. Оларды арамшөптер деп атайды. Олар мәдени өсімдіктерге көп зиян келтіреді: топырақтың нәрін алады, топырақтағы ылғалды алады, күн қызуын тартып алады да, сөйтіп өсімдіктердің өсуіне кедергі жасап, өздері қаптап кетеді. Олар мәдени өсімдіктерге қарағанда тез өсіп, жетіледі. Сондықтан да гүл егілген гүлзарлар мен бау-бақшаны, егіс алқабын үнемі арамшөптерден қорғап отырады. Зерттеу жұмысы Гүлзарларда, өсімдіктер өсіп тұрған алаңшалардан арамшөпті тауып алып, оларды жақсылап көріп алу.
--	---	---	---

	мүмкіндік беру; жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында «тауық қора», ал қарама-қарсы бетінде «түлкінің іні» белгіленеді. Бір бала – түлкі, қалғандары – тауықтар мен балапандар. Жүргізуші: «Тауықтар, жем шаштым!» дегенде, тауықтар алаңда еркін қозғалып, жем шоқиды. «Түлкі!» деген белгі берілгенде, түлкі інінен шығып, тауықтарды қуады. Тауықтар қораға қашып үлгеруі керек. Түлкі қолмен тигізген баланы ұстап алады. Қора сызығынан өткендерді ұстай	жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары. "Асық тігіп ойнау" Мақсат-міндеттер: ойлау, еске сақтау, сөйлеуді, қимыл ептілігін дамыту. Балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Алшы» ойыны. Мақсат-міндеттер: ойлау, еске сақтау, сөйлеуді, қимыл ептілігін дамыту. Балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу.	Еңбек: балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпен су себу. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы сугаратынын көрсету. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу;	Еңбек: балабақша ауласындағы гүлзарлардағы, гүл егілген алаңқайдағы арамшөптерді жұлу: балаларға гүлдерді күтіп-баптауды үйрету, әсемдікті сақтай білуге тәрбиелеу. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа
--	---	---	---	--

алмайды. Ойын бірнеше рет қайталанып, түлкі әр жолы қайта таңдалады. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының "Итеріспек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Ұлттық ойындарды ойнату; күштілікке, ептілікке, ойын кезінде бірін-бірі түсінуді үйрету. Қауіпсіздік: ойын шартын қауіпсіз орындауға үйрету. Жеке жұмыс: ағаштар туралы әңгіме құрастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін дамыту.	*Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Бес тас» ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл шапшандығы мен ептілігін дамыту, ойынды әділ ойнауға тәрбиелеу. Ойын бес кішкентай домалақ тас немесе бес асықпен ойналады. Еркін ойын: "Құмдағы суреттер". Құмның беті тегіс және ылғалды болуы керек және оған таяқшамен немесе бұтақпен бір нәрсе салуды тапсырыңыз. "Суретшіге" тек бір минут ішінде қателіктерін түзетуге рұқсат етіледі. Бұнда әріптер мен сандарды да жазуға болады.	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Қояндар, қашындар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Жаттығу ойындары: "Волейбол ойыны". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бір-біріне доп беру, кері лақтыруды жаттықтыру. "Төмпешіктен төмпешікке секір"	карап, екі қатарға тұрады. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. «Ордағы қасқыр» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: Ынта мен
---	---	--	---

		"Допты қақпаға түсіру" кимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: "қақпаға" допті өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. Еркін ойындар.		кимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген кимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа қонуды үйрету. Қауіпсіздікті ескеру. Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тактайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жакқа созып, дене түзу, бір аяққа
--	--	---	--	---	--

					тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар		Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің

		көмегі, бір-біріне көмектесу).	көмегі, бір-біріне көмектесу).	көмегі, бір-біріне көмектесу).	көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі ас		Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: жуыну дағдыларын жетілдіру: көбік пайда болғанша қолыңызды көбіктендіру, жақсылап шаю, бетіңізді және қолыңызды сүлгімен кұрғату, орамалды уақытында қолдану. Көркем сөз Бесін астың кезі келді, Дастарханға отырдық. Түзу ұстап денемізді, Ас ішейік отырып. Тамағыңды аландамай, Төгіп алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлемей, Отырамыз тып-тыныш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: төсек жинау қабілетін жетілдіру. Жайманы түзету, төсек жапқышты жабу. Көркем сөз Кешкі ас келді, Балалар үстелге жайғасты. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты тамақтана білуге, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға, қасықты оң қолына ұстай білуге тәрбиелеу. Көркем сөз Құстар келді далаға, Бактың ішін аралап. Не береміз Аланға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап, Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы келбетін бакылауға, өз уақытында тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты тандаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату.				

Ұйқыдан тұру	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Максаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резенке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.		Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: жуыну дағдыларын жетілдіру: көбік пайда болғанша қолыңызды көбіктендіру, жақсылап шаю, бетіңізді және қолыңызды сүлгімен құрғату, орамалды уақытында қолдану. Көркем сөз Бесін астың кезі келді, Дастарханға отырдық. Түзу ұстап денемізді, Ас ішейік отырып. Тамағыңды аландамай, Төгіп алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлемей, Отырамыз тып-тыныш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: төсек жинау қабілетін жетілдіру. Жайманы түзету, төсек жапқышты жабу. Көркем сөз Кешкі ас келді, Балалар үстелге жайғасты. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты тамақтана білуге, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға, қасықты оң қолына ұстай білуге тәрбиелеу. Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не береміз Аланға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап, Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы келбетін бақылауға, өз уақытында тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты тандаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		"Өсімдікті керекті дыбыспен ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, шапшаң ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші айтады: Атауы «А», «К», ... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла». Кім көбірек қоңырау шалса, сол жеңеді. "Ақ сүйек" қимыл-қолғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау. "От- су" қимыл-қолғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер:	Математика негіздерінен ойын-жаттығулар "Егін жинау аптасы" Мақсат-міндеттер: Күннің бөліктері туралы білімдерін бекіту. Бір аптадағы күндер тізбегі туралы түсінік қалыптастыру. Есте сақтау қабілетін, сөйлеу қабілетін дамыту. 7 ішінде алға және артқа қарай санау қабілетін дамыту. Қоршаған ортаға деген қызығушылықты тәрбиелеу. "Кім тез жинайды?" ойыны. Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Тәрбиеші	"Не естігенінді айт" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: толық сөйлемдерді жауаптарда қолдануға үйрету; фразалық сөйлеуді дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларды көздерін жауып, мұқият тыңдап, қандай дыбыстарды естігендерін анықтауға шақырады (жанбыр шуы, көлік сигналдары, құлап тұрған жапырақтың сыбдыры, өтіп бара жатқан адамдардың әңгімесі және т.б.). Балалар толық сөйлеммен жауап беруі керек. Ең көп естілген дыбыстарды атайтын адам жеңімпаз болады. Құрастырудан ойын-	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. «Ауа» дегенде кезде балалар қолдарын
--	--	---	--	---	---

	жүргізушінің есептеуді тандау талабын нығайту; белгі бойынша әрекет етуге үйрету. "От" - бәрі отыра бастайды, "Су" - айналым бойынша бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының және өзінің ойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету.	балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады. Ойынды топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанады. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз	жаттығулар "Карлсонға арналған тосап" Мақсат-міндеттер: Қажет емес бөліктерді өз күшіммен кесуді үйрету, шығармашылық және табиғи материалды түрлендіру қабілетін дамыту, «Жемістер мен жидектер» тақырыбы бойынша білімдерін кеңейту, сөздік қорын байыту және белсендіру, ұжымдық жұмысқа деген қызығушылықты тәрбиелеу. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын	жоғары көтереді, «Су» дегенде қолдарын алға созып жүзеді, «От» дегенде қолдарын былғайды, «Жер» дегенде қолдарын төмен түсіреді. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару. "Қарама-қарсы сөз" дидактикалық ойыны (жұптар айтысы). (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы
--	--	---	--	--

		бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; санамақты қолданып. жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшандыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Балалардың бірі «қасқыр», қалғандары «аққу-қаздар» болады. «Құсшы» құстарды «жем жеуге» жіберіп, олармен қысқа диалог жүргізеді. Белгі берілгенде «аққу-қаздар» өз орындарына қарай жүгіріп ұшады, ал «қасқыр» оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталған балалар «қасқырға» қосылады. Ойын барлық «аққу-қаздар» азайып	шартына сай ойнауға дағдыландыру; шапшандыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Санамақ арқылы бір бала «қойшы» болып таңдалады, қалғандары – «қойлар». «Қойшының» көзі байланады. Ол белгілі қашықтықтан «Менің табыным қайда?» деп сұрайды, ал «қойлар» «мә-мә» деп дыбыс беріп, тығылады. «Қойшы» дыбысқа қарап балаларды іздейді. Ұсталған баладан дауысын шығаруды сұрайды. Егер «қойшы» оны дауысынан таныса, сол бала келесі «қойшы» болады. Танымаса, ойын сол «қойшымен» жалғасады.	мағынадағы сөздер жұптарын құра білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорды молайту; ой шапшандығын дамыту. Құралдар: камшы; доп немесе; немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айту үшін, "айтысты" жариялайық. Кімге қарай камшының сабын екі балаға көрсетемін. Сол балалардың бірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады.
--	--	---	---	---

			біткенше, ойын жалғасады.		
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден карап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.				
Серуен		Қарақатты бақылау (жалғасы). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: бұталардың орман, саябақ өміріндегі мәні туралы айту. Әңгімелесу: Көптеген құстар өсімдіктерді зиянкестерден қорғайтын бұталарда өмір сүреді және ұя салады. Педагог балаларға сұрақтар қояды. - Қарақат жидектері қалай көрінеді?	Күндізгі жарықтың ұзақтығын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түннің қысқа екенін көрсету; күн ерте шығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет: балалардың жаз мезгіліне тән белгілері, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту. Әңгімелесу: жаздың басталуымен не байқадыңыз? Балаларға	Алма ағашын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды алма ағашымен таныстыру. Осы жерде өсіп тұрған басқа ағаштардан оның қандай өзгешілігі бар екендігін зерттеу. Көркем сөз Алма пісті қызыл алма, ақ алма, Оттай болып басылады жанарға, Сілкіп қалсақ бір бұтағын ақырын, Топырлап бір төгілгені	Шөп-шаланды өсімдіктерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда өсетін шөп-шаланды өсімдіктермен таныстыру; өсімдіктің дамуы мен өсуі жайлы көріністерді қалыптастыру; өсімдіктің жеке құрылымымен таныстыру (тамыр, жапырақ, гүл), олардың әр өсімдікте әр түрлі екендігін түсіндіру:

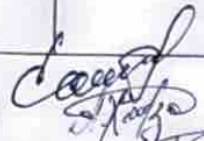
	- Жидектер қандай түсті? - Қарақат жидектерінде қандай пайдалы заттар бар? - Қарақаттың қандай сорттарын білесің? Зерттеу қызметі: жабайы қарақат бұталарын, олардың ағаштардан айырмашылығын қарастыру; жидектерге назар аударыңыз, оларды тек піскен кезде және оларды жуғаннан кейін ғана жеуге болатындығын нақтылау. Піскен жидектерді бұтақтарын сындырмай, мұқият жинау керек. Еңбек: құмсалғышты құммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балаларды өз-өзіне қызмет етуге, өз қажеттіліктерін түсініп	«таң», «күн батуы» сөздерінің мағынасын түсіндіру. Жаздың соңғы күндерінде тәуліктегі өзгерістеге назар аудару: күн қысқара, түн ұзара бастады. Түнде, кешке, таңертең күн салқындай бастады. Жұмбақ жасыру Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн) Еңбек: ойыншықтарды құмнан тазалау. Мақсат-міндеттер: жұмысқа деген он көзқарасты, тапсырмаларды орындау кезінде жауапкершілікті тәрбиелеу. "Үшінші артық" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	жаман ба? Балаларға сұрақтар - Біздің аулада өсіп тұрған қандай ағаштар бар? - Ал, мынау қандай ағаш? (алма ағашының жанына келеді) - Бұл ағаштың басқа ағаштан қандай айырмашылығы бар? - Жеміс беретін ағаштарды қандай ағаш дейміз? - Жеміс ағаштары көп етіп отырғызылған немесе әртүрлі жеміс ағаштары бар жерді не деп атайды? (бақ) - Балалар, жабайы алмалар да болады. Ал, мынау нағыз алма ағашы. Жабайы алма ағашының жемісін жеуге болмайтынын естен шығармандар. Зерттеу жұмысы Алма ағашының жемісін	шөп-шаланды өсімдіктер гүлдейді. Мақал-мәтел: 1. Сусыз жердің шөбі аясыз. Ұлсыз ердің малы аясыз. 2. Тікеннен гүл, Заһардан бал. Еңбек: ауланың жұлынып, кептірілген арам шөбін жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды ауланың арам шөбін жұлуға, жұмысты өз еркімен ықыласты жасауға үйрету. "Не өседі, гүлденеді, толықсиды?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: аталмыш жерде кең таралған өсімдіктер жайлы түсіндіру. "Жапалақ" кимыл-қозғалыс ойыны.
--	---	---	--	---

	әрекет етуге баулу. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз	Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер	көру, ұрығы, түйіні, жасыл алмалары қандай? Ағаштағы көк алма мен әбден піскен алманы салыстыру. Бұл ағаштың діңі, жапырағы, гүлі қандай? Еңбек: алма ағашына су құйып, айналасындағы топырақты өңдеу. Максат-міндеттер: табиғатқа жанашырлықпен қарауды үйрету, еңбекке баулу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл	(дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру. Санамақ арқылы бір бала «жапалақ» болып таңдалады. Ол «ұясында» жасырынып тұрады, ал қалған балалар «тышқандар» мен «шымшықтар» рөлін орындайды. Жүргізуші «Таң атты!» дегенде балалар алаңға шығып, еркін қозғалады. «Түн батты!» деген белгіде бәрі қозғалысын тоқтатуы тиіс. Қозғалып қойған ойыншыны
--	---	--	--	--

	кимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Бөрік-телпек» (дене тәрбиесі) Мақсаты: балалардың затты (доптар немесе қапшықтар) алысқа лақтыра білу дағдыларын дамыту, күшін, ептілігін, дәлдігін және достық қарым-қатынасын қалыптастыру; ережелерді орындай білу қабілетін дамыту.	сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Ақ сүйек" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке,	байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынға қатысушылар қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? "Бәйге" кимыл-қолғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: тез жүгіруге, ептілікке үйрету. Жеке жұмыс: "Алма бағы" тақырыбында асфальтқа сурет салу. Жұмбақтар - Көктемде ақ гүлге оранады, Күзде қолға доп боп оралады. (Алма)	«жапалақ» ұстап алады. Ұсталған бала келесі «жапалақ» болады. Ойынды қызықтыру үшін екі «жапалақпен» де ойнауға болады. "Жыланша" кимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. Өзіндік іс-әрекеті Балаларды құрастыру ойынына қажеттілерді жинастыруға; ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.
--	--	---	--	--

	"Күн мен түн" қимыл-колгалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ойын ережесін сақтап ойнауға дағдыландыру, зейіндерін дамыту. Жеке жұмыс: "Табиғатым тамаша" тақырыбында асфальтқа сурет салу.	қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру: шыдамдылыққа тәрбиелеу. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздендер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Еркін ойын: "Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: есту зейінін, жүгіруді	- Ортасында қазығы, Бұтағында азығы. (Алма) - Күн нұрымен піседі, Уылжып қолға түседі. (Жеміс) Мақал-мәтел Көк алманы үзбе, өзі үзілер күзде.	
--	--	---	---	--

	Еркін ойындар.				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес		Ата-анаға кеңес: "Жидектердің денсаулыққа пайдалы ықпалы".	Фото көрме: "Біз қандай жидекті жинап көрдік?".	Ата-анаға кеңес: "Аллергияның пайда болу себептері".	Хабарлама бұрышына: "Жидектен тосап жасаудың ең үздік рецептілері".

Әдіскер: Бердимуратова С
 Тәрбиеші: Абдраманова Х
 Дене шынықтыру: Каримова Д
 Қазақ тілі пәні мұғалімі: Шораева М
 Музыка жетекшісі: Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 13.07.2026 ж. - 17.07.2026 ж. «Жазғы сайыстар»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	13.07	14.07	15.07	16.07	17.07
Күн тәртібі	«Ұлы дала баласы»	Жүгіреміз, зырлаймыз	Спорттық ойындар күні	Менің көңілді добым	«Олимпиада алауы»
Балаларды қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	"Табиғатта не болады?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: етістіктің сөйлеу барысында қолданылуын бекіту, сөйлемдегі сөздердің келісімі. Барасы. Тәрбиеші допты балаға лақтырып, сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала сұраққа жауап беруі керек.	"Ұқсас - ұқсас емес" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: заттарды салыстыруға үйрету; олардың айырмашылық белгілерін табу; ұқсастықтар, элементтерді сипаттама бойынша тану.	"Қолымда не бар?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: мынадай ұғымдарды пысықтау: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші, оң-сол; кеңістік түсінікті пысықтау, қимылды, түсіну сезімдерін дамыту. Керекті материалдар. Табиғи материалдар:	"Жетіспейтін сөзді ата" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: апта күндері туралы білімдерін бекіту. Материал. Доп. Ойын барысы. Үй иесі бірден бастап, допты ойыншылардың біріне лақтырады: - Күн күндіз жарқырайды, ал ай.	«Олимпиада алауы» Отбасылық жарыстар, эстафеталық жарыстар ұйымдастыру. (дене тәрбиесі) «Спорттың жазғы түрлері», «Менің сүйікті спортым», «Отбасындағы спорт» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-

Ойынды такырып бойынша ойнаған жөн. "Соқыр теке" қазақтың ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу, бір-бірлеріне кедергі жасамау, дабылға жылдам назар аудару. Ойын үйде де, далада да ойнала береді.. Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене тұрады да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыр теке — сол. Қалған ойыншылар соқыр текені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстап алып, тануға тиісті.	Міндеттері: балаларға зейінділікке үйрету. Есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Мысалы: бір бала болжам жасайды, ал қалған балалар болжауды жалғастыру керек: "Екі қоңыз жорғалап жүрді. Бірі қара нүктелермен қызыл, екіншісі қара ...". "Домино" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға,	ұсақ тастар, жаңғақтар, таяқшалар. Ойынның мазмұны. Бала қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты, мысалы, үлкен және кіші тасты ұстатады. Балал қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында-кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі, ұзындығы бірдей екі қарандаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір-біріне ұсақ 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай	- Таңертең мен балабақшаға келіп, үйге оралдым. - Егер кеше жұма болса, бүгін. - Егер дүйсенбі, сейсенбі болса, бейсенбі. Сол сияқты сіз жыл мезгілдері, айлар туралы ойын жүргізе аласыз. Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. Балалардың сөйлеу тілін дамыту. Бір дегенім - бесік, Шықтық содан өсіп. Екі деген - елім, Дала, туым, көлім. Үш дегенім - үміт, Үміт артар жігіт, Төрт дегенім - төзім,	әрекеті, дене тәрбиесі) Спорт туралы жұмбақтар, сұрақтар қою. Санамақтар мен өлеңдер жаттау. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Спорттық жаттығулар жасату, ойындар ойнату (бадминтон, футбол, волейбол). (дене тәрбиесі) Құрсаумен және секіртпемен ойнайтын ойындар. "Пішіні бірдей затты тап" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: заттар нысаны туралы ойды нақтылау.
---	--	--	--	--

Егер ол устаган кісіні таныса, оның көзін байлап, соны соқыр теке жасайды. Өйтпеген жағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді. Ол: Қараңғыда көзім жоқ, Тиіп кетсе сөзім жоқ. Қайда кеттің қалқа жан, Жетектейтін өзің жоқ. Қолға түскен құтылмас, Қала бермек көзім боп, — деп таяғын өзі болжаған тықыр, дыбыс естілген жаққа қарай соза береді. Айнала трған ойнаушылар қашып жүріп.	оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. "Фигура жаса" кимыл-қозғалым ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру. Ойын ережелері.	кателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. "Допты қақпаға түсіру" кимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады да ойнағысы келген немесе ойынға тартылған балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Балаларға бір-бір доп таратып бергеннен кейін, тәрбиеші оларға допты қақпадан өткізуді ұсынады. бала допты домалатып, қуып келеді де сызыққа жеткеннен кейін кері оралады.	Төзе білем - өзім, Бес дегенім - бақыт, Бағалайтын уақыт. "Бес тас" қазақтың ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың зейіні мен ептілігін дамыту.	Ойын барысы. Тәрбиеші шеңбердің суретін көтереді, ал балалар мүмкіндігінше бірдей пішіндегі заттарды атауы керек. "Жұптық эстафета" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ережелер бойынша ойнауды, жылдам жүгіруді, жұппен секіруді үйрену. Өзара қолдау мен достыққа тәрбиелеу. Еркін ойын: "Ұшады - ұшпайды". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызша командаға реакция және мінез-құлықты реттеу. Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі
---	---	--	--	---

	Балалар барлық ойын алаңында жүгіреді. Сигнал берілген кезде олар тез орнында тұрып, қандайда бір қалыпқа келу: шалқайып отыру, қолдарын көтеру аяқтарын көтеру т.б. Тәрбиеші кімнің фигурасы қызықты екенін атап өтеді. Жыл соңына қарай ойын күрделене түседі, оған топтық фигуралар енгізіледі - жұппен, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілі бір позициядағы фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б.	Ойынға 5-6 бала қатысады. Ойнаушы топтардың ауысуына болады; 2-3 рет ойнаған балаға тәрбиеші енді дем алуды, басқалардың қалай өткізетінін көруді ұсынады. Қақпаны ірі құрылыс материалынан жасауға немесе оның орнына балалардың орындығын пайдалануға болады. Олардың аяғының арасынан балалар доп өткізеді.		заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Соңында мүлдем қателеспегендерді атап өтіңіз.
Еңбек: ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, бірлесіп жұмыс істеуге	Еңбек: алаңды қоқыстан тазарту. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, істі соңына дейін	Еңбек: гүлзардағы жерді тазарту және қазу. Мақсат-міндеттер: еңбек тапсырмасын жауапкершілікпен	Еңбек: ағаш кесуге қатысу. Мақсат-міндеттер: ересектермен бірлесіп жұмыс жасаудың	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту. Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажет екенін түсініп,

	машыктандыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	жеткізуге үйрету. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	орындауда баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	нәтижесін көруге тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	еңбекте саналылықты танутуға тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Ертеңгілік жаттығу	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалаулармен жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Гигиеналық	Санитарлық-гигиеналық	Санитарлық-гигиеналық	Санитарлық-гигиеналық	Санитарлық-гигиеналық	Санитарлық-гигиеналық

шаралар	талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Кел балалар, келіндер, Асты дәмді көріндер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр сені асың. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу;	Көркем сөз Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу;	Көркем сөз Сикырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш	Көркем сөз Үйрек берді тамақты, Балапанға га-га-га деп, Мысық жүрді соңынан , Марғауының мяу-мяу деп. Тамақтанды бәрі де, Тұрып-ап таң сәріден. Тек кішкентай балақай, Түк жемеді әлі де,	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу;

	тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Ассыз болмайды күнін, Ботка жеші, кел күнім. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастыр	«Жас спортшылар», балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін тренажерлардың көмегімен таза ауада жаттығу:	«Денсаулық зор байлық», «Дені саудың тәні сау» тақырыптарында әңгімелесу, балаға өз денсаулығын қорғаудың	Санамақтар жаттау. https://bilimkids.kz/kk/vid/eos/18, https://bilimkids.kz/kk/vid/eos/1 https://www.youtube.com/	Балалармен әңгімелесу «Допты спорт түрлері». (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Допты нысанаға тигіз"	Жапсырудан ойын-жаттығулар "Көңілді хоровод" Мақсат-міндеттер: Балаларға қағаздан гармошка сияқты

ылған іс-әрекет	Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Кел достарым, келіндер" Максат-міндеттер: Балаларды түрлі жылдамдықпен - баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5-2 мин тоқтаусыз жүгіру; қосалқы қадаммен арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру; көлбеу басқышпен өрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыдан ұстай отырып қайта түсу дағдыларын дамыту. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Максат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл	маңыздылығын түсіндіру. Жауапкершілікке, тиянақтылыққа үйрету (тісін тазалау, жуыну, қолын жиі жуу, тазалықты сақтау және басқа) https://bilimkids.kz/kk/videos/11 (қарым-қатынас іс-әрекеті, мәдени-гигиеналық дағдылар) Көркем шығарма оқып беру (немесе үзінді оқу): Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар "Б.Майлин "Жау-жау, жаңбыр"" Максат-міндеттер: Балаларға жыл мезгілдеріндегі табиғат құбылыстары туралы мағлұмат беру; өлең жолдарын түсініп, мәнерлеп жатқа айтуды үйрету; байланыстыра	watch?v=CQl2QNrRSBk (қарым-қатынас іс-әрекеті) Сурет салудан ойын-жаттығулар "Ғарыш әлемі (балауыз борлармен сурет салу)" Максат-міндеттер: Түрлі әдістермен ғарышты бейнелеуге үйретуді жалғастыру; акварель мен балауыз мелдармен қолданудың практикалық дағдыларын жетілдіру; көру қабілеттерін, қиялдарын дамыту; тиянақтылыққа тәрбиелеу. Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Көкөніс егетін адам" Максат-міндеттер: Көкөніс өсірушілердің жұмысы туралы	кимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері. Оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан) лақтыра білуді дамыту; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Сурет салу, мүсіндеу «Менің көңілді добым». (шығармашылық іс-әрекет) Тіл дамытудан ойын-жаттығулар "Көңілді жаз" Максат-міндеттер: Балаларды хабарлы сөйлемді қолдана отырып, сурет мазмұнына қарай әңгіме құрауға үйрету; айтылған ойды тыңдауға және ұғынуға, әңгімеге араласуға, сұрақ қоюға және сұраққа жауап	бүктелген қағаздан бірнеше бірдей пішінді кесуге үйрету (адамдардың силуэтті), фигураларды бір композицияда орналастыру қабілетін дамыту. Бізді қоршаған әлем туралы білімдерін байыту: материктер, әр түрлі халықтар, достық туралы білімдерін жетілдіру. Ұқыптылыққа, табандылыққа тәрбиелеу.
-----------------------------------	---	---	---	--	--

	аудару.	сөйлеуге, тілдік қорларын молайту; табиғатты сүйуге, оны қорғауға тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығулар "Ақжелкен" Максат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.	ойларын қалыптастыру, көкөністерді дайындау және сақтау туралы білімді бекіту және нақтылау; көкөністердің денсаулыққа пайдасы туралы білімді кеңейту; еңбек адамдарына және олардың кәсіптеріне танымдық қызығушылықты дамыту, байланыстырып сөйлеуді, ойлауды, есте сақтауды дамыту; адамдардың еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу.	беруге деген білігін дамыту, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өз еліне сүйіспеншілігін арттыру, елін, жерін сүйуге тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Ауаны бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер:	Құмырсқаларды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-	Жолды жөндеу жұмысын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-	Заттардың көлеңкесін бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-	Қанқызды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті)

балаларға ауаның қажеттілігі түсіндіру. Көркем сөз Жер шары дәу әсем. Қоршаулы ауамен. Ауасыз кім шыдар. Ауасыз тұншығар. Жұмбақ Оңынан оқы, тіршілік нәрі. Солынан оқы, тіршілік нәрі. Онсыз адам, аң, құс та семер бір мезетте. (ауа) Әңгімелесу. Ауаның қандай қасиеттері бар? (түссіз, мөлдір, иіссіз). Қалай ойлайсындар, ауа қайда жақсы - орманда ма, қалада ма? (Орман ауасы таза ғана емес, сонымен бірге емдік. Қаланың ауасы мүлдем басқаша: бензин мен автомобильден шыққан газдардың иісі шығады, шаң мен күйе бөлшектерімен ластанған.	әрекеті) Максат-міндеттер: құмырскалар және құмырсқа илеуімен балаларды таныстыруды жалғастыру; байқампаздыққа, зияткерлікке тәрбиелеу. Бақылау кезінде құмырсқалардың үлкен жанұялармен өмір сүретініне көңіл аудару, сүйір үйлерді салады - бір тал шөптер, қылқан жапырақ, тағы басқа материалдардан (балапан құрттарды асырайды), (минутына 100 шынжыр табандары) зиянды шыбын-шіркейлерді құрта отырып, пайда әкеледі. Ауа райын құмырсқа илеуі арқылы болжауға болатын балаларға көрсету: егер барлық жолдары ашық және еркін жүрсе, онда	әрекеті) Максат-міндеттер: балалардың үлкендер еңбегі туралы – жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру; еңбектену қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. Балаларға жолды жөндеу жұмыстары жайында баяндау: асфальттың ескі қабатын алу, ұсақталған тас қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін машиналар ауыстырады - каток, жүк машиналары және т.б. Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру.	әрекеті) Максат-міндеттер: балалардың күн мен ауаға байланысты құбылыс, көлеңкенін пайда болуы, туралы білімдерін бекіту. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, заттардың көлеңкесін, таңертең балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күндіз, ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады, көлеңкенің ұзындығын өлшеу, көлеңкеде заттар суығырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару. Балаларды күн аспанда қозғалады деген қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қызығушылығын ояту. Жұмбақ	Максат-міндеттер: балаларды жәндіктер (қанқыз) туралы білімдерін жетілдіру; байқампаздыққа, зияткерлікке тәрбиелеу. - Балалар біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? - Бүгін біз тағы бір жәндікпен танысамыз. Ол үшін сендер қолдарыңды созып, алақандарыңды тосып тұрсаңдар, ол жәндік сендердің алақандарыңа өзі қонады. (Балалар көздерін жұмып, қолдарын созып тұрады, тәрбиеші олардың қолына кішкентай қанқызды қояды.) – Балалар, көздеріңді ашындаршы, сендердің алақандарыңа қандай жәндік қонды. Сендер
--	---	--	--	--

Мұндай ауа аламға да, өсімдіктерге де зиянды). Ойлап көріңдерші, қаланың ауасы қай кезде таза бола бастайды? (жаңбырдан немесе қалың қар жауғаннан кейін, жаңбыр тамшылары мен қаршалар ауаны жуады, шаң мен күйені алады). Адамдар қала ауасын тазарту үшін не істеп жатыр? (адамдар қалада ағаш отырғызады, әсіресе терек ауаны жақсы тазартады). Еңбек: балалар алаңында жолдарды тегістеу. Мақсат-міндеттер: балаларға және олардың тәрбиешілеріне көмек көрсету. "Көрші ойыны" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	жақсы ауа райының нысанын білдіреді. Балаларға құмырсқа илеуін қоруы керек болатыны жөнінде қорытынды жасау. Жұмбақ: Екі басы жұдырықтай, Ортасы қылдырықтай. (Құмырсқа) Бір балуан өзі күшті, қайраты мол, Өзінен үлкен затты көтерер ол. Мейлі қыр, мейлі жота, мейлі төбе, Қайқандап аса берер бәрінен де ол. (Құмырсқа) Көркем сөз «Құмырсқа мен Мұрат» С. Оспанов Таңнан кешке құмырсқа Жалықпайды жұмысқа. Ерінбейді Мұрат тек Тұруға кіл бұрышқа. Тыйымдар Құмырсқаның илеуін	Жұмбақтар 1. Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2. Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш Бұрынғы бұрғымен бұрап-бұрап бұрғылады. Қатты қаппен мықтылып қаптап қойғанмын. Мақал-мәтел Жан қиналмай Жұмыс бітпес. Талап қылмай Мұратқа жетпес. Көркем сөз "Жолың болсын!" Н. Айтов Атам шықса сапарға - Жолың болсын! – дейді апам. Апам шықса сапарға - Жолың болсын, - дейді атам. - Жолың болсын дейді олар,	Мен жүгірсем, ол да жүгіреді, Мен мүдірсем, ол да мүдіреді. (Көленке) Еңбек: жиналған табиғи материалдардан панно құрастыру. Мақсат-міндеттер: қолмен еңбекке баулу; жұмыстың үнемді орындауға, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. "Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге	бұл жәндікті көрген жерлерің бар ма, қайдан көрдіңдер? Балалар көздерін ашқан кезде қанқызын көріп, таңғалады, қуанады, бір – біріне көрсетіп, қуаныштарын бөліседі. - Қанқызының артында қанша қара нүкте бар? Қандай саңырауқұлақты қанқызымен салыстыруға болады? Неліктен қанқызын дәрігер Айболит деп атайды? Қанқызы зиянды жәндіктерді жейді. "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жәндіктерді сипаттама бойынша тану қабілетін бекіту немесе басқа жәндікті сипаттау.
--	--	---	---	---

Максат-міндеттер. Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ойнаушылар екі екіден отырады да, бір ойыншы жалғыз қалдырылады. Ойын жүргізушінің мақсаты – сыңар қалған ойыншыға көрші іздеу. Ойын жүргізуші: «Саған кімнің көршісі керек?» деп сұрайды. Сыңар ойыншы: «Маған Ақылбектің көршісі керек», деп жауап береді. «Көршіңмен аразбысың, әлде татумысың?» деп сұрайды. Егер ол аразбын десе, сыңар ойыншыға келіп көрші болады. Татумын десе тату болғаны үшін, яғни көршісін бермегені үшін жаза тартады. Сыңар ойыншының ұйғаруымен	бұзсаң, үй ішіне кесепаты тиеді. Еңбек: "Құмырсқа илеуі үшін қоршаулар". Максат-міндеттер: құмырсқа илеуін балаларға қамқорлыққа алуға тәрбиелеу; жануарларды күту талабын жетілдіру, еңбек дағдыларын жетілдіру. "Көбелектер" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау,	Үлкенге де кішіге. "Қу түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; кимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге жиналып, көздерін жұмады. Педагог бір баланы білдіртпей таңдап, оны «ку түлкі» етеді. Балалар «Ку түлкі, сен қайдасың?» деп үш	дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. 1. Айгөлек-ау айгөлек. Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? 2. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қара сиыр" қазақ ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету, кеңістікті бағдарлау, шапшандық пен тапқырлықты дамыту, достыққа	"Шалғындықта үш сайыс" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер. Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік тудызу. Еңбек: құм салғыштан шашылған құмды жинастыру. Максат-міндеттер: құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдеттін қалыптастыру. "Соқыр теке" қазақ ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер:
---	---	---	--	---

көпшілік алдында өнер көрсетеді. Ал сынар қалған ойыншы көрші іздейді. Осылайша ойын жалғаса береді. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: қимылдарды орындау кезінде өзін-өзі бақылауға үйрету.	қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу	рет сұрайды. Сонында «ку түлкі» өзін білдіріп, балалар одан қашады. «Қу түлкі» кімге қолын тигізсе, сол ойыннан шығады. Ойын осылай жалғасады. "Өрт сөндірушілер жаттығу үстінде" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды шапшандыққа, зейінділікке, жылдамдыққа, иілгіштікке машықтандыру. Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспалдақ аралығынан	тәрбиелеу. Ойынға бірнеше бала қатысады. Бір зат (малақай, дорба т.б.) таңдалып, балалар шеңбер құрып, көздерін жұмады. Бір ойыншы затты тығып қояды, ал қалғандары оны іздейді. Зат табылған соң, иесі оны қорғайды, ал басқалары алдап алып қоюға тырысады. Затты алған бала келесіде оны тығушы болады. Ойын осы ретпен жалғасады. "Резеңке" аула ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру; жылдамдыққа, күштілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. Құралы: Ұзындығы шамамен 2 м резеңке	балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
---	--	--	--	--

"Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Болмаған нәрсені кім көбірек байқайды?» Табиғатта маусымды құбылыстар туралы ұсынысты бекіту; елестету, ықыласты жетілдіру. Тапсырма. Қант шақпағын қою. Минуттан соң ештеңе қалмайды. Қорытынды. Құмырсқалар тәттіні жақсы көреді. Еркін спорттық ойындар. Футбол. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер.	екінші аралыққа оту, гимнастикалық қабырғаға шыға білу. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. Еңбек: көгөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Мақсат-міндеттер: көгөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көгөністерді күте білуді жетілдіру. "Неге?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: сұраққа дұрыс жауап беруді үйлестіруді бекіту, қоршаған әлем туралы білімдерін тереңдету және кеңейту. Балалардың дербес іс-әрекеті. Балалар ойынының	таспа (ұштары байланған). Ойын барысы: Екі ойыншы резеңкені тобық деңгейінде кепіп ұстайды, үшінші ойыншы секіреді. Секіру кезінде әртүрлі қимылдар (фигуралар) орындалады және оларды дұрыс қайталау керек. Қате жіберген ойыншы резеңкені ұстап тұрған ойыншымен орын ауыстырады. Ойынды 2–3 адаммен немесе топпен ойнауға болады. Эксперимент. Таңертең және түсте көлеңке биіктігін өлшеу. Қорытынды. Күн аспанда жылжығандықтан көлеңке биіктігі өзгереді.
---	---	---	---

		Футбол элементтерін меңгерту. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Өзіндік іс-әрекеті. Игерілген норма мен ережелерді орындауға балаларды ойын барысындағы қарым қатынастарға икемдеу (тәртіп мәдениеті, достық сезім, ұжымдық қарым қатынастар).	мазмұны мен тақырыбын байыту және дамыту. Өз пікірін қорғай білуді жетілдіру, құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде білдіруді дамыту, рөлдерді бөлу қызметін, ойыншықтарды, міндеттерді бөлісуді дамыту.	Еркін ойандар.	
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық

	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Мақсат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін бекіту.	Мақсат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін пысықтау.	Мақсат-міндеттер: дағдыларды жетілдіріңіз: шанышқыны бас бармағыңызбен және ортаңғы саусақтарыңызбен ұстаңыз, сұқ саусағыңызбен үстіңгі жағынан ұстаңыз; қолдың шанышқысының орнын өзгертпестен, тек қолды сәл бұрап әр түрлі тағам түрлерін жеу керек.	Мақсат-міндеттер: дұрыс тамақтануға шақыру, жағымды эмоционалды жағдайды сақтау және сөздік қорын байыту; мәдени-гигиеналық дағдыларды дамыту; аспаздың жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: өз сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру.
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету

	дағдыларын бекіту. Үстелді жабдықтау. тамақ қабылдау және гигиеналық процедуралары. Көркем сөз Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз. Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдыларын бекіту. Дағдыларды жетілдіру: шанышқыны бас бармақпен және ортаңғы саусағыңызбен ұстап, үстіңгі жағынан сүк саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдаңыз: майды нанға пышакпен жағу. Көркем сөз Кел, балалар келіндер, Асты дәмді көріндер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр, сені асың. Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын, Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдыларын бекіту. Қасықты дұрыс қолдануды бекіту, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды тәрбиелеу. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдыларын бекіту. Балаларда мәдениетті: гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруға, дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды үйрету. Көркем сөз Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдыларын бекіту. Тағам дағдылары: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар, (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тыңдату.				
Ұйқыдан тұру	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы.				

Мақсат-міндеттер: төсекте жатып, гимнастикалық жаттығуларды өздігінен жасауға машықтандыру.
 Резенке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты укалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау.
 (дене тәрбиесі)

Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар: Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Дағдыларды жетілдіріңіз: шанышқыны бас бармағыңызбен және ортаңғы саусақтарыңызбен ұстаңыз, сұқ саусағыңызбен үстіңгі жағынан ұстаңыз; қолдың шанышқысының орнын өзгертпестен, тек қолды сәл бұрап әр түрлі тағам түрлерін жеу керек. Көркем сөз Күні бойы қызыққа, Батамызда қаламыз. Қиынсынып қашпаймыз, Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сазымен, Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін.	Гигиеналық дағдылар Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Дұрыс тамақтануға шақыру, жағымды эмоционалды жағдайды сақтау және сөздік қорын байыту; мәдени-гигиеналық дағдыларды дамыту; аспаздың жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Өзінің сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру. Көркем сөз Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
---	---	--	---	--	--

		Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)			
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Кім көп біледі?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін, тапқырлық қасиетін дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші қолына стакан ұстап, оны не үшін қолдануға болатынын сұрайды. Кім көп әрекеттерді атаса, сол жеңіске жетеді. (қарым-қатынас іс- әрекеті) "Арқан тарту" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестіруді дамыту; төзімділікті дамыту. Ойын барысы. Балалар екі командаға бөлінеді, әр	"Дорбада не бар екенін тап?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: сипап сезінетін белгілерді сипаттау. Ойын барысы. Тәрбиеші көкөністер мен жемістерді дорбаға салады. Бала қолында болған нәрсені сипап сезінуі керек және бұл туралы жұмбақ жасау керек, сонда балалар жүргізушінің қолында не бар екенін болжай алады. (қарым-қатынас іс- әрекеті, танымдық іс- әрекет, зерттеу іс- әрекеті) "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.	"Күнді ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: күннің бөліктері туралы түсініктерді бекіту (танертең, түстен кейін, кешке, түнге дейін) Материалдар: күннің бөліктері бейнеленген карточкалар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалармен бірге күннің неше бөліктен тұратындығын біледі, олардың аттарын атап, сәйкес суреттерді көрсетіп, дұрыс ретпен орналастыруды ұсынады (танертең, түстен кейін, кешке, түнге). Тәрбиеші күн құруды ұсынады және күннің бір бөлігін атайды. Балалар күннің қалған	"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір- біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын	"Орманшы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: кейбір ағаштар мен бұталардың, олардың құрамдас бөліктерінің (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы еске түсіру және бекіту. Ойын барысы. Бір «орманшы» таңдалады, қалған балалар оның көмекшілері. Олар оған жаңа екпелер үшін тұқым жинауға көмектесуге келді. «Орманшы» айтады: «Менің орманымда өсіп жатқан көптеген ... (қайың, үйеңкі, терек), тұқым алып берейік». Ол ағашты атамай-ақ

топ арканның ұшынан ұстап, өздеріне мүмкіндігінше қатты тартады. Сызықтан асып түскен топжеңеді. «Бәйге», «Аркан тарту», «Көкпар» ұлттық ойындарымен «Ұлы дала баласы» спорттық сайысын ұйымдастыру. (дене тәрбиесі) «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Бәйге" қазақ халқының қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындарға қатысуға баулу. Олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қимыл дағдыларын	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестіруді дамыту; кеңістікті бағдарлауды үйрету. Ойын барысы. Мысық пен тышқанды таңдағаннан кейін, қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қолдарын біріктіреді. Мысық шеңбердің артында, тышқан оның ішінде. Мысық басқа ойыншылар күзететін тышқанға өтуге тырысады: олар мысықтың төменгі жағынан өтіп кетуіне жол бермейді, қолдарын төмен түсіреді; жабық қолдарынан көтеріп, оның секіруіне жол бермеуге тырысады. Ойын мысық тышқанды ұстап алғанға дейін	бөлігін тізімдейді және сәйкес суреттерді көрсетеді. Ойын 2-3 рет қайталанады. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Біз де" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылығын дамыту. Бұл ойынды кең бөлмелерде ойнауға болады. Ойынға қатысатын балалар қаз қатар отырады. Ойын бастаушы жұрт алдына шығып, әңгіме айта бастайды. Ойынның шарты төмендегідей болады. Ойын бастаушы балалардың қосылып айтылуына болатын сөз айтса, олар «біз де» деп жауап бірге жауап беруі	шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. Ойын барысы. Аланның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар	сипаттай алады. Балалар тұқымдарды іздейді, оларды жинайды және «орманшыға» көрсетеді. Көбірек тұқым жинап, жаңылыспаған жеңімпаз болады. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) "Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып, серпілген аяғымен серпілдіріп жаттығу. Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Алаңның ортасында бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады, бұл арық. Алаңның бір
---	--	--	---	--

	(жылдамдықпен жүгіру) жетілдіру. шыдамдылыққа, достыққа тәрбиелеу.	жалғасады. "Жыланша жүгіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру. Қазақ ұлттық ойындарды ойнау: «Ақ серек, көк серек», «Орамал тастамақ» және т.б. (дене тәрбиесі)	керек те, қосылуға болмайтын сөз айтса, үндемеулері керек. «Біз де» сөзін айтып қалса, онда айып тартатын болады. Ән салып, не тақпақ айтып, не би билеп береді. Ойын бастаушы: мен көлге барамын. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: онан үйрек ұстап аламын. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: үйректің жарымын күшігіме беремін. Балалар: біз де. Ойын бастаушы: күшігім жейді. Осы кезде біреу; «біз де», деп қалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен бала айып тартады. Бұдан соң ойын қайта басталады. Балалардың сүйікті	үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. Еркін ойын: "Менің бұлтым". Максат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс'рөлін де атқарады). Ойын/барысы. Балалар ашық жерде, шөпте жайлы орналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалуды елестетіп көріңіз. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі	жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуі қасқыр. Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің «ешкі, шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер сайдың қарама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді), «ешкілер, үйге қайт» деген белгі бойынша олар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпай ешкілерді қолымен ұстап ұстап алады. Ұсталғандар арықтың соңына қарай шегінді. 2-3 жүгіруден кейін барлық ұсталғандар үйге қайтарылады. Ұсталмағандардың арасынан тағы бір қасқыр тағайындалады.
--	--	---	--	---	---

			кимылды ойындарын ойнату. Жаңа ойындарды үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындарына атрибуттар әзірлеу.	шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты тандап, оның неге ұқсайтынын айту. (танымдық іс-әрекет)	Ереже: шұңқырдан секіру. Ұлттық ойындардан байқау өткізу: «Бес темше», «Көкпар», «Асық ойындары». (дене тәрбиесі)
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып тандайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Күнді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру; күннің қозғалысымен шығуын қадағалауды жалғастыру, күннің ұзаруымен жылынуын белгілеу күн ұзын, күннің көзі ұзақ тұрады, жоғары көтерілсе ыстық болып,	Желді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту; желдің қалай құрылуы жөніндегі мәліметтерді толықтыру: жер қызады, жерден ауа қызады, одан әрі жоғарлайды, ал суық ауа оның орнын басады,	Аула сыпырушының еңбегін бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: үлкендер еңбегімен таныстыруды жалғастыра отырып, аула сыпырушы еңбегін бағалауға тәрбиелеу. Бақылау барысы Көркем сөз "Аула тазалықшысы" А.	Әңгімелесу. "Өзінді жәндіктерден қалай қорғауға болады?" (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жәндіктерден қорғау туралы білімді қалыптастыру; өз денсаулығына деген саналы көзқарас; зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту.	Жазғы киімдерді киген кішкентай балаларды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Өлі табиғаттың жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін

онан сайын ысиды. Күнін төгілуі, ылғалдар - өсімдіктің толқынды өсуімен, құрт-құмырскалардың, құстардың пайда болуымен байланысты орната білу. Жұмбақ: Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн) Көркем сөз Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! Еңбек: гүлді күту. Мақсат-міндеттер: алаңдағы өсетін өсімдіктерді өз бетінше қорғауға үйрету. Гүлге ұқыпты қарауға және сүюге тәрбиелеу. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер	содан соң жел тұрады. Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу; ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Табиғатқа қызығушылықты, қадағалауды дамыту. Жұмбақ Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел) Көркем сөз Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! Еңбек: үй өсімдігін	Мендібай. Балабақша ауласында, Көмектесем мен де оған, Тап атқаннан кешке дейін, Жинап коқыс, қағаздарды. Тынбай еңбек ететін Құметтеймін, қадірлеймін, Бар тазалық сақшысы. Еңбексүйгіш адал жанды. Ауланы да тазалайды, Ағашты да бұтайды. Су себеді гүлдерге де, Шаршамайды, тынбайды. Балаларға сұрақтар: - Балалар біздің балабақшамызда кімдер еңбек етеді? - Ал, біздің ауламыздың әсем де, таза болуына кім қарайды? - Аула сыпырушы қандай жұмыстар атқарады? - Біздер ол кісіге қандай	Сұрақтар мен жауаптар - Егер адамдар, жануарлар мен өсімдіктер жәндіктерден қорғалмаса не болар еді? - Жәндіктер бірнеше ай ішінде Жердегі барлық азық-түлік дүкендерін жойып жіберуі мүмкін. Жәндіктер тарататын ауруларды (тиф, оба - бүрге мен бит арқылы тарайды; безгек - безгек масасы арқылы тарайды; орман кенелері өте қауіпті; шыбындар - ішек инфекцияларын таратушылар; аралар және басқа жәндіктер аллергия тудырады) ... - Өзіңді жәндіктерден қалай қорғауға болады? Ата-анан үйде не істеп жүр? Жәндіктерден қорғаудың кейбір ережелерін есте сақтау қажет:	салыстыру, еске алу. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар (күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару (қошқыл киімдер күн сәулесін тартады). Мақал-мәтел 1. Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2. Балапан ұяда не көрсе, Ұшқанда соны алады.
--	--	---	---	--

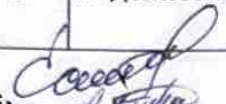
"Осындай бола ма, болмай ма?" Максат-міндеттер: сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіруге үйрету. - Жазда қар жауа ма ? Күн шығып тұр, жаңбыр жауып тұр? Эксперимент. Қараңғы және жарық жерде өсіп тұрған өсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысына көңіл бөлу. Қорытынды: Өсімдіктер өсу үшін жарық қажет. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу.	отырғызу. Максат-міндеттер: үй өсімдігін отырғызуға қатысу; жұмыс аяқталған соң, жұмыс орнын өз бетінше жинауға дағдыландыру. "Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	көмек көрсете аламыз? Аула сыпырушының да балабақшада өзіндік үлкен орны бар. Ол балабақша ауласының тазалығына, гүлдер мен ағаштардың жақсы өсуіне, аулады сендерге зиян немесе кедергі келтіретін бөгде заттардың болмауына қарайды. Ол кісінің еңбегін дұрыс бағалап, көмектесіп отыруымыз керек. Қажетсіз заттарды кез келген жерге лақтыруға, ауланы бүлдіруге болмайды. Еңбек: аула сыпырушыға көмек жасау: кесілген бұтақтарды, жиналған қоқыстарды тасу. Максат-міндеттер: үлкендер еңбегін бағалауға, көмек көрсетуге тәрбиелеу.	- масалар көп болатын ашық жерде сіз арнайы масалардың торының астында ұйықтай аласыз; - пәтерлерде және үйлерде осындай торларды терезелерге қоюға болады; - серуенге ұзын шалбар мен ұзын жеңді көйлек киіңіз. - қолды, бетті және дененің басқа ашық жерлерін масаға қарсы жақпа жағу керек немесе масаларға қарсы дәрі' шашу керек; - парфюмерия, одеколон, лак және басқа хош иістер жәндіктерді тартады. Егер мұндай иіс сізден немесе жақын жердегі ересек адамнан шықса, жәндіктер міндетті түрде айналасында болады; - жәндіктер көп жерде	Көркем сөз "Іні" Е. Өтетілеуұлы "Бір ісіме қапа ма" Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. "Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. Еңбек: ойыншықтарды жөндеу. Максат-міндеттер: ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету,
---	--	---	---	--

Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздендер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей	Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер "Ойлан, асықпа". Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне- айқын, ыстық, жарық...; «аспан» сөзіне- бұлт, көгілдір, жаңбыр сәйке келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре	"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру. Санамақ арқылы бір бала «жапалақ» болып таңдалады. Ол «ұясында» жасырынып тұрады, ал қалған балалар «тышқандар» мен «шымшықтар» рөлін орындайды. Жүргізуші «Таң атты!» дегенде балалар алаңға шығып, еркін қозғалады. «Түн батты!» деген	жалаңаяқ жүгіргенде абай болу керек; - сіз кене көп болған кезде орманда ашық киіммен жүре алмайсыз. Кене тістеп, сорып алмайтындай етіп бүкіл денені қорғау керек; - жәндік шаққан жерді қасымау керек, себебі жараға инфекция түсуі мүмкін; - асқазан-ішек жолдарының ауруларына себеп болатын шыбыннан тамақ жауып тұру керек. "Сикырлы таяқ" қозғалмалы қазақ халық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларда тапқырлықты, ептілікті дамыту. Диаметрі 4-5 м шеңбер салынады. Ойыншылар шеңбер бойымен тұрып,	басталған істі соңына дейін жеткізу ықыласын тәрбиелеу. "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан
--	--	--	--	--

тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Төмпешіктен төмпешікке секір" кимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. "Қол ұстасып жүру" кимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету (орталар қарама қарсы жаққа айналады, колдарын ұстамай бір жағына). Ұжымдық сезімге тәрбиелеу.	белгіде бәрі қозғалысын тоқтатуы тиіс. Қозғалып қойған ойыншыны «жапалақ» ұстап алады. Ұсталған бала келесі «жапалақ» болады. Ойынды қызықтыру үшін екі «жапалақпен» де ойнауға болады. "Итеріспек" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: күштілікке, ептілікке, ойын кезінде бірін-бірі түсіне білуге баулу. "Кедергілер арасынан жүгіру" жаттығу ойындары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: кедергілер арасынан, затты құлатпай ирелендеп жүгіруге жаттықтыру; дене тепе-теңдігін жетілдіру.	реттік нөмірлер алады. Үлкен шеңбердің ішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады. Жүргізуші (жеребе бойынша) карды таякка жабыстырады. Таяқшаны күзетуге күзетші тағайындалды, ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қоңырау шалады. Шақырылған адам "күзетшіні кимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. "Қу түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға	кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "үшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді.
---	---	--	---	--

			Мақал-мәтелдер - Ердің атын еңбек шығарар. - Еңбектің наны тәтті, жалқаудың жаны тәтті. Еркін ойындар.	мүмкіндік беру: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу. “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу кабілеттерін жетілдіру; кимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Еркін ойындар.	“Сызықты баспа” кимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. Еркін ойындар.
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі) Міндеттер. Балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту.				

	Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту. Еркін ойындар.
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналар үшін кеңестер: «Табиғат аясындағы демалыс: қауіпсіздік және тәртіп ережелері»; «Табиғаттағы мінез-құлық мәдениеті: қоқыс тастамау және өсімдіктерді қорғау»; «Жаз мезгіліндегі бақылаулар: баламен бірге табиғатты зерттеу».

Әдіскер: Бердимуратова С

Тәрбиеші: Абдраманова Х

Дене шынықтыру: Каримова Д

Қазақ тілі пәні мұғалімі: Шораева М

Музыка жетекшісі: Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 20.07.2026 ж. - 24.07.2026 ж. «Ойын ойнап ән салмай, өсер бала бола ма»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	20.07	21.07	22.07	23.07	24.07
Күн тәртібі	Алтын балық	Ойланайық, балақай!	Гүлдер күні	Жәндіктер әлемі	«Туған өлкем»
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау, әр балада жайлы психо-эмоционалдық көңіл-күй қалыптасуына жағдай жасау. Серуендеу, балалармен әңгімелесу, (басқа балаларды қабылдап болғанша) өз бетімен еркін ойнауға немесе басқа балалармен бірге ойнауға болатын ойын түрлері, ойыншықтары бар ойын алаңдарын дайындау және т.б.				
	"Сөйлемнен гүл шоқтарын тоқу" сюжетті-рөлдік ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды тақырыптық тұрғыдан біріккен сөйлемдер дайындауға жаттықтыру, сөйлеу зейініне тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші сөйлемді айтады. Балалар	"Ақ серек, көк серек" ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды жүгіруге баулу, күштерін дамыту. Ойын шарты: екі топ бір-бірінен алысырақ шамамен 15 қадам жерде	"Дауыста, атыңды айтамын" ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Балалардың коммуникативтік дағдыларды дамыту; адамгершілік құндылықтарға баулу. Қимылдарды үйлестіре білуді жетілдіру. Ойыншылар қол ұстасып шеңбер құрады.	"Біздің айналамызда не бар?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: екі және үш буынды сөздерді бөліктерге бөлуге, сөздің әр бөлігін айтуға үйрету. Ойын барысы. Серуенде балалар айналасында бір бөлігі бар затты (шар, гүл, доп, үй, бак), екі бөлігін (қоршау,	"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: жыл мезгілдері туралы білімдерін нақтылау және тереңдету. Ойын барысы. Тәрбиеші жыл мезгілдерін атайды және допты балаға береді. Бала осы уақытта не болатынын атайды және допты басқасына береді. Ойын осылай

соңғы сөзді атайды және онымен жана сөйлем ойлап табады. Мысалы. Мақсат кітап оқып жатыр. Кітап үстел үстінде.	кол ұстасып тұрады. Бірінші топтың балалары екінші топқа ақ серек-ау, ақ серек, бізден сізге кім керек? - деп айтады. Сол кезде қарама-қарсы тұрған топ басшысы өздеріне керекті қарсыластарының арасынан біреуінің атын атайды. Ақ серек-ау, ақ серек, сізден бізге Марат керек. Аты аталған ойыншы, бар пәрменімен жүгіріп кол ұстасып қатар тұрған қарсы топтың екі ойыншысының ұстасып тұрған қолын үзіп өте шығуға әрекет етеді. Ал қарсылыстары қолдарын мықты ұстап, үздірмеуге тырысады. Егер жүгіріп келген адам қарсыластарының қолдарын үзіп кетсе сол топтан, басшысынан	Ортада көзі байланған бір ойыншы тұрады. Ол қолындағы таяқты шеңбердегі ойыншылардың біріне ұсынып: «Дауыста, атыңды айт», дейді. Таяқ алған ойыншы даусын өзгертіп сөйлейді. Көзі байланған ойыншы оның атын табуға тырысады. Егер дұрыс тапса, екеуі орын ауыстырады. Таппаса, келесі ойыншыны тексереді. Үш рет қате тапса, ойыннан шығады.	бұталар, гүлдер, құм, шөп), үш бөлігін (әткеншек, веранда, қайын) іздейді. Әр жауап үшін бала жетон алады, ал жеңімпаз олардың санымен анықталады. Балаларды қабылдау, әр балада жайлы психо-эмоционалдық көңіл-күй	жалғаса береді.
Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	Максат-міндеттері.	Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу.	Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.	Еркін ойын: "Допты қуып жет".
"Жеті ұл"	Сәл демалып, тынып ал.	Тақпақ тыңдап, ұғып ал.	Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі - Дүйсенбі, Екіншісі - Сейсенбі, Үшіншісі - Сәрсенбі,	(дене тәрбиесі)
				Максат-міндеттер: шапшандыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.
				Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де аланның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанатын.
				Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге
		Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	Максат-міндеттері.	Аз қимылды ойын: "Сен қайда қонырау шалдың?"
		Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу.	"Кел, санайық санамақ". Бір, екі, үш,	(дене тәрбиесі)
				Максат-міндеттер: балаларға дыбыс бағытын анықтауға үйрету, есту зейінін дамыту.
				Ойын барысы. Балалар шеңберде отырады. Тәрбиеші шеңбердің ортасында тұрған жүргізушіні таңдайды. Белгі берген кезде жүргізуші көзін жұмады.

Төртіншісі - Бейсенбі, Жұма деген - Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі - Жексенбі. Қимылды ойын: "Арынды арқан". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, күштілікке, секіре білу қабілеттерін жетілдіру. Ойнаушылар дөңгелене шеңбер құрып тұрады. Бір ойыншы арқанның бір жақ ұшын ұстап, шеңбер ортасында отырады. Екінші ойыншы арқанның екінші ұшына таяқша байлап, шеңбер бойымен айналдырады. Ал балалар арқанды аяқтарының астынан секіре алмай ұстап қалса, сол бала ойыннан шығады да, көпшіліктің ұйғаруы бойынша, ортада өнер көрсетеді.	басқа бір ойыншыны өзімен бірге алып кетеді. Қол ұстасып тұрған қатарды үзіп өте алмай қалса, онда сол топта өзі калып қояды. Еркін ойын: "Лақтыр да, қағып ал". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойын барысы. Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады, соны санайды.	Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш! Төрт, бес, алты, жеті. Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон! Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. Қимылды ойын: "Доп кімге бұйырылса". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, белгіге жылдам жауап беруді дамыту. Ойын барысы. Балалар ойын алаңында жүреді немесе жүгіреді. Ересек адам қолына доп алып, біреуінің атын атайды және допты жоғары лақтырады. Аты аталған бала допты ұстап алып, қайта лақтыруы керек. Допты тым жоғары емес	Содан кейін тәрбиеші балалардың біріне қонырау беріп, қонырау шалуды ұсынады. Жүргізуші көзін ашпай, қолымен дыбыс қай бағыттан келетінін көрсетуі керек. Егер ол дұрыс нұсқаса, тәрбиеші: «Уақыт келді», - дейді де, жүргізуші көзін ашады, ал қонырау шалған адам қонырауды алып, көрсетеді. Егер жүргізуші қателессе, ол тағы да болжайды, содан кейін басқа жүргізуші тағайындалады.	салатын болсын.
---	---	---	---	------------------------

	Немесе былай да ойнауға болады: арканнан секіре алмай қалған бала ойыннан шығып қалады, осылайша бір ойыншы қалғанға дейін арқанды айналдыра беруге болады, соңғы қалған бір ойыншы жеңімпаз атанады.		және баланың бағытымен лақтыру.		
	Еңбек: көкөністерді суару. Мақсат-міндеттер: көкөністерді күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: құмырскалар илеуін салу үшін алаңнан ағаштар жинау. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өз ойындарына алдын-ала материал дайындай білу қабілетін дамыту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: болашақ мозаика үшін алаңнан тастарды жинау. Мақсат-міндеттер: жұмыс істеуге деген құштарлықты қалыптастыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзарларға гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: су құйғыштан суаруды үйретуді жалғастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: аумақты коқыстардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары				

гимнастика	(дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру. тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалаулармен жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жакқа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жакқа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту

	(педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	(педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	(педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	(педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	(педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. Нан қоқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар, Теріп алып, қастерлеп, Торғайларға тастандар (Ө.Тұрманжанов) Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін	Гигиеналық дағдылар Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Танертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану	Көркем сөз Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды	Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты. Тазалатып тұрамын! Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды

	сактау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Алтын балықпен балықтар патшалығына саяхат жасау. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) «Балықтар әлемі», дәстүрлі емес сурет техникасымен салынған суреттер байқауы. (шығармашылық іс-әрекет) Көркем шығарма оқып беру (балалардың таңдаулары бойынша).	«Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. (шығармашылық іс-әрекеті) Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі. (қарым-қатынас іс-әрекеті)	Гүлдер туралы әңгімелесу, жұмбақтар шешу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының жұмысын ұйымдастыру. Балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың көмегімен бұйымдар жасауларына ерік беру.	Сурет салудан ойын-жаттығулар "Қанқыздары бар түймедақтар алаңқайы (панорамды ұжымдық жұмыс)" Мақсат-міндеттер: Балалардың түрлі сурет салу тәсілдері арқылы шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру; гүлді алаңқайдағы қанқыздың бейнесін мәнерлі сала білуге үйрету; акварель мен балауыз	Баланың бойында туған жеріне, еліне деген мақтаныш, сүйіспеншілік сезімін ұялату. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Ән тыңдатып, тақпақ айтқызу. (музыка) Балаларға туған өлке туралы естеліктерден үзінді айтып беру, бірге

(қарым-қатынас іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Топталып өтеміз" Максат-міндеттер: Балаларды қолды еденге, құрсаудың шетіне тигізбей оң және сол жақ бүйірімен топталып құрсаудың ішінен өту; допты екі қолымен заттар арасымен жүргізу (арақашықтығы 4 м); балаларда бір орында тұрып секіру; сап түзеуден үш қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамытуды жалғастыру.	әрекеті) "Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. (танымдық іс-әрекеті) Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар "Жаз туралы өлеңдер" Максат-міндеттер: Балалардың жаз мезгілі туралы білімдерін кеңейту; өлеңді мәнерлеп, көтеріңкі көңіл күймен оқу керектігін үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, тілін дамыту; табиғатты аялауға, әсемдікті көре білуге, сезінуге тәрбиелеу. Музыкадан ойын-	Педагог бақылап, қажет болса көмек көрсетеді (аппликация, оригами, квиллинг, жапсыру және басқа әдістермен). Жұмыстар дайын болғанда көрме ұйымдастыру, бір-біріне және ата-аналарына сыйға тартуға ұсыныс беру. (шығармашылық іс-әрекеті) Математика негіздерінен ойын-жаттығулар "Еңбек жемісі" Максат-міндеттер: 8-дің ішіндегі кіші сандардан құрастыру қабілетін нығайту; дағдыларды қалыптастыру заттарды алақанға салу арқылы салмақ бойынша салыстыру; заттарды салмақ бойынша, тең және тең емес екендерін табу дағдыларын	қарындаштарымен жұмыс жасау дағдыларын бекіту; ұсақ қол моторикаларын, көру қабілеттерін, қиялдарын дамыту; табиғаттың сұлулығын сезінуге, табиғатты аялауға тәрбиелеу. Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Жәндіктер әлемі" Максат-міндеттер: Балалардың табиғат әлеміне қызығушылығын арттыру, жәндіктерді қорғап, оларға қамқор болуға баулу. Жәндіктердің түрлерімен таныстыру, олардың пайдасы туралы мәлімет беру. Жәндіктердің тіршілігін түсіндіру, оларды сипаттай білуге үйрету,	фотоальбомдар карау, аталар мен әжелердің әңгімелерін тыңдау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) «Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Жеті атасын білу тектіліктің белгісі» жеті атаны жатқа айтудан сайыс ұйымдастыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Құрастырудан ойын-жаттығулар "Көкөністерге арналған қорап" Максат-міндеттер: Ересек адамның ауызша нұсқауларын орындау
--	--	---	--	---

		жаттығулар "Айгөлек" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.	дамыту; жұппен жұмыс жасау қабілетін дамыту.	олар туралы жұмбақтар шешуге қызығушылықтарын арттыру.	кабілетін қалыптастыру: қағазбен жұмыс істеу тәсілдеріне үйрету; есте сақтау қабілетін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; жұмыс орнын тәза ұстауды және еңбекқорлықты тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.				
Серуен	Бақшадағы көгөніс дақылдарын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: бақшада өсетін	Құстарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың	Қызанақты бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балабақша	Қанқызды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: қанқызының пайда болу	Терек бүршігін бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: табиғаттың ең жақсы

көгөністермен, сырткы түрімен, тағамда қолданылатын артықшылықтармен, өсуге қажетті жағдайлармен таныстыру. Экологиялық міндет: пайдалы дақылдарды өсіру үшін топырақ, су және ауа тазалығының маңыздылығын көрсету. Өңгімелесу. Біз қай жерде шалғам, картоп, бұршақ және сәбіз өсіреміз? Оны бір сөзбен қалай атауға болады? Көгөністер не үшін өсіріледі? Олар қай жерде өсіріледі? Көгөністердің жақсы өсуі үшін не қажет? Көгөністер адамға қандай пайда әкеледі? Көркем сөз Қыста, жазда, күзде де, Тұрады жасыл түске еніп. Шипасы мол шыршаның, Тыңайтар бізге күш беріп.	тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы. жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Өңгімелесу: - Айналаға мұқият қарандар, қандай құстарды көресіндер? - Қазір орман күнтізбесі бойынша ұялар айы. Неліктен ол осылай аталды? - Неліктен құстардың сайрағаны естілмейді? - Құстар ұя салды, енді құстарды не мазалайды? (Жұмыртқа салу, балапан шығару.) - Ал жұмыртқаны ұяда кім жылытады, қорғайды? - Ұядағы жұмыртқаны күзетіп, жылытып жатқанда оны кім	бақшасындағы балаларды өсімдіктермен таныстыруды жалғастыру; сыртқы түрі бойынша оларды ажырата білуге үйрету; табиғатты сүйуге, байқампаздыққа тәрбиелеу. Көркем сөз. Жұмбақ. Аласа тал, Тамаша тал. Самсап тұр алмасы, Ол алқызыл, Ол қанқызыл, Боялғанша, алмашы! (Қызанақ) Томат пен қызанақ дегеніміз не? Және олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? (Бұл бірдей). 2. Қызанақ көкөніс пе, жеміс пе? (көкөніс). 3. Қызанақтың басқа көкөністерден айырмашылығы неде?	ерекшеліктері туралы білімдері мен түсініктерін кеңейту: барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қарауды тәрбиелеу. -Балалар, біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? Бүгін біз тағы бір жәндікпен танысамыз. Ол үшін сендер қолдарыңды созып, алақандарыңды тосып тұрсандар, ол жәндік сендердің алақандарыңа өзі қонады. (Балалар көздерін жұмып, қолдарын созып тұрады, тәрбиеші олардың қолына кішкентай қанқызды қояды.) – Балалар, көздеріңді ашыңдаршы, сендердің алақандарыңа қандай	құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайда болуы. Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуын білдіреді. Ағаш тұқымы – терек деген пікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілеріне жабысып басқа жерде өскендіктен бүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терек бүршігі пайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру. Мақал-мәтел Бір тал кессен, он тал ек. Жаңылтпаш Кеспе өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Кеспе, өссін тал.
--	--	--	--	---

Өрікпін мен, өрікпін, Бау-бақшаға көрікпін. Пісіп тұрған шағымда Алар екен теріп кім? Мақал-мәтелдер - Не ексең, соны орасың. - Қыстың қамын жазда ойла. Ырым Егер көгөністердің қабығы жұқа болса – қыс жылы, қалың және қатты болса – аязды болады. "Бағбаншылар" кимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; шапшандыққа, жылдамдыққа, зейінділікке, достыққа тәрбиелеу. Жүгіріп жарыса отырып	тамақтандырады? - Ұяда балапандар пайда болды, бірақ олар әлі де ұша алмайды. Балапандарды кім тамақтандырады? Педагог балалардың назарын торғайларға аударды. Балалар торғайлардың мінез- кұлқын бақылайды. - Міне біздің торғайлар. Торғай жұбы бірге ұя салады, содан кейін жұмыртқаларды бір- бірден инкубациялайды. Екі аптадан кейін ұяда кішкентай балапандар пайда болады. Ата- аналар кішкентайларын тамақтандыру үшін таңертеңнен кешке дейін шыбын, маса және басқа жәндіктерді аулайды. Торғайлар тез өседі, ал он күннен кейін ата- аналар балапандарына торғай өмірінің барлық	(пішіні, түсі, дәмі). 4. Томағты қандай тағамдарға қосамыз? (борщ, салат) 5. Қызанақты дәмді әрі шырынды етіп өсіру үшін оны дұрыс күтуді кім біледі? (арамшөптерден тазарту керек, арамшөптерді алып тастау керек). "Өсімдікті ата ..." дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, жылдам ойлауды дамыту. Педагог балаларға: "Атауларында «А», «К» дыбысы бар өсімдіктерді ата", - деп тапсырма береді. Еңбек: балабақша бақшасындағы арамшөптерді тазарту.	жәндік қонды. Сендер бұл жәндікті көрген жерлерің бар ма, қайдан көрдіндер? (Балалар көздерін ашқан кезде қанқызын көріп, таңғалады, қуанады, бір – біріне көрсетіп, қуаныштарын бөліседі.) -Қанқызының артында қанша кара нүкте бар? Қандай саңырауқұлақты қанқызымен салыстыруға болады? - Қанқызы қандай? Ол қалай қозғалады? - Қанқызы нені аулайды? Олар қайда тұрады? - Қанқызының пайдасы қандай? Олар қыстақты қайда өткізеді? - Қанқызы туралы қандай тақпақтар, жұмбақтар, әндер білесің? - Неліктен қанқызын дәрігер Айболит деп	Еңбек: алаңды терек бұршігінен тазарту. Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіпті сақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге үйрету. "Айгөлек" кимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа тәрбиелеу. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе:
--	---	--	--	---

(топтарға бөліну). тапсырманы орындау (көгеніс дақылдарын жинау). Тапсырманы дұрыс және бірінші болып орындағандар жеңімпаз атанады, ойынның аяқталуы бойынша әр топтағы балалар құрамын санау. Еңбек: бақшадағы өнімді жинау. Сәбіз бен қызанақты ұқыпты қазып алу, қазылған көкөністерді жәшіктер мен себеттерге салу, сабақтарын бір жерге үю. Балаларды тату жұмыс жасай білуге, бір-біріне кедергі келтірмеуге, ортақ істі бірлесіп аяқтауға дағдыландыру. "Көкөністерге қажетті сөздерді тап" дидактикалық ойыны.	қыр-сырын үйрете бастайды. Содан кейін торғай жұбында жаңа балапандар болады. Суық ауа райы басталғанға дейін оларды құстар мектебінде өсіріп, оқытады. Көркем сөз Құстар тойын құттықтар, Қуанамыз қолдаймыз. Ұя жасап құттықтап, Біз оларды қорғаймыз. Еңбек: құм жәшігінде құмды қопсыту Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге деген ұмтылысты ынталандыру. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта	Мақсат-міндеттер: орындалған жұмыстан қуанышты көңіл-күй қалыптастыруға үйрету; экологиялық мәдениетті тәрбиелеу. "Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында «тауық қора», ал қарама-қарсы бетінде «түлкінің іні» белгіленеді. Бір бала – түлкі, қалғандары –	атайды?(Қанқызы зиянды жәндіктерді жейді). Қанқызының дөнес сопақ денесі, ашық қызыл немесе қызғылт сары түсті, кара нүктелермен безендірілген. Ол ептілікпен жорғалай алады, тіпті ұзақ қашықтыққа да ұшып кете алады: оның кішкентай қанаттары бар, ал астында қатты қоңыр мөлдір астарлар бар. Құстар мұндай түске ие жәндіктердің жеуге болмайтынын біледі. Қанқызы-жыртқыш, ол ауылшаруашылығына өте зиянды басқа жәндіктерді жейді, сондықтан адамдарға үлкен пайда әкеледі. Қанқыз ағаш қабығының астында,	Айгөлек - ау, айгөлек. Айдың жүзі дөңгелек. Осы топтың ішінен. Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек. Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз. "Қайсысы жеңіл?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: қоршаған орта жайлы білімді жетілдіру, сұрақтарға жауап беру, қайсысы жеңіл: капуста
---	--	---	--	---

Максат-міндеттер: Көгөністерге қатысты қажетті сөздерді таңдап, байланыстыра сөйлей білу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. «Ордағы қасқыр» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген қимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа конуды үйрету. Қауіпсіздікті ескеру. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы.	мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе	тауықтар мен балапандар. Жүргізуші: «Тауықтар, жем шаштым!» дегенде, тауықтар алаңда еркін қозғалып, жем шоқиды. «Түлкі!» деген белгі берілгенде, түлкі інінен шығып, тауықтарды қуады. Тауықтар қораға қашып үлгеруі керек. Түлкі қолмен тигізген баланы ұстап алады. Қора сызығынан өткендерді ұстай алмайды. Ойын бірнеше рет қайталанып, түлкі әр жолы қайта таңдалады. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Бөрік-телпек» (дене тәрбиесі) Максаты: балалардың затты (доптар немесе	қуысында, жерге түскен жапырақ арасында, т.б. жерлерде қыстайды. Қанқыз өсімдік бітесі, сымыр, бүрге-шіркей, жапырақ бүргесі, өрмекші, кене, т.б. ұсақ жәндіктерді жейді. «Шалғындықта үш сайыс» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық	немесе кияр? т.б. "Аксақ үйрек" украин ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін, күш-шігерін, шыдамдылығын дамыту. Алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру, мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: "Күн шықты, ойын басталды"; ойын шарттарын сақтау (екі аяғын қатар жерге қоймау керек). "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап,
---	---	--	---	--

(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	"лығаштар" деп косады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қындық- сандық" қазақ ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ұлттық кимылды ойындарды ойнату; балалардың күш- жігерін, шапшаңдығын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу.	қапшықтар) алысқа лақтыра білу дағдыларын дамыту, күшін, ептілігін, дәлдігін және достық қарым- қатынасын қалыптастыру; ережелерді орындай білу қабілетін дамыту. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттер: жылдамдықпен күшті біріктіре отырып, секіру қабілетін дамыту. Еркін ойындар.	ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, кимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Еңбек: құм салғыштан шашылған құмды жинастыру. Мақсат-міндеттер: құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдетін қалыптастыру.	жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. Еркін ойындар.
--	--	--	---	---

		"Сызықты баспа" кимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. Еркін ойындар.			
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыс пайдалану	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Майлықты қолдану, нанды копсытпау, орындықты итеру, тамақ	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Қасықты дұрыс қолдану, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу,	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Үстелге дұрыс отыру, ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпен ғана

	ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт ток болар, (мәдени-гигиеналық дағдылар)	мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері. Көркем сөз Нан анасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәнім толып піскенде, Қауызыма сыймаймын. Ақ, қарамын, сарымын, Мен өнімді тарымын. Халқым еңбек сіңірсе, Қайтарамын қарымын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	үшін алғыс айту, ауызды шаю. Тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйретуді жалғастыру. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру. Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жаксы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жаксы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров) (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тыңдату.				
Ұйқыдан тұру	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. - асықтан жасалған «денсаулық жолымен» жүргізу;				

	- асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Мәдени-гигиеналық дағдыларды нақты қалыптастыру: қолды дұрыс жуу, жеңіңізді түріңіз, қолды жуған кезде суды еденге төгуге болмайды, қолды сүлгімен құрғатып сүртіңіз. Көркем сөз Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны, Жаксы дәстүр маржаны, Кеңпейіл де арайлы, Осы жерден тарайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Балаларда мәдениетті қалыптастыру: гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруға үйрету дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды үйрету. Көркем сөз Ас ісуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық. – (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жеңімізді түреміз. Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. (мәдени-гигиеналық	Гигиеналық дағдылар Қолды ұқыпты жуу қабілетін нығайту: сабынды көпіршітіп, жаксылап жуыңыз; сүлгімен құрғатып сүртіңіз; балалардың денсаулығын жақсарту, қолдарын дұрыс жууға үйрету, серуендеуден кейін, дәретхана, тамақтанар алдында неге қолды мұқият жуу маңызды екенін түсіндіру. Көркем сөз Тазалап жүр тісінді, Кішкене де ыңғайлы, Тіс щеткасын пайдалан. Тазалауға болмайды, Щеткасымен басқа адам. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Пышақпен шанышқыны екінші тағамға қолдану дағдыларын жетілдіру, оларды дұрыс ұстау; майлықтарды уақытында қолдану. Көркем сөз Келеді бір бақшаға, Азды көпті 100 бала. Бірге отырып ас ішіп, Бірге ойнайды далада. 100 котлет жасайды, Арнайы 100 балаға, Түсте жатып дем алып, Кешке шығар далаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

			дағдылар)		
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: белсенді сөздік қорындағы зат есімдер қорын кеңейту. Балалар орындықта отыр. Тәрбиеші жәндіктер туралы жұмбақтар жасырады. Жұмбақтың жауабын тапқан баланың өзі жұмбақ жасырады. Жұмбақты тапқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болған жеңіске жетеді. Балалар өздерінің жұмбағын ойлап таба алады. "Кім мерген?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды құмды	"Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып, серпілген аяғымен серпілдіріп жаттығу. Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Алаңның ортасында бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады, бұл арық. Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуі қасқыр. Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің «ешкі, шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер	"Өсімдікті керекті дыбыспен ата" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық естуді, шапшаң ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші айтады: атауы «А», «К», ... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла». Кім көбірек қонырау шалса, сол жеңеді. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау.	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктен тұрады, әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып шығады (мысалы: қыс мезгіліне	"Болады-болмайды" (доппен) дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлем айтып, балаларға доп лақтырады, балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жазда қырау ... (болмайды). Қыста қар жауады ... (болады). Жазда аяз ... (болмайды). Жазда тамшылар ... (болмайды). (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) "Дөңгелекті лақтыру" қимыл-қозғалыс ойыны.

дорбаларды басынан артқа тік нысанаға тигізуге тырысып, лақтыруға үйрету. Көз, қол моторикасын дамыту. Жабдық: нысанаға лақтыруға арналған сомкелер. Барысы. Балалар 4-5 буынға бөлінеді. Бөлменің бір жағына сызық салынып, одан 3 метр қашықтықта 4-5 бірдей нысана қойылады. Балалар, әр сілтемеден біреуі, сызыққа шығып, нысанаға тигізуге тырысып дорбаны лақтырады. Соңында әр сілтемедегі ұпай саны есептеледі. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін	сайдың карама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді), «ешкілер, үйге қайт» деген белгі бойынша олар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпай ешкілерді қолымен ұстап ұстап алады. Ұсталғандар арықтың соңына қарай шегінді. 2-3 жүгіруден кейін барлық ұсталғандар үйге қайтарылады. Ұсталмағандардың арасынан тағы бір қасқыр тағайындалады. Ереже: шұңқырдан секіру. "Орманшы" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер:	"От-су" қимыл-қозғалыс ойыны (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жүргізушінің есептеуді таңдау талабын нығайту; белгі бойынша әрекет етуге үйрету. «От» бәрі отыра бастайды, «Су» айналым бойынша бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының және өзінің ойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету. «Бағбан» сюжеттік-рөлдік ойыны, гүлзарларды, гүлбағын қопсыту, суару, тазалау. (зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын жетілдіру.	кар,шырша,аккала) т.б. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Еркін ойын: "Дауысынан таны". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың есту, зейін қабілеттерін жетілдіру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Шеңберде тұрған ойыншылардың бәрі ортаға шығып көзін байлайды да, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір, секір!" - деген кім? Білгіш болсаң - таба ғой. Тауып ал да, өзін кеп, Сол орынды ала ғой" - деген өленді айтып, шеңберді айнала жүгіреді. "Секір, секір" деген	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойын дөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады, дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см. Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырып ойнай береді. «Ханталапай» ұлттық асық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: мергендікке, дәлдікке, тәртіптілікке баулу.
--	---	---	---	---

беруді. берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару.

кейбір ағаштар мен бұталардың, олардың құрамдас бөліктерінің (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы еске түсіру және бекіту. Ойын барысы. Бір «орманшы» таңдалады, қалған балалар оның көмекшілері. Олар оған жаңа екпелер үшін тұқым жинауға көмектесуге келді. «Орманшы» айтады: «Менің орманымда өсіп жатқан көптеген ... (қайың, үйеңкі, терек), тұқым алып берейік». Ол ағашты атамай-ақ сипаттай алады. Балалар тұқымдарды іздейді, оларды жинайды және «орманшыға» көрсетеді. Көбірек тұқым жинап, жаңылыспаған жеңімпаз болады.

сөзді педагог белгілеген бала айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін ашады да, «секір» деп айтқан баланы табуға тырысады. Тапса, айтқан бала ортаға шығады да, ойын басқарушы болады. Ойын осы ретпен жүргізіле береді.

Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-көк серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ». (дене тәрбиесі)

Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Бакылау: "Көгөністер - тірі дәрумендер". (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер туралы білімдерін бекіту (көгөністердің атаулары, олардың бөліктері), ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білуге үйрету (иісі, дәмі, сыртқы түрі мен жанасуы бойынша). Көркем сөз Көгөністі көп ектік, Өссін, піссін деп ектік, Көктемде еккен көгөніс, Күзде берді көп өнім. - Балалар, сендер жақсы білесіндер, көктемде	Бакылау: "Көгөніс өсірушілер мен бағбандардың еңбегі". (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністер мен жемістерді ажыратып, «көгөністер», «жемістер» ұғымдарын дұрыс қолдануға үйрету. Сонымен қатар көгөніс өсірушілер мен бағбандардың еңбегі, олардың жұмысының жүйелілігі, ауылшаруашылық техникаларының рөлі туралы түсініктерін қалыптастыру.	Бакылау: "Азық-түлік дүкеніне саяхат". (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: көгөністер мен жемістер туралы білімді қорытындылау, көгөніс дүкеніндегі сатушының еңбегі туралы түсініктерін кеңейту. Педагог балаларға көгөніс дүкеніне экскурсияға баратындарын айтып, әңгіме жүргізеді. Балалар өз тәжірибелерімен бөліседі. Содан кейін екі-екіден сапқа тұрып,	Көгөніс бақшасындағы жұмысты бакылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: арамшөптерден бұрын жас көшеттерді бакылау; бақтағы өсімдіктердің барлығы бірдей емес екендігіне назар аударту, оларды салыстыру, мәдени өсімдіктердің арамшөптері мен көшеттерінің арасындағы айырмашылықты көрсету. - Арамшөп шөптері мәдени өсімдіктердің өсуіне жаман әсер етеді,	Күннің, күн сәулесінің қозғалысын бакылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жансыз табиғаттың алуан түрлілігі, көкжиектер туралы түсініктерін кеңейту; қызығушылыққа тәрбиелеу; табиғаттағы өзгерістер мен күннің позициясы арасындағы байланысты орнату қабілетін дамыту; жансыз табиғаттың алуан түрлілігі туралы түсініктерін кеңейту. Жұмбақ Жалғанда бір нәрсе бар

табиғат жанаша күйге снесі. Жаңадан шөп шығып, өсімдіктер өседі. Осы кезде бау-бақшаны баптап, көгөністер отырғызамыз. Көгөнісдердің бірнеше түрлері бар. Адамдар оларға су құйып, баптайды. Әрбір көгөніс дәнегінен (тұқымынан) пайда болып, өседі. Біздің күнделікті жеп жүрген тағамдарымыз - көгөністер сол бау-бақшаның өнімі. Көгөністердің адам ағзасына пайдасы мол. Еңбек: бақшадағы жұмыс. Көгөністерді жинау. Максат-міндеттер: бақшадағы көгөністерді жинауға ат салысып, ересектер мен жолдастарына белсенді түрде көмек көрсеткен	Бақылау барысында 5–6 түрлі көгөніс пен жеміс, еңбек құралдары бейнеленген суреттер және ауылшаруашылық машиналарының (трактор, комбайн, картоп отырғызғыш және т.б.) суреттері дайындалады, сондай-ақ жұмбақтар қолданылады. Педагог балалармен бірге көгөністер мен жемістерді қарастырып, оларды топтастыруға, жалпылауға және жұмбақтар құрастыруға үйретеді. Балалардың көгөністер мен жемістердің қайда өсетіні, оларды кім өсіретіні туралы білімдері нақтыланады. Көгөніс өсірушілер мен бағбандардың еңбегі, жұмыс орындары (бақ, егістік, көгөніс бағы)	жолда жүру ережелері еске түсіріледі. Дүкенге келген соң балалар азық-түлік бөліміндегі көгөністер мен жемістерді бақылап, олардың атауларын атайды. Педагог бұл бөлімнің «көгөніс бөлімі» деп аталатынын түсіндіреді. Балалар көгөністер мен жемістерді сипаттап, ажыратады. Педагог сатушы мамандығы туралы әңгімелейді: оның негізгі міндеттері — тауарды өлшеу, бағасын есептеу, тұтынушыларға қызмет көрсету. Сатушы еңбегінің жауапты әрі қиын екені түсіндіріледі. Балаларға дүкенде өзін дұрыс ұстау, шуламау, сыпайы болу керектігі ескертіледі. Экскурсия соңында	көрнекті заттарды, ығналды алып, күн сәулесін жауып тастайды. Арамшөптерді тамырымен жұлып, бақшадан алып тастау керек. Не үшін? Арамшөптерді тап. Жердегі барлық өсімдіктер қажет, егер олар адамдарға қажет болмаса, онда құстар, жәндіктер, жануарлар олардың тұқымымен қоректенеді. Табиғатта бәрі бір-бірімен байланысты, әр шөптің жүзі, табиғаттағы әр гүл кездейсоқ емес, бір нәрсе немесе біреу үшін өседі. Қорытынды: арамшөптер отырғызылған өсімдіктердің қалыпты өсуіне кедергі келтіреді. Жұмбақтар 1. Бақшада өседі, көп	аяқ қапты. Ұшады кешке дейін дамыл таппай. (Күн) Әсіресе күн жоғары болған кезде ыстық болады. Таңертен және кешке күн төменірек болады, сондықтан ол онша ыстық емес. Күннің шығуы мен бату уақыттарын бақылап отырыңыз. Күн бататын жерді белгілеңіз. Болжам -Күн көзі жаз айларында бұлттанып батса жанбыр болады. - Күн құлақтанып шықса, не боран, не аяз болады. - Күн құлақтанып батса, ауа райы жылынуға бет алғаны. Тәжірибе: "Күн сәулесі". Максат-міндеттер: заттың жарығы мен бейнесін бірнеше рет
--	---	---	---	--

балаларды мадақтау. "Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; бұйрықты тыңдай білуге үйрету; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар санамақ арқылы «қарақұс» пен «тауықты» таңдайды. Қалғандары – балапандар, олар бір- бірінің белінен ұстап, тізіліп тұрады. Белгі берілгенде, қарақұс ең соңғы балапанды ұстап алуға тырысады. Тауық қолдарын жайып, балапандарын қорғайды. Балапандар тізбекті	түсіндіріледі. Балаларға ауыл еңбеккерлерінің мол өнім өсіру үшін бірлесе жұмыс істейтіні, өнімнің қалаға жеткізіліп, дүкендер мен базарларда сатылатыны айтылады. Адамдар бұл өнімдерді тұтынып, ауыл тұрғындарының еңбегін бағалайтыны түсіндіріледі. "Бақшаға не отырғызылып жатыр?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды заттарды белгілері бойынша (өсу орнына қарай, қолданылуына қарай) жіктеуге дағдыландыру, тез ойлауды, есту зейінін дамыту. Балалар, сендер бақшаға не отырғызатынын білесіңдер ме? Мен	балалар сатушыға алғыс айтып, сатып алынған көгөністермен балабақшаға оралады. Жолда жүру ережелері қайта қайталаанады. Экскурсия белгілі шарттарға сай ұйымдастырылу мүмкін. Егер шарттарды орындау мүмкін емес болса, іс-әрекет топтың учаскісінде ұйымдастырылады. "Бояулар" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру;	өнімдерін береді. (Көгөніс) 2. Жер астында жез қазық, Жеуге болар ас қазық. (Сәбіз) 3. Әр желінің асты толған көк қоян, Жаз болғанда көк қоянды жеп қоям. (Қияр) Эксперименттік іс- әрекет: "Бақша арамшөптен арылмаған жағдайда не болады?" Максат-міндеттер: болашақ егін үшін арамшөптердің рөлін эксперименталды түрде көрсету. Эксперименттің барысы: Балабақшаны жүйелі түрде арамшөптермен тазарту арқылы балалар бір егіннің кішкене учаскесіне қол тигізбейді. Біраз уақыттан кейін олар	қалай көрсетуге болатындығын мысалмен көрсету, яғни оны көрінбейтін жерде көру. Тәжірибе барысы: Күн шуақты күні балалар күнді "қоянға" қарайды. Оны қалай алуға болатынын талқылаңыз (айнадағы жарық шағылысы). Олар қабырғадағы «қоянға» күн түскен жерде басқа айна қойса не болатынын біледі (ол тағы бір рет шағылысады). Балалар мұғалімнің сөздерінің дұрыс екендігіне тәжірибе арқылы көз жеткізеді. Еңбек: ағаштардан жерге түскен бұтақтарды жинау. Максат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа
---	--	--	---	--

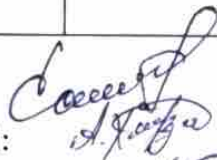
бұзбай, қарақұсқа ұстаппауға тырысады. Ұсталған балапан қарақұстың ұясына кетеді. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тындай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт!	әртүрлі заттарды атаймын, сендер мұқият тындап жауап бересіңдер. Егер мен бақта өсетінді атайтын болсам, «иә» деп жауап бересіңдер, ал егер бакшада өспейтін болса, «жоқ» деп жауап бересіңдер. Кім қате жіберсе, сол ұтылады». Тәрбиеші: сәбіз. Балалар. Иә! Тәрбиеші: кияр. Балалар. Иә! Тәрбиеші: қызылша. Балалар. Иә! Тәрбиеші: өрік. Балалар. Жоқ! "Тым-тырақай" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге баулу; шапшаңдыққа,	қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еңбек: құм салғыштан шашылған құмды жинастыру. Мақсат-міндеттер: құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдетін қалыптастыру. Өздік ойындар.	арамшөптердің мәдени өсімдіктерге қарағанда тез өсетініне сенімді болады. Соңғысы, жарықтың жетіспеушілігінен зардап шегеді, өсуден айтарлықтай артта қалып, жұқа, әлсіз болады. Себілген тұқымдарды көру үшін оларды шөптен ұзақ іздеу керек. "Ақсақ үйрек" украин ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін, күш-шігерін, шыдамдылығын дамыту. Аланда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру, мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: "Күн шықты,	тәрбиелеу. "Заттарды жылжыту" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ептілікті дамыту. Жерге 8-10 метр қашықтықта 2-4 шеңбер (диаметрі 50 см) салынады. Бір шеңберге бірнеше түрлі заттар орналастырылған (түйреуіштер, текшелер, ойыншықтар), екіншісі бос қалады. Бала бос шеңберде тұрып, ересек адамның белгісі бойынша осындағы заттарды бір шеңберден екінші шеңберге бере бастайды. Екі команда бір уақытта ойнай алады. "Осындай бола ма, болмай ма?" дидактикалық ойыны.
--	---	--	---	--

Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. "Көбелектер" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Еркін ойындар.	зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санандар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! "Лактыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лактыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттері. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау. Негізгі қимыл түрлерін жетілдіру, дербес қимыл белсенділігін дамыту. Балаларды айналасындағыларға әрқашан әділ болуға баулу.	ойын басталды": ойын шарттарын сақтау (екі аяғын қатар жерге қоймау керек). "Ыстық картоп" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; доптың шеңбер бойымен берілуін қамтамасыз ету. Ойыншылар шеңберге тұрады, ойыншылардың бірі допты қолына ұстайды. Музыка әуенімен немесе дабыл дауысы бойынша балалар допты шеңбер бойымен бір-біріне береді. Музыка тоқтаған бойда, қолында доп бар ойыншы ойыннан шығады. Ойын жеңіске	Максат-міндеттер: Сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіруге үйрету. Жазда қар жауа ма ? Күн шығып тұр, жаңбыр жауып тұр? "Өз бүршігіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: гүлдерді ажырата білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету; жүгіру кезінде жаттығу. Еркін ойындар.
---	--	--	---	---

		белсенділігін. дербестігін дамыту. Еркін ойын: "Көгөністер дүкені". Максат-міндеттер: көгөністер мен жеміс- жидектерді құмнан мүсіндеу. Берілген ойын тақырыбында шығармашылық, белсенділік көрсеткендерді мадақтау; ойынға деген қызығушылықтарын қолдау және дамыту. Көгөністер мен жемістер туралы алған білімдерін бекіту.		жеткен 2 ойыншы калғанға дейін жалғасалы. Допты беру кезінде лақтырмау; допты қолынан түсіріп алғандар ойыннан шығарылады. Еңбек: ағаштар түбін қопсыту. Максат-міндеттер: ағаштарға күтім жасау, еңбекке баулу. Еркін ойындар.	
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі) Міндеттер. Балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту.				

	Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту. Еркін ойындар.				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Сауалнама: "Балаңыз қандай жемістер мен көкөністерді қалайды?".	Ата-анаға кеңес: "Жеміс-көкөністердің денсаулыққа пайдалы ықпалы".	Фото көрме: "Биылғы біз өсірген көкөністер".	Ата-анаға кеңес: "Жемістер мен көкөністерді қалай жуу керек?".	Хабарлама бұрышына: "Компотты жасаудың ең үздік рецептілері".

Әдіскер:

Бердимуратова С

Тәрбиеші:

Абдраманова Х

Дене шынықтыру:

Каримова Д

Қазақ тілі пәні мұғалімі:

Шораева М

Музыка жетекшісі:

Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
 Жоспардың құрылу кезеңі: 27.07.2026 ж. - 31.07.2026 ж. «Менің достарым»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	27.07	28.07	29.07	30.07	31.07
Күн тәртібі	Әдептілік – әдемілік	Достық күні	Мейірімділік күні	Түрлі-түсті кемпіркосак күні	Достық аллеясы
Балаларды қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	Дидактикалық ойын «Табиғат және адам». (танымдық іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты	Дидактикалық ойын «Үш затты ата». (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтастыруға үйрету. Бір нысанда қандай заттарды атауға болады: гүлдер, құстар және т.б. «Гүлдер!» - дейді тәрбиеші және кішкене кідірістен кейін допты	«Аш қасқыр» қазақтың ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың жүгіру дағдыларын жетілдіру. «Аш қасқыр» — кең жазықта ойналатын халықтың ең көне ойындарының бірі. Ойынға қатынасушыларға шек қойылмайды. Алдымен	Қимылды ойын «Допты ұста». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Ойын барысы. Бұл ойынды үш адам ойнайды. Екі ойыншы бір-біріне қарама-қарсы 3-4 м қашықтықта орналасқан допты өз араларына лақтырады..	Қимылды ойын «Доп кімге бұйырса» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, сигналға жылдам жауап беруді дамыту. Ойын барысы. Балалар ойын алаңында жүреді немесе жүгіреді. Тәрбиеші қолына допты алып, біреуінің атын атайды және допты

лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. «Алмұртты қак» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік сақтау, допты лақтыру дағдысы. Ойынға қатысушылар 2 топқа бөлінеді. Біріншісі -	балаға лақтырады. Ол жауап береді: «Түймедақ, раушан, жүгері гүлі». "Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды,	ойынға жиылған жастар орталарынан біреуін «аш қасқыр» деп белгілейді. Сонан соң алаңның бір шетінен шеңбер сызып, оны қасқырдың апаны деп атайды. Осының бәрін орындап болған соң, ойыншылар өздеріне басқарушы етіп бір ойыншыны тағайындайды. "Фигура жаса" қимыл-қозғалым ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ойын ережелері. Балалар барлық ойын алаңында жүгіреді. Сигнал берілген кезде	Үшіншісі олардың арасында тұрып, допты ұстап алуға немесе ең болмағанда қолын допқа тигізуге тырысады. Егер бұл сәтті болса, ол допты лақтырған адаммен ауысады. Тәрбиеші лақтырар алдында балаларды доппен қимыл жасауға шақырады: допты жоғары лақтыр, төмен түсіру, оны ұстап алу т.б.). "Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді	жоғары лақтырады. Аты аталған бала допты ұстап алып, балалардың біреуінің атын атап, допты қайта лақтыруы керек. Допты тым жоғары емес, аты аталған баланың бағытымен лақтыру керек. «Достық» саусақ жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Қолды ұсақ моторикасын, ойлау, сөйлеу, еске сақтауды дамыту. Педагог балаларға тақпақты оқып отырып, саусақтарды қимылдатып көрсетеді. Біздің топта ұлдар мен қыздар дос (қолдың саусақтары өзара
---	--	--	--	---

«алмұрт». балалар орындықта тұрады. Екінші топтың ойыншылары «лақтырушылар», әрқайсысы бір-бір доп алады және орындықтан 5-6м қашықтықта сапка тұрады. Белгі бойынша «Лақтырушылар» кезек-кезек допты лақтырып, «алмұртты» құлатуға тырысады. Ойын 5-6 рет ойналады, құлаған барлық алмұрт саны есептеледі. Алмұртты көп қаққан топ жеңеді.	сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. Еркін ойын «Күн мен түн». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу. Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір - бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі топ та жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн»	олар тез орнында тұрып, қандай-да бір қалыпқа келу: шалқайып отыру, қолдарын көтеру аяқтарын көтеру т.б. Тәрбиеші кімнің фигурасы қызықты екенін атап өтеді. Жыл соңына қарай ойын күрделене түседі, оған топтық фигуралар енгізіледі - жұппен, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілі бір позициядағы фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б.	құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар.	бірігеді). Кішкентай саусақтар біз сендермен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу). Бір, екі, үш, төрт, бес (саусақтарды шынашақтан бастап бір-біріне тигізу) Санауды қайта бастаймыз! Бір, екі, үш, төрт, бес! Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, домалатамыз). Санайық жаңаша Бір, екі, үш! Желбірейді жалауша, Достықта біздің күшіміз. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек,
--	--	--	--	--

	деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады.			Кішкене бөбек.
Еңбек: аланды тазарту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту, қажет болған жағдайда суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлық жасауға бейімдеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: ағаштардың топырағын қопсыту. Мақсат-міндеттер: ағаштарды күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту, қажет болған жағдайда суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім, қамқорлық жасай білуге; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары			

гимнастика	(дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде. 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 2 - отырып, қолдарын алға созу; 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: тік тұрып, қолды белге қою; 1 - алға еңкею, қолдарды екі аяқтың ұшына тигізу; 2 - бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жанғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас	Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын – қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алындар, Тамақтан соң ойын бар. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын	Көркем сөз Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысық сүтті ішіп -ап, Бет жұмайды ерініп. Ботқа жеймін дейсін бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесің. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен

		күрал-жабдыктарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамактану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)		дұрыс пайдалану. Әдепті тамактану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	«Жақындарыңды немен және қалай қуантуға болады?», «Кішкентай көмекшілер», «Менің жақсы істерім», әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Әдептілік – әдемілік" туралы көркем шығарма оқып беру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Дидактикалық ойын «Досыма достық лебізім». (қарым-қатынас іс-әрекеті)	"Мен және менің досым" пікірлесу шеңбері. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Балада дос, достық туралы түсінік қалыптастыру. Достық қарым-қатынасты сипаттайтын қысқа диалогтік көріністерді бірге ойнай отырып, баланың санасында «достық» ұғымын нығайту. Жапсыру «Досыма сыйлық». (шығармашылық іс-әрекеті)	Денсаулық, салауатты өмір салты, мейірімділік туралы әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене тәрбиесі) «Ертегі кейіпкерлерінің жақсы істері» ертегі еліне саяхат, пікірталас. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Сурет салудан ойын-жаттығулар "Күшікке арналған үйшік" Мақсат-міндеттер: Трафареттің көмегімен көпқабатты үйдің суретін салуды үйретуді	«Қала үстіндегі шарлар» ойын-сауығы: үрленген шарлармен эстафеталар. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Шарларға сурет салу, «ең көңілді шар» конкурсын жариялау, түрлі-түсті шардан кемпіркосақ құрастыру. (шығармашылық іс-әрекет) Тіл дамытудан ойын-жаттығулар "Гөзел Құлжабаева «Гүлдер таласы» ертегісі." Мақсат-міндеттер:	Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Ғажайып гүлдер" Мақсат-міндеттер: Гүлдер туралы білімдерін кенейту, оқу іс-әрекетіне қызығушылығын арттыру, сөздік қорын молайту, тілдің белсенділік қызметін арттыру. қоршаған ортаны, табиғатты сүйіп аялай білуге тәрбиелеу. Табиғи материалдардан құрастыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет)

Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Гүлдей жайқалайық, өсейік" Мақсат-міндеттер: Балаларды доптан аттап бір жанымен жүру; жылдамдыққа, кегльдер арасымен жүре отырып, жүрумен алмастыра отырып 100-120 м қашықтыққа жүгіру; 4 м арақашықтықтан қапшықты тік нысанаға нықтан асырып, оң қолмен лақтыру дағдыларын дамыту; сап түзеуден үш қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамытуды жалғастыру; жұптасып тұрып шайбаны бір-біріне сырғанату іскерліктерін жетілдіру.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар "Үш торай" орыс халық ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұнын түсіндіру, кейіпкерлердің мінез-құлықтарымен таныстыру; жағымды, жағымсыз жақтарын ажырата білуге үйрету; тілін, сөздік қорларын дамыту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығулар "Ай сәулем" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе	жалғастыру; техникалық дағдыларын дамыту: трафарет және қарындашпен (қара) суреттің нобайын салуды меңгерту; композиция сезімдерін дамыту суреттің элементтерін парак бетіне үйлесімді орналастыруды, бейнені қоршаған өмірден алған әсерлерінің негізі элементтерімен толықтыруды үйрету; өз туған қалаларына, үйлеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімдерін тәрбиелеу.	Балалардың гүлдер туралы білімдерін кеңейту, бақша гүлдерін жабайы, орман гүлдерінен ажырата білуге үйрету ертегінің мазмұнымен, кейіпкерлерімен таныстыру, ертегіні тыңдауға, ертегі бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру; сөздік қорын молайту, тіл байлығын дамыту, есте сақтау қабілетін, ұсақ қол моторикасын, логикалық ойлау қабілетін дамыту; ертегіні оқыта отырып балаларды достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; табиғатқа, гүлдерге сүйіспеншілікпен қарауға оларды қамқорлауға тәрбиелеу.	Мүсіндеуден ойын-жаттығулар "Құмырадағы гүл" тақырыптық пластилинография." Мақсат-міндеттер: Құмырадағы гүл көркем бейнесін ермексазбен бейнелеу техникасын қолдануды үйренуді бекіту; тегістеу, ермексаздардың түстерін араластырып, тегіс беткейге (қатты қағазға) жағу тәсілдерін бекіту; кескішпен жұмыс істеуді үйренуді бекіту (жапырақтың сызықтарын салу); қатты қағаздың бетіндегі вазаға бейненің сыртына шығармай гүлдер композициясын жинауды үйретуді жақсарту; ермексазды мұқият пайдалануға, материалды үнемедеуге
---	--	--	---	---

		білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау кабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту. Достық туралы ән тыңдау, бірге айту. (шығармашылық іс- әрекет)			тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып тандайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Ауладағы өсімдіктерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді сипаттауға, олардың арасындағы айырмашылықтар мен	Теректің қыл-қыбырларын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: ағаштар туралы білімдерін бекіту; әр	Табиғат әсемдігін бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балабақша айналасындағы ең	Гүлдерді бақылау (сарыгүл, космея, жолбарыстық лалагүл). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Мәдениетті	Наркесгүлді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: өсімдіктермен танысуды жалғастыру. - Бұл гүлдер қалай

ұқсастықтарды атап өтуге үйрету; тірі және жансыз табиғат арасындағы байланысты көруге үйрету; пейзаждың сұлулығына тамсану қабілетін дамыту. - Күннің жылып, созылуына байланысты өсімдіктерде қандай өзгерістер болды? (Аула жасылданып, әдемі болды, барлық жерде жасыл шөптер бар, қайың мен терек гүлдейді). - Өсімдіктердің сыртқы түрі қалай өзгерді? (Жаңа бұтақтар, жапырақтар, гүл бүршіктері пайда болды, бұл әсіресе шөптесін өсімдіктерде айқын көрінеді). - Жапырақтардың пішініндегі, олардың түсі мен көлеміндегі айырмашылықтарды табындар. (Мысалы: ирис жапырағы қайыңнан	түрлі ағаш түрлерін ажырата білуге үйрету; өсімдік тіршілігіне қызығушылықты арттыру. Ақ үлпектерден тұратын ағаштарға назар аударыңыз. Бұл қандай өсімдік? Ақ мақта мата сияқты, бұтақтардан іліп, ауада ұшып, жерде жатады - бұл теректің үлпектері. Көктемнің аяғы мен жаздың басында бұтақтардан ұшып, үлпілдек ауадан зиянды заттарды ұстайды, басқа өсімдіктердің тозаңдары, шаң мен кір және жерге түседі. Қазіргі уақытта көптеген адамдар мұрыннан су ағып, жөтеледі: бұл теректің үлпектеріне аллергия дейді. Бұл дұрыс емес, адамдар лас ауа мен тозаңға	көрікті жерді тандап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне карай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі»табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда)	өсетіндермен жабайы өсетіндерді салыстыру. Бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру: сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалай көбейеді. Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғында ақшыл көк, қызыл болады; тәнертен гүл түбірі ашылады, кешке жабылады; түстердің молшылығы және алуан түрлілігін меңгерту. Мәдени және жабайы өсетін гүлдердің ұқсас белгілерін байқап, тәрбиешінің басқаруымен балалар мынадай қорытынды жасауы мүмкін: гүлдің мәдени формасы ірі, бақта өсетін гүлдер	аталады? - Бұл гүлдер кішкентай, тостағаншасы және 5 біріктірілген жапырақшалардан тұратын королла, бүршіктері қызғылт, ал ашылмаған гүлдері сары орталы ашық көк, олар ылғал мен жарықты жақсы көреді. Нәркес - ерте көктемде гүлдейтін шөптесін, пиязшық өсімдіктердің бірі. Қазақстанда нәркестің көбіне сары, ақ түстері кездеседі. Нәркес жұпар иісінің арқасында «басын айналдыру, есенгірету» деген атауға ие болған. Наркесгүл наурыз, сәуір айларында шешектейді, гүл жарады. Гүлдеу күндері 20-25 күнге дейін созылады. Гүлдері жай күлтелі және гүлпарлы болып екіге
--	---	---	--	---

немесе үйеңкі жапырағынан едәуір үлкен, дегенмен, ирис өсімдігінің өзі ағаштармен салыстырғанда өте аз.) Болжам: қайыңнан көптеген шырындар ағып жатса – жаз жаңбырлы болады; желсіз орман шу шығарса – жаңбыр болады. Тәжірибе: "Күн заттарды кептіреді". Мақсат-міндеттер: күннің заттарды жылыту қабілетін ашу. Материал: қуыршақ киімдері, доп, су құйғыш. Тәжірибе барысы: қуыршақ киімдерін күн шуақты жерде іліп қою, оның қаншалықты тез кебетінін қадағалау; құмды жәшікке сулаңыз және серуендеу кезінде оның кебуін қадағалау.	аллергиясы бар. Тәжірибе «Температураға байланысты топырақтың жағдайы» Мақсат-міндеттер: топырақ жағдайының ауа-райына тәуелділігін анықтау. Тәжірибе барысы. Шуақты күні жерді зерттеп көру, қолмен ұстап көргізу: жылы (күн оны қыздырды), құрғақ (қолында ұсақталады), түсі (ашық қоңыр), жерді суару (жаңбыр жауған сияқты); оны қайтадан ұстату, зерттеу. Жер қарайды, ылғалданды, балалар саусақтарының ұштарымен басады - ол жабысқақ болып, бір-біріне жабысады. Суық су топырақты салқындатты.	Көркем сөз Жаз келіпті дегенше, Алма пісіпті дегейсің. Бакшамызда ендеше, Алма теру көбейсін. Жұмбақ шешу: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (Жеміс-жидек) "Қарақұс пен балапандар" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; бұйрықты тыңдай білуге үйрету; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар санамақ арқылы «қарақұс» пен «тауықты» тандайды.	түстері жағынан әр түрлі, себебі оларды адамдар күтіп, баптайды. Гүлдердің әсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса, сонша жинау. Жұмбақ Құлпырса, қадірлейді, аялайды, Құраса, сыпырғышқа жарамайды. (Гүл) Мақал-мәтел Күнсіз гүл өспес, күтсүз ұл өспес. «Көктем келді гүл алып» Ө. Тұрманжанов Көктем тілін ұғайық. Қызғалдақты терейік, Теріп үйге келейік. Көбелектей киінген. Гүлді көріп сүйінген. «Аю және ара» кимылды ойыны. (дене тәрбиесі)	бөлінеді. Наркесгүл – пиязшық гүлдердің ішіндегі ең ерте гүлдейтін өте әсем гүл. Ол бір түбінен бірнеше гүл ашады. Басқа пиязшық гүлдер бір түбінен бір ғана гүл шоғын жарса, олардың арасында тұрған наркесгүл бір түбінен үш не төрт сабақ гүл шоғымен көзге түседі. Осыған қарап, қазақ оны «көп басты гүл», «көп сабақты гүл» деп те атайды. Түсіне қарап «құбылгүл», «түстігүл» деп те ат қойған. Биіктігі 30-40 см аралығында болады. Үйде, бақшада, аулада, гүлзарларда көптеп өсіруге болады. Хош иісті гүл, оны үйде өсіргенде ғажайып хош иіс таратып тұрады. «Ағаш» дамытушы
---	---	---	--	---

Балабақша ғимаратына күн және көлеңкелі жақтарына қолды тигізу. Қорытынды: күн заттарды жылытады. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Балалардың бірі «қасқыр», қалғандары «аққу-қаздар» болады. «Құсшы» құстарды «жем	Еңбек: ағаштардың топырағын копсыту. Мақсат-міндеттер: ағаштарды күтуге үйрету. «Жапырағына қарай ажырат» дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету, балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін	Қалғандары – балапандар, олар бір-бірінің белінен ұстап, тізіліп тұрады. Белгі берілгенде, қарақұс ең соңғы балапанды ұстап алуға тырысады. Тауық қолдарын жайып, балапандарын қорғайды. Балапандар тізбекті бұзбай, қарақұсқа ұстатпауға тырысады. Ұсталған балапан қарақұстың ұясына кетеді. Еңбек: ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша. "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	Мақсат-міндеттер. Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының "Итеріспек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Ұлттық ойындарды ойнату; күштілікке, ептілікке, ойын кезінде бірін-бірі түсінуді үйрету. Қауіпсіздік: ойын шартын қауіпсіз орындауға үйрету. "Сызықты баспа"	ойыны. Мақсат-міндеттер. Балалардың ағаш түрлерін ажырата білуді, табиғаттағы себеп-салдарды түсінуге көмектесу. Еңбек әрекеті: құм жәшігіндегі құмды копсыту. Мақсат-міндеттер: балаларды, өздеріне тиісті ойындарды ойнау үшін, қолайлы жағдайларды жасауға бейімдеу. Жабдықтары: күрекшелер. "Соқыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті
---	---	---	---	---

жеуге» жіберіп, олармен қысқа диалог жүргізеді. Белгі берілгенде «акку-каздар» өз орындарына қарай жүгіріп ұшады, ал «қасқыр» оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталған балалар «қасқырға» қосылады. Ойын барлық «акку-каздар» азайып біткенше, ойын жалғасады. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай,	жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіндер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Бәйге" қазақ халқының қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар	Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден	қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. Еңбек : топты әсемдеу үшін гүлдерді жинаймыз. Әсемдікті сезіне білуге, гүлдерді түбірсіз жұлуға, бірлесіп еңбектенуге тәрбиелеу. "Қандай гүл екенін ойлап тап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерін бекіту.	бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. "Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуға сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үш! Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені" қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым
--	---	---	--	--

шенбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүтіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүтіріп, Шенберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Еркін спорттық ойындар. Футбол. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Футбол элементтерін меңгерту. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу.	ойындарға қатысуға баулу. Олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қимыл дағдыларын (жылдамдықпен жүтіру) жетілдіру, шыдамдылыққа, достыққа тәрбиелеу. «Аңшы мен қояндар» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. Ойын мазмұны. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде	көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту.	Өзіндік іс-әрекеті: өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау. Ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шенберді сызып қояды. Ойыншылар сол шенберден аспай ойнау керек. Шенберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойынды жалғастырады. «Түс және аралар» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; жүтіру жаттығулары, белгі бойынша әрекет ету, сөздерге сәйкес қимылдар жасау. "Жыланша жүтіру"
---	--	--	---	---

		2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады.			қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық

	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру: шанышқыны бас бармағыңызбен және ортаңғы саусақтарыңызбен ұстаңыз, сұқ саусағыңызбен үстіңгі жағынан ұстаңыз; қолдың шанышқысының орнын өзгертпестен, тек қолды сәл бұрап әр түрлі тағам түрлерін жеу керек.	Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері.	Балаларды өз бетінше киінуге, аяқ киім киюге үйрету, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту; балаларда шкафтан киім алу және оны шешкеннен кейін орнына қою, бәрін ұқыпты бүктеу қабілеттерін қалыптастыру.	Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері.	Қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы.
Түскі ас	Көркем сөз Күні бойы қызыққа, Батамызда қаламыз. Қиынсынып қашпаймыз, Шынығамыз жастай біз.	Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "ракетпен"	Көркем сөз Тиін жаңғақ жарады, Ешкі шөп жеп барады. Құстар дәнді шокиды, Ұлу отыр қоқиып.	Көркем сөз Нан анасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәнім толып піскенде, Қауызыма сыймаймын.	Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.

	Көңілді әуен сазымен, Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Сүйекті жеп күшігім, Ара балды сорады. Жемге тойған бұзауым, Қамаулы тұр қорада. Ботка жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесің. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Ақ, қарамын, сарымын, Мен өнімді тарымын. Халқым еңбек сіңірсе, Қайтарамын қарымын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тыңдату.				
Ұйқыдан тұру	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Қай өсімдік?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер:	"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Үстел-үсті ойыны: "Өсімдіктер, жануарлар" (лото). (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)	"Қарап ал да, есіне сақта" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер:	"Не қандай болады?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)

балалардың өсімдіктер туралы білімдерін тиянақтау. Педагог себеттен өсімдіктерді алып, балаларға көрсетеді. Ойын барысы. Мында дәрілік өсімдіктер бар. Мен сендерге бір өсімдікті көрсетемін, ал сендер бұл туралы білетіндеріңнің бәрін айтуың керек. - Ол өсетін жерді ата (батпақ, шалғындық, сай). Мысалы, түймедақ (гүл) жазда, жолжелкен (тек аяғы жоқ жапырақтары жиналады) көктемде және жаздың басында, қалақай көктемде, ол жай өсіп келе жатқанда жиналады (2-3 баланың әңгімелері) "Кім артық?" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер:	Мақсат-міндеттер: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту. Балаларды өсімдіктерді түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүл шоқтарын жасауға үйрету. Ойын барысы. Балалар гүлдердің көп таңдауы бар дүкенге келеді. 1 нұсқа. Үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі-түсті жапырақшалары бар табак бар. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша да, пішіні бойынша да сәйкес келетін гүл табады. Сюжетті-рөлдік ойын	әрекеті) Мақсат-міндеттер: ойын біздің планетамыздың жануарлар мен өсімдіктер әлемімен таныстырады, ой-өрісін кеңейтеді, заттардың жалпы ерекшелігін бөліп көрсетуге және оларды белгілері бойынша топтауға үйретеді. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау, бақылау, зейін, есте сақтау дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі. "Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер	балаларды көрген суреттерді есіне сақтап, көз алдына елестете отырып әрқайсысын ретімен атап шығуға жаттықтыру. Үстелде төрт-бес өсімдік қояды. Педагог естеріне сақтап алуды ұсынады. Педагог балаларды көздерін жұмуға шақырады және өсімдіктердің бірін алып тастайды. Балалар көздерін ашып, қай өсімдік жоқ екенін табу керек. Ойын 4-5 рет ойналады. Әр уақытта үстелдегі өсімдіктердің санын көбейтуге болады. "Гүлдерді күтеміз" дидактикалық ойыны. (танымдық, шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас	Мақсат-міндеттер: заттарды түсі, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету; салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтамаға сәйкес элементтерді таңдау. Жасыл түстің не екенін айтайық - қияр, қолтырауын, жапырақ, алма, көйлек, ағаш ... Кең - өзен, жол, таспа, көше ... т.с.с. ең көп сөзді атаған жеңімпаз болады, әр дұрыс айтылған сөз үшін бала жетон алады. "Экологтар" сюжетті-рөлдік ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жағдай туғызу және әлеуметтік шығармашылықты
---	--	--	--	---

жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету. Ойын шарты: балалар екіден шеңбер құрып тұрады, ал, сыңары жоқ бала шеңбер бойымен жүгіріп, сыңарымен тұрған баланың артына барып тұрады. Енді бұл топта үш бала болады. Бірінші бала шеңбер бойымен жүгіреді де, өзіне басқа топтан серік іздеп табады. Ал, ол топтың алдындағы бірінші бала өзі және жаңа серік іздеуге кіріседі. Сөйтіп, ойын әрі қарай жалғасады. Сюжетті-рөлдік ойын «Супермаркет», «Сән салоны». (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер.	"Супермаркет". (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды өз ойын жоспарын құрдастарымен үйлестіруге үйрету, ойын барысында рөлдерді ауыстыру. Балаларды қоршаған өмір туралы білімдерін ойындарда кеңірек қолдануға шақыру, диалогтік сөйлеуді дамыту. Ойын әрекеттері үлгісі: супермаркетке келу; қажетті тауарларды сатып алу; менеджерлердің кеңестері; сату туралы хабарландырулар; сатып алу үшін төлем; тауарларды орау; супермаркет директорымен немесе	жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру. Балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту. Көрнекіліктер: бақ пен бақшаның, жеміс пен көкөністердің суреті. Ойын шарты: бақ пен бақша салынған Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу	іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көпжылдық, пияз тұқымдас, шөптекті, тұқымдас гүлдерді) ажырата білуге үйрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққа алу керектігін түсінеді. Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әнгімелету. "Үкі" кимылды ойыны. (дене тәрбиесі)	ынталандыру, ойын сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөлу, сөйлеу этикеті дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, оның табиғатты қорғауға қажеттілігі, әлеуметтік маңызы туралы балалардың ойларын кеңейту. Ойын әрекеттері үлгісі: объектіні тандау, аймақтың карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау; экологиялық паспорттарды зерттеу; экологиялық жағдайды зерттеу (су, ауа, топырақ үлгілері және т.б.); айыппұлдарды ұсыну; экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс; суретке түсіру, бұзушылықтарды түсіру. Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар,
---	---	--	---	---

		әкімшісімен жанжалды жағдайларды шешу.	сапасына көңіл аудару.	Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелесу. Барлық ойыншылар - тышқандар, бір бала (санамақ арқылы таңдалған) - үкі. «Күн» белгісі бойынша тышқандар алаң бойымен жүгіріп жүреді. «Түн» деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрып қалады. Үкі тұрғандарды аралап, қозғалатындарды ұясына апарады. Ойын бірнеше рет қайталанады.	жер бедерінің сызбалары; «Қызыл кітап»; халаттар; саяхатшылар; бейнекамера; әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің төлқұжаттары. Ұлттық ойындарды ойнату: «Түйілген орамал», «Арқан тартыс», «Білектесу», «Алтын сақа». (дене тәрбиесі)
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				

4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.					
Серуен	Ауладағы өсімдіктерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: өсімдіктерді сипаттауға, олардың арасындағы айырмашылықтар мен ұқсастықтарды атап өтуге үйрету; тірі және жансыз табиғат арасындағы байланысты көруге үйрету; пейзаждың сұлулығына тамсану қабілетін дамыту. - Күннің жылып, созылуына байланысты өсімдіктерде қандай өзгерістер болды? (Аула жасылданып, әдемі болды, барлық жерде жасыл шөптер бар, қайың мен терек гүлдейді). - Өсімдіктердің сыртқы түрі қалай өзгерді? (Жаңа бұтақтар, жапырақтар, гүл бүршіктері пайда	Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: балаларды жазда жайқалған гүлдермен таныстыру; балаларға олардың қалай аталатынын есте сақтауға көмектесу; түсін анықтау қабілетін бекіту. Әңгімелесу. Балалар, қазір жылдың қай мезгілі? (жаз) - Жазда бізді не қатты қуантады? Жылдың осы мезгіліндегі ең әдемі, түрлі-түсті және алуан түрлі табиғат қандай? -Қанша жарқын әдемі гүлдер бар екенін қараңдар! (гүлзарлардағы гүлдерге назар аудару)	Жазда гүлдерді бақылау (жалғасы). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: гүлдерді күтуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. - Гүл деген не? - Гүл қандай болады? - Ол қайда өседі? - Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? - Гүлдің пайдасы бар ма? Көркем сөз Гүл өсір сен бағында, Тұрсын көздің жауын ап. Бүршік жарған шағында, Үзе көрме жұлып ап. "Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	Гүлзарларға экскурсия. Түймедақ гүлін бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: балалардың қоршаған әлемге қызығушылығын арттыру, балалардың белгілі бір гүл - түймедақ туралы білімдерін жүйелеу. -Балалар айтыңдаршы, балабақша әдемі ме? (балалардың жауаптары) - Ал балабақша аумағын қазір, жаз мезгілінде не ерекше безендіреді? (балалардың жауаптары) - Дәл солай, гүлдер. Бүгін балабақшаға экскурсия жасап, гүлдер әлемінің әсемдігі мен алуан түрлілігіне сүйсінейік. Біздің гүлдер бар жерлеріміз қалай аталады?	Құстардың дыбыстарын тыңдау, бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Максат-міндеттер. Жыл құстары туралы ұғымдарын тиянақтау. Құстар тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); қоректенеді (өсімдіктер, жәндіктер); үн қатады; жылы жақтан өлкеге қайтып келеді, ұя салады, балапан басады. Сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға толық жауап бере білуді жетілдіру. Қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог үндемей тұрып,

болды, бұл әсіресе шөптесін өсімдіктерде айқын көрінеді). - Жапырақтардың пішініндегі, олардың түсі мен көлеміндегі айырмашылықтарды табыңдар. (Мысалы: ирис жапырағы қайыңнан немесе үйеңкі жапырағынан едәуір үлкен, дегенмен, ирис өсімдігінің өзі ағаштармен салыстырғанда өте аз.) Болжам: қайыңнан көптеген шырындар ағып жатса – жаз жаңбырлы болады; желсіз орман шу шығарса – жаңбыр болады. Тәжірибе: "Күн заттарды кептіреді". Максат-міндеттер: күннің заттарды жылыту қабілетін ашу. Материал: қуыршақ киімдері, доп, су құйғыш.	Көркем сөз Гүлім, гүлім, өсе бер, Әдемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп. - Ата-аналар әрқайсымызға есім берді: Адлет, Мансур, Адия, Алия. Адамдар шатаспас үшін, гүлдерге де, табиғат аттар мен есімдер берді. Гүлдердің пішіндері мен түстері әртүрлі. - Біздің гүлзарға мұқият қараңдар. Онда өсетін гүлдерді танысыңдар ма? Тәрбиеші балалардың назарын түймедаққа аударады. - Бұл гүлдер түймедақ деп аталады. Олардың есімдерін бірге қайталайық. (хормен және жеке қайталау) - Айтыңдаршы, балалар, олар қандай түсті? (балалардың жауаптары)	Максат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей	- Дәл солай, гүлзарлар. Біздің балабақша әр түрлі гүлдер салынған әдемі гүлзарлармен безендірілген. Сендерге көптеген гүлдер таныс, кейбірі туралы мен бүгін айтып беремін. - Балалар, гүлдер - бақыттың, мейірімділіктің, сұлулықтың белгісі. Сондықтан, көбінесе адамға жақсылық жасағысы келгенде, олар оған гүл береді. Сондықтан мен бүгін сыйлық жасағым келеді. Оларды тамашалап, мұқият қараңдар, оларға қол тигізе аласыңдар, хош иісін тіскеуге болады, бірақ мұндай сұлулықты бұзбау керек, сонда біз өз әсерлерімізді суреттерде көрсетеміз. (Балалар гүлдерге	құстардың дыбыстарын тыңдауды ұсынады. Дыбыстары ажыратылған құстар аталады. Табылған құстарға сипаттама беріледі. Торғай – шырылдайды, шикылдайды. Қарға – қарқылдайды. Сауысқан – шықылықтайды. Көгершін, үкі – үілдейді. Бозторғай – шырылдайды. Бұлбұл – сайрайды. Көкек – көкектейді. Қарлығаш – шықылықтайды. Еңбек тапсырмасы: құстарды коректендіру. (еңбек іс-әрекеті) Максат-міндеттер. Құстарға, табиғаттағы тіршілік иелеріне күтім жасауға баулу. Қамқорлыққа тәрбиелеу.
---	---	---	--	--

Тәжірибе барысы: қуыршақ киімдерін күн шуақты жерде іліп қою, оның қаншалықты тез кебетінін қадағалау; құмды жәшікке сулаңыз және серуендеу кезінде оның кебуін қадағалау. Балабақша ғимаратына күн және көлеңкелі жақтарына қолды тигізу. Қорытынды: күн заттарды жылытады. “Жапырағына қарай ажырат” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету, балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.	- Енді балалар, біз басқа гүлдерге барамыз. Олар бархатшы деп аталады. (түстері мен пішініне назар аударту). Ал мынау календула гүлі. Бұл гүлдер емдік болып саналады. Осы есімді бірге қайталайық. (хормен және жеке қайталау, және олар қандай түсті, кім бізге айтып береді? (балалардың жауаптары) - Мынау гүлдер, балалар Петуния деп аталады. Осы есімді бірге қайталайық. (хормен және жеке қайталау). Олар қандай түсті, кім бізге айтып береді? (балалардың жауаптары) - Енді келесі Флокс деп аталатын гүлге барайық. (мұғалім балаларды гүлдің хош иісін сезінуге шақырады). - Балалар, сендер өсу	жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әңдете өлен айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс.	тамсанады, кейбіреулері қол тигізеді, зерттейді, иіскейді) - Қазір жылдың қай мезгілі? - Жаз айларын ата. - Қандай ай? - Неге гүлзарлардағы гүлдер орман гүлдеріне қарағанда үлкен, әдемі болып өседі? Балалар: гүлзарлардағы гүлдерге қамқорлық жасайды, ормандағы гүлдері өзі өседі.. - Иә, дәл солай, гүлдер үлкен болу үшін, оларды күту керек. Мұны қалай істегенімізді еске түсірейік. Балалар: жерді қазу, тұқым себу немесе көшет отырғызу, жер құрғағанда суару, топырақты қопсыту, арамшөптерден арылту. Көркем сөз Үзіп алсаң сен бір гүл,	Қауіпсіздікті қадағалау. “Қу түлкі” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу кабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге жиналып, көздерін жұмады. Педагог бір баланы білдіртпей таңдап, оны «қу түлкі» етеді. Балалар «Қу түлкі, сен қайдасың?» деп үш
--	---	---	--	---

Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият карауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіндер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. "Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды	үшін не істейсіндер? (тамақ жейміз). Гүлдер де өседі. Қалай ойлайсындар, олар не ішеді? (гүлдер су «ішеді»). - Әрине, балалар, гүлдерге ылғал - су керек. Адамдар оларды су құйғыштармен суарады. - Енді гүлге мұқият қарап, оның не екенін айтайық. Тәрбиеші сабақты, жапырақтарды, гүлдерді көрсетеді (гүлшоғыры, ортасы, балалармен бірге олардың түстерін анықтайды). - Енді біз суарғыштан барлық гүлдерді суарайық. Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын қағаз қалташаларына жинау. Мақсат-міндеттер:	"Тығылмақ" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Санамақ арқылы бір бала тығылған балаларды іздеуші болып тағайындалады. Ал, басқалары тығылады. Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша, іздеуші бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгерулері керек. Бірінші болып табылған бала, издесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді.	Үзіп алсам мен бір гүл, Не қалады сиқынан, Қызыл - жасыл жерден бұл? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде - бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. -Балалар, түймедақ гүлін білесіндер ме? -Түймедақ гүлінің бейнесі қалай? -Түймедақ гүлінің ортасы күннің көзі сияқты сары әрі дөңгелек болады. -Ал, күлтешелері ақ, сары әрі екі жолмен орналасып келеді. -Және күй талғамайды, кез келген жерде өсе береді. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық	рет сұрайды. Соңында «ку түлкі» өзін білдіріп, балалар одан қашады. «Ку түлкі» кімге қолын тигізсе, сол ойыннан шығады. Ойын осылай жалғасады. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру. Санамақ арқылы бір бала «жапалақ» болып тандалады. Ол «ұясында» жасырынып тұрады, ал қалған
--	---	---	--	--

үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Д. Ахметова. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре	ұқыптылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. "Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті белсенді қозғалтқыш	Еңбек: гүл суару, арамшөптерді жинау. Мақсат-міндеттер: гүлдерді күтуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру.	таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Еңбек: гүлдерді суарып, топырақтарын қопсыту. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: күрекше, қолғап. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Он және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан) лақтыра	балалар «тышқандар» мен «шымшықтар» рөлін орындайды. Еркін спорттық ойындар. Футбол. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Футбол элементтерін меңгерту. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу.
--	--	--	---	--

5

мен бағдарланған еркін әрекеті	қайталау. (қарқым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі) Міндеттер. Балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен қолдаспалықпен тәуелсіз қабілеті үшін көрнекі материалдарды таңдау. Балалардың қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, кеңістігін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту. Еркін ойындар.
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналар үшін кеңестер: «Баланың эмоцияларын түсіну және оларды дұрыс жеткізуге үйрету». «Қақтығыстарды бейбіт жолмен шешуге баулу», «Достық туралы әңгімелер мен ойындардың тәрбиелік маңызы».

Әдіскер:

Тәрбиеші:

Дене шынықтыру:

Қазақ тілі пәні мұғалімі:

Музыка жетекшісі:

Бердимуратова С

Абдраманова Х

Каримова Д

Шораева М

Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 03.08.2026 ж. - 07.08.2026 ж. «Ас атасы – нан»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	3.08	4.08	5.08	6.08	7.08
Күн тәртібі	Алтын дән	Нан - дастархан байлығы	Нан болса ән де болады	Егіс алқабында	Жемістер мен көкөністер
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	"Саққұлақ" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: есту қабілетін дамыту, белсенді сөздікті толықтыру, фразалық сөйлеуін дамыту. Қажетті құралдар: қалқа (тасалап тұратын нәрсе), қоңырау, сылдырмақ, дабыл т. б.	"Зоологиялық фриздер" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балаларды антоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары құстардың дене бітіміне қарап	"Үй жануарлары мен жабайы жануарларды ата" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.	"Менің көңіл-күйім қандай?" жаттығуы. (әлеуметтік-эмоционалды дағдылар, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың өз көңіл-күйлерін сипаттай білу қабілетін дамыту. Негізгі ойды дұрыс жеткізе білуді, монологты	"Сикырлы таяқ" қозғалмалы халық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларда тапқырлықты, ептілікті дамыту. Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Үлкен шеңбердің ішіне

Ойын барысы. Тәрбиеші қалқаның артында тұрып, кезек бойынша жоғарыда аталған заттармен дыбыс шығарып және балалардан дыбыстың қандай заттан шыққанын табуын ұсынады. Дыбыстар бала оларды табу үшін, анық және кезектесіп шығуы керек. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қара сиыр" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету, кеңістікті бағдарлау, шапшаңдық пен тапқырлықты дамыту, достыққа тәрбиелеу. Ойынға бірнеше бала қатысады. Бір зат	зообакқа орналастыру оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: жабайы аңдар мен үй жануарлары, Ойын барысы. Зообакқа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торлауға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян, тиін кіші торға орналастыруы қажет. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен, қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді, қоянды кіші торға орналастыр. "Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық	Ойынның барысы. Ойыншылар екі топқа бөлініп, әр түрлі табиғат көрінісі салынған бір-бір үлкен картадан алады. Жүргізушінің белгісі бойынша балалар жануарлар бейнеленген үлестірмелі карточкаларды үлкен картадағы салынған сурет мазмұнына қарай бос тор көздерге орналастырады. Кім бос тор көздерді толтырып, жануарларды дұрыс атаса, сол жеңіске жетеді. "Ку түлкі" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға	байланыстырып құра білуді жетілдіру. Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту. Өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға үйрету. Эмпатиялық қасиеттерді дамыту, салауатты қарым-қатынастар ортасын құру. Балалардың көңіл күйін құрдастары арасына келген кезде сұрату. Жаттығудың тағы бір нұсқасы. Белгілі мультфильмнің (шығарманың) желісін,	диаметрі 2-3 м шеңбер салынады. Жүргізуші (жеребе бойынша) қарды таяққа жабыстырады. Таяқшаны күзетуге күзетші тағайындалды », ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қоңырау шалады. Шақырылған адам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таяқ ұстаса, ол ұпай жинап, орнына қайта оралады. Егер «күзетші» оны ұстап алса, онда олар рөлдерді ауыстырады.
--	---	---	--	--

(малақай, дорба т.б.) тандалып, балалар шеңбер құрып, көздерін жұмады. Бір ойыншы затты тығып қояды, ал қалғандары оны іздейді. Зат табылған соң, несі оны қорғайды, ал басқалары алдап алып қоюға тырысады. Затты алған бала келесіде оны тығушы болады. Ойын осы ретпен жалғасады.	кабілеттерін, зейіндерін дамыту. "Тату, барлығы бірге" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: алаңның қарама қарсы жағына тепе-теңдікті сақтай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету; бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту.	мүмкіндік беру; сигналдан кейін жылдам жауап беру қабілетін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар көздерін жұмып шеңберге тұрады. Тәрбиеші өтіп, біреуге тиіседі. Балалар көздерін ашып үш рет айтады: «Қу түлкі, сен қайдасың?». Осыдан кейін «түлкі» ортаға жүгіріп шығады: «Мен мұндамын!». Барлығы қашады, ал ол оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталғандар шетке жылжиды.	көргеннен (оқылғаннан) кейін алған әсерлерін талқылау. "Дауыста, атыңды айтамын" ойыны. (қарым-қатынас іс- әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Балалардың коммуникативтік дағдыларды дамыту; адамгершілік құндылықтарға баулу. Қимылдарды үйлестіре білуді жетілдіру. Ойыншылар қол ұстасып шеңбер құрады. Ортада көзі байланған бір ойыншы тұрады. Ол қолындағы таяқты шеңбердегі ойыншылардың біріне ұсынып: «Дауыста, атыңды айт», дейді. Таяқ алған ойыншы даусын өзгертіп	Ең көп ұпай жинаған - жеңімпаз атанады. "Аққу-қаздар" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшандыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Балалардың бірі «қасқыр», қалғандары «аққу-қаздар» болады. «Құсшы» құстарды «жем жеуге» жіберіп,
---	---	---	--	---

			сөйлейді. Көзі байланған ойыншы оның атын табуға тырысады. Егер дұрыс тапса, екеуі орын ауыстырады. Таппаса, келесі ойыншыны тексереді. Үш рет қате тапса, ойыннан шығады.	олармен қысқа диалог жүргізеді. Белгі берілгенде «ақку-қаздар» өз орындарына қарай жүгіріп ұшады, ал «қасқыр» оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталған балалар «қасқырға» қосылады. Ойын барлық «ақку-қаздар» азайып біткенше, ойын жалғасады.
Еңбек: алаңды сыпыру. Мақсат-міндеттер: ересектерге саналы түрде көмектесуге дағдыландыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: аумақты тазартуда сыпырушыға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасауда жұмысты соңына дейін тиянақты атқаруға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке	Еңбек: балалармен бірге гүлзарларды бақылау, жел сынған гүлдердің бұтақтарын кесу, майысқандарын көтеру. Мақсат-міндеттер: табиғатқа деген қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға	Еңбек: кіші топқа ойыншықтарды жинауға көмектесу және оларды топқа апару. Мақсат-міндеттер: кішіге қамқор болуға, еңбекке саналылықпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;

		машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	тәрбиелеу.	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде. 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 2 - отырып, қолдарын алға созу; 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: тік тұрып, қолды белге қою; 1 - алға еңкею, қолдарды екі аяқтың ұшына тигізу; 2 - бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады). 5. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде. 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын

	лебiз айтуға үйрету. Тамақтану ережесiн сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдептi тамақтану. Ауызды тамақ iшкеннен кейiн шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Ауызды тамақ iшкеннен кейiн шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	үйрету. Тамақтану ережесiн сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдептi тамақтану. Ауызды тамақ iшкеннен кейiн шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	ережесiн сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдептi тамақтану. Ауызды тамақ iшкеннен кейiн шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дәндер патшалығына саяхат: суреттер мен альбомдар қарау. (танымдық іс-әрекет, шығармашылық іс-әрекет) Көркем шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ыдыстағы дәндерді түрлеріне карап ажыратып әр ыдысқа бөлу; бөлінген дәндерді	«Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу; шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Нан қиқымымен ауладағы құстарды қоректендіру және оларды сыртынан бақылау. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Нанның суретін салу,	Нанды қолдан пісіруден анасы мен баласының, әжесі мен немересінің бірлескен әрекетінен алдын-ала дайындалған челлендж материалдарын қарау. (шығармашылық іс-әрекет) Наубайхана жұмысымен таныстыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Тақырыпқа сәйкес ата-	«Алқапта не өседі?» әңгімелесу, шығарма оқып беру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Ғажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен безендіру. (шығармашылық іс-әрекет) Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Майя арасы"	«Жемістер мен көкөністер» фестивалі (шығармашылық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті) Жұмбақтар мен тақпақтар сайысы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Жапсыру «Менің дәмді достарым» (шығармашылық іс-әрекет)

санау. (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы» (шығармашылық іс- әрекет) Дене тәрбиесінен ойын- жаттығулар "Епті бол!" Мақсат-міндеттер: Балаларды 4 м арақашықтықтан қапшықты тік нысанаға иықтан асырып, сол қолмен лақтыру; балаларда қысқа секіртпемен қос аяқтап секіру; арқаға қапшық қойып төрт тағандап еңбектеу дағдыларын жетілдіру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары	ермексаздан мүсіндеу. (шығармашылық іс- әрекет) Тіл дамыту және көркем әдебиеттен ойын- жаттығулар "Ыбырай Алтынсарин "Бір уыс мақта"" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімені оқығанда мұқият тыңдап, сұрақтарға толық жауап беруге, байланыстырып сөйлеуге үйрету; сөздік қорларын, тіл байлықтарын жетілдіру; диалог түріндегі сөздерді айта білуге дағдыландыру; оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту. Музыкадан ойын- жаттығулар ""Қызыл телпек және	аналармен бірге ән байқауын ұйымдастыру. (шығармашылық іс- әрекет) Сурет салудан ойын- жаттығулар ""Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт" Мақсат-міндеттер: Балаларды суретте үлкен, орташа, және кішкентай аюлардан композиция құрап, ертегі кейпін бейнелеуді үйрету; сурет салу үлгілерін (дөңгелек және сопақ пішінді) бекіту; оларды контурдан шығармай, пропорцияны сақтай отырып, «түрту» тәсілімен бояуды менгерту; қағаз бетінде бағдарлау біліктіліктерін бекіту; қиялдарын дамыту; өз бетінше жұмыс істеуге, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: Балалардың жәндіктер туралы білімдерін кеңейту және бекіту, жәндіктердің атауларын, сыртқы белгілерін, олардың құрылымын бекіту; көру және есту қабілеттерін дамыту, тақырып бойынша балалардың сөздік қорын байыту, байланыстырып сөйлеуді дамыту; жәндіктерге жақсы көзқарас қалыптастыру.	«Кім күшті?» жемістер мен көкөністерді сумен жуып, жеуден сайыс ұйымдастыру. Құрастырудан ойын- жаттығулар "Сикырлы орман." Мақсат-міндеттер: Үлгі бойынша құрастыруды үйрету, шығармашылық қиялын дамыту, «жоғары-төмен» және «үлкен-кіші» ұғымдарын ажырата білу қабілетін бекіту, табиғатқа құрметпен қарауға және оның сұлулығын сақтауға тәрбиелеу.
---	--	--	---	--

	көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру; жұптасып бір қатармен жүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	қасқыр" шығармасы" Максат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.			
Серуенге дайындық	1. Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді кию алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып тандайды.				
Күндізгі серуен	Тірі затты бақылау – бақаны бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: бақа туралы білімдерін кеңейту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. - Бақаның қандай? Оның терісі қандай? - Оның басында не бар?	Инелікті бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: инеліктің пайда болуы туралы білімдерін кеңейту; барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қатынасты дамыту.	Құстарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: балаларды құстармен таныстыруды жалғастыру, олардың үйлерінің аттарын есте сақтау. Бақылау барысы	Қоңызды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: қоңызбен, оның өмір салтымен, тіршілік жағдайымен таныстыру. Бақылау барысы Қоңыздардың қалай жорғалайтынын	Сәбіз бен қызылшаны бақшада бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максаттар: көкөністерді өз бетінше салыстыру дағдыларын дамыту, толық талдау жасау қабілеттерін қалыптастыру;

Бақалардың неше аяғы бар? - Алдыңғы және артқы аяқтардың айырмашылығы неде? - Бақаның құйрығы бар ма? Дененің қандай ерекшеліктері оған суда жүзуге көмектеседі? Неліктен оның саусақтарында өрім бар? Неліктен оның көзі томпиған және олар оның басында орналасқан? -Бақаның терісі жұмсақ, жасыл түсті, оның тісі бар, олардың қосмекенділерге жататынын айқындау қажет, яғни ол суда да, құрғақта да өмір сүреді, бірақ уақыттың басым көпшілігін суда өткізеді - жүзеді, жерде секіреді, тамақтану барысында ол тілін бірнеше сантиметрге жібереді. Тілі сұйық кілегейімен	Көркем сөз Ұзын құйрық инелік, Инелікке тимелік. Верталетты жасады, Инеліктен үйреніп. Педагог балаларға жұмбақ жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. 1. Жүрген ізің байқалмаған, Жүдеу қызым қайқаңдаған. (Инелік) 2.Төрт қанаты бар, Инедей денесі бар, Үлкен бақырайған көздері бар Бұл не екенін кім табар? (Инелік) - Неліктен инелік үлкен көзді және мүртшалары қысқа? - Инелік қай жерде тұрады? Ол не аулайды? - Ол не жейді? Инеліктің жауы бар ма? - Инелік туралы қандай тақпақтар, жұмбақтар,	Жазда құстар көп болатынына назар аудару, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балапандар туралы алаңдайды. Жаздың басында құстардың сайрағанын естисіз, бірақ оларды көру қиын: олар өз ұяларында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардың кішкентай балапандары бар, оларды тамақтандыру және жылыту қажет. Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, құстар мен жұлдызқұрттардың не істеп жатқанын байқау маңызды. Үлкен топ балаларының назарын жәндіктерді ұстап, қарлығаштар қаншалықты жылдам ұшатындығына аудару. Қарлығаштардың ұясын	қарастыру, олардың кейбіреулері ұшады. Қазақстанда 20 мыңнан аса түрлері кездеседі. Денелерінің ұзындығы 0,3 мм-ден 155 мм-ге дейін. Екі жұп қанаттарының бір жұбы мүйізденіп, қанат жүйкелері жойылып, қатты элитра деп аталатын үстіңгі қатты қанатқа айналған. Ол, негізінен, қорғаныш қызметін атқарады. Қанатының екінші жұбы жарғақты, біріншісінен ұзындау, тыныштық қалыпта ұзынынан және көлденеңінен бүктеліп үстіңгі қанаттарының астына жиналып орналасады. Ұшар алдында үстіңгі қанаттары көтеріледі де, астынан екінші жұп жарғақты қанаттары жазылып шығады.	Көкөністердің өзіндік ерекшеліктері туралы түсініктерді бекіту, олардың өсуіне қажетті жағдайларды атау; Адам еңбегіне саналы қарым-қатынас тәрбиелеу. Бақшада қандай көкөністер өсті? (Қызылша, сәбіз.) Көктеммен салыстырғанда өсімдіктерге не болды? (Жер бетінде жапырақтары өсті, ал жер астында — түйнектері.) Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті? (Күн, ылғал, адамның күтімі.) Сәбіздің қандай ерекшеліктері бар? (Сәбіз — ұзынша пішінді, қызғылт сары түсті көкөніс, жасыл жапырағы бар.)
---	--	---	--	--

жабылған, оған шыбын, масалар жабысады, құрттармен және шынжыр табандармен қоректенеді. Артқы аяқтары, алдыңғы аяқтарынан әлдеқайда ұзындау, сондықтан ол жүре алмайды, ол секіреді. Балаларға бақаның пайда әкелетінін атап өту: зиян келтіруші-шыбын-шіркейлерді жейді. Бақаның пайда әкелетінін, құрт құмырсқаларды жейтінін, өсімдік жапырақтарын және сабағын жейтінін атап өту керек. Мақал-мәтел Бақа батпағына Балық көліне. Көркем сөз «Бақа» С. Оспанов -Білесің бе, бақаны, Бақа деп неге атады? -Өйткені олар әрдайым, «Бақ-бақ» десіп жатады.

ертегілер білесіндер? -Инелік төрт торлы қанатты, іші ұзын жіңішке. Инелік тез, ептілікпен және жалтарып ұшады, ал оның руль тәрізді созылған денесі оған ұшуда қалаған бағытын сақтауға көмектеседі. Инеліктің үлкен көздері бар, олар оған жем іздеуге көмектеседі, ал мұртшалары қысқа, көрінбейді. Олар өз өмірінде үлкен рөл атқармайды. Инелік -жыртқыш жәндік. Ол шіркейлер, масалар, қоңыздармен қоректенеді, оларды табанды лаптар ұстайды. Күзде инеліктер құрғақ жапырақтардың астында жасырынып, немесе ескі шіріген ағаштардың қабығындағы тесігіне тығылып, көктемге

көрсетіп, олардың ұяға, балапандарға тамақпен қаншалықты келетінін айту. Жазда құстар балапандарын жәндіктермен қоректендіреді, осылайша өсімдіктерді сақтауға көмектеседі. «Дауысынан таны» дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жеке дыбыстардың айтылуын бекіту. Тәрбиеші құстарды атайды, балалар дауысын салады. Еңбек: ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, бастаған ісін соңына дейін жеткізуге жауапкершілікке тәрбиелеу. "Қасқыр қақпан" кимыл-

Жұмбақ Үшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады, Мұны ойлап көріңіз Шешімін кім табады? (Қоңыз) Көркем сөз Қоңыз, қоңыз, қоңызым, Өрмелеген қоңызым. Қыбыр – қыбыр жүріспен, Қоңыздар қырға шығады. Қоңыз шықты ағашқа, Артында оның баласы. Күн шапағын шашады, Қоңыз үйге қайтады. Дидактикалық ойын «Сипаттама бойынша тап» (жәндіктер) (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: суреттейтін әңгіме құруға, зейінді, келісімді сөйлеуді дамытуға,

Қызылшаның қандай ерекшеліктері бар? (Қызылша — домалақ пішінді, қызыл түсті көкөніс, жасыл жапырағы бар.) Бұл көкөністерден не жасауға болады? (Салаттар, борщ.) Қызылша мен сәбіз қандай пайда әкеледі? (Оларда дәрумендер көп.) Зерттеу жұмысы: Сәбіз бен қызылшаның тұқымдарын анықтау (түсі, көлемі). Топта тұқымға отырғызу үшін қызылша мен сәбізді қазып алу. Бақылау екі топ арасында сайыс түрінде ұйымдастырылуы мүмкін: әр топ өз көкөнісін қорғайды, оның жақсы жақтарын көрсетеді.

«Бақалар» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Алан бойынша алға секіре, төрттағандап қозғалуға үйрету, орыннан ұзындығына секіре білуге үйрету. Секірулерді табиғилық, жеңілдік және жаттығуларды орындауды дәлдік дегеніне жете жетілдіру. Еңбек: құм салғыштан шашылған құмды учаскеден жинастыру. Мақсат-міндеттер: учаскеде құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдеттін қалыптастыру. "Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	дейін ұйықтайды. Дидактикалық ойын «Жұмбақтарға шешулер» (күрт-құмырсқалар) Мақсат-міндеттер: жұмбақтарды шешуге талаптандыру, шешуін табу кезінде белсенді болу. Еңбек: гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: қоршаған әлемге құрметпен қарауға тәрбиелеу. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартын	қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу; күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші, екінші" болып саналып, екі топқа бөлінеді. Біріншілер "қақпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды. "Қақпан" болып жиналған балалар қол ұстаса, шеңбер құра жүріп, өлең айтады: Қасқыр түссе қораға,	ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табуға үйрету. Еңбек: ауладағы өсімдіктер мен шөптерге күтім жасауда қарапайым тапсырмаларды орындату. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру.	Еңбек: аула тазалаушыға алаңды тазартуға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу. *"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеністікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. *Қазақ халқының
---	--	---	---	---

Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалтарып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортанғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады.	бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді.	Ұстамас оны бола ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқыр қақпан" құрайық. Берік қақпан сынбайды, Қасқырларды ұстайды. Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қақпан, қақпан, берік бол! Соңғы сөздерден кейін қақпан-балалар қолдарын жоғары көтереді. Осы сәтте "қасқырлар" шеңберге кіріп керіп, жүгіріп жүреді. Ойын басқарушының (педагог немесе бала) "Қақпаны жап!" десе, "қақпан-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды. "Қасқырлардың" міндеті, қақпа жабылғанша, шеңбер сыртына ытқып шығып кету.	Санамақ арқылы бір бала «жапалақ» болып таңдалады. Ол «ұясында» жасырынып тұрады, ал қалған балалар «тышқандар» мен «шымшықтар» рөлін орындайды. Жүргізуші «Таң атты!» дегенде балалар алаңға шығып, еркін қозғалады. «Түн батты!» деген белгіде бәрі қозғалысын тоқтатуы тиіс. Қозғалып қойған ойыншыны «жапалақ» ұстап алады. Ұсталған бала келесі «жапалақ» болады. Ойынды қызықтыру үшін екі «жапалақпен» де ойнауға болады. «Ордағы қасқыр» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: Ынта мен шығармашылық таныта	ұлттық ойындары. "Асық тігіп ойнау" (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ойлау, еске сақтау, сөйлеуді, қимыл ептілігін дамыту. Балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Алшы» ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ойлау, еске сақтау, сөйлеуді, қимыл ептілігін дамыту. Балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. *Қазақ халқының
--	--	--	---	---

Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. «Кім бұл тап?» дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: сипатты белгілері бойынша учаскеде коректенетін, құрт құмырсқаларды, құстарды, өсімдіктерді	"Қояндар, кашындар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қындық-сандық" қазақ ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ұлттық қимылды ойындарды ойнату; балалардың күш-жігерін, шапшаңдығын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-	Егер шеңберден дер кезінде шыға алмаған балалар қалса, келесі айналымда олар "қақпанға" қосылады. Өтіп кеткен балалар "қасқырлар" болып, ойынды жалғастырады. Ойынның шартын біраз өзгертуге болады: екі бала, өз қалаулары бойынша, ойыншыларды "қақпа" және "қасқырлар" тобына келісіп тандайды. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті	отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген қимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа қонуды үйрету. Қауіпсіздікті ескеру. "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту.	ұлттық ойындары. «Бес тас» ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл шапшаңдығы мен ептілігін дамыту, ойынды әділ ойнауға тәрбиелеу. Ойын бес кішкентай домалақ тас немесе бес асықпен ойналады. Еркін ойын: "Құмдағы суреттер". Құмның беті тегіс және ылғалды болуы керек және оған таяқшамен немесе бұтақпен бір нәрсе салуды тапсырыңыз. "Суретшіге" тек бір минут ішінде кателіктерін түзетуге рұқсат етіледі. Бұнда әріптер мен сандарды да жазуға болады.
---	---	--	---	--

	бейнелеп айтуға үйрету; заттың белгісі мен әрекетін білдіретін сөз құрамын ұлғайту.	жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш- жігерін жетілдіру.	бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. "Жыланша жүгіру" қимылды ойын- жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру.		
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық

	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Ас құралдарын дұрыс қолдану дағдыларын бекіту Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Балаларда өзіне-өзі қызмет ету мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, үстелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде.	Гигиеналық дағдылар Ұқыпты тамақтануға тәрбиелеу, үстелде тыныш отыруды, дұрыс қалыпты сақтауды қалыптастыру. Көркем сөз Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын.	Гигиеналық дағдылар Балаларды дастархан басында өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға, басқа балаларға кедергі жасамауға үйрету. Көркем сөз Үйрек берді тамақты, Балапанға га-га-га деп, Мысық жүрді соңынан, Марғауының мяу-мяу деп.	Гигиеналық дағдылар Балаларды өздігінен сүлгісін табуға, беті, қолын мұқият құрғатып, сүлгіні орнына ілуге тәрбиелеу. Көркем сөз Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық.

		(мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтанды бәрі де, Тұрып-ап таң сәріден. Тек кішкентай балақай, Түк жемеді әлі де, Ассыз болмайды күнің, Ботқа жеші, кел күнім. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	(мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тыңдату.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа). Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резеңке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жуыну, тамақты шаю). Гигиеналық емшараларды орындау технологиясының алгоритмін сақтау. Үстел басында өзін әдепті ұстауға қалыптастыру.				
Тәрбиеші	"Не қандай болады?"	"Менің сүйікті ертегім"	"Қайда барсаң – соны	Аз қимылды ойын:	"Қонақ күту" сюжетті-

мен баланың еркін әрекеті	дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды түсі, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету; салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтамаға сәйкес элементтерді таңдау. Жасыл түстің не екенін айтайық - қияр, қолтырауын, жапырақ, алма, көйлек, ағаш ... Кең - өзен, жол, таспа, көше ... т.с.с. ең көп сөзді атаған жеңімпаз болады, әр дұрыс айтылған сөз үшін бала жетон алады. "Экологтар" сюжетті- рөлдік ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жағдай туғызу және әлеуметтік шығармашылықты ынталандыру, ойын	дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, шығармашылық іс- әрекет) Мақсат-міндеттер: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу. Көрнекілігі: ертегі кейіпкерлерінің суреттері. 1) Ойын шарты: сурет бойынша ертегілердің аттары мен мазмұнын айту. 2) Шарты: педагог балаларға қазақтың халық ертегілерінде кездесетін кейіпкерлерді атайды. Мысалы: хан, уәзір, қарға, кірпі, т.б. Аталған кейіпкерлерді біріктіре отырып, жаңа ер - тегі мазмұнын	табасың" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші	"Бауырсақ". (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде үйлестіру мен кеңістікте бағдарлауға жаттықтыру, ойын арқылы есту зейінін дамыту. Бұл ойынға арналған доп кез-келген мөлшерде болуы мүмкін. Ойыншылар өз орындарынан кете алмайды. Қатысушылар шеңбер бойымен бір- бірінен ұзындықта тұрады. Шеңбердің ортасында жүргізуші орналасқан. Ойыншылар допты аяқтарымен бір- біріне береді, ал жүргізуші оны ұстап алуға тырысады. Олар допты тегіс айналдыра алады, ұрады, алдамшы қимылдар жасай алады.	рөлдік ойыны. (шығармашылық іс- әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: мәдени дағдыларды бекіту, балаларға үй шаруашылығының кейбір білімдері туралы хабарлау (бөлмені жинау, дастарқан жаю). Ойын материалы. Қуыршақ тағамдары, ойдан шығарылған тағамдар, оларды алмастыратын заттар; дастархан жайылған үстелдер, шай ыдыстары, вазалар, шай, пирогтар. "Сүйікті ертегілер" үстел-үсті ойыны. (қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс
--	---	--	---	--	---

сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөлу, сөйлеу этикеті дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, оның табиғатты қорғауға қажеттілігі, әлеуметтік маңызы туралы балалардың ойларын кеңейту. "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттама бойынша жануарларды тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. Барысы. - Қорқақ, ұзын құлақ, сұр немесе ақ. (Қоян.) - Қоңыр, ұя, ыңғайсыз. (Аю.)	құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып, ойынды жалғастырады. "Қозы" аз қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларда есту, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басшы («шопандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп: «Мен бір қозыны алуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шопан») жауап береді: «Таңда». Бірінші жүргізуші балалардың	бола алады. «Аспазшы» сюжетті рөлдік ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың түсінігіндегі аспазшы еңбегі жайындағы ұғымдарын тиянақтау; адамның еңбегін бағалауға, еңбек құралдарын орынды пайдалануға, ойын желісімен нәтижелі қарым-қатынастырды құруға үйрету; байланыстыра сөйлеуді жетілдіру; сыпайылыққа, жауапкершілікке, төзімділікке, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Математика негіздерінен ойын-жаттығулар	Сіз оны жай алып кете алмайсыз. Ал жүргізуші қалағанының бәрін істей алады; допты аяғыңызбен, қолыңызбен ұстаңыз, шеңберден шығарыңыз, тіпті сәл тигізіңіз. Егер жүргізуші допты ұстап үлгерсе, ол доп оған тиген ойыншының орнын алады. "Бауырсақ" театрландырылған ойыны (саусак театры). (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: ұжымда эмоционалды жағымды ахуал қалыптастыру, өзіңіздің және басқа балалардың іс-әрекеттерін қадағалай білу қабілетін дамыту. Атрибуттар: ертегі кейіпкерлері(қоян,	құруға, таныс мәтінді қайталауға, зейінін, бақылауын, есте сақтауын үйрету. Қалаған ертегіні мазмұндау. Мақсаты: есте сақтау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару.
---	---	---	---	--

	- Сұр, ашулы, аш. (Қасқыр.) - Қу. (Түлкі.)	бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала: «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала көзін жұмып, айқайлап тұрған дауысы арқылы танылса, онда ол дауысты берген баланы өз командасына алады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады және өзі қарсылас командаға кетеді. Содан кейін екінші топтың көшбасшысы ойынды жалғастырады. Ол ұқсас тапсырма береді (дауыспен таниды), ойын жалғасады. Ойынның соңында көп ойыншы бар топ жеңеді. Оригами: "Қоян". (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: гүлдердің, түрлі аңдардың, құстардың пішіндерін қағаздан	"Сандар әлемі" Мақсат-міндеттер: "Көп", "аз", "тең" сөздерін қолданып, заттар тобын салыстыру қабілетін нығайту; 9 саны туралы білімдерін қалыптастыру, екі кіші саннан сан құру; 9 санын тану және бейнелеу дағдыларын дамыту; алға және артқа қарай санау қабілеттерін қалыптастыру; жолдастарын тыңдай білуге тәрбиелеу. Артикуляциялық жаттығу. Мақсат-міндеттер: артикуляция, тыныс алу жүйелерін жетілдіру. "Сағат" - тілді ақырын, оңға, солға жылжыту керек. Санау, содан кейін 15-20 рет қайталау керек. "Саңырауқұлақ" -	қасқыр, аю, түлкі, атасы, әжесі, тоқаш) және үй мен орманның әшекейлері. Алдын ала жүргізілетін жұмыс: ертегілерді бейнежазбадан қарау, иллюстрацияларды қарау, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін оқыту. Ойын ережесі: 7 бала ойнайды, жетекші ересек адам. Тәрбиеші рөлдерді бөлуге көмектеседі және кейіпкерлердің орындалу ретін анықтайды Ойын әрекеттері: Ойын үйден басталады. Әже тоқаш пісірді. Ол орманға қарай домалап кетті. Онда ол қоянды, қасқырды, аюды кездестіріп, бәрінен аулақ кетті. Бір түлкі оны алдап жеп қойды.	
--	---	--	--	--	--

- Сұр, ашулы, аш. (Қасқыр.) - Қу. (Түлкі.)	бірін тандайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала: «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала көзін жұмып, айқайлап тұрған дауысы арқылы танылса, онда ол дауысты берген баланы өз командасына алады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады және өзі қарсылас командаға кетеді. Содан кейін екінші топтың көшбасшысы ойынды жалғастырады. Ол ұқсас тапсырма береді (дауыспен таниды), ойын жалғасады. Ойынның соңында көп ойыншы бар топ жеңеді. Оригами: "Қоян". (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: гүлдердің, түрлі аңдардың, құстардың пішіндерін қағаздан	"Сандар әлемі" Мақсат-міндеттер: "Көп", "аз", "тең" сөздерін қолданып, заттар тобын салыстыру қабілетін нығайту; 9 саны туралы білімдерін қалыптастыру, екі кіші саннан сан құру; 9 санын тану және бейнелеу дағдыларын дамыту; алға және артқа қарай санау қабілеттерін қалыптастыру; жолдастарын тыңдай білуге тәрбиелеу. Артикуляциялық жаттығу. Мақсат-міндеттер: артикуляция, тыныс алу жүйелерін жетілдіру. "Сағат" - тілді ақырын, оңға, солға жылжыту керек. Санау, содан кейін 15-20 рет қайталау керек. "Саңырауқұлақ" -	қасқыр, аю, түлкі, атасы, әжесі, тоқаш) және үй мен орманның әшекейлері. Алдын ала жүргізілетін жұмыс: ертегілерді бейнежазбадан қарау, иллюстрацияларды қарау, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін оқыту. Ойын ережесі: 7 бала ойнайды, жетекші ересек адам. Тәрбиеші рөлдерді бөлуге көмектеседі және кейіпкерлердің орындалу ретін анықтайды Ойын әрекеттері: Ойын үйден басталады. Әже тоқаш пісірді. Ол орманға қарай домалап кетті. Онда ол қоянды, қасқырды, аюды кездестіріп, бәрінен аулақ кетті. Бір түлкі оны алдап жеп қойды.
---	--	--	---

		бүктеуге мүмкіндік беру. "Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дамытушы ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; балалардың кейіпкердейдің сөздерін жатқа білуге деген құштарлығын арттыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту.	ауызды кең ашып және тілді кең ашып, төменгі иекті басып, тілді таңдайға ұстау. Жеке жұмыс: жануарларды мүсіндеу. Мақсаты: ой-қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту.	"Сөздерге дыбыстық талдау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту, ойлау, зейін, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: түрлі объектілердің көрнекі суреттері, дыбыстық талдауға фишкалар.	
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақалмәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. 1. Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді кию алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Бақшадағы сәбіз бен	"Ағаштар мен бұталарды	Жәндіктерді бақылау.	Ауладағы өсімдіктерді,	Топырақты бақылау.

қызылшаны бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: көкөністерге салыстырмалы талдау жүргізуге үйрету; көкөністердің сипаттамалық ерекшеліктері туралы білімдерін бекіту, олардың өсуіне қажетті жағдайларды атау. Бақылаудың барысы. Педагог балаларға сұрақтар қояды. - Бақшада қандай көкөністер өскен? (Қызылша, сәбіз.) - Көктеммен салыстырғанда өсімдіктерге не болды? (Шындар жерде, түйнектер жерде өскен.) - Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті? (Күн, ылғал, адамның кетуі.) - Сәбізге тән қандай	бақылау (жалғасы). (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: ағаштар туралы білімдерін бекіту; маңызды белгілерді бөлуге үйрету (тамыр, дің, бұтақтар, жапырақтар). Көркем сөз: "Орманшы", М. Әлімбаев. Орманшы менің нағашым, Лайлатпайды тұнығын, Омырауында үлкен дүрбісі. Ауырлатпайды ауасын. Аралап орман арасын, Көрсен де қашан, қай түні, Түспейді аттан бұл кісі. Айтатын сөзі әйгілі: Шырылдатып шыбығын, -Қалың ну-халық саулығы! Аңыратпайды ағашын.	(танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау жұмыстарын жалғастыру. Олардың жазғы тіршілігі туралы білімдерін молайту. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар: 1.Жәндіктерге нелер жатады? 2.Жәндіктер қандай табиғатқа жатады? 3.Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге? 4.Зиянды жәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5.Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіруге бола ма? Жәндіктер дүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін, біз көрмеген түрлері де көп-ақ.	ағаштар мен бұталарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды айнала қоршаған ортамен, таныстыруды жалғастыру. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру. Балабақша ауласында өсіп тұрған ағаштар мен бұталар туралы балалардың білімдерін молайту. - Жер бетінде адамға өмір сыйлайтын, шипалы қасиетке толы алуан түрлі өсімдіктер өседі. Ағаштардың шөптердің, гүлдердің, бұталардың әрқайсысының орны әр бөлек. Олардың өздеріне тән қасиеттері бар. Ағаштар ең қажетті	(танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер: топырақ қабаты - шымтезекпен таныстыру. - Балалар, біздің айналамызда көптеген батпақтар бар, ал батпақтар шымтезекке бай. Шымтезек - тыңайтқыш және жанармай. Ол қатты қызған кезде тез жанады. Шымтезек ылғалды, тұтқыр, қараңғы және ылғалмен қаныққан кезде ауыр болады. Бұл судың жақсы өтуіне жол бермейді, сондықтан дымқыл шымтезекпен жүрсеңіз, аяқ киіміңізге жабысып қалады. Сондықтан мұндай жолдармен жүру қажет емес. Шымтезек
--	---	--	---	--

қасиеттер бар? (Сәбіз - бұл төбесі жасыл түсті, ұзындығы сарғыш түсті көкөніс.) - Қызылшаның өзіне тән белгілері қандай? (Қызылша - дөңгелек пішінді, қызыл түске боялған және төбесі жасыл түсті көкөніс.) - Мына көкөністерден не дайындауға болады? (Салаттар, борщ.) - Қызылша мен сәбіздің пайдасы қандай? (Оларда көптеген дәрумендер бар.) Зерттеу қызметі. Сәбіз бен қызылшаның тұқымын анықтаңыз (түсі, мөлшері). Топқа отырғызу үшін қызылша мен сәбізді қазып алыңыз. Еңбек: бақшада егін жинау. Максат-міндеттер:	Көк орман-Отан байлығы! Әңгімелесу. Ағаш дегеніміз не? (Тамыры, бір діңі және жапырағы бар өсімдік). - Дұрыс! Бұта дегеніміз не? (Тамыры, сабағы мен жапырағы көп өсімдік). Тәрбиеші өсімдік бөліктерінің схемаларын (ағаш) қояды. Оларда не бейнеленген? (Ағаш пен бұта). - Осы схемаларға сәйкес ағаштар мен бұталардың бір-біріне ұқсастығын және айырмашылығын көруге болады. - Ағаштар мен бұталардың ұқсастығы неде? (Ағаштар мен бұталардың тамырлары мен жапырақтары бар. -Ал, ағаш пен бұтаның айырмашылығы неде? (Ағаштың бір діңі,	Олардың өз ерекшеліктері, өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемнің аяғына қарай, жер әбден қызған кезде пайда болады. Олар қайдан шығады? Олар жаз бойы азықтарын жинап, қысқа дайындалады да, күз түсіп күн суыта бастаған кезде жер астындағы індеріне кіріп жатады. Кейбір жәндіктер өз індерін ағаш қуыстарына, қалың шөп астына да салады. Балаларға тапсырма: «Құмырсқалар илеуі» тақырыбына бормен сурет салу. Еңбек: алаңшаны тазалап, түтікті су құбырына біріктіріп, шөптерге су құю. Максат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге,	оттегін бөліп, ауаны тазартады. Өмірде тұрмысқа қажетті көптеген заттар жасалады. Өсімдіктердің ішінде шөптерге, гүлдерге, бұталарға тоқталсақ, олардың түрі біздің елімізде өте көп. Олардың емдік қасиеттері ертеден белгілі. Осындай өсімдіктер біздің балабақша ауласында да кездеседі. Балаларға сұрақтар • Біздің балабақша ауласында қандай ағаштар өседі? • Қандай гүлдер өседі? • Қандай бұталар бар? • Ағаштар мен бұталардың қандай айырмашылықтары бар? Еңбек: ағаштар түбін қопсыту.	тыңайтқыш ретінде бақшаға және ағаштардың астына қосылады. Алаңқайдың қай жерлері тез кебетіні жөнінде балаларға түсінік беру: құмды жер ме, әлде сазды жер ме. Сазды жерлерге су көп сінеді, сондықтан көпке дейін кеппейді, ал құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі соны бақылату, соны көре білу. Болжам -Сәуірдің суы болса, көк көп болар, -Жайылымда сәуірде су болса-мая-мая шөп болар. Мақал-мәтел -Мал баққандікі, жер баптағандікі.
--	---	---	--	--

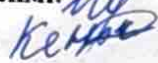
көкөністерді қазуды үйрету; топта жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы	бұтаның сабағы көп). Педагог балаларға кесілген суреттерді - ағаш пен бұтаның схемаларын береді. -Ағаштың барлық бөліктерін ретімен орналастырайық. - Ағаштың тамыры қайда жасырынады? Бұта? (Жерде). -Түбірден кейін қай бөлік шығады? (Діні). Діңнен кейін? (Сабақ). Сабақтан? (Жапырақтары). Еңбек: ағаштардың дінгектерін (жерін, топырағын) қопсыту. Мақсат-міндеттер: қопсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру. "Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.	еңбек нәтижесіне жетуге баулу. Табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. "Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалтарып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады.	Мақсаты: ағаштарға күтім жасау, еңбекке баулу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды	"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге жиналып, көздерін жұмады. Педагог бір баланы білдіртпей таңдап, оны «қу түлкі» етеді. Балалар «Қу түлкі, сен қайдасың?» деп үш рет сұрайды. Соңында
--	---	--	---	--

шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Көгөністерді ата"	(дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; жалтарып жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында «тауық қора», ал қарама-қарсы бетінде «түлкінің іні» белгіленеді. Бір бала – түлкі, қалғандары – тауықтар мен балапандар. Жүргізуші: «Тауықтар, жем шаштым!» дегенде, тауықтар алаңда еркін қозғалып, жем шоқиды. «Түлкі!» деген белгі берілгенде, түлкі інінен шығып, тауықтарды қуады.	Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. (дене тәрбиесі) "Резеңке" аула ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру;	бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Допты жерге соғу" жаттығуы. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер:	«ку түлкі» өзін білдіріп, балалар одан қашады. «Ку түлкі» кімге қолын тигізсе, сол ойыннан шығады. Ойын осылай жалғасады. «Қояндар мен иттер» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: допты нысанаға лақтыру қабілетін бекіту. Еңбек:топырақты құнарландыру. Максат-міндеттер: балаларды өсімдіктерді дұрыс және ұқыпты құнарландыруға үйрету; белгілі мөлшерде нәрлі ерітінділерді құю. Еңбек ету біліктіліктерін тәрбиелеу. Тәжірибе: «Топырақтағы ауаны анықтау». Максат-міндеттер:
---	--	--	---	---

	қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көгөністердің аттарын бекіту және допты ұстау. Жеке жұмыс Жүгіру техникасын жетілдіру (жеңілдік, жылдамдық, тізе бүгу). Мақсат-міндеттер: қимылдарды үйлестіруді дамыту. Еркін ойындар.	Тауықтар қораға қашып үлгеруі керек. Түлкі қолмен тигізген баланы ұстап алады. Қора сызығынан өткендерді ұстай алмайды. Ойын бірнеше рет қайталанып, түлкі әр жолы қайта таңдалады. Жеке жұмыс. Ағаштар туралы әңгіме құрастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін дамыту. Мақал-мәтелдер: Ағаш та ылғалды жерде көгереді. "Кім ағашқа бұрын жетеді?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	жылдамдыққа, күштілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. Құралы: Ұзындығы шамамен 2 м резеңке таспа (ұштары байланған). Ойын барысы: Екі ойыншы резеңкені тобық деңгейінде керіп ұстайды, үшінші ойыншы секіреді. Секіру кезінде әртүрлі қимылдар (фигуралар) орындалады және оларды дұрыс қайталау керек. Қате жіберген ойыншы резеңкені ұстап тұрған ойыншымен орын ауыстырады. Ойынды 2–3 адаммен немесе топпен ойнауға болады. Халық болжамы: • өрмекші ауын	допты оң және сол қолмен 10 реттен үздіксіз жерге соғу. Шапшандыққа, ептілікке тәрбиелеу. Мақал-мәтелдер: • Гүл-араға, бал-балаға. • Дана көптен, дәрі шөптен. • Құнарлы шөп, қосымша сүт. Еркін ойын.	Бақшадағы саз бен топырақтың қасиетін анықтау. (саз бен топырақтың бір-бір кесегін суға салу; топырақта көпіршіктер пайда болады, ал сазда ештеңе болмайды) Қорытынды. Саз қатты тас сияқты онда ауа аз, ал топырақ тығыз емес, сондықтан өсімдік өсу үшін онда ауа бар.
--	--	--	---	--	--

		Максат-міндеттер: берілген белгі бойынша тез жүкіруге жаттықтыру, мақсатқа жетуге деген ынталарын арттыру.	тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; •өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі; •бақалар бақылдап тынышталмаса - ауа райы өзгеріп бұзылады.		
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі) Міндеттер. Балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту.				

	Еркін ойындар.
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналарға кеңестер: «Диқаншы еңбегінің маңызы туралы балаға қалай түсіндіруге болады?», Еңбек адамдары туралы әңгімелер арқылы тәрбиелеу», «Баланың болашақ мамандық туралы алғашқы түсініктерін қалыптастыру».

Әдіскер: Бердимуратова С
Тәрбиеші: Абдраманова Х
Дене шынықтыру: Каримова Д
Қазақ тілі пәні мұғалімі: Шорасева М
Музыка жетекшісі: Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 10.08.2026 ж. - 14.08.2026 ж. «Мен және қоршаған орта»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	10.08	11.08	12.08	13.08	14.08
Күн тәртібі	Менің нәзік достарым	Менің адал достарым	«Саясында бау-бақтың...»	Ханталапай	Алуан-алуан кәсіп бар, таңдай біл де, талап қыл!
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	Дидактикалық ойын «Қателесіп қалма?». (таным іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жылдам ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктерін нығайту. Оянамыз, амандасамыз, жуынамыз, тіс тазалаймыз, таранамыз.	«Осы өлеңдер есінде ме?» дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеу тілін дамыту. Тәрбиеші балаларға таныс өлеңдерден үзінділер оқиды. Балалар жетіспейтін сөздер айту керек.	"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың құбылыстар туралы білімдерін бекіту; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші кез-келген маусымға тән құбылысты сипаттайды, балалар құбылыстың,	«Бес тас» ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ойыншылардың бұлшық еттерін ширатып, дамытып қана қоймай, ептілікке, қырағылыққа, тез шешім қабылдауға, санауға, топтауға үйрету. «Бес тас» ойынының шарттары: Бестас ойыны 5 адам топ құрап	Дидактикалық ойын «Гүл шоғын құрастыр». (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. Ойынның барысы. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсетінін және қалай

Дұрыс,- дейді тәрбиеші. – Бірақ ойын кезінде мен текше берген бала ғана жауап береді және тек бір әрекетті ғана айтады. Әрекетті атаған соң ол текшені өзге ойыншыға береді. Тәрбиеші күннің түрлі уақытын айтады, ал балалар жауап береді. Санамақ айту жаттығуы. (қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. М. Қуанышбеков "Санамақ". Екі көз бен қос құлақ Бір бас пенен бір мұрын Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің. Нешеу болды, қане, бол,	Қимылды ойын «Түрлі-түсті көліктер» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын дамыту. Балалар бөлменің қабырғасының жаңында тұрады. Олар - гараждағы көліктер. Әр ойнаушы қолдарына жалау немесе картоннан жасалған түрлі-түсті диск ұстап жүреді. Тәрбиеші бөлменің ортасында тұрып, ойнаушыларға қарап тұрады, оның қолында 1 жалауша /2 немесе 3 бірге/, біреуін	жыл мезгілінің атауын табуға міндетті. Балаларды өз жауаптарын тек бір сөзбен ғана емес, сонымен қатар құбылыс қандай себеппен болғанын түсіндіруге шақыру керек. Қимылды ойын: «Етек - етек» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: топтан қалыспай тез қимылдауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ішінен біреуі құс болады. Ал, басқалары бірінің етегінен бірі ұстап, бастапқы баланың артынан жүреді. Етекпен айырылып қалған баланы құс ұстап	ойнайды. Ойынға 5 домалақ тас немесе асық пайдаланылады. Ойынның мазмұны: Ойнаушылар ең алдымен, кім - кімнен кейін ойнайтынын өздері анықтайды. Ол үшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады осы тәсілді бес рет қайталайды соңында алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз –тасты қолды еңкейте жоғарыдан төмен қарай қағып алу. Лақтырылған бес тасты қолдың сыртымен тосып алу және қаршып алу кезінде бірнеше тас жерге түсіп кетуі мүмкін. Кім көп тас қаршып алса, сол	аталатынын көрсету. Ойынның барысы. Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды. Бағбан бақтан, көбелек шағын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді.
--	--	--	--	---

Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды Ортаң қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ - балапанын. "Бояулар" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу.	көтерген кезде сол түсті көліктердің жүрісін, дауысын келтіріп жүреді. Тәрбиеші жалауын түсірген кезде, көліктер тоқтап, бұрылып, гаражға барады. Ойын 4-6 рет қайталанады. Ұсыныс: тәрбиешіде қызыл түсті жалау болуы мүмкін. Байқаусызда ол жалауды көтереді- белгі бойынша барлық көліктер тоқталуы қажет.	жеп қояды. Ол бала ойыннан шығарылады. Ал, ұстандар етекпен, Айырылмандар жетектен, Біз шөжелер боламыз, Алдымызда анамыз. Кім айырылса етекпен, Шығып қалса жетектен, Соны ұстайды карақұс, Сол болады құсқа жем, Ұрынады қатерге, Ана сөзін екі еткен.	бірінші ойнау кезегіне ие болады. Көркемсөзді оқу жыттығуы (қарым-қатынас іс- әрекеті) Мақсат-міндеттер. "Иіркемкіл" (К. Құныпияұлы) Асығың түссе алшыдан – Несібе күт аңшыдан. Биік ұшып бүркітін, Құс іледі қаршығаң. Асығың түссе тәйкеден – Жоғарылар мәртебен. Алдына қара салдырмай, Атың келер бәйгеден. Асығың түссе бүгінен – Көш түзелер жүгімен. Нұрлы ертеңің туралы Түс көресің түнімен.	"Хан талапай" ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу. Ойынға қызығушылығын арттыру. Ойынның шарты: Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояңдар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын бастаушыны тағайындап алыңдар. Осы бала асықтың бәрін уысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның» қалай
--	--	---	---	---

			Асығың түссе шігінен – Куаныш болар шынымен. Жаксы көрер жандарың Қарсы алады гүлімен. Асығың түссе омпадан – Жасайсың сен оң қадам. Аталарың асықпен Ертенді өстіп болжаған!	түскенін байқап отырындар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі арқылы сұқ саусағымен итере-ыршытып біріне- бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады. Керекті құралдар: асықтар.
Еңбек: аланды тазарту. Мақсат-міндеттер: еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: құрғақ шөпті, бұталардың жанындағы қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттер: ұжымдық еңбекке баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке	Еңбек: күркелер мен жолдарды сумен себу. Мақсат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануғамашықтанд ыру; ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін	Еңбек: ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: ұжымдық жұмыста тәртіпті сақтауға машықтандыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;	Еңбек: өсімдіктер мен жапырақтарды қолөнер мен гербарийлерге жинауу Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің әртүрлілігі туралы білімдерін бекіту; еңбекке саналылықпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу

		тәрбиелеу.	атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікке тәрбиелеу.	құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені (таяқшалармен). 1. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, таяқша төменде. 1 - таяқшаны екі қолдарымен көкірек тұсына қою; 2 - таяқшаны жоғары көтеру; 3 - көкірек тұсына қою; 4 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 6-7 рет қайталанады. 2. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, таяқша алға созылған қолдарда. 1 - оң жаққа бұрылу; 2 - Б.к.; 3 - сол жаққа бұрылу; 4 - Б.к. Жаттығу 6 рет қайталанады. 3. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, құрсау жоғарыда. 1 - оң жаққа еңкею; 2 - Б.к.; 3 - сол жаққа еңкею; 4 - Б.к. Жаттығу 6 рет қайталанады. 4. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, таяқша төменде, қолдармен ұштарынан ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғары көтеру, артқа қарай айналдыру, артта қалдыру; 3-4 - бастапқы қалыпқа келтіру. Жаттығу 6 рет қайталанады. 5. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ бірге, таяқша төменде. 1 - отырып, бас пен арқаны тік ұстау, таяқша алға; 2 - бастапқы қалыпқа келу. Жаттығу 5-6 рет қайталанады. 6. Бастапқы қалып: дене тік, аяқ алшақ, таяқша жерде. Таяқшаны аттап, оңға-солға секіру. Жаттығу 3-4 рет қайталанады. 7. Тыныс жаттығуларын орындау.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық

	талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Кел, балалар келіндер, Асты дәмді көріндер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр, сені асың. Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын, Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу.	Көркем сөз Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану	Көркем сөз Түс уақыты келгенде, Дастарханға жайғастық. Тамақ ішу әдебін, Ішімізден ойластық. Аяғымыз орнында, Сөйлемейміз бәріміз. Тамақ ішіп болған соң, Жинасамыз тағы біз. Тамақтану тәртібін, Есте сақтап алыңыз. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу;	Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану	Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу.

	Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Гүлдер, оларға қамқорлық жасау туралы әңгімелесу, шығарма оқып беру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Түрлі-түсті қағаздан гүлдер жасау (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Квиллинг әдісін	Ит, мысық, балықтар немесе үй жануарлары туралы шығарма оқып беру, оқылған шығарманы талдау (қосымша ресурс: https://bilimkids.kz/kk/vid eos/6); (қарым-қатынас іс-әрекеті) Шығармашылық шеберханасы: сурет	«Саясында бау-бақтың...» Қоршаған орта туралы сұрақ-жауап ұйымдастыру; - отбасылық биден әзірленген челлендж материалдарын қарау; - балаларды өздері таңдаған әуендеріне билету. (шығармашылық іс-әрекет)	Ұлттық ойындар туралы шығарма, өлең оқып беру (қарым-қатынас іс-әрекеті) Асықтарды дайын бояулармен бояу, безендіру. (шығармашылық іс-әрекет) Ұлттық қимылды	Мамандық түрлері олардың атқаратын қызметі туралы әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Түрлі мамандық туралы өлең оқып беру және оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.

қолдануға баулу, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Ұжымдық шығармашылық жұмыс: дайын және жасалған гүлдерді жолаққа орналастырып жапсыру, ауладағы өз тобының ойын алаңын безендіру (шығармашылық іс-әрекет) «Гүлге оранған ханзада мен ханшайым» байқауын өткізу (ән айту, би билеу) (шығармашылық іс-әрекет) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Шеңберге бірге тұрайық" Мақсат-міндеттер: Балаларды кегльдер арасымен жүре отырып,	салудың дәстүрден тыс түрі жүннен, мақтадан, түймелерден және т.б. өзінің достарының бейнесін қағазға жапсырып жасау. (шығармашылық іс-әрекет) Сүйікті достарына арнап тілектерін айтқызу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар Төкен Айдарханов "Жанашыр" Мақсат-міндеттер: Балаларды шығарма мазмұнының мағынасына байланысты интонациямен мазмұндауға үйрету; кейіпкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойын айта білу; өз ойын айта білу,	Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Қызықты дала ойындары" Мақсат-міндеттер: Балалардың салауатты өмір салтын, ойындарға деген қызығушылықтарын қалыптастыру, шығармашылық және коммуникативті қабілеттерін, есте сақтау қабілетін, балалардың қиялын дамытуға ықпал ету; ептілік, икемділік, жылдамдық қасиеттерін жақсарту. Сурет салудан ойын-жаттығулар "Сикырлы жіп орамдары" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудың дәстүрден тыс -	ойындардан сайыс ұйымдастыру. (дене тәрбиесі) Жапсырудан ойын-жаттығулар "Балабақшаға жаз келді" Мақсат-міндеттер: Балаларға әр түрлі техникалар мен материалдарды қолдана отырып, қағаз және қағаз майлықтардан жаз тақырыбына композиция жасауға үйрету. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Шыдамдылыққа, табандылыққа және еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.	Мамандықтар туралы еркін тақырыпта сурет салу, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет) Тіл дамытудан ойын-жаттығулар «Жеке тәжірибеден шығармашылық әңгіме құрастыру» тақырыбы «Мен жазда қалай демалдым» Мақсат-міндеттер: Тірек суреттерді қолдана отырып, балаларды жеке тәжірибесінен әңгімелер құрастыруға үйрету, сөйлемдегі сөздерді дұрыс үйлестіру қабілетін байланыстра сөйлеу қабілеттерін қалыптастыруды жалғастыру.
---	--	---	--	---

40 см қашықтықта қойылған жіптерден аттап жүру; бағытсыз ирелендеп жүгіру; жіптің бойымен басына қапшықты қойып, бір жақ жанымен қырындап адымдап жүру дағдыларын дамыту; педагогтың тапсырмаларын орындай отырып, жүру және жүгіру кезінде сапта тұрып бір қатардан үш қатар құру іскерліктерін жетілдіру.	басқалардың пікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту; өзгеге жанашырлық танытып, қамқор болуға, адамгершілікке тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығулар "Қасиетті домбыра" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.	сиқырлы жіп және жіптік аппликация техникасымен таныстыруды үйрету; образды көру мен қабылдау дағдысын қалыптастыру; саусақ моторикасын жақсарту, қол бұлшықеттерін нығайту; есте сақтауды жаттықтыру, зейіндерін тұрақтандыру; қиялдарын, көру қабілеттерін дамыту; тиянақтылыққа, эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу.		
--	---	---	--	--

Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Жолжелкенді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуды жалғастыру. Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту. Тәрбиеші әңгімесі - Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде өседі. Көше бойлап келе жатсаң жол	Құмырсқаны бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы білімдерін кеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру. Қатар - қатар қара нар, Аспанменен бара бар, Алды биік, арты жар. /Құмырсқа/. Көркем сөз	Итті бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: ит туралы білімдерін бекіту, оның сипаттамалары, қоршаған ортаға бейімделу жолдары; қолға үйретілгендер үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. Көркем сөз Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, әжем келіп тұр.	Күнбағысты бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: күнбағыспен таныстыру, оның құрылымын бөлшектеу, пайдасы туралы әңгімелеу, дәрілік өсімдіктерге деген құрметті тәрбиелеу. Жұмбақ жасыру Күнді аңдып шалқалап, Гүлмен жапқан қалқалап, Бақшада өскен теректің Дәндерінен май тамар,	Ересектердің жұмысын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегі туралы білімдерін кеңейту. Олардың еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Бақылау барысы: Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Аула сыпырушыға жазда қандай еңбек құралдары керек?

жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі. Сондықтан да болар бұл өсімдікті «жолжелкен» деп атайтыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелкенді кездестірмейсің. Күзде жолжелкеннің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяқкиімге жабысып барып, басқа жерлерге дәннің түсуіне байланысты, кез келген жерде өсіп шығады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде кептіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды	Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тыным алмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқан заты ауыр боп, Түссе бірі әлекке, Қауымдасқан бауыр кеп, Келеді тез көмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындық аз дер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демей ұсақ, ірісін, Бірі істейді бәрі үші, Бәрі істейді бірі үшін! (Қадыр Мырза Али) Еңбек: аландағы жерді қопсыту. Мақсат-міндеттер: келесі жылы тұқым отырғызуға жерді дайындау тәртібіне баулу. "Ақ серек, көк серек"	Педагог балаларға сұрақтар қояды. - Неліктен ит үй жануары дейді? - Ит қандай? - Ол не жейді? - Иттердің қандай тұқымдарын білесіз? - Иттің баласын қалай атайды? - Иттер адамдарға қандай пайда әкеледі? - Иттер қыста қалай дайындалады? Ит үй жануары, жеті қазынаның бірі. Ит иесін көргенде қуанады, құйрығын бұлғандатып, артқы аяғына тұрады. Адам итті жібінен ұстап далаға қыдыртады. Даладан келгеннен кейін аяқтарын жуады. Ауырып қалса мал дәрігеріне көрсетеді. Ит ет, балық, құс етін және құрғақ жем жейді. Иттің сүйікті тамағы, ол	Шағып жеген нәр табар. (Күнбағыс) -Жұмбақта қандай гүл туралы айтылған? Неге күнбағысты күнмен салыстырылады? Өсімдік бөліктерін атау. Күнбағыстың тұқымын қарау – шағулары (дәнін қорғайтын қабығы қалың, ақ дән жерден өсіп шығады). «Жердің алтын жемісі» деп неге айтатынын түсіндіріп берулерін сұрау. Дидактикалық ойын: «Не, қай жерде өседі?» Мақсат-міндеттер: балалардың ормандар мен шалғындардағы өсімдіктер туралы білімдерін бекіту. Еңбек: табиғи материал жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек	(күрек,сыпырғыш, шелек) - Ол жазда қандай жұмыс істейді? (жолдағы түскен жапырақтарды, қоқсықтарды тазалайды) - Аула сыпырушының еңбегі қажет пе? (Балабақша ауласы таза болуы үшін керек). Дидактикалық ойын: «Кімге, не керек?» Мақсат-міндеттер: балаларға адамдарға жұмыс құралдары қажет екенін түсіндіру, өздігінен жұмыс істеуге деген құштарлықты қалыптастыру. Еңбек: ауланы сыпыру, тазалау. Мақсат-міндеттер: аула сыпырушыға тротуарды тазалауға көмектесу.
---	--	---	--	--

тоқтатуға, күйген жараға, ірінді ісікке, шиқанға қолданылады. Жолжелкеннің шырынын жәндіктер шаққан жерге, асқазан ауруына, шаншуға, мұрыннан қан аққанда және дизентерияға пайдаланады. Балаларға сұрақтар: - Мамыр айын халықта қалай атайды? (шешек айы) - Өсімдіктер қай жерде бар да, қай жерде жоқ? (күннің көзі көп түскен жерде бар) - Көлеңке, ылғал жерлерге әлі шөп шықпаған, неге? (өйткені ло жер әлі салқын) - Мамыр айындағы жаңбырдан соң шөптерде қандай өзгерістер болады? (олар бұрынғыдан да жасылдана түседі)	қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек?	сүйек. ИТ – адамның досы. Үй иесі қыдырып кеткенде ит үйді күзетіп қалады, және үй жануарларын бағуға да үй иесіне көмектеседі екен. Балалар ит адамның досы, оны жәбірлеп ұруға болмайды. Ол біздің, үйімізді, ауламызды күзетеді. Ал, енді мен сендерге күшіктің анасы иттің ерлігі туралы ертегі айтып берейін. Еңбек: қайың ағашының жанын тазарту. Мақсат-міндеттер: балалардың өз еркімен еңбек етуге үйрету, еңбекке деген құлшынысын ояту. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі)	дағдыларын қалыптастыру. "Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді.	«Аю апанында» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; бірін бірі итермей жүгіре алуға жаттықтыру. Шығарылатын материалдар: Күрекшелер, сыпырғыштар, шаналар. "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға
--	---	---	--	--

- Мына өсіп тұрған өсімдік қалай аталады? (жолжелкен) - Оны неге олай атаған? - Жолжелкеннің қандай көмегі бар, кім біледі? Зерттеу жұмысы Лупа арқылы жолжелкен жапырақтарын қарау, ерекшеліктерін табу. Өгейшөппен жолжелкеннің айырмашылық-тары мен ұқсастықтарын айыру. Еңбек: ойын алаңын тазалау. Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Тығылмақ" ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс	Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүтіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу қабілеттерін жетілдіру;	Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүтіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам	Айгөлек-ау айгөлек, Айдын жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Бөрік-телпек» (дене тәрбиесі) Мақсаты: балалардың затты (доптар немесе қапшықтар) алысқа лақтыра білу дағдыларын дамыту, күшін, ептілігін, дәлдігін және достық қарым-қатынасын қалыптастыру; ережелерді орындай білу қабілетін дамыту. Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс: орнынан секіру. (дене тәрбиесі)	дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан
---	--	--	--	--

қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Бәйге" қазақ халқының қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындарға қатысуға баулу. Олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қимыл дағдыларын (жылдамдықпен жүгіру) жетілдіру, шыдамдылыққа, достыққа тәрбиелеу. Мақал-мәтел Дана көптен, дәрі шөптен. Құнарлы шөп, қосымша	доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту. Жеке жұмыс: баяу қарқынмен үздіксіз жүгіру. Мақсат-міндеттер: төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркін спорттық ойындар. Футбол. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Футбол элементтерін меңгерту. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу.	жүгіреді Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. «Ордағы қасқыр» қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Балалардың меңгерген қимылдық дағдыларын жетілдіру; жүгірумен	Мақсат-міндеттер: секіру қабілетін дамыту, жылдамдықпен күш біріктіру. Еркін ойын.	мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана - ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. Еркін ойын.
---	--	---	--	--

	сүт. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан) лақтыра білуді дамыту; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Еркін ойындар.		екпін алып, серпілу арқылы ұзындыққа секіруді, тепе-теңдікті сақтап, екі аяққа қонуды үйрету. Қауіпсіздікті ескеру. «Асық ату» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларға асық атуға, дұрыс сөйлеуге, дұрыс ойнауға үйрету. Ептілікке баули отырып, ұлттық тәрбие беру. Балалар асықты бір қатар бойына тігіп, соны өз сақаларымен дәлдеп атады. Кім көп асық атып алады сол бала жеңімпаз атанады. Ойынды 3-4 рет қайталау. Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту. Мақсат-міндеттер: секіру кезінде жақсы	
--	--	--	--	--

			ұшу және жұмсақ қону дағдыларын бекіту.		
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен

	ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын!	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау кезінде және гигиеналық рәсімдерді жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Күні бойы қызыққа, Батамызда қаламыз. Қиынсынып қашпаймыз, Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сазымен, Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін.	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде.	Гигиеналық дағдылар Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлпілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға.	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын!
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тыңдату.				
Біртіндеп	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу (музыка ақырын ойнайды).				

Ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу, - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Жеуге жарамды - жеуге жарамсыз" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Жүргізуші бір уақытта әртүрлі заттарды атай отырып, ойын қатысушыларына доп лақтырады. Егер аталған зат жеуге жарамды болса, допты ұстап алу керек, ал керісінше болса, соққы беру керек. Аула ойыны: "Шатасу".	"Сақина жасыру" ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшандыққа, зейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір	"Резеңке" аула ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру; жылдамдыққа, күштілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. Құралы: Ұзындығы шамамен 2 м резеңке таспа (ұштары байланған). Ойын барысы: Екі ойыншы резеңкені тобық деңгейінде керіп ұстайды, үшінші	"Көрші" ұлттық ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балаларды зейінділікке, ұйымшылдыққа, шығармашылыққа тәрбиелеу. Көрші ойынын үлкен бөлмеде, көгалды таза ауада өткізуге болады. Ойыншылар саны 10-нан 30-ға дейін болуы керек. Ойыншылар дөңгеленіп, екі-екіден шеңбер құрып отырады.	"Тақия тастамақ" ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшандыққа, зейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіп отырған

Көшбасшы таңдалады және қалған ойыншыларға теріс қарап тұрады. Қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қол ұстасып тұрады. Осыдан кейін олар қолдарын үзбей, мүмкіндігінше шатасуға тырысады. Ойыншылар жеткілікті түрде шатасқан кезде, бұл туралы көшбасшыға хабарлайды. Көшбасшы шатасып қалған ойыншыларды ашуға тырысады. Алғашқы шешілген ойыншы келесі турда көшбасшы болады. "Домалақ ақаш" қозғалмалы қазақ халық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларда ептілікті дамыту, допты нысанаға дәл тигізе білуді	ойыншының алақанына салысымен, ол бала алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді. "Мен бес атау білемін" аула ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, жаңғырту, сөйлеу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу; сөздік қорын байыту.	ойыншы секіреді. Секіру кезінде әртүрлі қимылдар (фигуралар) орындалады және оларды дұрыс қайталау керек. Қате жіберген ойыншы резеңкені ұстап тұрған ойыншымен орын ауыстырады. Ойынды 2–3 адаммен немесе топпен ойнауға болады. "Соқыр теке" ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; кеністікті бағдарлай білуді, жалтарып жүгіре білуге дағдыландыру, достыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгелене	Тағы бір адам ортаға шығып, жұп болып отырған ойыншылардың бір жұбына келіп, "Көршіңмен татусың ба?" —деп сұрайды. Егер сұрақ қойған жұптың біреуі "Көршіммен аразбын" десе, онда сұрақ қоюшы адам оның қасындағы көршісін орнынан тұрғызып, соның орнына өзі отырады. Орнынан тұрған адам ортаға шығып басқа бір жұптан ілгерідегідей "Көршіңмен татусың ба?" деп сұрап, ойынды соза береді. Ал егер ойыншы көршісімен «татумын» деп, қасында жұп болып отырған серігін жібергісі келмеді онда сұрақ қоюшы адам оны жазалайды. Ол ән салады, би билейді,	балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгіснен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағына жылдам қарап, тақияны өзінде екенін білсе, сезсе жылдам орнынан тұруы керек. Егер орнынан дер кезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: тақпақ, өлең, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақияны өзінде екенін сезген бала тақияны тастаған жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына келіп отыруға тырысады. Егер бала
---	---	--	--	--

жетілдіру. Алаңда кішкене шұңқыр қазылған. Оның қасында қолында таяғы (сойылын) ұстаған ойыншы, ал екіншісі допты таяқшамен (сойылмен) тесікке айдайды. Шұңқырдың "күзетшісі" оны шұңқырдан аулақ ұстауға тырысады. Ойын доп тесікке қарай домалағанша жалғасады. Осыдан кейін рөлдер өзгереді.	Екі ойыншы бір-біріне допты «Мен», «мен білемін», «бес», «есімдер», «ұлдар» сөздерімен лақтырады (қыздар, қалалардың аттары, жануарлар, гүлдер және т.б.). Сол уақытта допқа ие болған ойыншы қолайлы есімдерді айта бастайды: «Алижан», ал екінші ойыншы: «бір»; «Алібек» - «екі»; «Мансур» - «үш»; «Еламан» - «төрт»; - «Мақсат» - «бес». Ал ойын қайта басталады.	тұрады. Бір баланың көзі байланып қойылады. Балалар: - Бота, бұзау, қозы, лақ Қайда кеткен құлыншақ Соқыртеке бақ-бақ Мені ізден тап-тап Деп тақпақтайды. Содан кейін Соқыр теке (баланың көзі байлаулы) балаларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады. Соқыр теке ұстап алған баланың көзі байланады да ол «Соқыр теке» ролін атқарады. Ойын осылай жалғаса береді.	болмаса әңгімеден, поэмадан үзінді айтып береді. Осылай етіп, ол көршісін алып қалады. Егер ойыншы бұл тапсырманы орындай алмаса, өз орнын сұрақ қоюшы адамға береді де өзі соның міндетін атқаруға кірісіп ойынды қайтадан бастайды. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың ренктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қындық-сандық" қазақ ұлттық	жүргізушіні ұстай алмаса айыбын өтейді. Ал, қуып жетіп алса, ойынға жүргізуші сол бала болады. "Қарама-қарсы сөз" дидактикалық ойыны (жұптар айтысы). Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құра білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорды молайту; ой шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы; доп немесе; немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айту үшін, "айтысты" жариялайық. Кімге қарай қамшының сабын екі балаға көрсетемін. Сол
---	---	--	--	--

				ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ұлттық қимылды ойындарды ойнату; балалардың күш-жігерін, шапшаңдығын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу.	балалардың бірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады. «Дәрігер», «Мейрамхана», «Ұшақта» сюжетті-рөлдік ойындары. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер.
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Желді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жел туралы түсініктерді	Бақылау: "Гүлденген бұта гүлдерін сақтау". (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Бақшадағы көкөністерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Ағаштарды бақылау(қайың, терек, үйеңкі) Жеміс ағаштарымен салыстыру(алма).	Ауа-райын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер.

				ойыны. (дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: Ұлттық қимылды ойындарды ойнату; балалардың күш-жігерін, шапшаңдығын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу.	балалардың бірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады. «Дәрігер», «Мейрамхана», «Ұшақта» сюжетті-рөлдік ойындары. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер.
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Желді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: жел туралы түсініктерді	Бақылау: "Гүлденген бұта гүлдерін сақтау". (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Бақшадағы көкөністерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті)	Ағаштарды бақылау(қайың, терек, үйеңкі) Жеміс ағаштарымен салыстыру(алма).	Ауа-райын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер.

тиянақтау; іздемпаздыққа баулу. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел дегеніміз не? Жел қандай болады? Жел қалай пайда болады? Жел не үшін қажет? Жел бізге керек пе, жоқ па? Желді көрмесек қалай сеземіз? Оңтүстік, солтүстік қайда, батыс пен шығыс ше? Жел қай жақтан соғып тұр? Дидактикалық ойын: «Желдей соқ». (қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер: дауыстың мықтылығын, мұрын арқылы тыныс алу, у дыбысының айтылуымен ауыз арқылы дем шығару қабілеттерін	Максат-міндеттер: табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Балалардың өсімдіктер туралы білімдерін, сыйластықтарын дамыту. Бақылау. Біреу гүлді жұлып алып, оны лақтырды. - Солай істеуге бола ма ? Неліктен? - Қандай гүлдер ұзаққа созылады: жұлынған ба, әлде өсіруге қалдырылған гүлдер ме? Табылған гүлді үстелге қойып, серуендеудің соңында қарап көрейік. - Гүлге не болды? Қурап, ал гүлзардағы гүл өсіп тұр. - Гүл деген не? - Гүл қандай болады? - Ол қайда өседі? - Гүлдің қандай түрлерін	Максат-міндеттер: танымдық белсенділікті арттыру, бақылауларға деген қызығушылықты арттыру. Бақылау барысы Педагог балаларға жұмбақтар жасайды, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. Әр желінің асты толған көк қоян, Жаз болғанда көк қоянды жеп қоям. (қияр) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз) - Біздің бақшада қандай көкөністер өседі? - Сіз бақшадағы тәрбиешілермен бірге қандай жұмыс жасадыңыз? -Бағда ересектер не істеп жатыр? Танымдық және зерттеушілік іс-шаралар:	(танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Максат-міндеттер. Бөлімшеде өсіп тұрған ағаштарды ажыратуға және атын атауға үйрету(жапырағы,түбірі, тұқымы бойынша); жазда ашық жасылды бұтақтардың көбейгеніне көңіл аудару керек, көлеңке түседі, сондықтан ыстық күндерде орманда салқын; Ағашты ұрығымен салыстыруға үйрету(мысалы, алма бағымен), бала бақшаның территориясында өсіп тұрған, айырмашылығын атасақ жемісі бар. Бұтақтың иілуіне қарай,ағаштағы жапырақтар бояуы мен түрлерінің әр түрлілігін салыстыру кезінде	Ауа -райына жүйелі түрде қадағалау жасау; маусымның сипатты белгісіне көңіл аударып және біріктіру; барлық жан жануарлардың белсенді өміріне, өсімдіктердің өсуіне және жарығына, жылудың төгілуіне байланысты орнату. Маусым -жаз басы, алмалар гүлдеп болады, күннің төгілуі,ылғалдар -өсімдіктің толқынды өсуімен, құрт-құмырсқалардың, құстардың келуімен байланысты; 22-маусым ең ұзақ күн, ең қысқа түн екенін атап өткен жөн. Шілде - ең ыстық уақыт; күндізгі күннің ыстығы түн суығына ие болады да, жиі күн күркіреу, жаңбыр болады. Тамыз - күні ыстық, түні
--	--	--	---	--

пысықтау. "Аққу-қаздар" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Балалардың бірі «қасқыр», қалғандары «аққу-қаздар» болады. «Құсшы» құстарды «жем жеуге» жіберіп, олармен қысқа диалог жүргізеді. Белгі берілгенде «аққу-қаздар» өз орындарына	білесіндер? - Гүлдің пайдасы бар ма? Көркем сөз Гүл өсір сен бағында, Тұрсын көздің жауын ап. Бүршік жарған шағында, Үзе көрме жұлып ап. "Көбелектер" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс кимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, кимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!",	көкөніс бақшасын арамшөптермен тазарту кезінде біз әрдайым кішкене бөлігін дақылдармен қалдырдық. Біз не көрдік (шөп көп). Өсімдіктерге не болды? (арықтау және нашар өсу) «Мейірлене айт» дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: сөйлеу барысында кішірейтетін - ықылас қосымшасы бар сөздерді қолдану. "Ақ сүйек" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке	көрсету керек. Туган өлкесінің табиғатына сүйіспеншілік танытуға тәрбиелеу. Жұмбақтар Жазда жатсан – көлеңкесіне алады, Қыста жақсаң – жаның рахат табады. (Ағаш) Жазда тұрып жоғары, күзде жерге қонады. (Жапырақ) Мақал-мәтел Бұтаға паналаған торғай да аман қалады. Көркем сөз «Көбейсін жасыл көшелер» М. Зайтов Үйенкі терек қарағай... Бойлай өсті құн сүйіп. Көшемізде жағалай Еңбек: ұқсатып жасау үшін мақта, бұтақ, түбірлерді жинау Мақсат-міндеттер: өз бетінше бұтақ, түбірлерді ұқсатып	суық, температура азаяды. Суығу алғашқы қатуға әкеледі. Балаларға жаз табиғатының өзгерісі жөніндегі білімін нығайту. Жаңылтпаш Жанбыр жауып келеді қар аралас, Бір топ қатын келеді шал аралас. Тауға қайың бітеді тал аралас, Бір топ сиыр келеді тана аралас. Көркем сөз «Жазғы шілде» І. Жансүгіров Ой, балалар, балалар, Шілдем, шілдем, шілде – айым, Шырқап торғай күн сайын, Жапырақтар жалпайды. Ой, балалар, балалар, Ойналық та, күлелік, Үйретіп тай мінелік.
---	---	--	--	---

қарай жүгіріп ұшады, ал «қасқыр» оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталған балалар «қасқырға» қосылады. Ойын барлық «аққу-қаздар» азайып біткенше, ойын жалғасады. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. Еңбек: гүлдерге су құю. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: күрек, су, шелек.	"Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. Еңбек: алаңдағы қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құралдар: қолғап, тырнауыш. "Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы.	дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздендер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек.	жасау үшін әдетке айналдыруды жалғастыру. Жинақталған материалдарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Дидактикалық ойын: «Жапырағы бойынша ағашты таны» Мақсат-міндеттер: ағаш туралы білімін нығайту, жапырағы бойынша оларды тануға және ажыратуға үйрету. Эксперимент. Екі өсімдікті қадағалау: біріншісін тыңайтқышпен тамақтандыру, екіншісін суғару. Қорытынды. Өсімдіктер өсу үшін тыңайтқыш қажет. "Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны.	"Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Санамақ арқылы бір бала «қойшы» болып таңдалады, қалғандары – «қойлар». «Қойшының» көзі байланады. Ол белгілі қашықтықтан «Менің табыным қайда?» деп сұрайды, ал «қойлар» «мә-мә» деп дыбыс беріп, тығылады. «Қойшы» дыбысқа
--	--	---	---	--

	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: "қақпаға" допті өткізе білуге, дәлдікке, шапшандыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Өздік ойындар. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау. Негізгі қимыл түрлерін жетілдіру, дербес қимыл белсенділігін дамыту. Балаларды	Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Жыланша жүгіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру. Өздік ойындар. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды шапшандыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Бірінші болып табылған бала, издесуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру.	карап балаларды іздейді. Ұсталған баладан дауысын шығаруды сұрайды. Егер «қойшы» оны дауысынан таныса, сол бала келесі «қойшы» болады. Танымаса, ойын сол «қойшымен» жалғасады. «Тату, барлығы бірге» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Аланның карама қарсы жағына тепе теңдікті сақтай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету; бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту. Еңбек: құмның үстіне құм себу және суару. Мақсат-міндеттер: еңбекке қатысу, еңбекке
--	---	--	---	---

		айналасындағыларға әрқашан әділ болуға баулу.	жағдай жасау. Негізгі қимыл түрлерін жетілдіру, дербес қимыл белсенділігін дамыту. Балаларды айналасындағыларға әрқашан әділ болуға баулу.		баулу; бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету. «Керісінше айт» ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Балалардың сөздік қорына антоним сөздерін енгізу (жылы-суық, ыстық-суық, жарық-қараңғы және т.б.); айналаны қоршаған ортаны терең түсіне білу.
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі) Міндеттер. Балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін				

	ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту. Еркін ойындар.
Балалардың үйге қайтуы Ата-анаға кеңес	Ата-аналарға кеңестер: «Жазғы серуендерді тиімді ұйымдастыру жолдары», «Гүлдер әлемімен таныстыру арқылы баланың танымдық қызығушылығын дамыту»; «Отбасылық серуеннің бала дамуына әсері».

Әдіскер: *Б.А.Аманжол* Бердимуратова С
Тәрбиеші: *А.Х.Хасан* Абдраманова Х
Дене шынықтыру: *А.Д.Дура* Каримова Д
Қазақ тілі пәні мұғалімі: *Ш.Ш.Шор* Шораева М
Музыка жетекшісі: *К.К.Кенже* Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 17.08.2026 ж. - 21.08.2026 ж. «Ғажайыптар әлемінде»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	17.08	18.08	19.08	20.08	21.08
Күн тәртібі	«Балабақшам өз үйім»	Менің сүйікті кейіпкерім	«Бір, екі, үш - бойға жинап күш»	Менің Қазақстаным	«Балабақшам өз үйім»
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	Көркемсөзді оқу жаттығуы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Мұзафар Әлімбаев «Біздің балабақшада». Балабақша есігін Үшке тола ашқанбыз, Балапандай өсіріп, Мәпелейді бақшамыз. Бұл – екінші үйіміз, Бір туғанбыз бәріміз.	Көркемсөзді оқу жаттығуы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Д. Әбілев «Орман». Көк бояқ орман Бұтақтарына әнші құстар қонған, – Қарасаң оған, Оңнан, солдан Түстіктен, шығыстан – Алыс жолдан:	Қимылды ойын «Аралар» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Ойдан сөз, сөйлем құрастыруға дағдыландыру. Ойын шарты. Бір топ бала қол ұстасып, шеңбер жасап тұрады да	"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерртеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға	Қимылды ойын «Ұшты - ұшты» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Ойын шарты. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды

Біз – осы үйдің гүліміз, Біз – осы үйдің сәніміз. Бұл – құшағы тым ыстық Мектебіміз бастапқы! Мұнда жақын туыстық, Бұнда тұңғыш дос таптық! «Айгөлек» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек.	Көгілдір аспан сияқты Мүлгіп тұрған, – Көктемде жерден бу алған Бу алып, нұр боп қуанған! Кейде сол, Көк бояқ орман Бұтақтарына әнші құстар қонған Көкшіл теңіз сияқты кешкі жатқан Ырғалады зордан, Бесіктей тербеткен қолдан! Сипар ма ем маңдайын алақаныммен Оңнан, солдан! "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу	үш - төрт бала ортаға шығады. Олар аралар: Баудағы кім? Ара болсаң, ызында, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3..... Жұмыс істе тығылма. Аралар бір - бірімен сөйлесе бастайды. Қандай жұмыс түрін көрсететіндері туралы кеңеседі. «Жұмыс істе, тығылма»- деген сөзді естіген кезде тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, ағаш аралағандай қимыл - қозғалыстар жасайды. Балалар осылай әндетіп, аралардың қимылын қайталайды. Көркемсөзді оқу жыттығуы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Ж. Қашқынов «Палуан».	дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. Мақал-мәтелдерді қайталау (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Отан елдің анасы, Ел ердің анасы. Отан қадіріне жетпеген өз қадіріне жетпейді. Отан отбасынан	атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. Көркемсөзді оқу жыттығуы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Ө. Тұрманжанов «Отан». Әуелгі Отан – ана алды,
---	--	---	--	---

Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз.	қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту.	Білегінде бұлтылдап, Бұлшық еті ойнайды. Солай тынбай ол шындап Жеңіс жолын ойлайды. Кіріп кетіп ішіне, Аяқтан да шалады. Сенгеннен соң күшіне, Тік көтеріп алады. Келіп қалса ыңғайға, Қайыстыра бұрайды. Не мықтылар мұндайға Әрең-әрең шыдайды. Жарыстарда жүлде алған, Көрсек көзің тойғандай. Елдің атын шығарған, Ер десең де болғандай.	басталады. "Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.	оттың басы. Ауыл алды, аунаған шөптің қасы. Сағынғанда тым ыстық көрінеді, Жаста ойнаған үйшік қып сайдың тасы. Отан дейміз от жаққан жерімізді, Отан дейміз өсірген елімізді. Отан дейміз туған жер, ата мекен Биік тау, орман, тоғай, көлімізді. Отан дейміз кең байтақ астананы, Жасыл жалау, жаңа жол, жас қаланы. Отанның шеті де жоқ, шегі де жоқ, Ол бірақ өз үйінен басталады.
Еңбек: учаскедегі ұжымдық еңбек.	Еңбек: гүлзарды жұқарту.	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту.	Еңбек: өсімдіктерге күтім жасау.	Еңбек: сөрелер мен терезе алды тақтайларын

	Мақсат-міндеттер: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді күту дағдыларын бекіту, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажет екенін түсініп, жұмысты тиянақты жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	дымқыл шүберекпен сұрту. Мақсат-міндеттері: балаларда тазалық сақтауға дағдылануын дамыту және қолдау, сумен жұмыс істеу ережелерін сақтау; еңбекқорлықты, басталған істі соңына дейін жеткізе білу қабілетін тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. "Қара жорға". 1. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1 - иықты алға қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу; 3 - иықты артқа қозғау; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1- оң аяқты алға созып, оңға қарай иіліп, қолды бүге, саусақтарды қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу; 3 - сол аяқты алға созып, солға қарай иіліп, қолды бүге, саусақтарды қозғау; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау). 3. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1 - сол аяқты алға созып, оң қолды жоғары көтере, сол қолды алға соза, сол қолды, оң қолға тигізу; 2 - бастапқы қалыпқа келу; 3 - оң аяқты алға созып, оң қолды жоғары көтере, сол қолды алға соза, сол қолды, оң қолға тигізу; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау). 4. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1- екі аяқты бірге ұстап, қолды 2 жаққа соза, иықты қозғау; 2 - бастапқы				

	қалыпқа келу (6 рет қайталау). 5. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1 - аяқты аяқастыра тұрып, қолды белге ұстап, иықты алға, артқа қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау). 6. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1 - екі аяқты кезек көтеріп, қолды белге ұстап, орнында шоқырақтау; 2 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау).				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың.	Көркем сөз Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. Өз бетінше және ұқыпты	Көркем сөз Мүйізді ешкі келеді, Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесен, Келіп сені сүзеді. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де,

	Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін	«Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен	Сүйікті кейіпкерлер фестивалі. Балалар мен ата-аналардың бірлескен	Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу (дене тәрбиесі, қарым-	Менің Қазақстаным Туған өлкенің көрікті жерлері мен табиғаты туралы әңгімелесу.	"Қозы" ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларда есту, есте

әрекеті серуенде әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Тақырыпқа сәйкес асфальтқа ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Тәрбиеші, медбике, тәрбиеші көмекшісі, музыка жетекшісі, дене шынықтыру жетекшісі, аспазшы және т.б. рөлдерінде бөлініп, рөлдерді өздігінен таңдап, ойнауға мүмкіндік беру. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын-	әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет салу сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу. Салған кейіпкері туралы әңгімелеу. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар ""Өзімшілдің өкініші" Салиха Сәмбетова" Мақсат-міндеттер: Балаларда кейіпкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойларын айта білу; басқалардың пікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту; сөздік қорларын молайту; достыққа, татулыққа тәрбиелеу; жақсы және жаман іс-әрекеттерді бір-бірінен ажырата алу дағдыларын жетілдіру.	қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Балалардың өздеріне ұнайтын жаттығуларды жасата отырып, спорттық ойындарды бірлесіп таңдатып, ойнату; серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену; «Бәйге» ұлттық ойынын ойнату. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Менің достарым" Мақсат-міндеттер: Достыққа, татулыққа, бауырмашыл болып өсуге тәрбиелеу. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа шақыру. Көңілді	(қарым-қатынас іс-әрекеті) «Елім менің» тақырыбында «Мен бастаймын сен жалғастыр» ойыны арқылы алдынала әзірленген ата-аналар мен балалардың оқыған өлеңдерінің видеоматериалдарын көрсету, сол материалдардың ішінен ұнағандарын бірлесіп таңдату. Тіл дамытудан ойын-жаттығулар "Тату доспыз бәріміз. (әңгіме құрату)" Мақсат-міндеттер. «Достық» құндылығы туралы түсініктерін одан әрі жетілдіру; ойындар арқылы есте сақтау, ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту; өзара сыйластық, достық,	сақтау қабілетін дамыту. Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басшы («шопандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп: «Мен бір қозыны алуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шопан») жауап береді: «Таңда». Бірінші жүргізуші балалардың бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала: «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала көзін жұмып, айқайлап тұрған дауысы арқылы танылса, онда ол дауысты берген баланы өз командасына алады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады және өзі қарсылас командаға кетеді. Содан кейін екінші топтың
--	---	--	--	--

жаттығулар "Күннің шуағы" Мақсат-міндеттер: Балаларды арақашықтығы 40 см кұрсаудан келесі құрсауға бір аяқтап секіру; гимнастикалық орындық үстімен арақашықтығы баладан екі қадам қашықтықта қойылған толтырылған доптардан аттап жүру іскерліктерін жетілдіру; балаларда сап түзеуден төрт қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамыту. Шығармашылық уақыты: "Қағаздан желдеткішті бүктеу арқылы құрастыру". (шығармашылық іс- әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан	Музыкадан ойын- жаттығулар ""Балапан" әні" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.	әуен арқылы көңіл күйді көтеруге тарту. Сурет салудан ойын- жаттығулар "Қалықтаған бүркіт" Мақсат-міндеттер: суретте ұшқан құстың бейнесін бере білу, сәйкес түстерді тандай білу, құсты бетте әдемі орналастыра білу біліктіліктерін қалыптастыру; сурет салуда түрлі техникаларды қолдану және акварель бояуларын, балауыз мелдерін, түрлі-түсті қарындаштарды біріктіре білуді үйрету; қарапайым қарындашпен нобай жасай білу біліктіліктерін, көру қабілеттерін дамыту; өз бетінше жұмыс істеу дағдыларын	сүйіспеншілік туралы түсінік беру; бір бірімен тату, дос болуға тәрбиелеу. Мүсіндеуден ойын- жаттығулар "Тату балалар" дене мүшелерін орналасуын, қозғалысының бағытын сақтай отырып адамды мүсіндеу. Мақсат-міндеттер. Дене мүшелерінің, киімнің формасын сақтай отырып, адамды мүсіндеуді үйренуді бекіту; ұсақ бөлшектерді - көз, қас, ерін мүсіндеуді үйрену; алдыңғы сабақтарда үйретілген бөлшектерді қосу, жапсырылған жерді тегістеу тәсілдерін үйренуді бекіту; өз сезімдерін жеткізуді, достық туралы ойлауды кеңейту, балалардың	көшбасшысы ойынды жалғастырады. Ол ұқсас тапсырма береді (дауыспен таниды), ойын жалғасады. Ойынның соңында көп ойыншы бар топ жеңеді. Жапсыру "Бақбақтар аланы". Мақсат-міндеттер: Балаларға бірнеше рет бүктелген қағаз бөлігінен бақбақ гүлдерін киып алу дағдыларын бекіту; бірігіп, ұжымдық жұмысты үйлесімді жасай білуге ынталандыру; ұқыптылыққа, табандылыққа тәрбиелеу; қайшымен жұмыс жасауда қауіпсіздік техникасын қадағалау. "Арқан тарту" қазақ
--	---	---	---	---

	(қағаздан) құрылыс жасуға деген құштарлығын жетілдіру.		қалыптастыру; тиянақтылыққа, құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.	мейірімділігі туралы түсінігін кеңейту.	ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру; ойын шартын бұзбай ойнай білуді жетілдіру. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, арқанның екі ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілген межеден асып кеткен топ жеңіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпен жалғасын табады.
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау.				

	3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Күндізгі серуен	Жолжелкенді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуды жалғастыру. Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту. - Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде өседі. Көше бойлап келе жатсаң жол жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі. Сондықтан да болар бұл өсімдікті «жолжелкен» деп атайтыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелкенді	Құстарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: құстарды сыртқы түріне, көлеміне, түсіне, дыбысына қарай ажыратуға үйрету. Экологиялық міндет: құстар жабайы табиғаттың бөлігі екендігі туралы түсінік беру Көркем сөз Құстар, құстар келеді, Жерді шуға бөледі. Көктем келді деп бізге, Жақсы хабар береді. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты	Арнайы көліктерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: арнайы көліктер туралы білімдерін кеңейту, сөздік қорларын молайту. Көркем сөз Үлкен болдым десем де, Ешкім маған сенбейді. «Жалғыз жүрме көшеде, Кішкентайсың сен»- дейді. Үлкенмін ғой міне мен, Ойыншықтарды жинаймын. Машинаға мінер ем, Кабинаға сыймаймын. Сұрақтар. - Қандай арнайы көлік түрлерін білесіңдер? («Жедел	Тастарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: тастардың өлі табиғат мүшесі екендігі жайлы түсініктерін молайту, олардың әртүрлілігі мен пайдасы туралы білім беру. Балаларға сұрақтар. - Табиғат нешеге бөлінеді? Қандай-қандай? - Өлі табиғатқа нелер жатады? - Тастардың қандай түрлері болады (үгілмелі, қатты) - Үгілмелі тастарды атаңдар? (бор, көмір, графит) - Қатты тастарды атаңдар?	Көгершінді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: құс әлемі туралы білімдерін пысықтау, адамның оларға қамқор болып, қорғау шаралары туралы түсініктерін жетілдіру. Бақылау барысы Педагог балаларға жұмбақтар жасайды, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. Қанат қағып шарықтап, Мұхит асып қалықтап, Шарлап бүкіл әлемді, Шаттандырып әр елді Бейбіт күнге сән болған, Бұл қандай құс ән болған? (Көгершін) Екі айыр құйрығы, Қияқ мұрт қанаты, Ұшқырлардың жүйрігі.

кездестірмейсін. Күзде жолжелкеннің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяккиімге жабысып барып, басқа жерлерге дәннің түсуіне байланысты, кез келген жерде өсіп шығады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде кептіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды тоқтатуға, күйген жараға, ірінді ісікке, шиқанға қолданылады. Жолжелкеннің шырынын жәндіктер шаққан жерге, асқазан ауруына, шаншуға, мұрыннан қан аққанда және	бойынша, белгілерге сай ойнау білуге машықтандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-	жәрдем», өртсөндіру, қар жинайтын, су себетін, милиция машиналары.) Бұл машиналар не үшін керек? (адамдарға көмектесу үшін.) - Өрт болғанда неге «Жедел жәрдемді» қоса шақырады? (зардап шеккендерге көмектесу үшін.) - Сиренасы қосулы машиналарға өзге машиналар жол беруге тиіс пе? (иә) - Неге? (Олар адамдарға көмекке асығады.) - Оларды атаңдар. («Жедел жәрдем», өртсөндіру және милиция.) Еңбек: тәрбиешімен бірге сынған, құлаған құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер:	- Қандай таспен асфальтқа сурет салуға болады? (бормен)\ - Неге? (ол жұмсақ, жұғады) - Көмір қандай тасқа жатады? (үгілмелі) - Көмір не үшін керек? (отынға) Асыл тастар деген не? (қымбат тастар) - Қалай ойлайсыңдар, адамдар тастарды қолдана ма? Қай жерлерде? (асыл тастарды әшекей бұйымдарға, жәй тастарды құрлысқа т.б.) Зерттеу жұмысы Бор таспен қатты тасты салыстырып көру, ұру, сындыру (бор үгітіледі, тас сынбайды) Еңбек: ауладағы тастарды жинау және олардан композиция құрау.	(Қарлығаш) - Олар қайда тіршілік етеді? - Олар нені шоқып жегенді жақсы көреді? - Оларды кім қоректендіреді? - Көгершіндер қайда мекендейді? Өте ерте кезден-ақ көгершіндер бейбітшілік пен достық құсы деп саналған. Ол өте әдемі және адамдарға тез бауыр басады. Көгершіндердің ерекше қасиеті олар өз үйлерін қанша қашықта болса да іздеп табады. Көркем сөз: Құстар менің достарым, Жемін, суын керекгін, Құспен қызық аспаным. Күнде апарып беремін Үйшік жасай білемін. Олар мәз боп қалады, Ағаштарға ілемін. Шаттық әнге салады.
--	--	---	--	---

дизентерияға пайдаланады. - Балалар, мамыр айын халықта қалай атайды? (Шешек айы) - Өсімдіктер қай жерде бар да, қай жерде жоқ? (Күннің көзі көп түскен жерде бар) - Көлеңке, ылғал жерлерге әлі шөп шықпаған, неге? (Өйткені ло жер әлі салқын) - Мамыр айындағы жаңбырдан соң шөптерде қандай өзгерістер болады? (Олар бұрынғыдан да жасылдана түседі) - Мына өсіп тұрған өсімдік қалай аталады? (Жолжелкен) - Оны неге олай атаған? - Жолжелкеннің қандай көмегі бар, кім біледі? Зерттеу жұмысы Лупа арқылы жолжелкен жапырақтарын қарау,	біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты тандап, ойын жалғасады. "Қаракұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; бұйрықты тыңдай білуге үйрету; шапшандыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу.	жұмыс уақытында ұқыпты болуға баулу. "Көк ту" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай	Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеуге үйрету, шығармашылық қиялын дамыту. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүтіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру.	- Қандай құстар алаңға келіп қонады? Зерттеу қызметі Кептер мен торғайды салыстыру Еңбек: балабақша аумағына жем салғыш ілу. Мақсат-міндеттер: еңбек әрекетін орындауға үйрету. Жаттығу ойындары: «Қаданы (кегли) құлат». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: допты нысанаға лақтыру, дәлдіктерін дамыту. Халық болжамы: - Құс жүнін үрпитсе, жауын болады; - Жыл құстары кеш ұшса, қыс жылы болады; - Құстар асыға
---	---	---	---	--

ерекшеліктерін табу. Өгейшөппен жолжелкеннің айырмашылық-тары мен ұқсастықтарын айыру. Еңбек: ойын алаңын тазалау. Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Айгөлек" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш- жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар.	Балалар санамақ арқылы «қарақұс» пен «тауықты» тандайды. Қалғандары – балапандар, олар бір- бірінің белінен ұстап, тізіліп тұрады. Белгі берілгенде, қарақұс ең соңғы балапанды ұстап алуға тырысады. Тауық қолдарын жайып, балапандарын қорғайды. Балапандар тізбекті бұзбай, қарақұсқа ұстатпауға тырысады. Ұсталған балапан қарақұстың ұясына кетеді. Еңбек: аланды жақсарту бойынша ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, топтық жұмыстың құндылығын көрсету.	алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. «Ұлттық ойын - ұлт казынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Бөрік-телпек» (дене тәрбиесі) Мақсаты: балалардың затты (доптар немесе қапшықтар) алысқа лақтыра білу дағдыларын дамыту, күшін, ептілігін, дәлдігін және достық қарым- қатынасын қалыптастыру; ережелерді орындай білу қабілетін дамыту. Жаттығу ойындары. Секіргіш жіппен секіру жаттығулары. (дене тәрбиесі)	Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. "Күркеге кім бұрын жетеді?" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: берілген белгі бойынша жылдам жүгіруге жаттықтыру, жеңіске жетуге деген ынталарын арттыру. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан) лақтыра	қоректенсе ауа-райы бұзылады. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала
---	---	---	---	---

Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөнгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Бәйге" қазақ халқының қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындарға қатысуға баулу. Олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қимыл дағдыларын (жылдамдықпен жүгіру)	Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін спорттық ойындар. Футбол. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Футбол элементтерін меңгерту. Берілген бағытқа допты оң және	Мақсат-міндеттер: алға, артқа айналдыра отырып секіруге жаттықтыру. Мақал: "Сақтықта қорлық жоқ".	білуді дамыту; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Балалармен асфальтқа түрлі-түсті бормен сурет салу «Жазғы табиғат» Мақал-мәтел Асыл тастан шығады, Ақыл жастан шығады. Өздік ойындар. (дене тәрбиесі, қарым- қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау. Негізгі қимыл түрлерін жетілдіру, дербес қимыл белсенділігін дамыту. Балаларды айналасындағыларға әрқашан әділ болуға баулу.	қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз аландарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Еркін ойындар. Мақал-мәтел Дана көптен, дәрі шөптен. Құнарлы шөп, қосымша сүт.
---	--	--	--	---

	жетілдіру, шыдамдылыққа, достыққа тәрбиелеу. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. «Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен серуенде әңгімелесу.	сол аяқпен тебу.			
Серуеннен оралу	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету, киім мен аяқ киімді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бірбіріне көмектесуге баулу. Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату;				

	- ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Гигиеналық дағдылар Ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Қатты ет өнімдерінің бөліктерін кесуді үйрену.	Гигиеналық дағдылар Дұрыс жуу дағдыларын бекіту үшін: көбік алынғанша сабындау, шаю, құрғатып сүрту; қол орамалды уақытында қолдану қабілеттерін дамыту.	Гигиеналық дағдылар Өз бетінше және ұқыпты тамақтана білуге, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға, қасықты оң қолына ұстай білуге тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу.

Түскі ас	Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Ыстық құймақ пісірдім, Тәрелкеме түсірдім. Дәмді болды құймағым, Құйып ижедім қаймағын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Бесін астың кезі келді, Дастарханға отырдық. Түзу ұстап денемізді, Ас ішейік отырып. Тамағыңды аландамай, Төгіп алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлемей, Отырамыз тып-тыныш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не береміз Ванияға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап, Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату.				
Ұйқыдан тұру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа). (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жуыну, тамақты шаю). Гигиеналық емшараларды орындау технологиясының алгоритмін сақтау. Үстел басында өзін әдепті ұстауға қалыптастыру. Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу;				

	- ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу, - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	"Не естігеніңді айт?" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануға үйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларға көздерін жауып, мұқият тыңдауларын (құстардың дауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстары т.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді. Балалар толық сөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кім ең көп естіген сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады.	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, «Жер» деген кезде - жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде - суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде - ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. "Орамал" қимылды ойыны.	"Тез жауап бер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: түстерді, пішіндерді, сапасын дұрыс атай білуге дағдыландыру. Ойын шарты: Балалар шеңберде тұрады, допты кім қағып алады сол бала заттың аты мен түсін айтып допты келесі балаға лақтырады. «Жасыл»- жапырақ, «көк»- аспан, «сары»- күн, «қызыл»- гүл, «ағаш»- отырғыш, «тас»- ұй, «темір»- қасық т. б. Ойынды үйренгесін тапсырманы күрделендіруге болады. Бір сөзбен жауап бермей екі, үш сөзбен жауап беруге болады. «Қойлар мен қасқыр» қимылды ойыны.	"Шырмауық" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты. Санамақ арқылы балалардың ішінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрады да бір - бірінің қолдарын жібермей, қолдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді.	"Кім тез жинайды" дидактикалық ойыны. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: көгөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. "Жеті ұл"

"Сүйікті кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат" сюжетті-рөлдік ойыны. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің рөлін қабылдау қабілетін дамыту. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару.	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып карап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай бірлесіп ойнауға, бірлікке, достыққа тәрбиелеу. Ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ойынға қажетті құралдар: ағаш ат немесе резеңке ат, қамшы. Ойын шарты. Қойшы қойларды өрісте бағып жүреді, ал қойлар алаңсыз жайылып жүреді. Кенет аш қасқыр жақындап келіп қалады. Қасқырды байқап қалған қойшы: қойларым, қашыңдар, аш қасқыр! келіп қалды дегенде қойлар аш қасқырдан қашулары керек. Ал қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шауып, қолына қамшысын алып	сөзді сандықшаларға салады. "Мектеп" сюжетті-рөлдік ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың мектеп туралы білімдерін кеңейту және нақтылау. Балаларға рөлді жүзеге асырудың экспрессивті құралдарын (интонация, мимика, қимылдар) игеруге көмектесу. Балалардың оқуға деген ынтасын арттыру. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қара сиыр" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға	Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тындап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі - Дүйсенбі, Екіншісі - Сейсенбі, Үшіншісі - Сәрсенбі, Төртіншісі - Бейсенбі, Жұма деген - Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі - Жексенбі. "Итеріспек" қимылды қазақ халық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалу, бір аяғынан секіру, жылдамдық, ептілік қабілеттерін дамыту. Үлкен шеңбер сызылған. Бір аяғымен секіріп тұрған балалар бір-бірін шеңберден шығарады. Екінші аяғын жерге тигізсе жеңіліс болып саналады.
--	--	--	--	--

		тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.	қасқырды қуады. Қасқырды қойшы соғып алса, қойшы қасқырға ән, бй билетеді. Ал қасқыр қойларды ұстап алса ұсталған қой ойыннан шығарылады.	үйрету, кеңістікті бағдарлау, шапшандық пен тапқырлықты дамыту, достыққа тәрбиелеу. Ойынға бірнеше бала қатысады. Бір зат (малақай, дорба т.б.) таңдалып, балалар шеңбер құрып, көздерін жұмады. Бір ойыншы затты тығып қояды, ал қалғандары оны іздейді. Зат табылған соң, иесі оны қорғайды, ал басқалары алдап алып қоюға тырысады. Затты алған бала келесіде оны тығушы болады. Ойын осы ретпен жалғасады.	
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру(мақалмәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау.				

	3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуендеу	Құмырсқаны бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы білімдерін кеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру. Қатар - қатар қара нар, Аспанменен бара бар, Алды биік, арты жар. (Құмырсқа) Көркем сөз Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тыным алмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқан заты ауыр боп, Түссе бірі әлекке, Қауымдасқан бауыр кеп, Келеді тез көмекке.	Жаяу адамдарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жолда жүру ережесі туралы, жолдың жаяулар жүретін бөлігі туралы білімдерін тиянақтау. Жаяу жүргінші білуі тиіс: Бағдаршамның өз белгісі бар-оған ешқандай қарсылықсыз көнуің керек! Сары түс-ескерту: қозғалыс белгісін асықпай күте біл! Жасыл түс-жол ашық. Жолдан еркін өте бер! Қызыл түс бізге ТОҚТА дегенді білдіреді. Қауіпті! Жол жабық! Балалар жолдан өтерде өте сақ болыңдар! Жолда жүру	Гүл егілген алаңқайды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы еккен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Көркем сөз Кешкілік пе, күндіз бе, Үзіп алсаң сен бір гүл, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Не	Ауа райын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: ауа райының бақылай білуге, күннің бұлттануына қарап жаңбыр жаууы мүмкін екендігін болжауға үйрету. Бақылау барысы Көркем сөз «Найзағайлы нөсер» Ө. Ақыпбекұлы Нөсерлеп жаңбыр басталды, Науада көлкіп қақ қалды. Нақыштап жатыр сәулемен, Найзағай экран аспанды. Нұрлана түсті жасыл бақ, Нәрлене түсті атырап.	Торғайларды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: торғай туралы білімдерін тиянақтауды жалғастыру; күздің келуімен құстар мінез-құлқының өзгеруін көре білуге үйрету; зейіндері мен есте сақтауларын белсендіру. Көркем сөз Қалатындай қикылдап, Әдетінді білемін, «Шиық, шиық» еттің шикылдап Дайын асқа ортақсың Шашып берген жемімді Торғай, торғай торғайым, Жейсің сонша қикымдап, Сені әркез қорғаймын

Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындық аз дер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демей ұсақ, ірісін, Бірі істейді бәрі үшін, Бәрі істейді бірі үшін! (Қадыр Мырза Али) Еңбек: алаңдағы жерді қопсыту Мақсат-міндеттер: келесі жылы тұқым отырғызуға жерді дайындауды үйрету. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына	ережесін үнемі есте сақта! Тәрбиеші балаларды жолдың жаяулар жүретін бөлігіне әкеліп, әңгіме өткізеді. - Жаяу жүргінші жолдың қай бөлігімен жүруі керек? (тротуармен) Жүргенде жолдың оң жағымен, өзгелерге соқтықпай, басқаларға кедергі келтірмей жүруге тырысу керек. Көшеде сабырлы болу керек. Жолдан өтерде бағдаршамның жасыл түсінің жануын күтіп, жаяулар жүретін жолақтан өту керек. - Жаяулардың тек осы жерден өтуі керегін сендер қайдан білдіңдер? - Дұрыс айтасындар, «Жүргіншілер жолы» деген белгі бар және жолға жалпақ ақ жолақ	қалады сикынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі. Қатар- құрбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші!	Найзағай тынбай жарқылдап, Нөсер тұр құйып сатырлап. Балаларға сұрақтар - Жаңбыр неден пайда болады? - Жаңбыр жауарда бұлт қандай болады? - Жаңбыр неге керек? - Қандай жаңбыр түрлері естерінде бар? (ақ жаңбыр, сылбыр жаңбыр, нөсер жаңбыр, найзағайлы жаңбыр) Зерттеу жұмысы Ауа-райын бақылау. Аспандағы бұлтқа назар аудару. Жаңбыр болуы мүмкін бе? Болса қандай болуы мүмкін? Халық болжамы - Жаз жаңбырлы болса - қыста қар мол болады, әрі аязды болалы. - Жаңбыр болар алдында карлығаштар төмен ұшып жүреді.	Қорқақсын-ау, қорқақсын, Қыстың қамын жаз ойлап, Еңбек десе шорқақсын. Бәріне де бол дайын! Тәрбиеші балалармен әңгіме өткізеді. - Торғай қандай болып көрінеді? (Бұл кішкентай пысық құс.) - Ол жайлы үнемі «сұр торғай» деп айтады. Ал шындығында торғай сұр емес Ал қандай? (оның арқасы қызыл қоңыр, жіңішке қара жолақтары бар) А-л қанаты мен құйрығы қандай? (құйрығы-қара- қоңыр, қанаттары да қара-қоңыр, жирен түспен жиектелген) - Ал басының түсі қандай? (Сұр) - Торғайлар қайда өмір сүреді? (қалада және ауылда.)
--	---	--	---	---

сай ойнауға дағдыландыру; шапшандыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Санамақ арқылы бір бала «қойшы» болып таңдалады, қалғандары – «қойлар». «Қойшының» көзі байланады. Ол белгілі қашықтықтан «Менің табыным қайда?» деп сұрайды, ал «қойлар» «мә-мә» деп дыбыс беріп, тығылады. «Қойшы» дыбысқа қарап балаларды іздейді. Ұсталған баладан дауысын шығаруды сұрайды. Егер «қойшы» оны дауысынан таныса, сол бала келесі «қойшы» болады. Танымаса, ойын сол «қойшымен» жалғасады. "Жыланша жүгіру"	сызылған. Еңбек: гербарий жасау үшін әдемі жапырақтарды жинау, түскен жапырақтарды ағаш түбіне тырмамен жинау. Мақсат-міндеттер: табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімге тәрбиелеу. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу	Зерттеу жұмысы Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өніп шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәннен кішкентай ғана жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіп шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. Еңбек: балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпен су себу. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы суғаратынын көрсету. «Ақ серек-көк серек» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта	- Қарлығаш жер бауырлап ұшса, жаңбыр болады. Еңбек: құмсалғыш айналасына шашылған құмдарды, алаңға алып шыққан құралдар мен ойыншықтарды жинау. Мақсат-міндеттер: жинақылыққа, тазалыққа баулу. Өздеріне қажетті заттарға мұқият болуға тәрбиелеу. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру;	- Иә, олар әркез адамдарға жақын жерге мекендейді. Торғайлар неге адамдарға көрші болғанды жақсы көреді? (адамдардың қасында олар жыртқыштардан аулақ болады, жемді де тез тауып жейді, оңаша мекен де табады.) -Торғайлар әсіресе өз «үйлерін» ағаш үйлердің терезе қондырғыларына салады. - Ал қалада торғайлар қайда мекендейді? (подъездің немесе балконның күнқағарларына.) Қане, жақсылап қарайықшы біздің балабақша ауласында қай жерге мекендеді екен? Адамдар құстарға қандай қамқорлық жасауы керек? (Жемсалғыш жасап, күнде жем сеуіп тұру
---	--	--	--	---

кимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру. Жеке жұмыс: баяу қарқынмен үздіксіз жүгіру. Мақсат-міндеттер: төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу	қабілеттерін жетілдіру; кимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге жиналып, көздерін жұмады. Педагог бір баланы білдіртпей таңдап, оны «ку түлкі» етеді. Балалар «Ку түлкі, сен қайдасың?» деп үш рет сұрайды. Соңында «ку түлкі» өзін білдіріп, балалар одан қашады. «Ку түлкі» кімге қолын тигізсе, сол ойыннан шығады. Ойын осылай жалғасады. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру;	мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; бірлесе ойнауға, ойын шартын сақтауға баулу. Жаттығу ойындары «Волейбол ойыны» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бір-біріне доп беру, кері лақтыру. "Резеңке" аула ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру; жылдамдыққа, күштілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралы: Ұзындығы шамамен 2 м резеңке таспа (ұштары байланған).	қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. "Ұшты - ұшты" ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуді жетілдіру. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен	керек) Жазда, күзде торғайлар немен қоректенеді? (өсімдіктердің дәндері мен тұқымдарын шокиды) Еңбек: ағаштарды емдеу мақсатында еңбек ұйымдастыру. Мақсат-міндеттер: ағаштарға дұрыс көмек жасауды үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам
--	---	--	---	--

		балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу.	Ойын барысы: Екі ойыншы резеңкені тобық деңгейінде керіп ұстайды, үшінші ойыншы секіреді. Секіру кезінде әртүрлі қимылдар (фигуралар) орындалады және оларды дұрыс қайталау керек. Қате жіберген ойыншы резеңкені ұстап тұрған ойыншымен орын ауыстырады. Болжам: гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауын жауады.	қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады.	жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Жаттығу ойындары: «Жалауды құлатпа» Мақсат-міндеттер: заттар арасымен, оларды құлатпай ирелеңдеп жүру.
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі) Міндеттер. Балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен				

	фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту. Еркін ойындар.
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ұсынымдар: қоғамдық орындарға, мәдени-көпшілік іс-шараларға бірге бару, қоғамдық орындардағы әдеп ережелерімен, кітапты пайдалану ережелерімен танысу. Кеңестер: «Қазақ халқының әдеп ережелері»; «Сұрақтарға жауап беру дағдысы»; «Балаңыздың көркемдік талғамын дамытыңыз». Фотоколлаж: «Бұл – менің достарым». Әлеуметтік желідегі сторис эстафетасы: «Біздің көрші елдегі достарымыз». Әңгімелесулер: балалардың мектепке психологиялық дайындығы туралы.

Әдіскер: Бердимуратова С
 Тәрбиеші: Абдраманова Х
 Дене шынықтыру: Каримова Д
 Қазақ тілі пәні мұғалімі: Шораева М
 Музыка жетекшісі: Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 24.08.2026 ж. - 28.08.2026 ж. «Ғажайыптар әлемінде»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	24.08	25.08	26.08	27.08	28.08
Күн тәртібі	«Балабақшам өз үйім»	Менің сүйікті кейіпкерім	«Бір, екі, үш - бойға жинап күш»	Менің Қазақстаным	«Балабақшам өз үйім»
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	Көркемсөзді оқу жаттығуы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: Мұзафар Әлімбаев «Біздің балабақшада». Балабақша есігін Үшке тола ашқанбыз, Балапандай өсіріп, Мәпелейді бақшамыз. Бұл – екінші үйіміз, Бір туғанбыз бәріміз.	Көркемсөзді оқу жаттығуы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Д. Әбілев «Орман». Көк бояқ орман Бұтақтарына әнші құстар қонған, – Қарасаң оған, Оңнан, солдан Түстіктен, шығыстан – Алыс жолдан:	Қимылды ойын «Аралар» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Ойдан сөз, сөйлем құрастыруға дағдыландыру. Ойын шарты. Бір топ бала қол ұстасып, шеңбер жасап тұрады да	"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны. (танымдық іс-әрекет, зерртеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға	Қимылды ойын «Ұшты - ұшты» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Ойын шарты. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды

Біз – осы үйдің гүліміз, Біз – осы үйдің сәніміз. Бұл – құшағы тым ыстық Мектебіміз бастапқы! Мұнда жақын туыстық, Бұнда тұңғыш дос таптық! «Айгөлек» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен, Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Анар күш жинай жүгіре барып, қолдарын үзіп өту керек.	Көгілдір аспан сияқты Мүлгіп тұрған, – Көктемде жерден бу алған Бу алып, нұр боп қуанған! Кейде сол, Көк бояқ орман Бұтақтарына әнші құстар қонған Көкшіл теңіз сияқты кешкі жатқан Ырғалады зордан, Бесіктей тербеткен қолдан! Сипар ма ем маңдайын алақаныммен Оңнан, солдан! "Лақтыру - ұстау" қимылды жаттығулары. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу	үш - төрт бала ортаға шығады. Олар аралар: Баудағы кім? Ара болсаң, ызында, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3..... Жұмыс істе тығылма. Аралар бір - бірімен сөйлесе бастайды. Қандай жұмыс түрін көрсететіндері туралы кеңеседі. «Жұмыс істе, тығылма»- деген сөзді естіген кезде тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, ағаш аралағандай қимыл - қозғалыстар жасайды. Балалар осылай әндетіп, аралардың қимылын қайталайды. Көркемсөзді оқу жыттығуы (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Ж. Қашқынов «Палуан».	дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. Мақал-мәтелдерді қайталау (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Отан елдің анасы, Ел ердің анасы. Отан қадіріне жетпеген өз қадіріне жетпейді. Отан отбасынан	атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. Көркемсөзді оқу жыттығуы (қарым-қатынас іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Ө. Тұрманжанов «Отан». Әуелгі Отан – ана алды,
---	--	---	--	--

Қолдарын үзе алмаса, сол топта қалады. Үзіп қашып кетсе, екі топтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобының балалары ұстап алса өз тобына қайтадан келеді. Олай болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз.	қабілеттерін жетілдіру; доптармен ойындарда балалардың белсенділігін, дербестігін дамыту.	Білегінде бұлтылдап, Бұлшық еті ойнайды. Солай тынбай ол шындап Жеңіс жолын ойлайды. Кіріп кетіп ішіне, Аяқтан да шалады. Сенгеннен соң күшіне, Тік көтеріп алады. Келіп қалса ыңғайға, Қайыстыра бұрайды. Не мықтылар мұндайға Әрең-әрең шыдайды. Жарыстарда жүлде алған, Көрсек көзің тойғандай. Елдің атын шығарған, Ер десең де болғандай.	басталады. "Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны. (танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.	оттың басы. Ауыл алды, ауаған шөптің қасы. Сағынғанда тым ыстық көрінеді, Жаста ойнаған үйшік қып сайдың тасы. Отан дейміз от жаққан жерімізді, Отан дейміз өсірген елімізді. Отан дейміз туған жер, ата мекен Биік тау, орман, тоғай, көлімізді. Отан дейміз кең байтақ астананы, Жасыл жалау, жаңа жол, жас қаланы. Отанның шеті де жоқ, шегі де жоқ, Ол бірақ өз үйіңнен басталады.
Еңбек: учаскедегі ұжымдық еңбек.	Еңбек: гүлзарды жұқарту.	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту.	Еңбек: өсімдіктерге күтім жасау.	Еңбек: сөрелер мен терезе алды тақтайларын

	Мақсат-міндеттер: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді күту дағдыларын бекіту, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажет екенін түсініп, жұмысты тиянақты жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	дымқыл шүберекпен сұрту. Мақсат-міндеттері: балаларда тазалық сақтауға дағдылануын дамыту және қолдау, сумен жұмыс істеу ережелерін сақтау; еңбекқорлықты, басталған істі соңына дейін жеткізе білу қабілетін тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. "Қара жорға". 1. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1 - иықты алға қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу; 3 - иықты артқа қозғау; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1- оң аяқты алға созып, оңға қарай иіліп, қолды бүге, саусақтарды қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу; 3 - сол аяқты алға созып, солға қарай иіліп, қолды бүге, саусақтарды қозғау; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау). 3. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1 - сол аяқты алға созып, оң қолды жоғары көтере, сол қолды алға соза, сол қолды, оң қолға тигізу; 2 - бастапқы қалыпқа келу; 3 - оң аяқты алға созып, оң қолды жоғары көтере, сол қолды алға соза, сол қолды, оң қолға тигізу; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау). 4. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1- екі аяқты бірге ұстап, қолды 2 жаққа соза, иықты қозғау; 2 - бастапқы				

	қалыпқа келу (6 рет қайталау). 5. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1 - аяқты айқастыра тұрып, қолды белге ұстап, иықты алға, артқа қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау). 6. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1 - екі аяқты кезек көтеріп, қолды белге ұстап, орнында шоқырақтау; 2 - бастапқы қалыпқа келу (6 рет қайталау).				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың.	Көркем сөз Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. Өз бетінше және ұқыпты	Көркем сөз Мүйізді ешкі келеді, Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесең, Келіп сені сүзеді. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуып сен, Таңертен де кешке де, Жуып күндіз-кешке де, Жуып күндіз-түсте де,

	Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану. Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін	«Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен	Сүйікті кейіпкерлер фестивалі. Балалар мен аналардың бірлескен	Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу (дене тәрбиесі, қарым-	Менің Қазақстаным Туған өлкенің көрікті жерлері мен табиғаты туралы әңгімелесу.	"Қозы" ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларда есту, есте

әрекеті	серуенде әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Тақырыпқа сәйкес асфальтқа ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Тәрбиеші, медбике, тәрбиеші көмекшісі, музыка жетекшісі, дене шынықтыру жетекшісі, аспазшы және т.б. рөлдерінде бөлініп, рөлдерді өздігінен таңдап, ойнауға мүмкіндік беру. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын-	әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет салу сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу. Салған кейіпкері туралы әңгімелеу. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар ""Өзімшілдің өкініші" Салиха Сәмбетова" Мақсат-міндеттер: Балаларда кейіпкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойларын айта білу; басқалардың пікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту; сөздік қорларын молайту; достыққа, татулыққа тәрбиелеу; жақсы және жаман іс-әрекеттерді бір-бірінен ажырата алу дағдыларын жетілдіру.	қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Балалардың өздеріне ұнайтын жаттығуларды жасата отырып, спорттық ойындарды бірлесіп таңдатып, ойнату; серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену; «Бәйге» ұлттық ойынын ойнату. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Қоршаған әлеммен таныстырудан ойын-жаттығулар "Менің достарым" Мақсат-міндеттер: Достыққа, татулыққа, бауырмашыл болып өсуге тәрбиелеу. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа шақыру. Көңілді	(қарым-қатынас іс-әрекеті) «Елім менің» тақырыбында «Мен бастаймын сен жалғастыр» ойыны арқылы алдынала әзірленген ата-аналар мен балалардың оқыған өлеңдерінің видеоматериалдарын көрсету, сол материалдардың ішінен ұнағандарын бірлесіп таңдату. Тіл дамытудан ойын-жаттығулар "Тату доспыз бәріміз. (әңгіме құрату)" Мақсат-міндеттер. «Достық» құндылығы туралы түсініктерін одан әрі жетілдіру; ойындар арқылы есте сақтау, ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту; өзара сыйластық, достық,	сақтау қабілетін дамыту. Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басшы («шопандар») таңдалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп: «Мен бір қозыны алуға келдім», - дейді. Екінші жүргізуші («Шопан») жауап береді: «Танда». Бірінші жүргізуші балалардың бірін таңдайды, көздерін жұмады. Қарсы топтағы бала: «бе-е-е» деп айтуы керек. Егер бала көзін жұмып, айқайлап тұрған дауысы арқылы танылса, онда ол дауысты берген баланы өз командасына алады, егер ол танымаса, онда ол ұтылады және өзі қарсылас командаға кетеді. Содан кейін екінші топтың
----------------	--	---	--	--	--

жаттығулар "Күннің шуағы" Мақсат-міндеттер: Балаларды арақашықтығы 40 см кұрсаудан келесі құрсауға бір аяқтап секіру; гимнастикалық орындық үстімен арақашықтығы баладан екі қадам қашықтықта қойылған толтырылған доптардан аттап жүру іскерліктерін жетілдіру; балаларда сап түзеуден төрт қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамыту. Шығармашылық уақыты: "Қағаздан желдеткішті бүктеу арқылы құрастыру". (шығармашылық іс- әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан	Музыкадан ойын- жаттығулар ""Балапан" әні" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.	әуен арқылы көңіл күйді көтеруге тарту. Сурет салудан ойын- жаттығулар "Қалықтаған бүркіт" Мақсат-міндеттер: суретте ұшқан құстың бейнесін бере білу, сәйкес түстерді таңдай білу, құсты бетте әдемі орналастыра білу біліктіліктерін қалыптастыру; сурет салуда түрлі техникаларды қолдану және акварель бояуларын, балауыз мелдерін, түрлі-түсті қарындаштарды біріктіре білуді үйрету; қарапайым қарындашпен нобай жасай білу біліктіліктерін, көру қабілеттерін дамыту; өз бетінше жұмыс істеу дағдыларын	сүйіспеншілік туралы түсінік беру; бір бірімен тату, дос болуға тәрбиелеу. Мүсіндеуден ойын- жаттығулар "Тату балалар" дене мүшелерін орналасуын, қозғалысының бағытын сақтай отырып адамды мүсіндеу. Мақсат-міндеттер. Дене мүшелерінің, киімнің формасын сақтай отырып, адамды мүсіндеуді үйренуді бекіту; ұсақ бөлшектерді - көз, қас, ерін мүсіндеуді үйрену; алдыңғы сабақтарда үйретілген бөлшектерді қосу, жапсырылған жерді тегістеу тәсілдерін үйренуді бекіту; өз сезімдерін жеткізуді, достық туралы ойлауды кеңейту, балалардың	көшбасшысы ойынды жалғастырады. Ол ұқсас тапсырма береді (дауыспен таниды), ойын жалғасады. Ойынның соңында көп ойыншы бар топ жеңеді. Жапсыру "Бақбақтар алаңы". Мақсат-міндеттер: Балаларға бірнеше рет бүктелген қағаз бөлігінен бақбақ гүлдерін қиып алу дағдыларын бекіту; бірігіп, ұжымдық жұмысты үйлесімді жасай білуге ынталандыру; ұқыптылыққа, табандылыққа тәрбиелеу; қайшымен жұмыс жасауда қауіпсіздік техникасын қадағалау. "Арқан тарту" қазақ
--	---	---	---	---

	(қағаздан) құрылыс жасуға деген құштарлығын жетілдіру.		қалыптастыру; тиянақтылыққа, құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.	мейірімділігі туралы түсінігін кеңейту.	ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру; ойын шартын бұзбай ойнай білуді жетілдіру. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, арқанның екі ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартысады. Берілген межеден асып кеткен топ жеңіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпен жалғасын табады.
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау.				

	3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Күндізгі серуен	Жолжелкенді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуды жалғастыру. Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту. - Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде өседі. Көше бойлап келе жатсаң жол жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі. Сондықтан да болар бұл өсімдікті «жолжелкен» деп атайтыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелкенді	Құстарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: құстарды сыртқы түріне, көлеміне, түсіне, дыбысына қарай ажыратуға үйрету. Экологиялық міндет: құстар жабайы табиғаттың бөлігі екендігі туралы түсінік беру Көркем сөз Құстар, құстар келеді, Жерді шуға бөледі. Көктем келді деп бізге, Жақсы хабар береді. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты	Арнайы көліктерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: арнайы көліктер туралы білімдерін кеңейту, сөздік қорларын молайту. Көркем сөз Үлкен болдым десем де, Ешкім маған сенбейді. «Жалғыз жүрме көшеде, Кішкентайсың сен»- дейді. Үлкенмін ғой міне мен, Ойыншықтарды жинаймын. Машинаға мінер ем, Кабинаға сыймаймын. Сұрақтар. - Қандай арнайы көлік түрлерін білесіңдер?(«Жедел	Тастарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: тастардың өлі табиғат мүшесі екендігі жайлы түсініктерін молайту, олардың әртүрлілігі мен пайдасы туралы білім беру. Балаларға сұрақтар. - Табиғат нешеге бөлінеді? Қандай-қандай? - Өлі табиғатқа нелер жатады? - Тастардың қандай түрлері болады (үгілмелі, қатты) - Үгілмелі тастарды атаңдар? (бор, көмір, графит) - Қатты тастарды атаңдар?	Көгершінді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: құс әлемі туралы білімдерін пысықтау, адамның оларға қамқор болып, қорғау шаралары туралы түсініктерін жетілдіру. Бақылау барысы Педагог балаларға жұмбақтар жасайды, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. Қанат қағып шарықтап, Мұхит асып қалықтап, Шарлап бүкіл әлемді, Шаттандырып әр елді Бейбіт күнге сән болған, Бұл қандай құс ән болған? (Көгершін) Екі айыр құйрығы, Қияқ мұрт қанаты, Ұшқырлардың жүйрігі.

кездестірмейсің. Күзде жолжелкеннің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяқкиімге жабысып барып, басқа жерлерге дәннің түсуіне байланысты, кез келген жерде өсіп шығады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде кептіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды тоқтатуға, күйген жараға, іріңді ісікке, шиқанға қолданылады. Жолжелкеннің шырынын жәндіктер шаққан жерге, асқазан ауруына, шаншуга, мұрыннан қан аққанда және	бойынша, белгілерге сай ойнау білуге машықтандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң тандалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-	жәрдем», өртсөндіру, қар жинайтын, су себетін, милиция машиналары.) Бұл машиналар не үшін керек? (адамдарға көмектесу үшін.) - Өрт болғанда неге «Жедел жәрдемді» қоса шақырады? (зардап шеккендерге көмектесу үшін.) - Сиренасы қосулы машиналарға өзге машиналар жол беруге тиіс пе? (иә) - Неге? (Олар адамдарға көмекке асығады.) - Оларды атандар. («Жедел жәрдем», өртсөндіру және милиция.) Еңбек: тәрбиешімен бірге сынған, құлаған құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер:	- Қандай таспен асфальтқа сурет салуға болады? (бормен)\ - Неге? (ол жұмсақ, жұғады) - Көмір қандай тасқа жатады? (үгілмелі) - Көмір не үшін керек? (отынға) Асыл тастар деген не? (қымбат тастар) - Қалай ойлайсындар, адамдар тастарды қолдана ма? Қай жерлерде? (асыл тастарды әшекей бұйымдарға, жәй тастарды құрлысқа т.б.) Зерттеу жұмысы Бор таспен қатты тасты салыстырып көру, ұру, сындыру (бор үгітіледі, тас сынбайды) Еңбек: ауладағы тастарды жинау және олардан композиция құрау.	(Қарлығаш) - Олар қайда тіршілік етеді? - Олар нені шоқып жегенді жақсы көреді? - Оларды кім қоректендіреді? - Көгершіндер қайда мекендейді? Өте ерте кезден-ақ көгершіндер бейбітшілік пен достық құсы деп саналған. Ол өте әдемі және адамдарға тез бауыр басады. Көгершіндердің ерекше қасиеті олар өз үйлерін қанша қашықта болса да іздеп табады. Көркем сөз: Құстар менің достарым, Жемін, суын керекгін, Құспен қызық аспаным. Күнде апарып беремін Үйшік жасай білемін. Олар мәз боп қалады, Ағаштарға ілемін. Шаттық әнге салады.
--	--	---	--	--

дизентерияға пайдаланады. - Балалар, мамыр айын халықта қалай атайды? (Шешек айы) - Өсімдіктер қай жерде бар да, қай жерде жоқ? (Күннің көзі көп түскен жерде бар) - Көлеңке, ылғал жерлерге әлі шөп шықпаған, неге? (Өйткені ло жер әлі салқын) - Мамыр айындағы жаңбырдан соң шөптерде қандай өзгерістер болады? (Олар бұрынғыдан да жасылдана түседі) - Мына өсіп тұрған өсімдік қалай аталады? (Жолжелкен) - Оны неге олай атаған? - Жолжелкеннің қандай көмегі бар, кім біледі? Зерттеу жұмысы Лупа арқылы жолжелкен жапырақтарын қарау,	біріне соғылмай, жүтіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты тандап, ойын жалғасады. "Қаракұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; бұйрықты тыңдай білуге үйрету; шапшандыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу.	жұмыс уақытында ұқыпты болуға баулу. "Көк ту" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай	Мақсат-міндеттер: бірігіп жұмыс істеуге үйрету, шығармашылық қиялын дамыту. "Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүтіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру.	- Қандай құстар алаңға келіп қонады? Зерттеу қызметі Кептер мен торғайды салыстыру Еңбек: балабақша аумағына жем салғыш ілу. Мақсат-міндеттер: еңбек әрекетін орындауға үйрету. Жаттығу ойындары: «Қаданы (кегли) құлат». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: допты нысанаға лақтыру, дәлдіктерін дамыту. Халық болжамы: - Құс жүнін үрпитсе, жауын болады; - Жыл құстары кеш ұшса, қыс жылы болады; - Құстар асыға
---	---	---	---	--

ерекшеліктерін табу. Өгейшөппен жолжелкеннің айырмашылық-тары мен ұқсастықтарын айыру. Еңбек: ойын алаңын тазалау. Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Айгөлек" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш- жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар.	Балалар санамақ арқылы «қарақұс» пен «тауықты» таңдайды. Қалғандары – балапандар, олар бір- бірінің белінен ұстап, тізіліп тұрады. Белгі берілгенде, қарақұс ең соңғы балапанды ұстап алуға тырысады. Тауық қолдарын жайып, балапандарын қорғайды. Балапандар тізбекті бұзбай, қарақұсқа ұстатпауға тырысады. Ұсталған балапан қарақұстың ұясына кетеді. Еңбек: алаңды жақсарту бойынша ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, топтық жұмыстың құндылығын көрсету.	алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Бөрік-телпек» (дене тәрбиесі) Мақсаты: балалардың затты (доптар немесе қапшықтар) алысқа лақтыра білу дағдыларын дамыту, күшін, ептілігін, дәлдігін және достық қарым- қатынасын қалыптастыру; ережелерді орындай білу қабілетін дамыту. Жаттығу ойындары. Секіргіш жіппен секіру жаттығулары. (дене тәрбиесі)	Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. "Күркеге кім бұрын жетеді?" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: берілген белгі бойынша жылдам жүгіруге жаттықтыру, жеңіске жетуге деген ынталарын арттыру. "Нысанаға тигіз" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 метр қашықтықтан) лақтыра	коректенсе ауа-райы бұзылады. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл- қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала
---	---	---	---	---

Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзеңгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Бәйге" қазақ халқының қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындарға қатысуға баулу. Олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Қимыл дағдыларын (жылдамдықпен жүгіру)	Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін спорттық ойындар. Футбол. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Футбол элементтерін меңгерту. Берілген бағытқа допты оң және	Мақсат-міндеттер: алға, артқа айналдыра отырып секіруге жаттықтыру. Мақал: "Сақтықта қорлық жоқ".	білуді дамыту; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Балалармен асфальтқа түрлі-түсті бормен сурет салу «Жазғы табиғат» Мақал-мәтел Асыл тастан шығады, Ақыл жастан шығады. Өздік ойындар. (дене тәрбиесі, қарым- қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау. Негізгі қимыл түрлерін жетілдіру, дербес қимыл белсенділігін дамыту. Балаларды айналасындағыларға әрқашан әділ болуға баулу.	қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз аландарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Еркін ойындар. Мақал-мәтел Дана көптен, дәрі шөптен. Құнарлы шөп, қосымша сүт.
---	--	--	--	---

	жетілдіру, шыдамдылыққа, достыққа тәрбиелеу. "Сызықты баспа" қимылды жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта екі аяқпен жылжып, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіруге дағдыландыру. «Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен серуенде әңгімелесу.	сол аяқпен тебу.			
Серуеннен оралу	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету, киім мен аяқ киімді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бірбіріне көмектесуге баулу. Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату;				

	- ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, колдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Гигиеналық дағдылар Ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Қатты ет өнімдерінің бөліктерін кесуді үйрену.	Гигиеналық дағдылар Дұрыс жуу дағдыларын бекіту үшін: көбік алынғанша сабындау, шаю, құрғатып сүрту; қол орамалды уақытында қолдану қабілеттерін дамыту.	Гигиеналық дағдылар Өз бетінше және ұқыпты тамақтана білуге, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға, қасықты оң қолына ұстай білуге тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу.

Түскі ас	Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Ыстық құймақ пісірдім, Тәрелкеме түсірдім. Дәмді болды құймағым, Құйып ижедім қаймағын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Бесін астың кезі келді, Дастарханға отырдық. Түзу ұстап денемізді, Ас ішейік отырып. Тамағыңды аландамай, Төгіп алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлемей, Отырамыз тып-тыныш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не береміз Ваняға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап, Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату.				
Ұйқыдан тұру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа). (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жуыну, тамақты шаю). Гигиеналық емшараларды орындау технологиясының алгоритмін сақтау. Үстел басында өзін әдепті ұстауға қалыптастыру. Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафақ ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу;				

	- ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу, - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	"Не естігенінді айт?" дидактикалық ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануға үйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларға көздерін жауып, мұқият тыңдауларын (құстардың дауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстары т.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді. Балалар толық сөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кім ең көп естіген сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады.	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, «Жер» деген кезде - жердегі өсімдіктер, заттар, адам, үй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде - суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде - ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. "Орамал" қимылды ойыны.	"Тез жауап бер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: түстерді, пішіндерді, сапасын дұрыс атай білуге дағдыландыру. Ойын шарты: Балалар шеңберде тұрады, допты кім қағып алады сол бала заттың аты мен түсін айтып допты келесі балаға лақтырады. «Жасыл»- жапырақ, «көк»- аспан, «сары»- күн, «қызыл»- гүл, «ағаш»- отырғыш, «тас»- үй, «темір»- қасық т. б. Ойынды үйренгесін тапсырманы күрделендіруге болады. Бір сөзбен жауап бермей екі, үш сөзбен жауап беруге болады. «Қойлар мен қасқыр» қимылды ойыны.	"Шырмауық" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты. Санамақ арқылы балалардың ішінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шеңбер бойымен тұрады да бір - бірінің қолдарын жібермей, қолдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді.	"Кім тез жинайды" дидактикалық ойыны. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: көгөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. "Жеті ұл"

"Сүйікті кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат" сюжетті-рөлдік ойыны. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің рөлін қабылдау қабілетін дамыту. Боямақ суреттермен жаттығулар. (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Түстер мен олардың реңктерін беруді, берілген бейненің сұлбасы шетінен шықпай бояй білуді жетілдіріп, бейнелеу сапасына көңіл аудару.	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшандыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал	(дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай бірлесіп ойнауға, бірлікке, достыққа тәрбиелеу. Ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ойынға қажетті құралдар: ағаш ат немесе резеңке ат, қамшы. Ойын шарты. Қойшы қойларды өрісте бағып жүреді, ал қойлар алаңсыз жайылып жүреді. Кенет аш қасқыр жақындап келіп қалады. Қасқырды байқап қалған қойшы: қойларым, қашындар, аш қасқыр! келіп қалды дегенде қойлар аш қасқырдан қашулары керек. Ал қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шауып, қолына қамшысын алып	сөзді сандықшаларға салады. "Мектеп" сюжетті-рөлдік ойыны. (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: балалардың мектеп туралы білімдерін кеңейту және нақтылау. Балаларға рөлді жүзеге асырудың экспрессивті құралдарын (интонация, мимика, қимылдар) игеруге көмектесу. Балалардың оқуға деген ынтасын арттыру. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қара сиыр" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға	Сәл демалып, тынып ал. Такпақ тындап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі - Дүйсенбі, Екіншісі - Сейсенбі, Үшіншісі - Сәрсенбі, Төртіншісі - Бейсенбі, Жұма деген - Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі - Жексенбі. "Итеріспек" қимылды қазақ халық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалу, бір аяғынан секіру, жылдамдық, ептілік қабілеттерін дамыту. Үлкен шеңбер сызылған. Бір аяғымен секіріп тұрған балалар бір-бірін шеңберден шығарады. Екінші аяғын жерге тигізсе жеңіліс болып саналады.
--	--	--	--	--

		тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.	қасқырды қуады. Қасқырды қойшы соғып алса, қойшы қасқырға ән, бй билетеді. Ал қасқыр қойларды ұстап алса ұсталған қой ойыннан шығарылады.	үйрету, кеңістікті бағдарлау, шапшаңдық пен тапқырлықты дамыту, достыққа тәрбиелеу. Ойынға бірнеше бала қатысады. Бір зат (малақай, дорба т.б.) таңдалып, балалар шеңбер құрып, көздерін жұмады. Бір ойыншы затты тығып қояды, ал қалғандары оны іздейді. Зат табылған соң, иесі оны қорғайды, ал басқалары алдап алып қоюға тырысады. Затты алған бала келесіде оны тығушы болады. Ойын осы ретпен жалғасады.	
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру(мақалмәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау.				

	3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуендеу	Құмырсқаны бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы білімдерін кеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру. Қатар - қатар қара нар, Аспанменен бара бар, Алды биік, арты жар. (Құмырсқа) Көркем сөз Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тыным алмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқан заты ауыр боп, Түссе бірі әлекке, Қауымдасқан бауыр кеп, Келеді тез көмекке.	Жаяу адамдарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жолда жүру ережесі туралы, жолдың жаяулар жүретін бөлігі туралы білімдерін тиянақтау. Жаяу жүргінші білуі тиіс: Бағдаршамның өз белгісі бар-оған ешқандай қарсылықсыз көнуің керек! Сары түс-ескерту: қозғалыс белгісін асықпай күте біл! Жасыл түс-жол ашық. Жолдан еркін өте бер! Қызыл түс бізге ТОҚТА дегенді білдіреді. Қауіпті! Жол жабық! Балалар жолдан өтерде өте сақ болыңдар! Жолда жүру	Гүл егілген алаңқайды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы екен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Көркем сөз Кешкілік пе, күндіз бе, Үзіп алсаң сен бір гүл, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Не	Ауа райын бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: ауа райының бақылай білуге, күннің бұлттануына қарап жаңбыр жаууы мүмкін екендігін болжауға үйрету. Бақылау барысы Көркем сөз «Найзағайлы нөсер» Ө. Ақыпбекұлы Нөсерлеп жаңбыр басталды, Науада көлкіп қақ қалды. Нақыштап жатыр сәулемен, Найзағай экран аспанды. Нұрлана түсті жасыл бақ, Нәрлене түсті атырап.	Торғайларды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: торғай туралы білімдерін тиянақтауды жалғастыру; күздің келуімен құстар мінез-құлқының өзгеруін көре білуге үйрету; зейіндері мен есте сақтауларын белсендіру. Көркем сөз Қалатындай қиқылдап, Әдетінді білемін, «Шиық, шиық» еттің шиқылдап Дайын асқа ортақсын Шашып берген жемімді Торғай, торғай торғайым, Жейсің сонша қиқымдап, Сені әркез қорғаймын

Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын. Қиындық аз дер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демей ұсақ, ірісін, Бірі істейді бәрі үші, Бәрі істейді бірі үшін! (Қадыр Мырза Али) Енбек: алаңдағы жерді қопсыту Мақсат-міндеттер: келесі жылы тұқым отырғызуға жерді дайындауды үйрету. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына	ережесін үнемі есте сақта! Тәрбиеші балаларды жолдың жаяулар жүретін бөлігіне әкеліп, әңгіме өткізеді. - Жаяу жүргінші жолдың қай бөлігімен жүруі керек? (тротуармен) Жүргенде жолдың оң жағымен, өзгелерге соқтықпай, басқаларға кедергі келтірмей жүруге тырысу керек. Көшеде сабырлы болу керек. Жолдан өтерде бағдаршамның жасыл түсінің жануын күтіп, жаяулар жүретін жолақтан өту керек. - Жаяулардың тек осы жерден өтуі керек сендер қайдан білдіңдер? - Дұрыс айтасындар, «Жүргіншілер жолы» деген белгі бар және жолға жалпақ ақ жолақ	қалады сиқынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі. Қатар- құрбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші!	Найзағай тынбай жарқылдап, Нөсер тұр құйып сатырлап. Балаларға сұрақтар - Жаңбыр неден пайда болады? - Жаңбыр жауарда бұлт қандай болады? - Жаңбыр неге керек? - Қандай жаңбыр түрлері естерінде бар? (ақ жаңбыр, сылбыр жаңбыр, нөсер жаңбыр, найзағайлы жаңбыр) Зерттеу жұмысы Ауа-райын бақылау. Аспандағы бұлтқа назар аудару. Жаңбыр болуы мүмкін бе? Болса қандай болуы мүмкін? Халық болжамы - Жаз жаңбырлы болса - қыста қар мол болады, әрі аязды болалы. - Жаңбыр болар алдында қарлығаштар төмен ұшып жүреді.	Қорқақсын-ау, қорқақсын, Қыстың қамын жаз ойлап, Еңбек десе шорқақсын. Бәріне де бол дайын! Тәрбиеші балалармен әңгіме өткізеді. - Торғай қандай болып көрінеді? (Бұл кішкентай пысық құс.) - Ол жайлы үнемі «сұр торғай» деп айтады. Ал шындығында торғай сұр емес Ал қандай? (оның арқасы қызыл қоңыр, жіңішке қара жолақтары бар) А-л қанаты мен құйрығы қандай? (құйрығы-қара- қоңыр, қанаттары да қара-қоңыр, жирен түспен жиектелген) - Ал басының түсі қандай? (Сұр) - Торғайлар қайда өмір сүреді? (қалада және ауылда.)
---	---	--	---	---

сай ойнауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Санамақ арқылы бір бала «қойшы» болып тандалады, қалғандары – «қойлар». «Қойшының» көзі байланады. Ол белгілі қашықтықтан «Менің табыным қайда?» деп сұрайды, ал «қойлар» «мә-мә» деп дыбыс беріп, тығылады. «Қойшы» дыбысқа қарап балаларды іздейді. Ұсталған баладан дауысын шығаруды сұрайды. Егер «қойшы» оны дауысынан таныса, сол бала келесі «қойшы» болады. Танымаса, ойын сол «қойшымен» жалғасады. "Жыланша жүгіру"	сызылған. Еңбек: гербарий жасау үшін әдемі жапырақтарды жинау, түскен жапырақтарды ағаш түбіне тырмамен жинау. Мақсат-міндеттер: табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімге тәрбиелеу. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік бер; балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу	Зерттеу жұмысы Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өніп шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәннен кішкентай ғана жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіп шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. Еңбек: балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпен су себу. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы суғаратынын көрсету. «Ақ серек-көк серек» қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта	- Қарлығаш жер бауырлап ұшса, жаңбыр болады. Еңбек: құмсалғыш айналасына шашылған құмдарды, алаңға алып шыққан құралдар мен ойыншықтарды жинау. Мақсат-міндеттер: жинақылыққа, тазалыққа баулу. Өздеріне қажетті заттарға мұқият болуға тәрбиелеу. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру;	- Иә, олар әркез адамдарға жақын жерге мекендейді. Торғайлар неге адамдарға көрші болғанды жақсы көреді? (адамдардың қасында олар жыртқыштардан аулақ болады, жемді де тез тауып жейді, оңаша мекен де табады.) -Торғайлар әсіресе өз «үйлерін» ағаш үйлердің терезе қондырғыларына салады. - Ал қалада торғайлар қайда мекендейді? (подъездің немесе балконның күнқағарларына.) Қане, жақсылап қарайықшы біздің балабақша ауласында қай жерге мекендеді екен? Адамдар құстарға қандай қамқорлық жасауы керек? (Жемсалғыш жасап, күнде жем сеуіп тұру
--	---	--	---	---

қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру. Жеке жұмыс: баяу қарқынмен үздіксіз жүгіру. Мақсат-міндеттер: төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу	қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге жиналып, көздерін жұмады. Педагог бір баланы білдіртпей таңдап, оны «ку түлкі» етеді. Балалар «Ку түлкі, сен қайдасың?» деп үш рет сұрайды. Соңында «ку түлкі» өзін білдіріп, балалар одан қашады. «Ку түлкі» кімге қолын тигізсе, сол ойыннан шығады. Ойын осылай жалғасады. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру;	мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; бірлесе ойнауға, ойын шартын сақтауға баулу. Жаттығу ойындары «Волейбол ойыны» (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бір-біріне доп беру, кері лақтыру. "Резеңке" аула ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру; жылдамдыққа, күштілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралы: Ұзындығы шамамен 2 м резеңке таспа (ұштары байланған).	қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. "Ұшты - ұшты" ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуді жетілдіру. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен	керек) Жазда, күзде торғайлар немен қоректенеді? (өсімдіктердің дәндері мен тұқымдарын шоқиды) Еңбек: ағаштарды емдеу мақсатында еңбек ұйымдастыру. Мақсат-міндеттер: ағаштарға дұрыс көмек жасауды үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам
--	---	--	---	--

		балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеңістікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу.	Ойын барысы: Екі ойыншы резеңкені тобық деңгейінде керіп ұстайды, үшінші ойыншы секіреді. Секіру кезінде әртүрлі қимылдар (фигуралар) орындалады және оларды дұрыс қайталау керек. Қате жіберген ойыншы резеңкені ұстап тұрған ойыншымен орын ауыстырады. Болжам: гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауын жауады.	қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады.	жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Жаттығу ойындары: «Жалауды құлатпа» Мақсат-міндеттер: заттар арасымен, оларды құлатпай ирелендеп жүру.
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі) Міндеттер. Балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың қалауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаумен тәуелсіз қабылдау үшін көрнекі материалдарды таңдау. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен				

	фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту. Еркін ойындар.
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ұсынымдар: қоғамдық орындарға, мәдени-көпшілік іс-шараларға бірге бару, қоғамдық орындардағы әдеп ережелерімен, кітапты пайдалану ережелерімен танысу. Кеңестер: «Қазақ халқының әдеп ережелері»; «Сұрақтарға жауап беру дағдысы»; «Балаңыздың көркемдік талғамын дамытыңыз». Фотоколлаж: «Бұл – менің достарым». Әлеуметтік желідегі сторис эстафетасы: «Біздің көрші елдегі достарымыз». Әңгімелесулер: балалардың мектепке психологиялық дайындығы туралы.

Әдіскер: Бердимуратова С

Тәрбиеші: Абдраманова Х

Дене шынықтыру: Каримова Д

Қазақ тілі пәні мұғалімі: Шораева М

Музыка жетекшісі: Кенжебекова Б

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды топ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 31.08.2026 ж.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	31.08				
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	Санамақ айту жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттері. Шешендікке, сөз өнеріне, санамақ өнеріне баулу. Балалардың сөйлеу тілін дамыту. Бір дегенім - бесік, Шықтық содан өсіп. Екі деген - елім, Дала, туым, көлім. Үш дегенім - үміт,				

	Үміт артар жігіт, Төрт дегенім - төзім, Төзе білем - өзім, Бес дегенім - бақыт, Бағалайтын уақыт. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». "Қындық-сандық" қазақ ұлттық ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ұлттық қимылды ойындарды ойнату; балалардың күш-жігерін, шапшаңдығын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу.				
	Еңбек: өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.				
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік гимнастика жаттығулары (дене тәрбиесі) Жалпы дамыту жаттығулары кешені. "Қара жорға". 1. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1 - иықты алға қозғау; 2 - бастапқы				

калыпқа келу; 3 - иықты артқа қозғау; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 р.). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1- оң аяқты алға созып, оңға қарай иіліп, қолды бүге, саусақтарды қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу; 3 - сол аяқты алға созып, солға қарай иіліп, қолды бүге, саусақтарды қозғау; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 р.). 3. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1 - сол аяқты алға созып, оң қолды жоғары көтере, сол қолды алға соза, сол қолды, оң қолға тигізу; 2 - бастапқы қалыпқа келу; 3 - оң аяқты алға созып, оң қолды жоғары көтере, сол қолды алға соза, сол қолды, оң қолға тигізу; 4 - бастапқы қалыпқа келу (6 р.). 4. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1- екі аяқты бірге ұстап, қолды 2 жаққа соза, иықты қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу (6 р.). 5. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1 - аяқты аяқастыра тұрып, қолды белге ұстап, иықты алға, артқа қозғау; 2 - бастапқы қалыпқа келу (6 р.). 6. Бастапқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1 - екі аяқты кезек көтеріп, қолды белге ұстап, орнында шоқырақтау; 2 - бастапқы				
---	--	--	--	--

	қалыпқа келу (6 р.).				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).				
Таңғы асқа дайындық	(қоршаған әлеммен таныстыру, мәдени-гигиеналық дағдылар) Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.				
Таңғы ас	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. Өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; тамақтану әдебін ұсануға баулу. Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.				

	Ауызды тамақ ішкеннен кейін шаюды дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Тақырыпқа сәйкес асфальтқа ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығулар "Күннің шуағы" Мақсат-міндеттер: Балаларды арақашықтығы 40 см құрсаудан келесі құрсауға бір аяқтап секіру; гимнастикалық орындық үстімен арақашықтығы баладан екі қадам қашықтықта қойылған толтырылған доптардан аттап жүру іскерліктерін жетілдіру; балаларда сап түзеуден төрт қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамыту. Шығармашылық уақыты: "Қағаздан қалаған заттарды құрастыру". (шығармашылық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан) құрылыс жасуға деген құштарлығын жетілдіру.				
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру.				

	Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып тандайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Күндізгі серуен	Арнайы көліктерді бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: арнайы көліктер туралы білімдерін кеңейту, сөздік қорларын молайту. Көркем сөз Үлкен болдым десем де, Ешкім маған сенбейді. «Жалғыз жүрме көшеде,				

Кішкентайсың сен»-дейді. Үлкенмін ғой міне мен, Ойыншықтарды жинаймын. Машинаға мінер ем, Кабинаға сыймаймын. Сұрақтар. - Қандай арнайы көлік түрлерін білесіңдер?(«Жедел жәрдем», өртсөндіру, қар жинайтын, су себетін, милиция машиналары.) Бұл машиналар не үшін керек? (адамдарға көмектесу үшін.) - Өрт болғанда неге «Жедел жәрдемді» қоса шақырады? (зардап шеккендерге көмектесу үшін.) - Сиренасы қосұлы машиналарға өзге машиналар жол беруге тиіс пе? (иә) - Неге? (Олар адамдарға көмекке асығады.) - Оларды атаңдар. («Жедел жәрдем», өртсөндіружәне милиция.) Еңбек: тәрбиешімен бірге сынған, құлаған құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: жұмыс уақытында ұқыпты болуға баулу. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық				
---	--	--	--	--

таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; шапшандыққа, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Санамақ арқылы бір бала «қойшы» болып таңдалады, қалғандары – «қойлар». «Қойшының» көзі байланады. Ол белгілі қашықтықтан «Менің табыным қайда?» деп сұрайды, ал «қойлар» «мә-мә» деп дыбыс беріп, тығылады. «Қойшы» дыбысқа қарап балаларды іздейді. Ұсталған баладан дауысын шығаруды сұрайды. Егер «қойшы» оны дауысынан таныса, сол бала келесі «қойшы» болады. Танымаса, ойын сол «қойшымен» жалғасады. «Ұлттық ойын - ұлт қазынасы». Қазақ халқының ұлттық ойыны. «Қазан». (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Балаларды қазақ ұлттық ойындарға бейімдеу, қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға ынталандыру; дәлдікке, ептілікке тәрбиелеу. Жаттығу ойындары. Секіргіш жіппен секіру жаттығулары.				
--	--	--	--	--

	Мақсат-міндеттер: алға, артқа айналдыра отырып секіруге жаттықтыру. Мақал: "Сақтықта қорлық жоқ".				
Серуеннен оралу	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету, киім мен аяқ киімді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бірбіріне көмектесуге баулу. Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын				

	түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).				
Түскі асқа дайындық	Гигиеналық дағдылар Дұрыс жуу дағдыларын бекіту үшін: көбік алынғанша сабындау, шаю, құрғатып сүрту; қол орамалды уақытында қолдану қабілеттерін дамыту.				
Түскі ас	Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не береміз Ваняға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап, Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Күндізгі ұйқы	(дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы				

	жағдай жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштықты сақтау. Ертегілер оқу, аудиоертегілерді тындату.				
Ұйқыдан тұру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа). (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жуыну, тамақты шаю). Гигиеналық емшараларды орындау технологиясының алгоритмін сақтау. Үстел басында өзін әдепті ұстауға қалыптастыру. Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге,				

	киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу, - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, «Жер» деген кезде - жердегі өсімдіктер, заттар, адам, үй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде - суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде - ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. "Орамал" қимылды ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды				

	лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. "Мектеп" сюжетті-рөлдік ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттер: балалардың мектеп туралы білімдерін кеңейту және нақтылау. Балаларға рөлді жүзеге асырудың экспрессивті құралдарын (интонация, мимика, қимылдар) игеруге көмектесу. Балалардың оқуға деген ынтасын арттыру.				
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру(мақалмәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Серуендеуге дайындық.				

	1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуендеу	Жаяу адамдарды бақылау. (танымдық, зерттеу, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: жолда жүру ережесі туралы, жолдың жаяулар жүретін бөлігі туралы білімдерін тиянақтау. Жаяу жүргінші білуі тиіс: Бағдаршамның өз белгісі бар-оған ешқандай қарсылықсыз көнуің керек! Сары түс-ескерту: қозғалыс белгісін асықпай күте біл! Жасыл түс-жол ашық. Жолдан еркін өте бер! Қызыл түс бізге ТОҚТА дегенді білдіреді. Қауіпті! Жол жабық! Балалар жолдан өтерде өте сақ болындар! Жолда жүру ережесін үнемі есте сақта! Тәрбиеші балаларды жолдың жаяулар жүретін бөлігіне әкеліп, әңгіме өткізеді. - Жаяу жүргінші жолдың қай бөлігімен жүруі				

керек? (тротуармен) Жүргенде жолдың оң жағымен , өзгелерге соқтықпай, басқаларға кедергі келтірмей жүруге тырысу керек. Көшеде сабырлы болу керек. Жолдан өтерде бағдаршамның жасыл түсінің жануын күтіп, жаяулар жүретін жолақтан өту керек. - Жаяулардың тек осы жерден өтуі керекін сендер қайдан білдіңдер? - Дұрыс айтасындар, «Жүргіншілер жолы» деген белгі бар және жолға жалпақ ақ жолақ сызылған. Еңбек: гербарий жасау үшін әдемі жапырақтарды жинау, түскен жапырақтарды ағаш түбіне тырмамен жинау. Мақсат-міндеттер: табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімге тәрбиелеу. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру; балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру. Санамақ арқылы бір бала «жапалақ» болып				
--	--	--	--	--

	таңдалады. Ол «ұясында» жасырынып тұрады, ал қалған балалар «тышқандар» мен «шымшықтар» рөлін орындайды. "Жыланша жүгіру" қимылды ойын-жаттығуы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер. Кедергілердің арасымен өту арқылы белгілі жылдамдықпен "жыланша" жүгіру қимылын жетілдіру. Өздік ойындар. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау. Негізгі қимыл түрлерін жетілдіру, дербес қимыл белсенділігін дамыту. Балаларды айналасындағыларға әрқашан әділ болуға баулу.				
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Тәрбиеші мен балалардың еркін	Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын,				

әрекеті	көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Өнер бұрышында білім тақырыбында құрастыру, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті) Міндеттер. Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. Құрастыру, жапсыру, мүсіндеу техникаларын жетілдіру; шығармашылық ойлауды дамыту. Еркін ойындар.				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналарға күзгі маусымға бейімделу кезеңінде балалардың денсаулығын сақтау мәселелері бойынша кеңестер өткізу. Әңгімелесулер: балалардың мектепке психологиялық дайындығы туралы.				

Әдіскер: Бердимуратова С

Тәрбиеші: Абдраманова Х

Дене шынықтыру: Каримова Д

Қазақ тілі пәні мұғалімі: Шораева М

Музыка жетекшісі: Кенжебекова Б